

Centre for Studies in Social Sciences, Calcutta

Documentation of rare Assamese books in collaboration with Assam Sahitya Sabha, Jorhat and the Ford Foundation: microfilmed and digitised in October 2006

Record No: 2006/109	Language of work: <u>Assamese</u>	
Author (s) / Editor (s): ✓ <u>Hemonto Kumar Sarmah</u>		
Title: <u>অসম সাহিত্য সভা - পত্ৰিকা</u>		
Transliterated Title: <u>Asama Sahitilya Sabha Patrakata</u>		
Translated Title: <u>Magazine of Assam Sahitya Sabha</u>		
Place of Publication: <u>Jorhat</u>	Publisher: <u>Asam Sahitilya Sabha - Jorhat</u>	
Year: <u>1973</u>	Edition:	
Size: <u>23 1/2 cms. 4+96+3+95+3+94+3+96+87+104 +2+29+3+47+3+64</u>	Genre: <u>Magazine</u>	
Volumes: <u>30 - issues</u>	Condition of the original: <u>Not good</u>	
Remarks: <u>NOTE: 1st volume published in 1927 and has been continuing.</u>		
Holding institute: Assam Sahitya Sabha, Jorhat		Microfilmed and digitised by: Centre for Studies in Social Sciences, Calcutta, 2006.
Microfilm Roll No:	From gate:	To gate:

অসম সাহিত্য সভা' পত্ৰিকা

ক্লিপ বছৰ
১৮৭৫ শক

তৃতীয় সংখ্যা
আহাৰ

ইং ১৯৭৩

॥ সম্পাদক ॥

হেমন্তকুমাৰ শৰ্মা

অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা
ত্রিশ বছৰ, ৩৫ সংখ্যা

প্রকাশক :
শ্রীমগেন শহীকুমাৰ

প্রধান সম্পাদক,
অসম সাহিত্য সভা

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় :
চলচ্চিত্ৰ সমিক্ষকে কেন্দ্ৰ
বোৰ্ডাটি-১

ভাৰাহাটী কাৰ্যালয় :
ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰকৰা কেন্দ্ৰ
ভৰাহাটী-১

বেটোপাত্ৰ সিঙ্গী :
শ্ৰীভগুনীপ্ৰসাদ অধিকাৰী

চপাশল :
পুনৰ্জীৱন মূজা
বিহাৰী,
ভৰাহাটী-৮

বেচ-২০০ টকা

সৈত্রীপত্ৰ

	বিষয়	পৃষ্ঠা	লেখক
১।	আদৰ্শাত্মক প্ৰেরণ	১	শ্ৰীহেম বৰুৱা
২।	পুৰণি অসম আৰু অসমীয়া ভাষাৰ ওৰিকথা	৫	শ্ৰীগীৰিকৃত হাজৰিকা
৩।	ভানানল অগতী	১৭	শ্ৰীগীৰীনাথ মুখন
৪।	বামাবল জ্ঞানপী চৰিত্ৰ	১৯	শ্ৰীমতী অনু বৰুৱা
৫।	কালিদাস, ভৰতুলি আৰু শুভ্ৰকৰ নাটকত প্ৰেমৰ অক্ষণ	২১	শ্ৰীঅপুচন্দ্ৰ বৰঢ়াতুৰীহা
৬।	উৎপত্তি আৰু শৰুবদেৱ বিবৃচ্ছিত 'গাবিজ্ঞান-হৰণ'	২৬	শ্ৰীকৃষ্ণনাথৰাম প্ৰসাদ 'মাস্ত'
৭।	অসমীয়া ভাষাৰ আৰৰ-ভেটনিৰ সমষ্টি	৩২	শ্ৰীসৰেন্দ্ৰ বৰুৱাপুক
৮।	কণাটিৰ (গৱ)	৩৭	শ্ৰীনৰেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা
৯।	পৰিতাৰক ইৰনবৰুটী	৪২	এম. ইৱানীয় আলি
১০।	মাটিকাৰ শুভ্ৰকৰ সহায়	৪৫	শ্ৰীমোগেৰু শৰ্মা
১১।	মিবি সমাজৰ পুৰণি লোক-বিখ্যাত	৫০	শ্ৰীতকচুল পামেগাঁও
১২।	অসমীয়া লিপিৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ	৫৩	শ্ৰীবিজুলি পাঠোনী
১৩।	বাণী বাজা	৫৬	শ্ৰীবৰমেশ চৰু কলিতা
১৪।	এটি কামকলী হৰ্মামুহৰ্ম : ভক্ত সেৱা	৫১	শ্ৰীমোগেৰু শৰ্মাৰ তাতুকুমাৰ
১৫।	মেটোৰ হ'লোকোচোঁ (অনুবিত গৱ)	৬০	মূল বচন—লিলি পোমেট অহুবাদ—শ্ৰীবৰমেশ মেধি
১৬।	এৰাবেটিলা ষণ্ঠিকৃতি	৭২	শ্ৰীঅচলচন্দ্ৰ হাজৰিকা
১৭।	সাহিত্য-সংবাদ : 'দিনবৰ' আৰু তেওঁৰ উৰ্বৰী : মেথিউ আন-লি	৭৮	শ্ৰীমন্দেৱ-তিবাৰী
১৮।	পোৱা পুৰিৰ চিত্ৰিক	৮২	শ্ৰীকৃষ্ণলোকৰ শৰ্মা
১৯।	বাইৰৰ চিত্ৰি	৮৫	
২০।	সম্মানকৰ চ'ৰা	৯২	

ଆଦର୍ଶୀତ୍ତକ ପ୍ରାଣୀ

ହେମବକତ୍ତା

ଶ୍ରୀରାମର ବର୍ଣ୍ଣନା କଥା ଆଜିର ମଧ୍ୟ ମହାରାଜାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିଚାଳନା କଥା ହେଲା । ଏହା ପରିଚାଳନା କଥା ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପରିଚାଳନା କଥା ହେଲା ।

ଏହାର ମେତିଆ ମଧ୍ୟରେ ଡେକୋଗାର୍ଡରର ମାଧ୍ୟରେ କୀତିଯା, ତେଣୁ ଏ ଦେହଜ ହବିଲେ ସାଧ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତକେ କୋଣାର୍କରେ ଏହିଛେ, ଯୁଗ ଯୁଗ ପ୍ରାତିରକ୍ଷଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୁକିଯା ହେଲେ । ଏହିବିନିମେ “ଫେରେଛ, ହେଲା ଲାଭ” ଲେଖା ଅଳ୍ପଏହି ଶ୍ରୀମତୀର କଥା ଏଥାର ସେବା ମନତ ପାବେ । ଯୁଗ ଯୁଗ ମଧ୍ୟର ଅନ୍ଧାର ଅଭସବି ପ୍ରଦୂରକ କଣ ଆକର୍ଷଣିତ ହୁକିଯାଇ ହୁଏ ଯଦିଓ ପ୍ରଦୂରକ ଆଚଳ ବନ୍ଦ ନେବାରା ।

ଏହାର କଥା ଅତି ଶର୍ଚ୍ଚ । ଟାଟାରେହି ଯକଳ ସାହିତ୍ୟ ଏହିକିମିତା ହୋଇ ଆମି ମେରିବିଲେ ପାଠକ । ଏହି ଦେବ ଆଶ୍ରମର ବାହୀରେ ଡେକୋଗାର୍ଡରର ପ୍ରାତିରକ୍ଷଣ ଅର୍ଜୁ ବାର୍ମାର୍ଡ ଏହି “ଶ୍ରୀତି” ଆଖ୍ୟା ଦିଲିଲ । ବାଟେଲି ହୋଇ ଏହାକି ହୋଇଲେ ମାର୍କ୍ଷଣ ମେରିବିଲେ ଅତି ଶୁଦ୍ଧିଜୀବନୀରେ ଡେକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଲାରାବାର ପାବେ । ଆନନ୍ଦାତେ ମେଇ ଶକ୍ତିର ହୋଇଲେ ମାଧ୍ୟରେ ମେରିବିଲେ ଆଶ୍ରମଜୀବିରେ ଡେକାର ଅର୍ଜୁ ପ୍ରଦୂରକ ହେଲାରାବାର ପାବେ । ଅର୍ଜୁ ମୁହଁ ମୁହଁ ମାହିତ୍ତକ ବା ଗରବତୀ ମାହିତ୍ତକ କେବଳତେ-

ଯୁଗ ଯୁଗ ମାହିତ୍ତକଗତ ଆରମ୍ଭାବକ ପ୍ରଦୂରକ ହେଲାରାବାର ପାବେ । ଏହିବାର କଥା ବୋମାଟିକ ଯୁଗରେ ମାହିତ୍ତକ କେବଳକି ହେଲାରାବାର ପାବେ । ଏହିବିନିମେ ହେଲାରାବାର ପାବେ ।

ପ୍ରାଣୋଗ କବିର ପାବି । ଯୁଗ ବିଶେଷେ ଅର୍ଦ୍ଧାଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗେ ଉତ୍ତର ବୋମାଟିକ ପ୍ରଦୂରକ ଅହସ୍ମେନର ନନ୍ଦାନାମେ ଏହିବାର କଥା ଏହି ମାହିତ୍ତକ କେବଳତା ପ୍ରାଣୋଗ କବିର ପାବି । ଅଭିନାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମୁଦ୍ରିତମ୍ ହୋଇ ହେଲୁକେ ଲଙ୍ଘନିଛନେ ଅଧିକାରୀକ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କବି କୈଛିଲ :

“Come down Oh Maud,
For love is of the valley.”

ଏହାର କଥା ହେଲେ ମାତ୍ର ବସ । ଏହିବାର କଥା ବୈଜ୍ଞାନିକ ମୁଦ୍ରିତମ୍ ବନ୍ଦିଶିଳୀଜନ୍ମାଇ ଉପଲବ୍ଧି କବିର ପାଇଛି ।

ନିଜର ବାତର ଜୀବନର ବୋମାଟିକ ପ୍ରଦୂରକ ଉତ୍କଟ କଣ ମିଟିତା ହିସାଳ କବି ହୋଲୋଇଏ ଆମି ବୁଦ୍ଧିଗତ ମଧ୍ୟରେ ମାର୍ଜନ ଏକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ ଏହିକିମିତା ହେଲା । ବୁଦ୍ଧିଜୀବନ ମଧ୍ୟରେ ଏହିକିମିତା ହେଲା । ବୁଦ୍ଧିଜୀବନ କି ବସ ମେଇ ବିଶେଷ ପରାମର୍ଶ ଯୁଗେ ଭାବି ଆସିଥିଲା । ବୋଲୀରେ ଏହିନୀ ଗାନ୍ଧିକ ପ୍ରମାଣାହିଁ ନି ଫୋଟୋଲେବେ ହୋଟେଲ ଏଟାଟ ଆଶ୍ରମ ଲୈଛିଲ । ହୋଟେଲର ମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ ବିର ମୋଦାରାବ କାରଣେ ମେତିଆ ହୋଟେଲର ମାଲିକଙ୍କ ଖ୍ୟ ମାଧ୍ୟ, ତେଣୁକେ ହୋଲୋଇ ମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରଦୂରକ ହୁଲୈଲ ଟୋରାଇଛିଲ । ଏହା ଜାମା ବୋମାଟିକ ପ୍ରଦୂରକ ଉତ୍କଟ ମିରମନ ନହିଁ ?

“ମାତ୍ର ଆକର ମୁହଁବାଜ” ଏକେ ଚାହୁଁ ଚାହିଁ ବୋମାଟିକ ପ୍ରଦୂରକ କଥା ଗାନ ଗାଇ ଆନ ଏଜନ ହିସାଳ କବି କାହିଁଛୋ

ডেকা কালতে শেষ বঙ্গাছি মৃত্যুর মৃত্যু পরিহিল। বঙ্গালোচক রিচল্টন মাঝে মতে কৌটুম ভাল গোৱা ছোলালীভূমৰে এইজনাক হেৰো আভাস্যক কৰিছিল, এইজনা চাপুৰ হোৱা হেৰুকে। মিজল্টন মাঝে মতে কৌটুম আৰু ডেক ইয়ে ওপুৰে দোৱা হলে ইয়েবাজী সাহিত্যক পত্রিকাৰ ফুকীয়া হ'লহৈতেন। এইৱা আমো বোমাটিক প্ৰেৰণ উৎকৃষ্ট নিবৰ্ণন নহৈ? বোমাটিক কৰিশৰীৰে, এছন আকৃতিৰ সমালোচকে ক'বৰ দৰে, বাৰুৰ দৰে, আৰু অন্তক কোনোবাই সদিয়া নামালে কৰিবা ক'বি লৰ। আৰুৰ ঘৰীন হৱাব, পথেও গাঁথে, দেৱকান বৰকা ইয়াদি বোমাটিক কৰিশৰীৰে আমো প্ৰেৰণক কৰিব লোৱা নাহি? ক'বিকৰণ মতে, প্ৰেৰণ হৈছে “অৰ্ধেক মানোৰ ভূমি, অৰ্ধেক কৰনা”। বোমাটিক কৰিশৰীৰে বাবুৰ প্ৰেৰণ মেহাটোত কৰনাৰ চোৱাৰ বোলাৰ; প্ৰেৰণক কৰনাৰ বৰণ সামি উৎসন্নিত কৰে।

ইয়াক কৰিশৰীৰ ভিতৰত বোমাটিক যুৰ ক'বিশৰী হিঁড়ি ও কৰছৰ্প সংযোগ আছিল। সেইজনাব কাহাস্থিত ক'তো বোমাটিক অধিক গোৱা নাহি। নিষ্ব কীৰ্তনটো সংযোগ হোৱা হেৰুকে মাহাজনৰ দৃষ্টিভূতি সংযোগ আছিল। এই সংযোগ দৃষ্টিভূতিৰে সামান্যিক যুৰ কাৰণ-সৃষ্টিকো শৰ্প নকৰাটক দৰ্কা নাহি। সামান্যিক যুৰ মাহাজন অস্তুৱায়াৰ বিবেৰণ ন ন আবিৰ্দন হৈছে। এই আবিৰ্দনকৰণৰ ভিতৰত কৰড, অড়লাৰ, যুৰ ইত্যাদি প্ৰথাত। এইসকলৰ আবিৰ্দন মোগোৱা অস্তুৱায়াৰ সমল বৰ্তনৰ যুৰ সাহিত্যত বিবলিত হৈছে। ই হৈছে সংথম উদাহৰণ। এই সংথম সাহিত্যসংযোগত প্ৰতিলিপি হোৱা হেৰুকে ই হৈছে বোমাটিক ভাৱাবৰ বিবেৰণ।

আমি আৰুৰ বিশ্লিত আৰু বনৰিতত বোমাটিক প্ৰেৰণ উৎকৃষ্ট নিবৰ্ণন পাখ। বৈকৰণ সাহিত্যত এই প্ৰেৰণ সংযোগ অৰ্থাৎ আৰাধ্যিক প্ৰেৰণ কৃণাপৰিক

হ'লৈ বাবা হৈছিল। সাধাৰণতে বৈকৰণ সাহিত্য পৰিও অ্যালেক্সান্দ্ৰী আছিল, তখনপি প্ৰেৰণ ওপুৰে বোমাটিক বিশ্লিত বিবেৰণী আছিল। বেহাৰ সংৰোহণ অৱশে উৎকৃষ্ট ধৰণেৰে প্ৰকাশ পাইছিল। “সুমুক্তি” উৰাৰ প্ৰমনকৃত প্ৰতিটি বৈকৰণ অনুমোদন “নৰ্থকু” কৰাৰ উভয়ৰ আছে। এই প্ৰথমক অলক্ষ্মী চাপুৰ হৈলৈ প্ৰেৰণীৰে “সন্দৰ্ভীৰ” আৰাধ বুলিব। সেইটো যুৰ কাৰণে এইটো বৰ বৰ বাজারিক আছিল কৰিবলৈ কৰিবলৈৰে এনেদেৱে প্ৰকাশ কৰিবে।

অৱশ্যেষত বোমাটিক সাহিত্যৰ সৈতে বোমাটিক প্ৰেৰণ পৰিও প্ৰেৰণ গৱা আৰুৰ দেশলৈ আছে। আৰুৰ কাৰণ-সাহিত্যত ইয়াৰ উৎকৃষ্ট প্ৰৱোগ হৈছে যৌন উভয়ৰ বাবত। অৰপঙ্গ পুৰুষৰ সকলৰ ভিতৰত ইই চাৰিবৰণে এই প্ৰেৰণ হৈই এটাইত প্ৰকাশ নকৰাটক দৰ্কা নাহিল। প্ৰকাশ কৰিছিল যিঁতও ই কৰিবলৈ সংযোগ হ'লৈ বাবা হৈছিল। প্ৰেৰণ বোমাটিক সাহিত্যৰ বোমাটিক যুৰ বৰণ। বোমাটিক সাহিত্যৰ কণ লৈছিল, তেনে ধৰণেৰে কণ গোৱা উদাহৰণ বিখ সাহিত্যত পাৰিবো নাহি।

এইটো যুৰ সমালোচকক কড়ওদেৱৰ ভাৰাতে ক'বৰ গলে প্ৰিয়মাৰ চৰুৰ চেলাউৰিৰ বিষয়েও কৰিবা বৰা হৈছিল। ই আমো বোমাটিক প্ৰেৰণ নিবৰ্ণন নহৈ? বোমাটিক যুৰ সাহিত্যত সামৰিকপ্ৰাৰ কৰ'ব' প্ৰাচৰণ সাধাৰণ বৰঞ্চে কৰিবাত হৈই গাছিল। আৰুৰ সাহিত্যত মানিমুনি শাৰুৰ বিবেৰণ কৰিবা বৰনা হৈছে। যদিও আগতে কোৱাৰ দৰে দৃষ্টিভূমীৰ পাৰ্থা হৈছে তখনপি প্ৰেৰণ অৰ্থাৎ দেৱেৰ প্ৰেৰণ আচল বিবেৰণৰ পাৰ্থা হোৱা নাহি। সামান্যিক যুৰ কৰিবাত অৰ্থাৎ সংযোগ হৈছে।

বোমাটিক যুৰ প্ৰথম বৰ্তনৰ বৰণ কৰিবলৈ প্ৰেৰণৰ নিবৰ্ণন যুৰ কৰিবলৈ প্ৰিয়মাৰ পুৰুষৰ পৰিও প্ৰেৰণ আৰাধ বুলি কৰিবলৈ পুৰুষীয়ে সৈতে দ্বি-বৰ্ক বুলি কৰিবনা কৰিবে। এই কাৰণিক দৃষ্টিভূমীৰ পৰিওৰ গোৱা থাব। এই “দৃষ্টি” কৰিবামূলকত বৈকৰণৰ সাহিত্যৰ সৈতে বৰ্তমান যুৰ সাহিত্য দৃষ্টি দৃষ্টিৰ পৰ্যায়। বৰ্তমান যুৰ প্ৰিয়মাৰ মানোৰ বৰণ কৰিবলৈ প্ৰেৰণ আৰাধ বুলি কৰিবলৈ পুৰুষীয়ে সৈতে দ্বি-বৰ্ক বুলি কৰিবনা কৰিবে। এই কাৰণিক দৃষ্টিভূমীত অৱশে বিজোৱ আছে যিঁতও কৰিবলৈ প্ৰেৰণ আচল বৰণ আৰাধ বুলি কৰিবলৈ পুৰুষীয়ে পৰ্যায়। এই প্ৰথম সমৰণ অৰ্থাৎ যিঁতও আৰাধ বুলি কৰিবলৈ আৰাধ বিখ সাহিত্যত শিকাৰ।

সমালোচনাৰ কৰ্ত্ব

সাহিত্য সমালোচনাৰ প্ৰধান কৰ্ত্ব হৈছে বিবেচনাইন লেখা আৰু অৰ্থীন বেয়া কিতাপোৱাৰ মৌলিক বৰ্ক কৰা। খাতিৰ-বাতিৰ আওকাশ কৰি সমালোচকসকলে মোগাভাবীহীন লিখকৰ লিখনি আৰু ধনঘৰীনসকলৰ অৱসংহারণ উপায় কৰি দিবলৈ মগজিনেসকলে লিখা প্ৰক্ৰিপ্তি পাইব আৰ্থিং প্ৰকাশিত কিতাপৰ মহত্বগৰ ন ভাগকে নিমিত্তভাৱে সমালোচনা কৰিব আৰে। এনে কৰিবলৈহে সমালোচকে আপোন কৰ্ত্ব পালন কৰা হ'ব আৰু কিছুমান মাহুহৰ লিখাৰ অঞ্জুতি আৰু অযথা মিন্দাবাদ বৰ্ক হ'ব। ইয়াকে নকৰি বৰত সমালোচকে দাঙ্কন্তকাৰ আৰু প্ৰকাশকৰ লাগত সমা-পিঠা। হৈ এনেৰোৰ গ্ৰন্থ ভাল বুলি চলাই দিয়ে; ফলত বাইজৰ ধৰ আৰু সময় এনেয়ে বৰচ হয়। এই স্বত্বাৰ বেয়া।

—আৰ্দ্ধাৰ খণ্পেনহাৰাৰ (১৭৮৮-১৮৬০)

পুনর্নি অসম আৰু অসমীয়া ভাষাৰ শৈক্ষিক্য

অধ্যাপক ত্রিপুরা ক্ষেত্র হাজনিকা

‘ভাবা’ বিশ্বাসে সামুদ্র সাংস্কৃতিক জীবনের অধিন উপাসন। আবির সাংস্কৃতিক আদর্শ আৰু মানসিক প্ৰকল্প আৰু মাধ্যমে প্ৰকাশ পৰা। কোনো দেশৰ ভাৱা জ্ঞানিকলৈ হৈলে সেই দেশৰ অধিবাসী, স্বিলাকৰণৈক অৰহা আৰু সাংস্কৃতিক প্ৰভাৱ বিশ্বজগতে উৎপন্ন হৈগ। ভাৰতীয় অৰ্থ-অনৰ্থ ভাৱাৰ সৃষ্টি উত্তীৰ্ণত উপাসন চাৰিটোৱে প্ৰভাৱ বেছি সৃষ্টি। অসমীয়া ভাৱাৰ উৎকল-অসমতো উক্ত কাৰণৰেৰে অধিবাসনে।

ଔଡ଼ି-ଓର୍ବି, ଶମାଜ, ଧର୍ମକମ୍ପ, ବୈତନୀତି, ଜନ-ବିଖ୍ସା, ପ୍ରକଟିକ ଲଗତ ମୁଣ୍ଡକ, ଚିନ୍ତାବାର, ଆର୍ଦ୍ର ଆବଶ୍ୟକ କଥାଓ ଆମିଲେ ଶୋଧା ପ୍ରୋତ୍ସବ। ଭାବାର ଭୌଗୋଗିକ ଅବଧିନ, ଅଧିନିତିକ ସଂହାର, ଧର୍ମନିତିକ ଭାବାରିତ୍ସ, ଆଳମିକ ପରିବର୍ଷ, ବାଜଟନିତିକ ଅବଧି, ଅନ୍ତର୍ଗତର ଚିନ୍ତାଚିନ୍ତା, ପିଣ୍ଡକଳ, ଆମ ଭାବାରୀମାତ୍ରିତ ଆଦିମେ ଏତାକୁ ବା ଶବ୍ଦକୁ ତାରେ ହେଲିବା ଯେବେ— ଉଠିବାର ଆହୁତିର ତାବାପ୍ରେବାରାହି ଭାବାରୀମାତ୍ରିନ ଦେବତା ବରତନ ଦେଖୋଇ ଦିଲାମ୍ବା ଦାଟିଲା ଏକାର ଦେଖୁଥାଇଛେ; (୨) ପ୍ରକଟିକ ଏତାର, (୨) ପ୍ରକଟିକ ଏତାର ଆକାଶମୁଣ୍ଡିନୀତିର କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ ଆତିଶ୍ୟ ସଂମିଳିତ, (୩) ମରିମନ୍ଦିର ପୃଷ୍ଠା-ପୃଷ୍ଠା, ଆମ (୪) ଧର୍ମକଳ୍ପା ଲାଭିତକୁ ମୁଦ୍ରିତ ଏତାର, କୌଣ୍ଗୋଲିକ ଅବଧିନ, ଅଧିନିତିକ

³¹ Dr. I.J.S. Taraporewala, *Elements of the Science of Language*, 1951, P. 57.

২। ডঃ উপেক্ষ নাথ গোবামী, ভাষা-বিজ্ঞান ১৯৭০, পৃঃ ১।

⁵¹ Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, 1959, P. 5;

জিবেশ্ব নেওগ, আৰু ঐতিহাসিক অসম, ১৯৪১ ; Dr. S.K. Chatterji, Languages and Linguistic Problem, Madras, 1945, P. 5-10.

ଅମ୍ବର ଶାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗ ପତ୍ରିକା ॥

অসমৰ আদিম অধিবাসী দুলিমে সাধাৰণতে এই আৰু ছাট ছৃঢ়ি বাক) আছিল যেই ভাৰাৰ সাধাৰণ
কেটো গোৱৈ শোকক বৃক্ষ। দার—মেঝিটো, অঞ্চিক, বৈষ্ণবিত)।

ইঠোনোটোর, আলগাইন-আর্থি, টীকুব-বৰ্মী আৰ
জনান গোল্পে শোক । অসম গোল্পে শোকসকলেই
অসমৰ তথ্য ভাৰতত আধিক্য বাসিন্দা । অন্ধিষ্ঠিতৰ
বৰত বৰত পিছতৰে আধিক্যলৈ অসমত প্ৰশংসন
কৰিব তেওঁৰা প্ৰশংসন কৰিছিল তাৰ প্ৰাণকৈ কোৱা
হৈল । বামৰাম, প্ৰদৰ্শক, কলিকাতাৰূপী, যোগিনীৰূপী
কৃষ্ণ প্ৰাণী আধিক্য অসমৰ অন্ধিষ্ঠিতক বিবৃত, দুনোৰ,
অৰূপ, জৰুৰি আৰি বিবৃত নাম হিচে । বৰ্তমানৰ বচে,
হৃষীকে, বাজি, বামটি, ফুকিবাল, মিহি, মিহিম,
গুৱো, আৰি, আৰি, ডকলা, নগা, আৰি জনানাতি
সমূল কিছিৎ বৰ্ণনা শোক । আবিসামীসকলে নিজৰ
নিজৰ দোৱান বাবুৰাম কৰিছিল । আধিক্যলৈ সংশ্ৰেষ্ট
ভজা বাবুৰাম কৰিছিল । কিন্তু আধিক্যনাথ উভয়ে
তাৰ আদান-প্ৰদানৰ কাৰণে এটি কিছিৎ তাৰ চালিছিল
ৰবিত তাৰাটি আচীন প্ৰাণগোত্ৰিত দেশৰ ভোগোলিক
নীৰীৰ ভিতৰত ষণ্ক বিভীষণসহৰ নিজা নিজা
নোৱান বা তাৰাৰ পৰিস্থিতিক আচীনৰ সন্তুষ্ট গচ্ছ টৈ

আধিক্য শূন্য অবিভুত অসমৰ অতি পুৰণি নাম
আছিল প্ৰাণগোত্ৰিত । বামৰাম, মহাভাৰত আৰ
মহাকূলৰ প্ৰাণগোত্ৰিত এই নামটি উল্লেখ আছে । আন-
দালে, পুৰণি আৰি উৎসুকৰত প্ৰাণগোত্ৰিতপুৰুষ আৰ
নাম 'কৃষ্ণণ' পুলি লিখা আছে । 'ইৱে আনন্দা
নাম হৈতি' আৰি কামাক্ষী-শীলীটি শূলিঙ্গ প্ৰাণক
পেণা দৰিদ্ৰ । কলিকাতাৰ পুৰণি আৰি জনানৰ পুৰণো
হৃন্দনকৰণ লগত সম্পূৰ্ণ দেখুৱাই এই দেশক প্ৰাণ-
গোত্ৰিত শূলি কৈছে । সংৰক্ষণ সহস্ৰে শূলিঙ্গে
এই শূলি নামে । প্ৰাণগোত্ৰিত নামটোৱে অসমৰ
আধিক্যনাথ লিলন-কাল, মিলন-কৰত আৰি প্ৰাণৰ নৰম
কথা হচ্ছা কৰে । আধিক্যত বামৰামত কৈছে যে,
অমুর্দৰোষে প্ৰাণগোত্ৰিতৰ নথি হাঙ্গন কৰিছিল ।
বামৰামৰ কিছিকা কাৰণ মত বৰত প্ৰত্যৰ্থৰ ষণ্ক
জোতিৰ নথৰৰ বাঞ্ছনী আছিল । মহাভাৰতৰ
সভাপতি, অধৰ্মে পথ, উষ্ণোগ পথ, প্ৰেম পথ, ভূমি পথ
আৰি পুৰণ পথে প্ৰাণগোত্ৰিত বাসা, নথৰ বজা, ক্ৰিবা,
বৰ্মা, কুমাৰ আৰু কুমাৰ প্ৰাণগোত্ৰিত আছাত ।

ପାଇଁଲା । କାରଣ ଯଦିମେ ବସେ ବସେ ବସେନ୍ଦ୍ରନାଥପାତ୍ରଙ୍କା
ବସନ୍ତକୀର୍ତ୍ତିର ସ୍ଵର୍ଗ ବସ୍ତୁ, ଯାହାକିମ ନିରାପତ୍ତି,
ଯାହାର ମୁଶ୍କୁଳ ବସ୍ତୁ, ଯାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅର୍ଥମ୍ ପରିତ୍ୱର୍ଜିତ
ଇତ୍ୟାଦିର କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ରାତ ସଂତ୍ରିପ୍ତରେ
ପରେଇଲା । ଆଜି ଶେଷ ଶକ୍ତି ବସନ୍ତର ହୈଲା
କାର୍ଯ୍ୟର ପରେଇଲା, ଆଜି ଶେଷ ଶକ୍ତି ବସନ୍ତର ହୈଲା
ଭାବର ମଧ୍ୟରେ । ପ୍ରାଗଜ୍ଞୋତିତ ବସନ୍ତର ବସେ
ବସେ ବସେ ବସେନ୍ଦ୍ରନାଥପାତ୍ରଙ୍କା
ବସନ୍ତର ଶୀମା ବ୍ୟାପ୍ତିରେ ହୈଲା । “ଶତମାନ ତାର୍କା” ଏବଂ
ମତେ ଏହି ବସନ୍ତର ପରିମା ଶୀମା ଆଛିଲ କବତୋରା
(ଶତମାନୀରୀ) । ମହାଭାବତ ଯୁଗେ କାମକଳର ପରିମା
ଶୀମା କବତୋରା ଆକର ଦରିଦ୍ର ଶୀମା ବସେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଆଛିଲ ।
ଶତମାନ ବସନ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ଆକର ପରିମା ବସେ, ବସେନ୍ଦ୍ରନାଥ
ହୈଲେ, ନେମାଳ, ଚାଟୁନ ଆକର ହିମାଳୀର ଦରିଦ୍ର ଅଭିନାଶ

३। डॉ. बाणीकान्त काकड़ि, पुरिश कामकापब धम्ब धारा, १९५५, पृष्ठ ५।

। পৃঃ ৮ ।

Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, I. 10.

କାମକଣ ବୀଜାର ଭିତରେ ଶୋମାଇଛିଲା । ଦେଖିବାର କାମକଣଙ୍କୁ ଭଗମନ୍ତ ଦୈନାଳ ଟିନୀ ଆକି ବିବାହି ଲୋକର ସାଥୀ ପଢିବାକୁ ହେଲିଛି । ଶେମିଆର୍, ଟୋଲେମୀ ଆକି ଆନାନି ମହାଭାବର ଉତ୍ତରର ମଧ୍ୟେ କାମକଣଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟର ପଦକ୍ଷପ ଆଛିଲା । ଶତିକେ ଶ୍ରୀହିତୀ, ରିପୁରୀ, ମୈଦମଣିଶେଖ, ବନ୍ଦୁ ଇହାର ଭିତରକ୍ତ ପବିତ୍ରିଛି । ସବାଟି ଏମ, ମାଟିନୀ, ବୁକାନାମ ହେମିଟୁ, ଉତ୍ତିଲାମ ବସିନ୍ଦା, କନକଲାମ ବେକାର ଏକିତି ପଢିତମନ୍ତରର ମଧ୍ୟ ସବତୋରେ ନମିତ ପଞ୍ଚମ ଶୀର୍ଷା କବି ମିଶ୍ର, ଜୀବିତୀଆ, ଫାହାର, ରିପୁରୀ, ଦୈନମନ୍ତରର ଅଧିଶ ବିଦେଶୀ, ଶ୍ରୀହିତୀ, ସବ୍ରମ୍ଭ, ଦୈନାଳ ଆକି ତାତୀନର କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥ ଯୁଧୀତୀ-୨୦୦ ଏଇ ଶତିକର କାମକଣଙ୍କ ବାଜାରୀ ଶାମାର୍ ହେଲିଛି । ବିଶୁ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରାଣେ ଅନେକ ପୂର୍ବା ପାଇଁ ଏହି କବିର ଶାମାର୍ ଦିଲେ । ଯୁଧୀତୀ ଅର୍ଥେବେ ଶତିକର ମହାବିତର ଅବଶ୍ୟକ କାମକଣଙ୍କ ଏତିପରି ଯା ବୀଜାର ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା କମିଶିଛି । ଯୁଧୀତୀ ଓଟି ଶତିକର କାମକଣଙ୍କଙ୍କ ପାଦକାଳେରେ ଦୁଇତମନ୍ତର ଦିନକି ଉତ୍ତର ସବୁ ପୁଷ୍ଟ, ସବୁନୀ, ନାରିଶାଳି ଆକି ଏହିତି କାମକଣଙ୍କ ଅଭିଭୂତ ଘେରିପାରିଛି ।

¹¹ Ibid, P. 44; F.E. Pargiter, Ancient Indian Historical Tradition, London, 1922, P.292; ପଞ୍ଚମାଶ୍ରୀ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବିଜ୍ଯାନିବୋଦ୍ଧବୀ, କାର୍ତ୍ତକପ ଶାସନରୁଣୀ, ୧୫୫୮ ଜନ, ପୃଷ୍ଠ ୩, B.C. Law, Geographical Essays, vol. I, P. 152-55.

⁴¹ Robert Montgomery Martin, *Eastern India*, vol. III, London, 1938, P. 403; William Robinson, *Descriptive Account of Assam*, Calcutta, 1841, P. 146; K.L. Barua, *Early History of Kamarupa*, 1966, P. 2; উপরে জৰুৰ কথা, কাঞ্চনচোৰ ইতিহাস, পিলুবা।

²⁴ E.A. Gait, A History of Assam, 1963, P. 29-30; Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, P. 45, Ramesh Chunder Dutt, Civilisation of Ancient India, 1890; অ্যাটল বেগ মোহুর্কী, অধিক্ষেত্র ইতিহাস, ১৯২২, ১ম অধ্যায়, ২য় খণ্ড, ৩০ পাতা,
পৃষ্ঠা ২-২।

* Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, P. 46;
ডঃ পৰিচয়ী, অসম বুজ্জী, ১৯৬১, পৃষ্ঠা ০২।

ମୁଦ୍ରା ମାଟିକା ସଭା ପତ୍ରିକା ।

ମୁଣ୍ଡ ବିଜ୍ଞାପନ ପରା ଶତିମେ ଅଧୋଗାଟିଲେ କେ ବ୍ୟକ୍ତ ହେଲେ²¹ । ସୂଚୀରେ ୨୯ ଶତିକାର ପ୍ରେସ ଅଭିଗ୍ରହ ଏହି ଶୀମା ଛାଇଲି; କିନ୍ତୁ ତେଜପୂର ତାମିଶାନ ଅଥମର ଏହି ଶତିକାର ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ବସନ୍ତ ବାଜାର ଶୀମା ପ୍ରାଚୀ ଛାଇଲି ଏବଂ ବାଜାର ଶମାନ ଆଛିଲି । ଦଶମ ଶତିକାତ ବିଚିତ୍ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀର ମତେ କାନ୍ଦକ ବାଜାର ପରିମେ ବସନ୍ତୋତ୍ତରର ପରା ପୂର୍ବ ଦିକରବରିମିଲେ ବ୍ୟକ୍ତ ଆଛିଲି । ଏ ପରିମିତିରେ ୩୦ ବୋଇନ ଆକ୍ରମିତେ ୧୦୦ ମୋରିନ, ଫିନିମିକଟିଆ ଆକ୍ରମିତେ ଶାରୀ ସବୀରୀ ପରିକାଳାବେଳେ, ଏବଂ ଏବଂ ନଦୀ କାମକଳ ବୃଦ୍ଧେତି ପାଶିବି ହେଲେ²² । ଏ ଏବଂ ତୀରକ୍ଷେତ୍ରେ । ୧୧୨-୧୨୩ ଶତିକାତ କାମକଳର ପାଶରେ ବସା ବସ୍ତାମ, ଇତ୍ତାମାଳ, ପାତମିଳ ଆକ୍ରମଣାବେଳେ ଦିନତ ଏହି ବାଜାର ପରିମେ ବ୍ୟକ୍ତିମୂର୍ଖ ବାଜାର ଶମାନ ଆଛିଲେ²³ । କନକଲୁଙ୍କ ବସନ୍ତୋତ୍ତରର ମତେ ଯତ୍ନ ବାଜାରର ବାହୁଦାର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ୧୧୫-୧୨୨୫ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତି କୌଣ୍ସିମାର ମତେ ୧୧୨୦-୧୦୫ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତି । କରେଇ ତାମିଶାନ ଅଭ୍ୟାସୀରୀ ଏବଂ ଶତିକାର ମଧ୍ୟଭାଗର ବୈଶ୍ଵବିଦ୍ୟାକାରୀଙ୍କର ଦିନତ କାମକଳ ବାଜାର ପ୍ରମାଣିତ ହେଲିଲି । ୧୨୩ ଶତିକାତ ଯତ୍ନବେ ପ୍ରଦେଶବାଲ ସମୟର କାମକଳ ବାଜାର ଶିରିମିଲେ ବ୍ୟକ୍ତ ଆଛିଲି²⁴ । ଶିରିମିଲିର ମତେ ତାମିଶାନ ଗମେ ବେଳମାନରେ ପରିମିତ ଆଛେ²⁵ । ଶିରିମିଲିର ମତେ କାମକଳ ବାଜାର, ଶିରିମିଲି, ଦେଇମାନିଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରେ ବ୍ୟକ୍ତ ଆଛିଲି²⁶ । ମୁହୂରମାନ ଐତିହାସିକ ମିନାଜୁର ଅନ୍ତର୍କାଲ-ଇନାମିବି ଆକ୍ରମନ ହେଲିମୁଣ୍ଡର ବ୍ୟକ୍ତମାନ ପାଶା ଅନ୍ତର୍କାଲ ମେ ୧୧୨୦ ଶୁଭ୍ୟ ସର୍ବତରାବ ବିଲକ୍ଷିତେ କାମକଳ ଆକ୍ରମନ ଦରି ଶମାନ ପ୍ରାଚୀ ହୈବାର ବାଜାର ଆଛିଲି । ୧୧୨୧ ଶୁଭ୍ୟ ସ୍ମୃତ ବସନ୍ତର ବସନ୍ତ ମହାନ ଆକ୍ରମକାରୀ ବସନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରର ତୁଳିତୁ ମାଲିକ ଉତ୍ସବକେ ପରାଧିତ ଦରି । ଶକ୍ତାନ୍ତ ଯେଦେଖି ପ୍ରତିକରାମ ଅର୍ଥେ ତେବେ ବସନ୍ତନୀ ଶାରୀଟାରିମିର ପରା ତୁଳି ମି ପରିମିତାମେ କମତାପରିତ ପାଇଲେ । ଅର୍ଯ୍ୟାତ୍ମିକ ପରା ତୁଳିର ପରିମିତ ବ୍ୟକ୍ତିମୁଣ୍ଡର ତୁଳିକ କାମକଳ ବାଜାରର ବ୍ୟକ୍ତମେ କେହିଁ ମେଗେଲିକା କାମକଳ ପରିତ ଗାହି ପରିମିତ ବସନ୍ତମ୍ବଳୀଲେ, ପରିମିତ ବସନ୍ତୋତ୍ତର ମେଲେ ପରା ପୂର୍ବ ଦିନର ପାଶିମିଲେ, ଉତ୍ସବ କୁର୍ରାବିର ପାଶିମିଲେ କାମକଳିଟି, ଆକ୍ରମନ ପରିମିତ ତୀର୍ତ୍ତ-ଶତି ଦିନ ପରା ମହିନେ ଅଭିଗ୍ରହ ମେଲିଲୁଙ୍କ ମଧ୍ୟଭାଗ ପରିତ ଦିନରିବାର ଏହି ବିଶ୍ଵାସ ଚର୍ଚାର ନାମ କାମକଳ ପ୍ରାଚୀ ସକଳେ ଶାର୍ତ୍ତେ ବିଶିଷ୍ଟ ଆଛେ²⁷ । ଶିରିମିଲିର ମତେ ତାମିଶାନ ଗମେ ବେଳମାନରେ ପରିମିତ ଆଛେ²⁸ । ଶିରିମିଲିର ମତେ ତାମିଶାନ ଗମେ ବେଳମାନରେ ପରିମିତ ଆଛେ²⁹ ।

১১. অ. লক্ষ্মীদেৱী, অসম পুষ্টি, পৃ. ৪০।
 ১২. কালিকা পুনৰ্বাচ, অধ্যাৰ ১১, ৩০, ৬৬—কৰতোচা নদী পুনৰ্বাচিতব্যাসনীমূল
     তিশেংগোপনৰিকীৰ্তি, দীক্ষাৰ শাস্ত্ৰজ্ঞানমূল
     তিকাগং কুৰুক্ষেত্ৰ প্ৰাচীচৰলপুৰভিতৰ।
 ১৩. Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, P.47; E.A.
     Gait, A History of Assam, P.34.
 ১৪. Dr. P.C. Chaudhury, The History of Civilisation of the People of Assam, P. 47-48.
 ১৫. মেগালিয়ান, ১৯১১-১২—৪৪—

ନେବାଲକ୍ଷ କାଳମନ୍ତ୍ର ଏକପୁରୁଷ ସମ୍ମଦ୍ରୀ
କରିବାରେ ସମ୍ମାନିତ ଯାହା କରିବାରି ନିମ୍ନମୁଁ
ଉତ୍ସବରେ ପ୍ରଦିଵିବି କରିବାରେ ପଶିଲେ ।
ତୌରେଣ୍ଟିକ୍ରିମ୍ବି ଦେଖୁ ନାହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପରିଚିତକେ ।
ନିମ୍ନମୁଁ ଏକପୁରୁଷ ଲାଭକାରୀ ସମ୍ମାନିତ ।
କାମକଳ ଇତି ଗ୍ୟାତ ସବ୍ ଶାନ୍ତ୍ରେ ନିଶ୍ଚିତିତ ।”

সমষ্টি ব্রহ্মপুরে উপত্যাকা, সুব্রহ্মা উপত্যাকা, বঙ্গোপসাগরে
কল্পটুমি, মেগালুর দক্ষিণ-পূর্ব অঞ্চল, ভুটান আৰু বিহাব-
বন্ধুৰ পর্যাকৃত পুৰণি কামৰূপ বাজাৰ অন্তর্ভুক্ত আছিল।

ডঃ কাকতিয়ে বামাইল, মহাভাৰত, তাপগত আৰু অন্তৰ্জাল
পুষ্পাদ্বাপ্ত তেজা টৈল হৈছে যে বামাইলৰ পথা আৰষণ
কৰি মোগল সাম্রাজ্যটৈলকে কেননা। ভাৰতীয় সাম্রাজ্যৰ
ভিত্তত পুষ্পি অসম অক্ষয় ধোৱা নাছিলঁ।

অস্তিত কালৰ গুৱা জোৰাবৰ্ধ চৰকৰণ প্ৰতিকলৈকে
বজা বা গালি-বৰাদুলকলে একটো প্ৰাণতিক পৰিবেশত
খালি কামক বাজি শাসন কৰাৰ ফলত ইৱেত এটা
হৃষীকা আৰু নিখন সংকুল গচ লৈ উঠিছিল। মেই
সংকুল শুন্ধ বছৰ বাগৰপুর গিছত স্থিত হোৱা আই
আৰু অনৰায়ি বিলুপ্ত-পৰিষিদ্ধি। অসম জৰুৰি, উৎ-
কৃষ্টি আৰু জৰুৰিতিসুন্দৰ মহাজন হৰি, কৰ্ম, জীৱিকা,
ভাবা, জীৱাশ্মা আৰু কাৰৰ মল্লকে অৱৰিষেক কৰিবলৈ
পথিবৰত ও হৃষীকৃতিপত্ৰ পৰিবেশকৰণ এবং প্ৰতিকলৈ
‘কৰতা’ বিশেষ।

ପୁଣି କାଳର ପରା ଅନ୍ତର୍ମର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ମାତ୍ରରେ କିଛିବାନ
କ୍ଷେତ୍ର ବାହିକ ଭିତ୍ତା ଏକା ସତେଜେ ଏବଂ ହାଲିଗେ
ହେଁ । ଶ୍ରୀମନ୍ତକେ ହୃଦୀ ଉପରୀରେ ଆଚାରରେ ; ତାରେ
ଏଠା ହୈଛ ମୟୋ ବାର୍ତ୍ତାରୁଥର ଜନନୀୟରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରା
ଭାବରୁ ଏକ ଉତ୍ତମଭିତ୍ତିର କଳ, ଆକ ଆନନ୍ଦେ ହୈଛେ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟିକ ଆମର୍ଦ୍ଦ । ମକଳୋରେ ମାତ୍ର କାଟିର ଆମଶ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବ ପରା ଶ୍ରଵିଦ୍ୟାଜନକ ବାହନ ହୈଛେ ଜନନୀୟରେ

শহিদবোধ ভাব। পৃষ্ঠার ১৮-২৯ পত্রিকার পরা ১০৩
১১৩ পত্রিকালৈ কামকল বাজ্জুল চল। ভাবাটি আছিল
কামকলী প্রাঙ্গন। ঝঁঝার আগতে, আনন্দি মু-

ନାମବିକର୍ତ୍ତାଙ୍କେ ହୈଥାଂ ସଂଶୋଧ ଭାବୀ ଚଲିଛି । ଆହେ
ଆଶାଲାଭ, ଭୁବିଦ୍ଵାରକି, ଅମାମା ନିରିବ ଭାବୀ ଆହି
ସଂଶୋଧ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ୩୫୫ ପତ୍ରକାଳ ବିଚିତ୍ର ‘ହୃଦୟରେ
ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଚୀନ କାମକଳ ସଂଶୋଧ ବିଚିତ୍ର ଆଟାଇବିଲେ
ପ୍ରମି ପ୍ରୁଣିଷ୍ଠ । ଜନନୀଧିବର୍କ କଥକଳ ପ୍ରାଚୀନ ଭାବୀରେ
ଗୀ କବି ଉଠିଲେ ସଂଶୋଧ ଚଲିତ କରି ଆହେ । ଅ
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ମେଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ ପତ୍ରକାଳ ଗୀତ ଏହି ପତ୍ରକାଳ
କୋଣା ମେଳର ହୋଇଥାଂ ପ୍ରାଚୀନ ଭାବୀର କାଳ ଦୂର କୈହେଁ ।
ଯଦି ମାହିତିକା ନିରିବ, ଭାବିତିକା, ପରିବହନ କାରି,
କାମକଳ ଆହି ଏତିହାସିକ ଭାବୀ ଗୀତ ଜଣନ ଶାକ୍ତ୍ୟ
ଭାବୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ୧୨୩ ବୀ ତାର ଲିଖିଲେବେ ପ୍ରାଚୀନ ଭାବୀ
ଏବାବୀକି ଚଲିଛି ।

ভারাতের স্বত্ত্বসম্পর্ক মতে আঠীন ভারতীয় অংশ
ভারাব কঢ়াক্ষণের পরা আচা প্রকৃত ভারব উত্তুর হয়।
আচা প্রকৃতের হটা কপ—পূর্ণী আচা আচ পদ্মিনী আচ।
পূর্ণী আচারেই কোথা ইহ মাগধী প্রকৃত দৃষ্টি^{১০}। এর
অর্জ প্রাচীছন, ত অনৈতি হুম চট্টগ্রামায়, ত
বাণিকাশ কাকতি ও তুঙ্গির মতে মাগধী প্রকৃত পৰাই
বাণিকাশ কাকতি ও তুঙ্গির মতে আচ উভয় ভারব অথ হৈছে। আবার
মতে এই ‘অসমুক্তি যুক্তের’ সুলক্ষণ-বৃত্তি আব
চাম-সংস্কৃতির মাধ্যম সুলক্ষণ-বৃত্তি নাই। এনেরের দিশেই

সকল ক্ষেত্রে বোধশূর ড় শৈলীভূষাহে কৈকে দে বড়লা
কাশাৰ উৎস মাঘীৰ প্রাকৃত নহৰ, সৌষ্ঠী প্রাকৃতহে^১।
মসুমীয়া কাশাৰ উৎস মশুকেৰে আৰি কৈ দে মাঘীৰ
গৱেষণ বা অপৰাখন পৰা অসমীয়া ভাষা উত্তৰ হোৱা
নহই, কামকলীৰ প্রাকৃত আৰি অপৰাখন পৰাহে উত্তৰ
হৈছে^২। অৱশ্য মাঘীৰ প্রাকৃতে ওচৰুবুৰী হিচাপে
কামকলীৰ প্রাকৃতক প্ৰাচীবাৰিক কৰিব পদাপে
হৈব দৰ স্বীকৰী। অনন্তলৈ এইচিটো এবং প্ৰাচীবাৰিক
ৱৰ লাপিক যে পৰ্যী এক-একৰ প্ৰতিকৰণ পৰা ২০০০০০

শতিকর ভিত্তিত মগধু সভাটা-সংস্থিতে কামকলা
বাজাত পরিবর্তনশূন্য প্রকার লেপাইহিল নেকি ? আমাৰ
চিচাবত কিন্ত ঐতিহাসিক ধৰ্মীয় তেনে প্ৰথম দাঢ়ি
মৰে। কাৰণ শেষে সময় হোৱাত, বৰু তাৰ আগম
শৰ্ষাও, কামকল বাজু বল-প্ৰেৰণ, বাজনোতি, পিৰু,
কৃষি-সচাবত মেছ আগ বঢ়া আছিল। ১৯৬৫-৭০
জন্ত শৰ্ষাটাৰ আমদাবত আবিৰ্ভুত হৈ, বিশু, পিৰু,
গুৰু, বিবিধ বাচন-সূৰ্যী, বিবিধ বাচন-সূৰ্যী, মন্দিৰ
বৰ্তী নথিনি আৰা অস্তৰ পাত্ৰী কৌৰী ভৱ্যানন্দে
মালিনী প্ৰমাণ কৰে বে সময় দৰখন্তু উপেক্ষাকৃত
হৈয়ে। প্ৰথম পিৰু প্ৰেৰণ হৈল, এই সময় সভাটাৰ প্ৰাপ্তি
কৌমুকু চহৰী সভাতা, সংস্থিতিক ঐতিহ আৰু
বাসিন্দাৰ পিচাখামুগ অহংকাৰত কামকলী প্ৰাপ্তত সাহিত্য
বচত হৈলিব; বিষ শেষা আবিষ্টেকে উক্তাৰ হোৱা
নাই। ইয়েৰ বাবে দায়ী হ'ল অসমীয়াৰ কষ্টলোৱা
অহস্যকৰণ, ভাসা-গ্ৰন্থ-বিমুৰ্বিতা, আন-চৰ্টাৰ অকাৰ
আৰু কাৰোৱা চেননামীনীতা। ততগুণ সেইবোৰৰ হৰতো
প্ৰাপ্তিক ছৰ্যাগ, সামাজিক প্ৰিয়াৰ, বৰ্ষাচন্দ্ৰিক
পিৰু-মুৰেৰ, দেৰিবৰোৰ আজৰাবল হেছু কেো
গোড়েৰ ১০%। অৰে লিখিত পুঁথি উক্তাৰ হৰতোৱা
মান প্ৰাপ্তিপ্ৰতি কামকলী প্ৰাপ্তত চৰেকি অভিবাৰ
পোৱা শৈক্ষ।

ପାଇଁ ଶମ୍ଭୁ ଶତିକାତ୍ମକ ନୈତିକାନ ପାଇଁ ହିଲ୍‌ଟ୍ୱେଂ୍ଜିନ୍‌ରେ ୧୦୦ ଘୃତୀ
ଯେଉଁ ଶତିକାର ବରା ଚତୁର୍ଥ ଶତିକାଟିଳେ କାମକଳ ବାରାବ
ଗୋଟେଗିଲିକ ଅବହା ପାଇଁ ଏହି ଆଛି ବୁଲି କେବା-
ଗମେ ପ୍ରାମାଣ୍ୟ-ବ୍ୟାପ, କାଲିକା-ବ୍ୟାପ, ବୋଗିନୋତ୍ତମା ଆକ
କାଙ୍କଳୀ ପ୍ରାତିକର ନିରକ୍ଷଣ ଥିବା ଏକ-ସମ୍ପର୍କବସ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନଟିଲେ ଉକ୍ତ ପୋର ଏହିବୋର—ପଢ଼ ଶତିକାର
କାମକଳେଖ ମହାବ୍ରାହ୍ମିକାରୀ ହୃଦୟରେ ବସନ୍ତ ପିଲା-
ଲିଲି, ଶମ୍ଭୁ ଶତିକାର ଭାବରସରୀ ନିରକ୍ଷଣ ତାତ୍ତ୍ଵାନନ୍ଦ

ଭାବ ଫଳମୂହଁ ପ୍ରେମ ଶାତି ସବିରେ । କେବା ଶତିକା ଅଟେ ଶତିକାର ମହାବାଜାଦିବାଜ ଲୀଜୀବିବାର ଶିଳାନ୍ତିପି,

২১ D. Neog, The Origin and Growth of the Asamiya Language, 1964, p. 51-56.
 ২০ দৈনিক অসম, ৮ম বছৰ, ১০২ সংখ্যা, ডিচেম্বৰ ১৪, ১৯৭২।

২৬। দৈনিক অসম, ৫ম বর্ষ, ১৬০ সংখ্যা, জানুয়ারী ১২, ১৯৭০; সামাজিক মৌলাচল, এপ্রিল ২৪, ১৯৭১।
 ২৭। আমাৰ প্ৰেক্ষ চার্চক—(১) ‘কামকশী তাৰিখানৰ প্ৰতিক্রিয়া’, মণিপুৰ, ঘৰ্ত বৰছৰ, বসন্ত সংখ্যা, ১৯৭৩;

(२) 'कामकली' अपन्तर्श,' जगद्वारा, १म बचत, १५ ग्रन्थों, १९७६।
 २६ व'प्रसिद्धि, असम साहित्य सत्र ०१म अविवेशनब से' इन्ही श्रेष्ठ डिप्लॉम, १९७८, पृ४ ६८; G.R.A.S., vol III, no 1, 1935, P. 15.

নবম প্রতিকার হর্ষৰ বর্ষা, বসন্তাল বর্ষা, বলবর্ষার
ভাস্তুশাসন, একাশে প্রতিকার বৃষ্ণাল আৰু ইত্যুপাসন
ভাস্তুশাসন, ১১-১২শ বৰ্ষাগুলি ভাস্তুশাসন, খোনাখুন
ভাস্তুশাসন^{১১} ইত্যাদি। এইগুৰে মূলতঃ সংস্কৃত
লিখি। হৈছিল পৰিয় হানীৰ লিখিকলিপিকাৰণ হাতত
পৰি কাৰকৰী প্ৰাক্কৰণ বৃষ্টি-নদৰু সিমোৰে সুট উচ্চৰে।
ডঃ. বেণুয়াধ বৰকাদোৱে এই পঞ্চমামৌৰী প্ৰাক্কৰণ
বেণুয়াধ কাৰো পৰিয় পঞ্চমামৌৰী পত্ৰ প্ৰাক্কৰণ
ভাস্তু ভাস্তু পৰিয় পত্ৰ প্ৰাক্কৰণ কাৰো পৰিয়
ভাস্তু পৰিয় কৈছে। এখা পুটুৰ ষষ্ঠ প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰা ১২শ
প্ৰতিকাৰ ভিতৰ কাৰকৰী কথা প্ৰাপ্ত। ডঃ. বৰকাদো
ক্তের ‘Miscellany : The Scribe-Engravers of
Indrapala’s Second Copper-Plate and Prakri
of Pre-Ahom Times’ শৈৰক প্ৰক্ৰিয়াত এই বিষয়ে
হুমকি আলোচনা কৰিছে^{১২}। কাৰকৰী প্ৰাক্কৰণ চেমা-
চেমোকাৰ ষষ্ঠ পত্ৰে শাসন-লিপিবৰত হানীৰ
লিখিকলিপি অভ্যন্তৰতঃ ধৰাহাৰণত প্ৰকাশ পাইছিল।
বাৰকৰীৰ অভ্যন্তৰ, কুমিদাবকলি, লিপিলিপিবৰ-
মজ সংস্কৃত লিখি। সতেও লিখিকলিপি বৃষ্টা-
প্ৰাক্কৰণ কণ পোৰাই পৰালৈ ঢাই সঙ্গেই অভ্যন্তৰ
বৰকণ পাৰিব, সেই সময় কাৰকৰণ সংস্কৃত ভাষা
হৰিবৰা প্ৰাক্কৰণ পৰিবিত্ত হোৱাৰ পথত আছিল
নদৰু প্ৰাক্কৰণ ভাষাৰ অৰিক প্ৰতাৰ সংস্কৃত ও ভাৰত
পৰিয়।

କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ହେଉଳାଲାର ତାମର ଫଳିତ, ବିଶେଷତିକେ ଏହି—ଏହେ । (୮) ବୁଲୁ ଶାରୀ>ଶାରୀ; ଶାରୁଥୁ
ଶାରୁଥିବ ଫଳିତନାମ ସଂଖ୍ୟାତର ଭାଗକଣ ପାଇଁ ପଣ୍ଡିତ ଦୀର୍ଘମ । (୯) ଆ>୧ ଯାନାତିଥି>ଯାନାତିଥି; ଆକ୍ରେ
ପଦମାନାଥ ଭାଟୋରୀଥିବ ମହନ୍ତୀ କହିଛେ—“ଏହିବେଳେ ସମ୍ଭବତ; ଯାହେବେ ଯ-କାରିବିହିତ; ସଥୀ>ସଥୀ । (୧୦) ସବ୍ୟବାହାର
୨୧ । ଡାକ୍ ବରୀ, ହର୍ବ ବରୀ, ବସନ୍ତ ବରୀ, ବୁଲ ବରୀ, ବୁଲାଲ ଆଜ ହେଉଳାଲାର କୌଣସିମର ପାଠ୍ ଉପର
ଆକ୍ ମଞ୍ଚମାନ କବି ପଣ୍ଡିତ ପଦମାନାଥ ଭାଟୋରୀ ବିଦ୍ୟାଵିନୋଦେ ଲାହିତ; ପରିମରବ ଦୀବା ‘କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଶାସନାବୀରି’
ତାମର ପ୍ରକାଶ କରିଛେ ।

281 Indian Historical Quarterly, September, 1947.

২৯। পদ্মনাথ ভট্টাচার্য, কামকপ শাসনাবলী, পৃঃ ১৪০।

⁵⁰ | Journal of Indian History, vol. XLVIII, Part 1, April, 1970, pp. 90-101; V. V. Vehvaranand Indological Journal, Vol. IX, March, 1971, pp. 120-124.

অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকা ॥

'**‘ই’** বৰ্ণ ক্ৰিত হৈছে; কৰিল-শ্ৰীমতি মাথেষ। (৫) যাগুলী
ক্ৰিতভ অনেক বৃহত সৰীকৰণ বিশ্ববেজে পালিত
হোৱা নাই; বেনে—অকাঞ্চ সমস্ত প্ৰক্ৰিত হৰ ইথে,
যাগুলী হৰ ইন্টে। ছঁ-ফঁ; মৃগ-মৃচ মুচ।
৬-ফঁ; ভৰ্তু-ভৰ্তু। (ছ) অ-কাৰ্যত শব্দৰ সংশোধনত
অ-কাৰ্য হৰ; বেনে—হে পুৰুষ-হে পুৰুশ।
(ছ) আকৰ্ষণৰ শব্দৰ সংৰীক্ষণ এক বচনত ‘আহ’ বিভক্তি
হৰ; বেনে—চাকুদত্তত> চালুমত্তাহ। (ব) যাৰ্থিক ‘ক’
ক্ষণত্ব বহুল বাহুবৰি,—ভৰ্তুকঁ; ভৰ্তুকে ১।—এই
সকলোৰেৰ নিয়ম কামকলী প্ৰক্ৰিত দেখা নায়া।
কাম ‘ই লিখি আৰু ওভাৰাটি কাৰাবৰ পুত্ৰৰ পণ্ডিতা
শাশৰ কিছুমান বিশ্বেৰ জন্ম পৰিবেশ কৰিবে।
আমিৰ ইৱাচ কেৱল আৰু আৰু ভাবৰ চেগোৰোৰে
কল্পনাৰ মোহোৱা হৰণ ১।’ যাভাৰাটী আৰু শোৰসেনী
ক্ষণত্ব লক্ষণে ইৱাচ বিশ্বামীন ১। অৱে বিভিন্ন
প্ৰক্ৰিত শিল্পে কামকলী প্ৰক্ৰিত এটা হৃষীকাৰ
কণ বিহু। পাতাবিহুতেই এই শুভীকাৰ কণটিয়ে ইৱাচ
মাঝে প্ৰক্ৰিত পৰা বেলেগ কৰি বিহু। সপ্তম
শতিকাত শীৰ্ণ পৰিবাৰক হিউটেনচাৰ্ট আৰু ‘কামকলী
বাহুৰ তাৰা মধ্যাবৰতন (মগবৰ)। তাৰাৰ চালুনত
বেলেগ বেলেগ ১।’ পেৱাৰ কাৰণত এতে কামকলী
ক্ষণত্ব কিছুমান বৈশিষ্ট্য ভৱল প্ৰেৰণা হৈল।

କାମକିଳୀ ପ୍ରାକୃତ ଖକାର, ଏଁ-କର ଆମ ପ୍ରାକାରର
ଧ୍ୟାନି କମ। ଖକାର ଏବଂ ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ୧୯୫୫
ବ୍ୟାହିକ କମ। ଖକାର ଏବଂ ବିଶେଷ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ୧୯୫୫
ବ୍ୟାହିକ କମ। ଉପରେଥିଲୁଗିଲା—ପିତ୍ତ୍ଵ—ଧର୍ମିତ; ସକଳ;
ଧର୍ମିତ ଏବଂ ତାତ ମୂଳର ସମନ ନାହିଁ। ହେଲାର ମନ୍ଦିର ଅ, ଈ, ଡେ,
ପିତ୍ତ୍ଵ—ଧର୍ମିତ। ମନ୍ଦିର—ଧର୍ମିତ; ମନ୍ଦିର; ଧର୍ମିତ;
ଧର୍ମିତ ଏବଂ ତାତ ମୂଳର ସମନ ନାହିଁ। ହେଲାର ମନ୍ଦିର ଅ, ଈ, ଡେ,
ପିତ୍ତ୍ଵ—ଧର୍ମିତ।

মেন-দেবে > দেবে ;   দৈর্ঘ্য > কৃত্য ;   কৌশিকঃ > (সামুদ্ৰ

১। অনুবাদিমোহন সেন, ভাষাৰ ইতিহাস, ১৯৬০, পৃঃ ২০।

১। কালীবাম মেধি, অসমীয়া ভাষার ব্যাকরণ আৰু ভাষাভৰ্তু, ১৯৩৫, পাতনি।

²³ Dr. P. C. Chaudhury, *The History of Civilis*

ପ୍ରମିଳିବିନ୍, ବଲମୁଦୋ, କେତ (ୱେକ-କେଟ), ନାକ (ନାକ-
କେନକ), କଟିଲ (କୁଟିଲ-କୁଟିଲ-କୁଟିଲ), କୋଳ (କୋଳଅ-
କୁଣ୍ଡଳ), କୋଳ (ଡାର-ଡାରା), କଟା-କଳ (କଟା-
କଳ-କଟା-କଳ), ଆଶ (ଆଶ-ଆଶ), ଓଡ଼ି-
ଆଶ (ଓଡ଼ିଆ-ଓଡ଼ିଆ), ମୋତ (ମେତିଆ-ମୋତ)।

କାମକିରୀ ପ୍ରାକୃତ ଦୈତ୍ୟ ଗ୍ରହଣ, ପୌର୍ଣ୍ଣେ ଆକୃତ
ମାଗିଥିଲୁ ଆକୃତ ଆକର ଦୈତ୍ୟାଳୀ ଆକୃତ ପରାଜ୍ୟ ଦିବସାମନ ।
ଉଦ୍‌ଧାରଣ—ଦୈତ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ବ୍ୟବ—> କା, ଆ, ଶକ୍ତି;
ସମ—> ଶ; ଶକ୍ତ—> ଶକ୍ତ; ପୌର୍ଣ୍ଣାକ୍ରମ ଅଜ୍ଞାନ—> ଆଜ୍ଞା
—(କ୍ରତୁ); କାଜ୍ଞା—> କାଜ; ଯାତ୍ରି—ମାରି; ଯମପ୍ରାକୃତ
ବ୍ୟବ—ଚୂରି, ଆହୁ—> ଆହନ; କୋହେ—ଛୁଇ; ଦୈତ୍ୟାଳୀ
ଆକୃତ ହୁଏ—କୋହ; କୋହ—ହୁଏ; ଲାଟିଟି ଲାତି ।^{୧୦}

କାମକିଳୀ ପ୍ରାଚୀତର ପଦା କାମକିଳୀ ଅପଦ୍ରଶର ଉତ୍ତର
ହୁଏ । ଇହାର ସମ୍ବନ୍ଧକାଳ ପ୍ରାଚୀ ୧୯୧୦ୟ ଶତକର ପଦା
୧୯୨୦-୩୦ ଶତକା ବୁଲି ପ୍ଲଟ୍‌ମୁଲକେ ଥିବିବ ପାଇ ।
ଅବଶେଷ କାମକିଳୀ ଅପଦ୍ରଶର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୁର୍ଜିତ ବୋଲି ଶତକା-
ଅଧିକାରୀ ସାହିତ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାମନ । ପ୍ରାଚୀ କାମକିଳୀ ଅପ-
ଦ୍ରଶର ଚାନ୍ଦିର ପୋରା ସାଥୀ ୨୦୧୦-୧୧ ଶତକର କିଛିମନ
ଚାନ୍ଦିଗୁଡ଼ିତ । କାମକିଳୀ ବାଜାର ଶାଂତିକିରଣ ପରିଧିଟେ
ହେଉଥିଲେ କିଛିମନ ଇହିପରିବର ଯେ ପଞ୍ଚବୀର ହେଉଥିଲେ
କାମକିଳୀ ପ୍ରାଚୀତ ବାଜି କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟାମନ
ତାବେ ସୁଖ ସାଥୀ ପାଇଁ ୧୦୦ 'ଦ୍ୟାବିରିଜନିଙ୍ଗ' ଶଂଘାରେ
ମହିମାହୋପଦ୍ଧାର ହରପ୍ରକାଶ ପାଞ୍ଜିକେ କାମକିଳୀ ଅପଦ୍ରଶ
ଦୂରକ୍ଷର ଦୀର୍ଘ ଆଶୀ 'ସକାନ-ଭାରୀ' ବୁଲି କୈଛେ ।
କୋଣେ କୋଣେରେ ସାମାଜିକ ଭାବା ବୁଲିଓ କୈଛେ ।
ଦୟାବିରିଜନିଙ୍ଗ ଦ୍ୱରା ଶାଂତିକିରଣ ଦେଖିଲା ଆହେ ମୁଢା,
କିନ୍ତୁ କାମକିଳୀ ଅପଦ୍ରଶର ଶକ୍ତି ଅତି ଶୁଦ୍ଧ ।
ତଳତଳ ତାର ଦୁଆଲୋଚନା ଦୁଆ ହାହିଁ—(୧) ଶାଂତିକ
ଦ୍ୟାବିରିଜନିଙ୍ଗ ପରିପାଳନର ଆବେଦନ କାମକିଳୀ

५१ Dr. D. C. Sircar, The Sakta, Pithas, 1948; P. 15.

(পোরা যাব।) (২) প্রতিপুরিত্বন লক্ষণ—অ>আ, আউ, ও; আ>অ, উ, ও; ই>এ; এ>আ; ও>অ, উ, ইত্যাদি। (৩) পদব অস্থানীকৃত অমুনাশিক প্রতিশ্রূত যাব। দেখে—অঙ্গিলী, আলিঙ্গ, উচ্চ ইত্যাদি।

(8) চৰ্যাক বাজনৰ সলনি থ'ব বৰ্ষৰ প্ৰচৰ প্ৰৱেশ
ষটিছে; দেনে-কথ)তে > কহেই; কৰোতি> কৰই;

(ବୈଶ୍ଳେଷ) > ବୈଶ୍ଳେଷ ; ଯୋଗୀ > ଯୋହି ; ସଞ୍ଚାରୀ > ସଞ୍ଚାରି।
 (୫) ସରଭକ୍ତିବ ପ୍ରୋଗ—ଟ୍ରେନ> ଅଇସନ ; ଉଦ୍‌ଦାସ> ଉଦ୍‌ଦାସ

(৬) দ্ববসমীভূতন—চক্র> চকা ; বপ্ত> বপা ; অধি>
আগ্। (৭) বৰ্ণ-বিপর্যয়—গৃহ> ঘৰ ; মুণ্ডল> মোলান।

(৮) বৰলোগ—অলাঙ্গুলি লাউ; (৯) কুণ্ডা+অপি=কুণ্ডি;
উলঙ্গুর=উলঙ্গুস। (১০) লম্বাখ লেগো—উলেগু+ইঠু
উলেক্স। (১১) শ্বাসগুণ—গোচারণে আচারে; অ
ভাগ অব্যাহাপণে। (১২) উপ বৰুৱা শাস্ত্ৰসন্ধি
শৰূপ—সন্ধি; সাথু—সাথু। (১৩) অসমীয়াত কৰিণী
কৰিবৰ এমা বিবৰণ দিই এ চৰ্চাপত্ৰে বাধাৰ
হৈছে। দেখে—কুলৈৰে মাও; দেখে নিল। অসমীয়া

কর্মসূচৰ চিন ক চাহতো আহোগ হৈছে, যেনে—
প্ৰাণৰ পৰিবিষ্ট। সেইসবে ৪ৰী বিভিন্ন চিন
লৈলে, ৬ৰী বিভিন্ন চিন ল আৰু ৫ৰী বিভিন্ন চিন
কৃষি চৰ্যাবৃত্তি, বিদ্যুত, যেনে—কুলৈল, ইৰিবৰী, বাটত। (১৫)
প্ৰয়োগ আৰু অসমুক অসমুক অসমুক। যিবা
কৃষি চৰ্যাবৃত্তি, যিবা পৰিবহন। আৰু—কুলৈল, চৰি, দেৱি, মেৰি

(१४) श्रीगणेशये ईश अक निवा तीन
वाहार—तीर्थ लक्ष्मी, वस्त्र—ज्ञेयेन, शत्रुघ्नि,
मातृदेवी, माली, हरिश्च। (१५) सक्रिय वाहार—ताडा+
अकडा=आराटार; अज्ञान+अमर=अज्ञामर। (१६)
प्रसादयः प्रधोमा—कृष्णवत्, आश्रमाता, नविनीवत्
वहारह। (१७) विशेषम—एह, अक्षेन, तस्मै।
(१८) पुष्टां त्रिपक्ष।

ପିଲ୍ଲୀପ, ସେ ବହୁ, ବଗନ୍ଧ ମଂଦ୍ୟା) ବହଳାଇ ଆଶୋଚନା

ଛାନାନନ୍ଦ ଜଗତୀ

ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀବାତ୍ର କୁରୁଳ

ଦୋଷ ବସନ୍ତ, ଅଧ୍ୟେ ୧୯୨୨ ଚନ୍ଦ ଆନନ୍ଦମଣ୍ଡଳଙ୍କଟି
ରହିଲାର ଏଣ୍ ବସନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଲ । ଡେଟର ଅଭ୍ୟାସବାଦୀଙ୍କି
ଗାନ୍ଧି ବରାକ କଥାକେ ମରନ୍ତ, ଅମ୍ବାରୀ ଶାହିତିକ କେହି-
ବରାକ ରା ଆଖିକାଳି ଡେଟଲେ ମରନ୍ତ ପରେ । ଡେଟା ଚାରି
ଜୀବିତ ମହିତାରେ ବା ଟେଙ୍କ କାନ୍ଦେ । ଡେଟର ନାମକ
ଦେବେ କି କାନ୍ଦେ କି କାନ୍ଦେ, ଡେଟ ଲିଖାରେ ପରିଚେ କଥା କେହି-
ବରେ । ଡେଟ ଲିଖା ଲିଖାରେ ପରିଚେ କଥା କୁପରି
ଶାଖିର ଶାଖି ଓ ପିଣ୍ଡାରେ ଆକାଶରେ ପରିଦାନ ନାହିଁ ।

ବେଳକରାବା “ଦୀତୀ” ୧୯୦୨ ଚନ୍ଦ ପିଲାର୍ଜିଙ୍କର ମାତ୍ର ହୁଏ । ତାତ ପାଇଁ ହୋଇ ଆନନ୍ଦମନ୍ତ୍ରିତୀ କରି ଏବଂ “ମଧ୍ୟବନ୍ ଦାତା” । ହେଠୋ “ଦୀତୀ” ତାତ ଗର୍ବ ଭାବର ଡିଜଣ୍ଡଲୀରେ “ଆଲୋଚନୀ” ତ ଶେଷ କରି ଏବଂ ଉପାଇଛି, ଯିହି ବାଟାଟିକ କ’ବ ନୋରିବିମେ । “ଦୀତୀ” ବିତ୍ତିର ସବୁର ଆଗ ଭାଗରେ ଆବସ୍ଥା ହେ “ମଧ୍ୟ ଦାତା” ସବେ ନେ ମଧ୍ୟବନ୍ ସବୁର ଶେଷ ହୈଛି । ଅଧିକତତ୍ତ୍ଵ ମାତ୍ର ହେଉଥିଲା, ପିଲାର୍ଜି ମାତ୍ର ହେ ଏହାହୀନେ ବାର ପରିଚିଲ । ତେବେକଟେ “ଦୀତୀ” ପ୍ରଥମ ହେଉ ପାଇଁ ମେଲୁ ଆନନ୍ଦମନ୍ତ୍ରିତ କରାବା “ବିଲାକ୍ଷଣ ଦିତି” କେତେ ଲିପାରିତ ପରା ଶୁଣି ଅବହାର ଦିତିତ ବିଲାକ୍ଷଣ ପରିପତ୍ତ ହେ ପରେ ହିତେବା ବହାରୀ ହୈଛି । ଯଥମେ “ବିଲାକ୍ଷଣ ଦିତି” ହିତାପାଇଁ ହେ ଓଳାଳ, “ମଧ୍ୟବନ୍ ଦାତା” କାତରିବରା ପରିଚାରକ ।

କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଥାମିନା ପୋରାବ ଲିଖିବ ପରା ଅମସର ଯା ବିବେଶଟେ ପୋରା ଲୋକର ସଂଖ୍ୟା ବାଢ଼ିଛି; ଲିଖିବ ଯେ ଅବଧା ଲୋକନିଃରୀତି ଆହିଲ, ଅର୍ଥାତ୍ ନାହିଲ ଡେତିବା ଅମ୍ବିଲା ଭାବାତ ଆ ଏହିନ ଏବେ ସର୍ବକ କିଳା ।

यांचा दावाहीच्या अनुभितीमध्ये बकावाई “विज्ञौती” ते असल्याच्या किंवा “गोमारे उम्र” आणि “जोनोकीट” आनंद असेही आपगवालाई (यांच्ये हैंडबॉकी कविता) असेहीप्राप्तै अश्वास करि “आडिं टोरोवर” आराधा पाहिल्या (लिखित) आहे इस नाम लैले लिखा. “अश्व यांत्री डाहैरी” येते उम्र यांत्रीनीवर फेऱत असेहीप्राप्तै भावात अथवा प्राणास। “वैंडोहॉट” जानानंदितावर बदलाई विलाप्त विवरणे लिखिवैले आवश्यक कराव यशस्वते “आलोचनी”त गिरिश असू वराटेलेल्या एखन नंतर इतरने “विलात अंतर्मुखावर ठिठी” लिहिले। तांत्रांगांमध्ये चलाही लिलात अभिज्ञातावर यशस्विले लिखिले कठेवन्यामन ठिठी “आलोचनी”त ओळाछिले। “पुर्णी उम्रवर” याचा सेविन्याम यांत्रिलिते गिरिशिंघे वसुन्धरावर घरदेशेवरे. “पाहौती” अंदांगे प्रोत्तरा यशस्वित चलाही लिहिले दीपातित एविन “आकृती आता”, “प्रथमवर लिहिले यशस्वित गवांपाणी” एविन एवाहिती कांव घेण्यावर उम्र तांत्रिनीषीषी।

“শাহীত” অঙ্গতীর “মণিপুর গান্ধি” মই বৰ আঘাতহেবে পঢ়ছিলো। এভিয়া মণিপুৰ আৰাবি নিছেই ওচৰ, সেই কালত বৰত মূলত আছিল। আজিকলৈ একে দিনাই আকাশেদি অসমৰ পৰা মণিপুৰ পাৰটৈগৈ পাৰি—ওড়াহাটী চৰীয়া ভাত বাই হৈ ইন্দ্ৰজলত খাৰটৈগৈ পাৰি গুলিৰ সাথ। পুৱাৰ ভাগতে ওড়াহাটীৰ পৰা আকাশেদি দোৱাৰ বাহয়া বৰ্কা হ'লে হতকো হৃষিয়া ইন্দ্ৰজলত ভাতপুৰাণীৰ বাই একে দিনেতে পুৰি আহিৰ পৰা গৱেষণাকৰণ। কিন্তু এই শৰ্তকৰণ এখন দৰ্শকত আকাশে বৰ্ষ কৰাই নাই মণিপুৰৰ খালৈক আৰু বান বাহুৰো তেনে শৰিবা শৰিব আৰু উলুৱাৰে দেখ পাৰ হৈ তিতাপুৰাৰ দেখ পাৰলৈ কৈবল্যাদিনো পৰা হৈ। আংগোটীৰ জিজ্ঞাসাৰ পৰা আঘাতহেবে কলিবা মৃষ্টলৈ আহি তাৰে দোহাটী বেলত উঠি যোৰাটী পাৰি আৰু আৰু মণিপুৰীলৈ হৈ আসাম দেখেল বেলত উঠিবৈ। কঢ়াৰী বাজৰৰ কলিসামৰে বৰ্ক ডিমপুৰ পাই তেকে দেখে পৰা নামি খোক কঢ়ি কঢ়ি কিম্বা কিঙ্কি বিবেৰে একে দেখা নথল। অৰকৈ মণিপুৰৰ আহি তেকে মণিপুৰী নাচ মোচোৱাকৈ দেখিবিল। এৰাতি চালে আৰু চাই নাচীৰ ছোৱালোজীনীৰ মে তেকে খাওকতে কল এটক। দিলে সেই তাই টকাটৈ লৈ আনন্দতে “আমা”-লে “আমা” বুলি বিবোলিয়ানৈ দধিলে। সকলো দেখাৰ সাৰ এই মণিপুৰী নাচ। চাই অঙ্গতোৱে মণিপুৰ এবিলে আৰু যেনেকে পৈছিল তেনেকৈৰে বেলে-জাহাজে বগাই বৰ পালেৰি। তে “মণিপুৰ গান্ধি”ৰ শেহত হৈবাবী কৰিবিতা আৰাবি কুৰি দিছে—“বিশ্বাৰ বৰ এন ইংলণ্ড ঝিটে বেলে উঠৰূপৰ পেলৈৰ, বাঁধ হোৱেন হ'ল চীচুৰ, পেলৈ হ'ল হে বেক এগেলৈৰ।” ইংলণ্ডৰ অৰ্থ এতে যে পেলৈ লে কৰ কৰিবলৈ হৈবাবীৰ এক মোৰাবিহীনী পঢ়াৰা পাই কিন্তু পেলৈ পাৰে পেই মোৰাবিহীনী পুৰি আহিল। তেখৰে মণিপুৰলৈ যোৱা বেলে তেজেৰুচি হ'ল।

॥ श्रीमद्भागवत् ॥

ପାଇଁ “ବିଶ୍ୱମୁଖ ଦାତା” ଡାକ୍ତର ଥାଏକୋତେହି । ମହି “ମୋର ଡାକ୍ତରିକେଲେ ଲିଖି” ମିଶନ ଆଗହେବେ ପଢ଼ା ନାହିଁଲେ । କହିବେଇ ତାର ଏକେ କଥା ଆଖି ମେଳ ମନ୍ତ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ “ବିଶ୍ୱମୁଖ ଦାତା” ଅକ୍ଷ ଯାଦି ବାଇଚାଇଲେ ଲିଖି” ପୁଣ୍ୟତଥି ହେଲେ, ଅମ୍ବାରୀ ଭାବାଟିକେ ବିଶିଷ୍ଟ କଥାରିବି ହେଲେ “କିମାଟିଲେ ସାହୁ”, “ଲାଖଟକୀର୍ଣ୍ଣ କଥା”, “ରାଜବନ୍ଧୁରୁଦ୍ଧିରୁ”, “ଗାନ୍ଧି ଦୋଷ ଆକ୍ଷଣିଲା ହେ ଦୋଷ”, ଆମ୍ବାରୀ ବନ୍ଦାରି ଉପରେ ଲାଗିଥିଲା ହୋଇଥାଏ । ଏକାମ୍ବାରୀ ହେଲେ କଥାରିବି । ଦୂରସନ୍ଧି କଥାରିବି ଏହି ବନ୍ଦାରିକି ଉପରେ । ବନ୍ଦାରିର ଲଙ୍ଘନେ ଏହି ବନ୍ଦାରିକି ଉପରେ । ବନ୍ଦାରି ତିଥି ଆକର ଲୀକ ପର୍ଯ୍ୟବସନ୍ଧ ଶବ୍ଦିନ ତିଥାରି ବିହାର ଲଙ୍ଘନେ ଏହି ବନ୍ଦାରିକିରେ ଅଗ୍ରଭାବ ଅଛିବିରିବା ଆଜାନ ରିବେ । ଏହି ବନ୍ଦାରିରେ ତିଥାରି ବୋଗାର । ପାଞ୍ଚ ଗଲେଁ ଭାଲ ବା ବୋରା ପାଲେଁ । ଆକର ଗଲ କଥା ଓଟିଲ ବୁଲି ସାମବି ଖୋଲେଁ, ତାମେ ବିଦିବ ନହିଁ ଏହି ବନ୍ଦାରିରିବି । ପଢ଼େଟେ ପଢ଼େଟେ ଏବେବେ ବରଧନ ବୈ ଦାର ଲାଗେ ବର ତିକ କଥା ଲିଖିବେ ଦେଇ ବା ଏଥା କି ଲିଖିବୁ ବୁଲି “ଆମୋଡ଼େଟ” ତ ଲୋକାର
ପାଇଁ “ବିଶ୍ୱମୁଖ ଦାତା” ଡାକ୍ତରିକେଲେ ଉଚ୍ଚ ଭାକ୍ତବି ଲିଖିବାର କାହାରେ ଦୈରିହି । ତାର ସମୟନଠି ଏକବିନ୍ଦ ଲିଖିବିଛି । ଏହି ବିନିତେ କବି ପାରି ଦେ ଏକାମ୍ବାର ଡିଜିଗ୍ରାଫ୍ ବାଇସବ ହିତକାରୀ ଆକର ମ୍ୟାଜର ସଂଜ୍ଞାବକ୍ଷମୀ ଟେଲମାର ଓବି ସାହିତ୍ୟ ଏହି ଡାକ୍ତର ତଳିହାରେ ଏହି ଭାଙ୍ଗିବା ସାହିତ୍ୟ ତଥା କିମାଟିଲେ ଦିଲିଛି ଉତ୍ସାହ ଆକର ଅଭ୍ୟବେଶିବା ।

କାହାର ଦ୍ୱାରା ତଳାକା ଭାଙ୍ଗିବାରେ ପଚାଟିରେ ମ୍ୟାଜର ସମାବସର କାହାର କିମାଟିଲେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରେ ଆକର ଦେଇଲା ମେହିରର ପଢ଼ି ପୋରାର ପାଇଁ କେବେଳ ପାଇଁ କାହିଁ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରେ ଏମତେ ଏହିନ ଜାନିବାଲେ ପାଲେଁ । ଯେ ଆମାନମ୍ବ ଭାଙ୍ଗିବି ତେବେ ଆମ୍ବାରୁ ନାମ ନର୍ତ୍ତ । ବିଲାମବି ମୁଣ୍ଡ କେବେଳ, ଆମ୍ବେକାରା ମାର୍କ ଟୋରେଇଲା ଆକର ଆମାର ବିହାରର ପ୍ରେମଚନ୍ଦ ଦେଇବେଟି ତେଲୋକବ ଲିଲା ନାମ, ଯାକ ଦେଉତାକେ ଦେଇଲା ନାମ ନର୍ତ୍ତ, ଆମାନମ୍ବ ଭାଙ୍ଗିବି ତେବେ ଲିପା ନାମ, ଅଭ୍ୟତଃ “ଦୀର୍ଘି” ଆକର “ଆମୋଡ଼େଟ” ଏକାମ୍ବାର ହୋଇ ତେବେ ଲିଖାରିବି ଦେଇଲି । ତେବେ ଆମାର ନାମ ତୁମ୍ଭେଶ୍ୱରମାର ନର୍ତ୍ତ । ମହି ନେବାରି ନେବାରିଲା । ଯେ ଆମ୍ବେର ଆମ୍ବାର ନାମକାରି ମେଲି ବରମାର ହେଲେଁ

(१३ प्रश्नावली विषय अनुवा)

(১৭) ক্রিস্টানবেশ্য-বাহিলে, অর্থ- তেই। (১৮) সুর্ব-যাম-মষ্টি, মোহৰে, তেই, তো তুমেই হ্যাতারি।
 (১৯) রসম আৰু অজত্বসম শৰ্পত বাহিবেও চৰী-
 সূক্ষ্ম অশ্যুমী। কৃতৰ সুৰ্ব প্ৰচৰ এৰোগ হৈছে।
 যেনে-আগু, আৰি, আজি, কাৰি, বৰ, গোহলী,
 দৰ, চৰ্তা, ডাল, পিলি, পাশ, পাহাড়, পাহুৰী, বহুৰী,
 কাল, বাঢ়ি, লাউ হ্যাতারি।^{১৭}

ওপৰে আলোচনাৰ দ্বাৰা নিশ্চিহ্নেই পুৰুষ মাঝে কাৰকীৰ্তি অপৰ্যবেক্ষণ গৱাচী অসমীয়া। ভাবাৰ অজ হৈছে। পুৰুষ অসমীয়া সাহিত্যবাচিত অপৰ্যবেক্ষণ লক্ষণ স্পষ্ট। আৰুনি অসমীয়াত উচ্চাবণ্ডৈচিৰা, বানান-চিৰা, দৈৰাক্ষৰণ-কৰীতি কাৰকীৰ্তি প্ৰাণৰ অক অপৰ্যবেক্ষণ গৱাচীভাৱে গঢ় লৈছে।

নথিটোক মহুটকৈ কৰি তৃলিঙ্ঘ মহীজীন। কিছি খণ্ডাপি আৰম্ভন গঞ্জলি নামটো বেনে আকৰণীয় ইটা নাম তেনে আৰুবৰ্ধণ নহয়, হৰণ নোৱাৰে।

তুলশীপ্ৰসাৰ সৰু নামটো মোৰ আচছো। বেনে নেৱালিম। লেতা উচি পৰিবা নোৱৰত্বেষ্টে, অৰ্ধাবেজ তুলশীপ্ৰসাৰ সৰু আৰম্ভন গঞ্জলিৰে পৰিবত হোৱাৰে।

୩୭। ଆମାର 'ଚର୍ଯ୍ୟାପତ୍ର' ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବନ୍ଦଳାଟି କବା ହେବେ ।

আগতে, তেওঁ “সামুদ্রিক কোলোডি” নামেরে কিডাপ এবং রহস্য উনিশেইছিল। চাবি অন্য দায়ব চাবিটি সামুদ্রিক আৰু তেওঁ দ্বন্দ্ব মৌলী কিছিকুম আমিন্টেল (ডিজিগ্রেড নামকৰণ উলোল আৰু কংগ্রেশ নেটা) উজ্জ্বল কৰা এই অক্ষয়মান কিডাপখনেই আছিল তুলনীয়প্রসার সত্ত অৰক আনন্দ অগভীর অসমীয়া ভাষাটৈল অধ্যয়ন অবিহৃত। “বাহীতী” কিডাপখনৰ নথমোচনা কৰিবলৈ বেজৰকৰাই সহজে, “সামুদ্রিক হেইটো” পঞ্চ অধিব দেনে সংজ্ঞা পাইছো, কিন্তু প্রেৰণা অৰূপ বৰ্ণনাকৈ দেবি তেওঁটৈক অসমোহ পাইছো। বেজৰকৰাই হৈমন্তিকে এলাঙ্কুলোলা ভেজ কৰিবলৈ। তেওঁ বেজৰকৰাই হৈমন্তিকে এলাঙ্কুলোলা ভেজ কৰিবলৈ কৰা আৰু অদৰ তামৰি মৰা চুৰিবা পিছি দেনেক ভাল মাঝু বোলাই সমৰ্জন ওলোডাটো হৈবিহারৰ কথা, বৰ্ণিতভাৱে মোহৰে ভৱকুলীয়া বচন লিব বাহিবলৈ উলিমাটো সহৈবৰে দোষৰ কথা। কোনো হৈবাবে হৈবাবী “পেলিং” আৰু ‘গ্ৰামাৰ’ নথম নামানি হৈবাবী লিবিবলৈ গলে দেনেকৈ শি অঙ্গু হৰ, অসমীয়া বাচকৰণ আৰু বৰ্ণনাকৈ নথানি বা নাজানি কোনো অসমীয়াই অসমীয়া লিবিলৈ সহৈবৰে মৈই দেখা অধ্য হৰ। হৈবাব হলেই হৈবাবী লিব নোবাৰি, অসমীয়া হলেই অসমীয়া লিব নোবাৰি। বেজৰকৰাই এনে কৰ্তৃৰ সমালোচনাৰ বাবেই তাৰ গীহছত তুলনীয়প্রসার সত্ত আনন্দ অগভীর কণাকৰ হ'ল কি? কোনো কৈনে?

সামুদ্রিক চৰকৈত অসমীয়াৰ হেল এওৰাবনৰ “বি আগুনী ডাকিলিং,” অৰ্থাৎ “আগু ঢোঁ হৈ পেলালি” নথম গৱেষণাত বোলে তেওঁক লিব বৰ কথা আছে। তুলনীয়প্রসারে ‘সামুদ্রিক কোলোডি’ এটা গৰত তেওঁক লিব কৰা লিবিবলৈ তুলনীয়প্রসার বৰ আপোনা মাধ্যমৰ পৰাই মৈই জানিব পাইচিল। আনন্দম অগভীর নথমে লিবা “মনিশু গাজা” আৰু বোৰ “বাইচাইকেল লিকা” তো আৰৈই লিব কথা, তেওঁ “মাধ্যম মুৰুৰ

আৰু আন চন্দনাখিমিতো লিব অভিজ্ঞা বাধাৰ নাই। “সামুদ্রিক কৰ্ম” তো তেওঁ পেলাল পোলালেৰ লিবিলৈ নিবৰ কথা, দেনেকৈ পতিত লিব বৰ নাহিয়ে বাজকলৰ প্ৰাৰ্থনা সভাত লিব বৰ তাৰ দেব দৰ কথা প্রেত দেব হ'লি আৰোহী তেওঁক এক আৰক্ষো হোৰেছোমোৰপৰা বৰক কৰিবলৈ। বাকীলিবাট শিৰ স্পষ্টক ডিমিলিলেও কিছুমাত্ৰ কুণ্ঠ গুম ধৰিব পাই এখন চন্দনাত কোৱাৰ মৰণ পৰা নাই। এটা কো আছে তাৰ কাৰ্যটা। এই—অক্ষিলিঙ্গৰ মুলু মাঝু এটোঁও একবৰাৰে কুমত নথক। নথৰ। কাহীত ডাক-লিঙ্গৰ উলোবল লিব: তেওঁ কৈছে দে সামুদ্রক-লিঙ্গৰ এটোঁকো কোৰোক বেৰা পালে বা তেলি নোৰাবলৈ মাধ্যমৰ ঘটলৈ পোনাই নাহি বৃক্ষীয়া আহি চিঠিলৈ দিবাত পলমু কৰিব পাৰে। ওঁ নিবৰ অভিজ্ঞাৰ কথা কৈছে হৈতান তেওঁ।

তুলনীয়প্রসার সত্ত একে আনন্দ অগভীর মেউজোন নাম আহিল বৰ্ণৰাম সত্ত। তেওঁ বিহুৰ চাপ্তা লিব পৰা আহি ডিমিলাপ্ত পিতামু হৈছিল আৰু অসমীয়া কীৰ্তীকৈ লিব কোৱাই অসমীয়া হৈ গৈছিল। হৃষি প্ৰসার তেওঁৰ অধ্যম সংজ্ঞা। ডিমিলাপ্ত শৰ্বনামেৰ পুলৰপৰা এটোঁ কু পৰীকাপত উতি তেওঁ কৰিকৰাৰ দৰজৰ পিলিলে আৰু কোৱা পাচ মনোকৰে গুৰু কৰি পৰলৈ উলিত আহিল। বলে আহি তেওঁ এমা তেলোৰোৰ দৰ মুখ মুখ খৰ আৰু হৈন্টেজী পৰিক ধৰণ। ভালোবে আহিল হৈতে এটোঁ তামো চলিছিল। কিন্তু দেউতাৰৰ লগত পাকি তেওঁ স নেপোলি। মেউজোকৈৰ লগত আগবে পৰা কৈলৰে তেবে মিল নাছিল। মৈই মতভোৰ কৰাম শৰ্ব লিগ মনোমালিনৰ আকাৰ ধাৰণ কৰিবলত তেওঁ লি আৰু পৈচৰু ধৰ-শৰ্বী এবি নথবে আন এটোঁ শৰ্ব অক্ষোন্তো-গৱিত ধাৰণৰে লোলৈ, যৰ এগৰূপ কোমতি মৰণ সকলৈ দৰ মুখ পাইচিল। কিন্তু কু থুথুৰ আশাৰে তেওঁ হৈতান পৰ এটোঁ মুখে তেওঁক হৈতানে একবৰক এৰি দিলে। মেউজো

অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ॥

କୁଳମାନେ ମେଧାକିଲେନେ କି ହୁ ? ଇହାତୋ କର୍ମ ଶୁଦ୍ଧ ।
ବସାହି-ଭରାଇ, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ-ବାହାର, ଭାବେ-ଭୂରେ
ପଥଗୁ) ଆକ ଅକଳ ତେବେ ନଥ ମେଡିକାରକେ ଆରା
ବିଭିନ୍ନ ଭାଇ-ଭୟ ମରଳେ, ଏମେବେ ଅମ୍ବୀରୀ ଦୈଲ୍ଲିଲ
ମର ତେବେ ତାବିରି ହେଉ, ଅମ୍ବୀରୀ ମାହରେ ଠାର
ବିଭାଗୀ ଏହି ଫୁଟ୍‌ପିଟୋଡ କୋନୋରାଇ ତେବେ ମେଦ୍‌ହାରୀ
ବିଭାଗୀ ଏହି ଫୁଟ୍‌ପିଟୋଡ କୋନୋରାଇ ଆକ ତିକ ନୋରୋ
କାଲି କୋବା । ତେବେ ମର କାହାରେ କେଣ୍ଟ ଶନାଟିକ ମେଦ୍‌ହାରୀ ବୁଲି ତିବିଲେ ।
କୋନୋ କର୍ତ୍ତା ବା ଶିଷ୍ଟାଚାର ମୋର ବୁଦ୍ଧ ମୋର କାମ
ମହିଳ ଏହା । ଏହା ଆହିଛି ଦ୍ୱାରାକୁ ଅଭିନ୍ନ-ଭାବରେ
ନିରାମି ଜାବ ନିରୋଧ କାମ । ଏହି ଉତ୍ତର ଲବାବିଲାବ
କିମ୍ବାନାମେ ଉପରୁ ପ୍ରକର ମେଦ୍‌ହାରିଲାମ ପରାଇ ଆହିଛି,
ବିହାରର ପରା ନଳିଲେ ଓ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ପରା, ବନୋଦ୍ରର ପରା ।
ମେଦିକେ : "ମେଦ୍‌ହାରୀ" ବି ସଜାନ । କିମ୍ବ ଲ୍ଲାରି ପାନୀ
ପାନୀ, ବର ପିଲାଇ ପଦେ । ମିଶିବ ଅଭିଭାବର
ପଥଗୁ ଯଗଭୀର ମେଧାକିଲାଟିକ ମେଧାକିଲି । ଏବା
ପାତିଲେ ମେଧାକିଲେନେ କି ହୁ ? ଆମର ଆମର କେନେବୁଦ୍ଧ
ପାତିଲେ । ଏ ବିଭିନ୍ନ ଇମ୍ପାଟିଟ୍‌ହେଲଟ ତେବେ ଶିକ୍ଷକତା
କରିଛି ଆକ ବି "ଆଲୋଚନୀ" ତେବେ ଲିବିଙ୍‌ଗ୍ରାହକ
ମେଇବନ ଶୁଳକ ମହି ଲିକ୍‌ଷମ୍‌ବେ । ଆକ ମେଇବନ
କାକତତେ ମହି କାମ କରିବିଲେ ଲାଗୁ । ଆଖାର ଭିରାତ
ବସା ବସନ ବସନେ ଲେଇ ମିନ ମେଲାଗିଲ । ତେ ଏବେ
କାହିଁତିମାତ୍ର ମହି ଆହିଲେ ଆକ ଭୁଲେ ଅଧାରେବା
କାହିଁତି ଆମି ଏହି ଜାବେ ହେବାରେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲି ।
ତେବେ ମୋର "ଆଲୋଚନୀ" ତେ ଉଲିବାରିଲ ପ୍ରସକ ଦିଲାଇଲ
ଆକ ମହି ତେବେ ପରା ପ୍ରସକ ପୁର୍ବି ଆନିଛିଲେ ।
ବେଶ୍ୱରାଇ "ଶୁଦ୍ଧକାବ କୋଲୋଡା" ବି ଆଖର କୋଟିନିତ
ଭୁଲ ବିଧି ବି ବିକଳ ମଧ୍ୟ କରିଛି ବି କାମ ଲିଲେ ।
ତେବେ ମୋର ବିରା ଏଠି ପ୍ରସକ ଭାବୀ ବା ଆଖର
ଜୋଟିନିତ କାମର ପରା ମୋର ବିରାମେ ମହି ଏକୋ ଘୁଷ୍ଟ
ନେଗଲେ । ତେବେ ହାତର ଆମ ମୁନୀରା ବିଲ କର
ନେବାରି, କିମ୍ବ ପିଲାଇ ଆକ ପିଲାଇଲେ ଲାଗୁ । ତେବେ
ମେନ ଭାଲ ବକରେହି ଜାନିଲି କାମର ଆମର କେନେବୁଦ୍ଧ
ପାତିଲେ ମେଧାକିଲେନେ କି ହୁ ?

ବୋଲେ ଏମ ପରିବାରକୁ ଉତ୍ତର ଦୋଷର ସେ ଅଗତୀର୍ଥିତ ଟୋକୋନ ଏଜଲ ଲୈ ତେଣୁ ଫର୍ମରକ ଆଲି-
ରିଟ୍ରିକ୍ଳେ ଖେଳ ଆଛିଲା । ତେଣୁ ଏକେ ହରଟେ
ଦେଖାଇଲା । ତେଣୁ କାହାରେ ଶ୍ରୀଭାବୀନୀ ଏଥିରେ ଦରିଯା କିମ୍ବା
କେବଳ ଟେଲିକାମ୍ବର ପୂର୍ବରେ ଥାଇଲା ଲୈ ଗଲାଇ । ଇହାର
ଆଗରେ ତେଣୁର ମାର୍କ୍‌ରେଟ୍କିଙ୍କ ସ୍ଥାନୀ ହିଲା । ତାରେକି
ଦାରିଦ୍ରତା ଥିଲା । ତେଣୁ ସହି ଏକାନ୍ତରେ
ଆଗରେ ଆହିଲା । କିମ୍ବା ଶ୍ରୀଭାବୀନୀ ଦୂରିତେ
ଆଗରେ ଦେଇ ସରବରର ଅଗତୀର୍ଥି ମୋର ନିଯାମ ମୋରାବିଲା ।
ଏଣେ ଉପରୁପରିହିନୀ ନିଜଶଳୀଙ୍କ କୌଣ ତେଣୁ ସହ ନଥିଲା ।
ଏବେଳେ କାହାରେ ଚଲେକାରି ଥାବେ ତେଣୁ ପାଇଁ କାହିଁଲା, ଏବେ
ନିଜଶଳୀଙ୍କ ଠାଇଁ ବଜା ହୋଇଥାଇକେ ଗୋଟିଏ କାହିଁଲା ଠାଇଁ
ଦାସ କରାଯାଇ ତାଙ୍କ । ଅଗତୀ ଆକେ ପୈଶକ ଘର ଏବି
ଦରିଯା ଆମୋଲାଲାଟିର ତେଣୁ ଝୁମ୍ବି ସୁଧ ଲାଲାହି ।

ଆହିନେ ୧୯୧୫ ଚନ ଆକି ତାର ଲଗେ ଲଗେ ମହି
ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଡିକ୍ରିଗଢ଼ । ଆବାନନ୍ଦ ଅଗତୀର୍ଥି ମହି ଦେଖି
କରିଲା, ତେଣୁ ମଧ୍ୟ ତିନାକି ହିଲେ । ଆକି ବ୍ୟାଧରଙ୍କ
ହିଲେ ହାଜାନାମ ନାହିଁ ଏବଂ ଏକାନ୍ତରେ
ମହି ଅଗତୀର୍ଥି ମଧ୍ୟ ପରଟେର ଆଗାମେ ଦୀର୍ଘ ପାଇଁ ଏବଂ
ହିଲାର ଏଥି ବେଳେ ଏବନ, ମାତ୍ରାରେ ଏଥି ଦରାବ । ଡିକ୍ଟର
ଫାଲିର ପରା ହରାବରମ ବ୍ୟାଧକୁ । ମହି ବୋଲା ଗମ ପାଇଁ
ଏ ମହି ଶ୍ରୀଭାବୀ ଦିଲେ ଅଗତୀର୍ଥି ଆହି ଦରାବରମ ପୁରୁଷ
ଦିଲେ ଆକି ମହି ତେଣୁ ଶିଥେ କେହିବେଳେମାନ ଧୈର୍ଯ୍ୟ
ଦରକ କିମ୍ବା ମୋରାଣ୍ଡ । ଆଗି ଫାଲିର ମଧ୍ୟ ଚାରିଶିଳ୍ପି
ଦେଖାଇଲା ଯେଇ ବ୍ୟାଧକୁ ଏହି ପରଟେରେ ତେଣୁ “ଲାଲ କିମ୍ବା
ଆକି ହିଲାର ତେଣୁ ଅଲଗାତେ ବିରା କବି ଅନା ଅମ୍ବାରୀ
ପାଇଁ ଏଗାକି ଆକି ପୁଲୁଶାଳୀଙ୍କେକୁ ଲୈ ଥାକେ । ଏହି
ଟୋର ଅଧିକ କୋଟିଟୋଟେ ଏଥିନ ଚିନ୍ତା, ଏତରେ ଏଥି
କାହିଁ କାହିଁ । ମୋର କଢ଼ୀଗଣ ବୁଝାଇ ଅଗତୀ ରିହନ
ଧନତ ବେଳେ । ଏହି ଶିଳାନାମ କାହିଁ ମନ୍ଦ ଏତନର
ନହିଁ ବିଜୁନାଥନ ଏଠି କାହିଁ ହାତିନ୍-ପାଥିକ, ଆକି
ତାର ପରା ଉଲିମାଇ ତେଣୁ ମୋର ଲଂଦାଲାଟିର ବାର୍ଷି
ଦିଲା । ବିବରେ ମୁକ୍ତାରୀରେ ତେଣୁ ମୋର ମାତ୍ର ଚାକ-ଜ

পান্দা খুরাক। তেওঁ মোক বৃহৎ-বৃহৎ কথা কর। তেওঁ
মোক কৈছিল যে তেওঁ তাৰিখকালে শৰ্প, তেওঁ আমো-
গিৰি ওশৰত বহি আছ। সুবিধা পালে শৰ্পৰে কেতিগা
লি কৈ কৈ কোনে আৰে। এবিস তেওঁ বিছনাৰনৰ তলৰ
পৰা তাৰোাল এখন উলিয়াই মোক দেৱুলৈকে; কাৰটো
এই— ময়ো পৰি ময়া নহত, ময়ো মাহু। কিন্তু তাৰো-
াল বিছনাৰ তলতে হৈ বাকিল, তাৰোাল দে সেলোগে
টোকোৱ এড়ালকে বাকিলু উলিয়াৰ লীলাৰ পৰিষিকি
আৰু উত্তৰ নহল। তথাপি তেওঁৰ মৰণ লোক আৰু
সংকোচ নহল। এখনি অৱশ্যে গ'ল আৰু তেওঁৰ মনলৈ
কাৰ্ত্তি আছিল। এই সুন্ধাৰ্তা আছিল যে দিবিমা
তেওঁ নথৰ আৰে আঠ। অশ চিৰিং চাপলৈ যাই কিনি
সক। তেওঁৰ নিজা দৰ্শন বাসিলু হৈলৈগ। তাৰ অৱগত
হই ডিকোজ এবিস।।

মই অঞ্জলীক আকেলো গলা পার্ছি। ডিঙডঙতে, এবাব
নহয় হচ্ছাৰ। এবাৰ পৈছ মই ডিঙডঙত “টাইহুৰ অৰ
আসাম”ৰ সম্পাদক হৰেণ্টেগ, আৰু “আসাম ক্ৰিবিসন”ৰ
সম্পাদক হৰেণ্টে প্ৰেছ বাৰ ১৯২০ চনত মই মোৰ
পুৰুষি টাই জিজুপাল পালেণ্টেগ। আমৰ হৰোৱাৰে দেখা
হ'ল। ইয়াৰ কিভৰত অঞ্জলীৰ ভৰ্ত ইন্দ্ৰিয়ভূজন
শিক্ষকতা এবি ডিঙডঙতে মেটোৰচ, টোৰৰ, এও
একেজন কোশ্চানীৰা (এতিয়াৰেখন বাবে এও কোশ্চানীৰা)
কেবেনো হৈছিল, নিচ পেটে কামে তেক শুহুৰত
ভৰ্ত য'ব পৰা হৈল তালৈকে কৰাৰু পৰি আছিল।
অগ্ৰহণ হৈল তাপিমুকৰ হৰেণ্টেকে কৰাৰু পৰি হৈছিল।
তেকেৰ নিময়ক্ষমে মই তেকেৰ ঘৰত এবাৰ বিষ-
বৰীৰা জলপামে পাটিছিলো। পঢ়ো আৰু তাৰি-
জন গৰগৰীয়া বাৰ পৈছ তেকেৰ সংসৰণ। মই
তেকেৰ ঘৰলৈ গলে এতিয়া তেক ডিঙ কলিৰ
পৰা অপৰা পুলি মোৰ পৈছ দেলাপিছিল। মই

* প্রোগ সাহিত্যিক লিলেপীনাথ মুন্দুরের ইচ্ছা অনুসরি “আধুনিক টেক্নিক বাহিরে আন এবং অসমৰ নকশাকৈ” এই প্রকটকটা প্রকাশ করা হ'ল। —সম্পাদক, পত্রিকা

ବାନ୍ଧାର୍ଣ୍ଣତ ଜାବାଲି ଚବିତ୍ର

ଶ୍ରୀମତୀ ଅଗ୍ନି ଦକ୍ଷା

বামাবদ মহাকাব্যট আটাইচক্ট বিশ্বরূপের জাগালির
চরিত। বিশ্বরূপের বৃলি এই কাব্যেই কোনা হৈছে না,
মহাকাব্যসম্বন্ধ আন আন চতুর্বসুম্বু লগত এই
চতুর্ব বিশ্বমাত্রও যিন দেখা নায়া। আবিসে পথা
অফৈলেকে মোকাব্যসম্বন্ধ তি আবুর ফুটাই ত্রৈলা
য়েকো কথা হৈছে, জাগালি চাবিরই তার বিশ্বীকৃত এটাই
কণ্ঠক কৰিছে। সেই সমস্য সময়সম্বন্ধ যথবিধিখন,
সমাজিক মূল্যাদেশ আবি সমস্যেরে প্রতি এটা বিশ্বীকৃত
ভাব জাগালির চতুর্বত প্রস্তু হৈ উচ্ছিষ্ট। আগ্রান্ত
স্থান গুহ কৰি, ব্যাপারাজ্ঞি-কিন্তুষ্টির যুগ্ম বসবাস
করি জাগালি চাবিরই তিলিনি কথা কাঁ হৈছে, যীশী
মহাসম্বন্ধ সময় যি কোনো বিশ্বীকৃত সাহিত্যিকেও
সেই কথা কৰিব বিশ্বাসে করিবেননে।

সেই কালেই আবালি চৰিতক বিষয়ক চৰিত কুল কোৱা হৈছে। আবালিৰ অমূল দিন আজি গণনা কৰি চাপে বৈষ্ণবপুরু শব্দৰ চৰকানি কৰ নহৰ। দোষাগু, যৌক আকৰণ নাইৰা গুৰু চতুর্থ প্ৰতিকৰ আগোছেই শৰীৰৰ মহাকৰ্তৃৰ বৰনা হৈলৈ। সপুত্ৰ প্ৰতিত ভাৰতবৰ্ষৰ বাহিৰত বামামুৰ প্ৰচাৰ আৰম্ভ হৈ। ইতিমধ্যে বৰ্ষাচৰণ প্ৰতিবন্ধ আৰম্ভ হৈ। পৰিবৰ্তন হয়, তেওঁৰা আবালিৰ দেৰে তেওঁৰ জোগাগু তৈৰি সু পৰি পৰি কৰা হৈছে। “ভোগীৰ সময়ৰ পৰি পৰি কৰা হৈছে” এই পৰি পৰি কৰা হৈছে আবালিৰ বাধা টৈ দেৱ মুখ মেলিছে মহাকাৰাবন্দন কৰালি এটা প্ৰোঞ্জিতৰ চৰিত নহৰ বাহিৰ পথা চাপে আবালিৰ চৰিতৰে মহাকাৰাবন্দন নাচীকৰণেৰে আতিভাৰ হৈছে। ইই ভাই কৰাই—

ଦୂରୀପ ଶାକତଙ୍କ ବାମିଶାଖ ଡିଜଲ ମ୍ୟ କେଟେଟ୍ରାମ୍‌ବୁଲିନ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଛି। ୨୫୦୦୦ ମୋହନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବାମିଶାଖରେ ନିର୍ମିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଶୈଖିକ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଛି।

সন্তান সম্পর্কটোঁ এটা প্রবৰ্মনযুক্ত বঙ্গ। গভীরে
পিছ দশবৎসূর আজা পালন কৰিবলৈ গৈ বৰচতই
শিংহাসন ভাগ কৰি বনত বসবাস কৰি ছিছাটকে
কষ ডোগ কৰিবে।” আবালিয়ে এইখনি কথা দেন
পাৰিব হৃষ-সম্মোহণ প্ৰতি লক্ষ্য বাৰিবলৈ কৈৱে।

বাৰিবলি। আবালিয়ে এই আছৰতা দূৰ কৰিবো
বিচাৰিলৈ। গভীত-গভীত অভিবৃত মোহাম্মদ
দেৱি দেৱেনকে বাৰ্ন-ড খ শুভৰি উত্তীৰ্ণ, দেৱেন
বাবাবিক জীৱনতো অভিবৃত আধাৰাধিক্ষণ হ'ল
দেৱি জাৰালি বিবৰণ কৈ পৰিবলৈ।

ପିତ୍ର ଆଜୀବା ପାଲନ କରି, ସିଂହଶବ୍ଦ ମୋହାଲିଆ
ତୋଗ କରି ସବରାଶ ଧାଟିଲେ ହୋବା ବାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆକେ
ଶାନ୍ତିର ଉଗତିଲେ ଟାନି ଅନାଟୋରେଇ ଦେଇ ଆଖିଲିବ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ।

জ্ঞানালিষে আকে কৈছে, “পুরুষ আৰু নারীৰ
মিলনতই সন্তানৰ উৎপন্নি।” পতিকে পিতৃৰ লগত
সন্তানৰ সহজ নিতান্ত হৈবিক। সেই বৈবিতিৰ সম্ভক্ত
মহিমামতিত কৰাৰ কোনো সাৰ্থকতা নাই।” এনে
একটা পিলুৎ মৰণী কৰাৰ সাহচৰ্য, আৰুৰ কথা বাবেই,
মুক্তিবিবানৰ বিজয়ীসমূহৰে হৰ লেন হৱস সন্দেহ।
জ্ঞানালিষ পি পথ, মেই পথক জ্ঞানালিষে দেন পুতো
কৰিব চাবে।

आकाश कर्म आवालिये डिझिन आचार दुलि कैहें। कारण मृत्युकिये आहाव ग्रहन किव नोवावे। आखी नामत माहिते केले अस वार करे, धनव अपवाहावर करे। आवालिये आक एटा डाऊ वर्धा कैहें, ये देवघूमा, अर्द्धाम, अस्त्रोद्भव, दीपांग्रह, शासासर्व ग्रहं, हैत्यारि धर्मवेद विज्ञान कोलाहल मापावेण। एहिको कोशलाच वारा नाशक वृषभृत कवितेले यज वाहा। ऐने धर्मव उत्तिर्ण परा आवालिक केलेव वदवावे नाही, तीक घृतवाहादी विषयां वाहा। कारण ग्रेटिटो उत्तिर्ण अवश्यालक यि युक्त केंद्र ओरनंव करिवेस, सेवे घृत वात्रे वीजनव नाशेव वात आहे।

স্বাচালতে জাপানি আছিল 'এন্টিভোমাস্টিক'।
বৈদিক ধূগুর পৰা আৰুজ কৰি মহাকাৰী ধূ প্ৰস্তু—
এই কলাহোৱাত সকলোতে এক অঢ়েতুক অষ্টীয়িৰ
কৰিবার আবিষ্টিবে ডাবড়াগুৰীৰ মন আৰুজ কৰি
সাধাৰণতে বিশ্ব প্ৰথম বিপ্ৰী, প্ৰৰ্ব্বাজুৰ পৰা দৰ্শি
আনোতা হৈতা প্ৰমিউচুক বোলা হৈ। বিশ্ব
ইতিহাসত প্ৰমিউচুক দৰি প্ৰথম বিপ্ৰীৰ হৈ, যে

କାନିଦାସ, ଭବତୁତି ଆନ୍ଦୋଲନକର
ନାଟିକତ ପ୍ରେସର ମୁଦ୍ରାପା

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶ୍ରୀଅପୂର୍ବଜ୍ଞଚ ବର୍ଷଠାକୁବୀଯା

(আগৰ সংখ্যাৰ পিছৰ পৰা)

କାଲିଦୀପ ଅଭିଆନ ଶୁଣୁଥିଲୁ ଆକୁ ଉତ୍ତରାମ
ଚିରତତ ଏହି କଥା ପ୍ରାଣିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରୁ ଯାଇ—ଦେଖାଇ

କେମେ ଏବଂକୁ ବିଶିଷ୍ଟ ସରକାର ମାନ୍ୟରେ ନାହିଁ ଯାହାକିମିରେ ପ୍ରେସର କାହିଁନି ଆଏ ଏହି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରତିଭାବ ଡୋର ଆକାଶକୁ । ସଂଶେଷ କରି ଯୋଦା ପ୍ରେସର କାହିଁନିରେ ମାରାଇ ଏଠା ପାଇୟା ସମ୍ମାନକାଳକେ

कृष्ण अवधारणा करने वाले विद्युतीय वर्तमान

অধ্যান করিলে এটা কথা সহজেই উপলব্ধি মূল্যের সকানী হৈ নতুন নাবীর প্রয়োগ দ্বারা করিব হচ্ছিঃ। অধিবিত্বের বিষয়েই সমালোচনাকলে অতি জো সন্তুষ্য করিছে। অধিবিত্ব ব্যবস্থার বড়। ওখে পূর্ণ যুক্ত করিব পরা হচ্ছে। তেওঁ ইৱাইনীর প্রয়োগের প্রতি তেওরিও বিশ্ব হৰ পরা শাই, যদি সেইজন নাবাহেই দুর্যোগ পরিচালিক মালিনিকৰণে গুণশূণ্য আৰু। কলিদাসৰ এই প্ৰেমী “অহু” রহজা নাচকৰণ নাচিকৰণে সৈতে ঘটা। এন্টে-কাহিনী যিহামে মূল্যবান নাচকৰণ লাগিলো, তেওঁলোককৰ্ত্তা কৰ্তৃতিৰ এ বৰ্ষত নাচকৰণকৰণ আৰু আৰুৰ সহজকৰ্ত্তা কৰিব আৰু পুৰণ। তেওঁ পৰ্যটো-মানদেশৰ প্ৰয়োগ কাহিনীৰ বচন। কৰিবিব। আৰু অধিবিত্ব হেমত দৈৰিকৰণ প্ৰাণৰা ধৰা কৰাবেই সেই প্ৰেমে মৰণ কৰিব পৰা নাই। বিশ্বিত্বে আৰু মেনোকাৰ প্ৰেমে তৌকৰ কামনা নিহিত আছিল। প্ৰশংসন চৰিত্ৰো পিণ্ড-মাতৃৰ পৰা শাৰীৰ কৰা সেই কামনাৰ প্ৰাৰম্ভ আৰু অনুভৱ কৰিব। যোগৈৰ কলিদাসৰ প্ৰেমক শৰীৰ আসনৰ প্ৰতিটা কৰিবলৈ গৈ কষ্ট কৰিব দৰ্শিয়া হচ্ছে। তেওঁ পৰ্যটো-মানদেশৰ প্ৰয়োগ কাহিনীৰ বচন। কৰিব পৰ্যটো-মানদেশৰ পৰ্যটো উৰ্বৰী আৰু পুৰুষৰ মিলন ঘটাৰিলৈ গৈ এটা শৰীৰ পৰা পোৱা যোৰ সহায় লৈছে—শৰুতলুক ঘৰলৈ উকৰাই নি ভাত বাবোৰে সৈতে মিলন ঘূৰিবাইছে। শৰুতলুক শৰীৰৰ পুৰুষৰ মিলন এক অৰ্থত এটা প্ৰকৃতিৰ ধৰ্ম ধটিলো। তপ্তাবাৰ কলেমে মাহৰে হৰ্মলাত কৰে। বিশ্বলোকৰ জৰুত পূৰ্বী একাগ্ৰতা, ধৈধ, সাহস আৰু আৰুৰ মাজেৰে প্ৰেমৰ সাধনা কৰি বোৱাৰ শিষ্ঠ যি পৰিত অহুতিৰ উৱে হৰ, তাৰ নামেই শৰীৰ প্ৰেম। পুৰুষৰাই একাগ্ৰতাৰে অহুতৰ সকলো অহুতি উজ্জ্বল কৰি উৰ্বৰীক প্ৰাৰম্ভ বিচাৰিব। উৰ্বৰীৰ বাবে নিখৰ বাসৰকৈৰ যৰ্থসা, ধৈধ, বিশ্বৰসনৰ সকলো প্ৰিয়তাগ কৰি উজ্জ্বল হৈ পাহাৰেণ্বৰতে পূৰ্বী কৰিবিছে এবে কুকু তপস্থী। ইৱাইনী প্ৰিয়াম হৈল সেই শৰীৰ প্ৰেম মনি লাচ। এই মনিহৈ চ'ল তপস্থীলৈ বৰ।

কলিদাসৰ বচন ভাৰতীয়ত্বে প্ৰেমৰ উচ্চ আৰু মাতৃত্ব দৰিব। ভাৰতীয়ত্ব ইৱাইনী হৰে তেওঁ কলিদাসৰ দৰে বৰ্ষণত নাচকৰণ কৰা নাই। কলিদাসৰ অধিবিত্বে আৰু দৰিব কৰিব পৰাকৰ্ত্তাৰ কৰিব পৰি প্ৰেমক কৰিব। কিন্তু মনিহৈ প্ৰেমক প্ৰেমিক কৰিব আৰু বৰিব। কিন্তু মনিহৈ প্ৰেম মাঝা তাৰে পৰি মনিহৈকৰণ কৰিবোৰ কৰিব আৰু সামাজিক মনিহৈ এবিছিল।

হারাও ভাগ কৰিব লাগিব। Oscar wilde's Fisher-man and his soul বৰ মাছমৰীৰ কলে পিয়াৰোৰ কাৰণে নিবৰ্ণ আৰাটোক প্ৰিয়তাগ কৰা কাহিনীৰ ভাৰতীয় এইবিত্বিতে।

“ন কিন্দিৰপি কুৰানে মোৰেছোৰ্খাৰগোৱাতি
তঙ্গত কিমপি ভৱান মোহি যত প্ৰৱোৱনঃ”।

প্ৰিয়াৰ শৃঙ্খল যা সামৰাই মনৰ কলো নিবামন দৰ কৰি মত দিবে এক গভীৰ আলোক, এক নিৰিড় প্ৰশংসন। জীৱনক কৰে মৰু, বৰীণ, ধোগালী। বিৰাঙ্গিয়ে ধৰি ভাল পাৰ, সেই বাঞ্চি তাৰ বাবে এমে এটা তুজোৰ মোয়াৰা সম্পৰ্ক (কিমপিৱৰঃঃ) যি একে। নকৰাৰ বি নিবিজকৈতে ভালপ্ৰাপ্তি জনৰ মনলৈ আৰি দিবে আনন্দৰ ঝোঁৱাৰ। প্ৰেমৰ এই দৰ চৰিত্ৰ ভৱতৃতীয়ে অতি গভীৰভাবে উপলব্ধি কৰিবে। আৰু প্ৰেমত দিবা-নিবাৰোৱাৰ সম্পৰ্ক নাই কৰাবেই সি ইমান উজ্জ্বল হৰ পাৰিবে।

* * * * *

শুভৰ প্ৰেমত জনৰ কাহিনী বিবৰিত হৈছে সহাৱৰ জাহাঙ্গীত আৰে পুৰা পাই আহ। আৰু আৰু আৰু গহিতা বেশোক উপলব্ধি কৰিবলৈ বিচাৰণ কলোতে, কিন্তু শশীনৰ মূলৰ দৰে সামাজিক মধ্যা দিব মোৰেৰে কোনোটো—বেশোৰ “টেইবেলি” সেই বিনিমতে। সুজকটিক হৱলী বেশোৰ বিপৰীতে হৱলী আৰুৰ মুলক দিব কৰোৱা হৈছে প্ৰেমিক হিচাবে। তাৰ ভাবত মনিহৈ। আৰু পৰিবকৰণ প্ৰয়োগকাহিনী চমু। পৰিবকৰে মনিহৈক কাৰণে তুৰ কৰিবলৈ গৈছে। মনিহৈক কাৰণে তুৰ কৰিবলৈ গৈছে। মনিহৈক গুৰুত্বৰ মৰ্যাদা দিবে। কলিদাসৰ নাচকৰণ তিনিটি প্ৰেমৰ কাহিনীৰ ভৱিত গুঠি উচ্চ বিচোৱাৰ বিচাৰী। বিশ্বৰসনৰ বচন অধিবিত্ব প্ৰিয়তাৰ এই প্ৰেম এই পতঃসূচৰ মুগ্ধতাৰ অহুতি। এই প্ৰেমত চাৰিকৰণ প্ৰতি আৰুৰ আৰু বৰাৰ পুৰুষৰ শৰীৰ প্ৰিয়তাৰ নতুনী আৰুৰ পুৰুষৰ মৰ্যাদাৰ পৰামৰ্শ দিব।

“Love is not love when it alteration finds
Or bends with the remore to remore
Love is not times fool though rosy lips and
cheeks
Within his bending sicklis compass come
Love alters not with his brief hours and weeks
But bears it out even to the edge of door
Love looks not with the eyes but with the
mind”.

এই প্ৰেম এই পতঃসূচৰ মুগ্ধতাৰ অহুতি। এই প্ৰেমত চাৰিকৰণ প্ৰতি আৰুৰ আৰু বৰাৰ পুৰুষৰ শৰীৰ প্ৰিয়তাৰ নতুনী আৰুৰ পুৰুষৰ মৰ্যাদাৰ পৰামৰ্শ দিব।

ଏହାକିମ ହୁଅଟେ ବୁଲିପିଲିପି କାନୋ ସାଜିଶେଇ ଭାଲ୍‌
ଚାହେ ନାହାର । ଆହା ଦୋଷ-ଲିଙ୍ଗରୀ ଅଧିକ ବେଶ୍ୟାବ
ଲଗନ୍ତ ଏଥାର୍-କାହିଁ ପୁଣ୍ୟବିହୀନ ହୁଅଟେ ଆଶ୍ରମେ ଆଜି
ମିଳିବାରେ ମାତ୍ରେ ଆଶ୍ରମେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହି କରିଛେ । ଏହି ଯୁଧର
ବ୍ୟବହାର ମାତ୍ର ନାହାର ପୁଣ୍ୟବିହୀନ ବ୍ୟବହାର କରିଛି ମର୍ମ
ଜନବିଶିଷ୍ଟ । ତୋଣେ କୋଣାରେ ମେବି ଏଟୋମାକେ
ପ୍ରେସରରେ ଗୈଣେ ମର୍ମ ବିଛେ ।

সাহিত্য গৃহস্থায়ী, শুভব্রহ্মীন্দ্র অথবা প্রকৃতকাব্য
পরিচালক, পরিচালিকা ইত্যাদির প্রতি আকৃষ্ণ বা
গ্রহণ নম্বৰ কথা নহ'। ডাল নালাসিলেও সেৱা
মত। মোগাইয়ের গৱেষণ পশ্চাত্তীয়েন বেতুকজনে
পৰায় ছোলালীকৰ্ত্তাৰ অকল ধৰণ কৰিবেই ক্ষাত্ৰ
না ছিল, কেৱল কৰি বিশ্বাস কৰিছিল। লেডি টেটোলী,
মিছলিন ইত্যাদিৰ কাহিনীৰ ও প্রস্তুতি। অধিবেষ্ট,
মিছলিন, লেডি টেটোলী আটকাইয়ে প্ৰেম তীৰ
কৰিয়ানোৱা। মেৰিলিন ই-বৰ্জেন 'পেটি' মাটেক অন্তৰ
ফৰিব Osvalda পৰিচালিকাঙ্গীৰ প্রতি প্ৰেমতা প্ৰকাৰ
পাইছে তীব্ৰতত কৰিমা।

শুদ্ধিকরণ প্রক্রিয়াত রাস্তাটি আরু বেশোব প্রযুক্তি-কারিগরীত
আছে অত্যন্ত প্রেমপূর্ণ আৰ্দ্ধে। বেশোব বলিবলৈ আগুন

(২০ পৃষ্ঠার পিছের পৰা)

অবিসরূ বাণীক বাস্তু কল বিহুত মুদের হৈচ
ভাৰতীয় বৃত্তি প্ৰথম বিয়োৱ। গেহেতু বামাবৰ
মহাকাৰ মুদেৰেৰ আভিভাৱ পুৰো বচিত হৈছিল
আৰু কালালি চৰিক এই মহাবাৰী সহি কৰিছিল,
মেষ হেটুক কাৰণি হৈচে ভাৰতীয় দ্বৰোত প্ৰথম
বিয়োৱ। পৌৰোখণি আৰাবন আৰু প্ৰীজীত সন্দেশক
হৈছীৱা। কৰিবেৰে দোৱা হৈব। সেই কাৰণেই মুদেৰেৰ
ভাৰতীয় বৃত্তি প্ৰথম বিয়োৱা হৈলো। প্ৰাচীন
গোৱিবিন আৰাবন আৰু ইতিহাস একেটা মুদৰ হৃষি
পিতি মাধোন। গতিকে গোচৰি আধীনক ইতিহাস
হৃষি কি বৃশিৰ পাৰি?

ନାକ କୋଟାଣି । ଦେଖାବ ଲଗତ ରାକ୍ଷଣବ ସମ୍ବନ୍ଧ ହଲେବେ
କଥାଇ ନାହିଁ ଅଧିତ ଶୁଣୁକେ ଉଡ଼ୁକେ ଲୈ ବଚନ କରିବେ
ଏତି ମହୁଁ ପ୍ରେମ କାହିଁନି ।

বসন্তদেৱা অনিমা যুদ্ধৰ্বী। ইগিনে তেক্ষণ অর্থসম্পর্ক
অভাব নাই। ডগপুৰি বিশ্বাস হেনো সহজত গুৰুতি
হ'ল অৰ্থৰ প্ৰতি লালম। কিংবা উদয়িনীৰ বসন্তদেৱাৰ
বাছি ললে ডালদিবি অধচ শকলো মহৎ প্ৰথম জৰু

কানী একম মাহস্থ। তেওঁর নাম চামপত্র। কি
বিনিষ্ঠে তেওঁর মধ্য। শকর ভাসাও বসন্তে
‘নোনক দোষী’—অবস্থাপ্রাণ অটু লোকাই তেওঁর বয়া
কিংব সকলোদে বকলুবাধা ধূলিসার কর খেলি
বসন্তেমাছি কর— ‘দশিত পুরুষকোষমন্তন’ প্রতি
গথিক লোকে আচৌরী ভৱতি’ (দশিতলোকের হেতু
পরা গথিকাক লোকে গথিক অর্থলোভী দুরি নিয়া
করিব নোরায়) তেওঁরা শকান্ত মূল দো পাই যাব
বসন্তেমাছি কানে উজ্জিনীর ধোমস্ত আগে উজ্জ
বিনিষ্ঠে প্রেহসংগ্রহ করিবলৈ। সেই সামরিক প্রে
তেলোকের কাবণ কঢ়িয়াই আমে মার এটো রু

অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ॥

କୌଣସି ମାର୍ଗକୁ ଯାଏ କବିତାଟିଲି । ଅରଣ୍ୟେ ନାନାର ଶେଇ
ଅଭ୍ୟାସଗୁଡ଼ କାବ୍ୟ-ବଳୀକାବ କବି ପ୍ରେସ ଆମାର କବିଦ
ଘୋଟନ ବର୍ଷିତାର ଜୀବନଟିକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହେବି ଏକେ ନଥ । ନୋଦାବି ।

Adriana हैरें (Alberto Meravia व Woman of

Rome फ्रेट्टा) Mino ब लगत संसार कराव शपेन
देखिछिल। प्रेमर माजेवे संसार करि एडो नियमित
मार्गित धुक्किसम्पर्क, समानित औदन थापन करा
यति ताल काम। अजेनकल ने निर्भाँज सौइ कर्तव
क्रमाय करिबलेको एक्षेहि दुःख्ति उल्पाश।

সমজাতীয় মধ্যবিত্ত সমাজত রহ সমস্তে। দেখি
যাব প্রেম র গত জড়িত ২৫ আছে শাস্তিক আৰু
অবশ্যইক সমষ্টিবোৱা। যি সমাজত বিবাহ গ্ৰন্থ
বাস্তুৰ বিষয় অৰ্থাৎ পিণ্ড-মালুৰ অৰ্থসংকেত বিবাহ
অৱস্থাৰ অধৰণ বিবৃতি কৰিবল বৰ যোগাব কৰা এটা
গুণিত কৰাৰ মেছে সমাজত বহুতো প্ৰেম কাৰণীৰ মূলত
আছে সমাজ সঠেন্টেন্ট। অৰ্থসংলগ্ন শাস্তিক মৰ্যাদা
হৈয়াতিও বহুমুণ্ডত প্ৰেম উদ্ভূত কাৰণ ২৫ প্ৰাৰ্থ।
অৱশ্য যি প্ৰৱৃত্ত প্ৰেম হৈনোৰ নথৰ বিচাৰ কৰি চাৰ
কোণি।

বাসস্থানের চাকচার প্রতি অব্যাপক মনোযোগ
সম্বৃদ্ধ করাব তীব্র শৃঙ্খলা দ্রুত ও লাইছে যেনি সেই
(যে) অপূর্ণ ক্ষেত্রিক মহায়। নহলেনো বাসস্থানেই
শহরের সকলের আবাস আৰু এলোচন অজ্ঞাতাখান
কৰি সুষ্ঠু হৃতেো অবিভাজিত হৈ ধাৰিব পাৰিবেন?
শকাবে দেখিবা বাসস্থানেক নিৰূপ দৃষ্টান্ত মৰ্মজ্ঞ
পৰামৰ্শ পৰিচিহ্ন তেওঁতো বাসস্থানেই হৈকে, “ওঁগু
ধূ অব্যাপক কৰিব ন দুলাকৰা।” উচ্ছিতে

ବସନ୍ତମେଣୁ ମନେ ପ୍ରାଣେ ଚକ୍ରମର୍ତ୍ତବ୍ୟ—ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟାବ୍ଦି
ହେ ତେଣୁ ଚକ୍ରମର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାମେରେ ଉତ୍ସାହ କରିଛୁ । ଯି
ବୀର, ଯି ମନ ଚକ୍ରମର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବାବେ ଉତ୍ସାହିତ ତାକ ତେଣୁ
ପରାମର୍ଶ ପରାମର୍ଶ ସମ୍ପଦ କରିବ ନୋଟାବେ—ଲାଗିଲେ ଶୂନ୍ୟାବ୍ଦି
ଏବେଳେ । ଏହିବିନିଷ୍ଠାକୁ ତେଣୁ ଚିତ୍ତର ମହିନ । ଏହା କଥା

Adriana-ଲୋକ ପରିଷକାରକ ଆଜ୍ୟମନ୍ତଳେ
ଥାଏନ୍ତେମେ । Mino-ଲଗତ ମେଂଶ୍‌ର କବାର ଫେରୁ ସମ୍ପଦ
ପରି Adriana-ହି ଖଣ୍ଡିତ ପ୍ରେମିକି ଓହନ୍ତ ଆଜ୍ୟମନ୍ତରେ
ବ୍ୟାହ ନାହିଁ । ତେବେଳେ ପ୍ରେମିକି ବାଧା ଦିଛିଲା - କିନ୍ତୁ
ଯାହାକିମ୍ବା ମୁଢ଼ିକରେ ବ୍ୟାହ ହେଲା ତେବେଳେ Adriana-କି
ପରିଷକାରକ ଆଜ୍ୟମନ୍ତରେ ଅଭିଭ୍ୟାନ ନକରିଲେ । Mino-କିମ୍ବା
ତେବେ ଆହୁତି କେବଳ ଡାକ କିବାନିବା । ଏହି ଘେଟୋମା
ବାନିଲେ ବିହା ନକରାଏ ଉଠିଲାହିଁ କହ । କିନ୍ତୁ ସମୟରେ
ବାହୀର ସମ୍ପଦ ଉଠିଲାହିଁ ।

ଓ'ମାପତି ଆନ୍ଦ ଶକ୍ତବଦେବ ବିବଚିତ “ପାବିଜାତ-ହବଣ”

ডক্টর কৃষ্ণলালামণ প্রসাদ 'মাহিত'

(শুভাহাটী বিদ্যালয়ের হিসো বিভাগের অধ্যক্ষ) তত্ত্বজ্ঞানবিদ্যার প্রসারণ শাখারে হিসো শহিত তত্ত্বজ্ঞান এবং এই লিখি প্রাতি অঙ্কন করিছে। তত্ত্ব ১৯১০ চনত অঙ্কমলে আছে আম অতি কম দিনেও তত্ত্বজ্ঞান প্রয়োজন তাৰা আৰু কৈবল্য কৈবল্যতাত মূল্যবান প্ৰযৱ লিবে। তত্ত্বগুৰি তত্ত্ব প্ৰযৱদেৰ ওপৰে এখনি এই আৰু প্ৰযৱদেৰ-প্ৰযৱসূচন পণ্ডিত তত্ত্বজ্ঞানী অধ্যয়ন কৰি আৰু এখনি এইখন লিবিছে। জৰুৰি আৰু তত্ত্বজ্ঞানী পৰিবহন কৈবল্য কৈবল্যতাৰ পণ্ডিত অধ্যয়নৰ অধ্যয়নী আৰু তোৱে বিবৃষ্ণত তত্ত্ব অধিকাৰী আছে। আমি অস্তৰ পৰামৰ্শ আৰু আমৰ অভিন্নতাৰ জনাইছো। — স্বৰ্গপুরুষ

অধীরা নাটসমূহ অধৰা সম্পূর্ণকল অপসীরা নাটসমূহ উত্তোলন বিধেয় আলোচনা কর্তৃতে বিভিন্ন বিভাগের এনে অভ্যন্তর করে দে মোটগুরু শব্দবেদের “গান্ধিজাত-হ্যব” নাটক ধৈর্যবলী নাটকাক উদ্ঘাপিত উপাখ্যানে “গান্ধিজাত-হ্যব” এর আহিত অধব। তাৰ আলোচনাত সমৰণত; বচনা কৰা হৈছিল। বহুতে কৰাৰে, শব্দবেদের উদ্ঘাপিত নাটক অনুবৰ্বন নথিলেও হয়তো উদ্ঘাপিত নাটকৰ অভিনন্দন কৰা অলগ নহৰ অলগ প্ৰভাৱবিত হৈছিল। সমৰণত; এনেৰে তাৰি শব্দ শব্দ কৰাবলৈ এতে দে শব্দবেদে নিজৰ প্ৰদৰ্শন তীব্ৰ ভৱমণ্ডকালত বিবেৰ ঠাইত প্ৰাপ্ত বাচিল সৈইবোৰ জিজ্ঞ বিধিলাও আছিল। সেই প্ৰাপ্ত কালত তেজ ভাৰত বিভিন্ন প্ৰান্ত প্ৰচলিত সমীক্ষা, মৃত্যু আৰু নাটকৰেৰ ভাল পৰিবৰ্ত লাভ কৰিছিল। সৈইবোৰৰ অনৰিকে, লোক-শংগণ-শক্তি আৰু বসোৱৰ ক্ষমতা উৎপন্ন কৰিছিল। তেওঁ অসমীয়ল উত্তোল আহি বৰচোৱাৰ অৰ্থচিত নাটকৰ অভিনন্দন আৰুত্ব কৰিলে। সেই সহজ মিথিলাও হৰি সিংহদেৱৰাকাৰাৰ পৃষ্ঠাপোৰকা লাজুম সঙ্গীত-কলা আৰু অভিনন্দন-প্ৰশংসন লোকপৰিৱ আছিল। এতকে এনে ধৰণী অনুসূল তথা অসমতো নহৰ।

ଅନ୍ୟ ମାହିତୀ ସଭା ପତ୍ରିକା ।

ପରମାନନ୍ଦବେ ବସୁଧୀ ଅଭିଭୂତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୀର୍ଘ ଜୀବିତ ଦୀର୍ଘ ମହିନିର ଅଭିଭୂତ ହେଲାଏ । ଇହାତେ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦିଲ୍ ଥାଏଥାଏ ଯେ ଏହି ଧରଣୀ ଯେଉଁ ମେଲିଲା ମେଲିଲା ହୋଇଥାଏ ଯେବେଳେ କେବଳ ଅଭ୍ୟମନରେ । ଶର୍ଵଦେଶେ ବିଭିନ୍ନାତ୍ମିକାତିଥିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲାଏ ଯେ "ପାରିଷାଠ ହସ୍ତ" କୋଣେ ଲିଖିବିଲା କଣ ଥାଏଥାଏ ଥାଏଥାଏ ଅଭିଭୂତ ଦେଖିଛିଲା ନେ ନାହିଁ—ଏହି ମେଲିଲା ମେଲିଲା ଆଶ୍ରମ ଅଭିଭୂତ । ଆଜେ ଅଭିଭୂତ ନାଟ୍ସମ୍ମରନ ନାରୀ ଅଶ୍ରୀର ନାଟ୍ସମ୍ମରନ ପରିଶୋଭାତିଥିକରଣ ହେଲାଏ ଯେ ଉତ୍ସାହ ଉତ୍ସାହ ଅବ୍ୟାପ୍ତ କରିବାରେ "ପାରିଷାଠ ହସ୍ତ" ନାରୀ—ହୃଦୟର ଦୂରମୂଳକ ଅଭ୍ୟମନର ଫଳେ ଏହିଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ହୋଇଥାଏ ।

ହୋବାଟୋର ଅମ୍ବଲର ନିଷ୍ଠା ।

“ପ୍ରକାଶତ ଦମ”ର ପ୍ରାଦୟନାତ ତେଣୁ ନିଜର ଅଭିଭାବକାରୀଙ୍କ କାଳ ହିସ୍ତିପତି ବଢା ହିସ୍ତିବେଦର କଥା ଉପରେ କବିତା ହାତିଲା। ମିଶିଲାର ବାହ୍ୟବ୍ୟାକାଳୀନ ହିସ୍ତିବେଦର ନାମର କୋନୋ ବଚାର ଉତ୍ତରର ପୋତା ନାହାଯା। ଡ୍ରୋଗ୍‌ଟିନର ମତେ କଥାଟି (?) ବ୍ୟଶ୍ର ଶେଷ ବଜା ହବିସିଂଘ ବା ହବିସିଂଘ ବୋଧର ଉତ୍ତାପନିର ହିସ୍ତିବେଦର ଅଧିକାଳୀନ ବିଭାଗର ମତ ଏହେ ଯେ ହିସ୍ତିବେଦର ଆଶାଉଡ଼ିନ ଆବଶ୍ୟକ ଦିନ ଟୋଗଲକର ବାହ୍ୟ କାଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଛିଲା। ଏବେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ହେ ହିସ୍ତିବେଦର ୧୦୫ ଟନର ପରେ ୧୦୫ ଟନଟି ମୂର୍ଖ ମଧ୍ୟ ମିଶିଲାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଛିଲା। ତେଣୁ ବାହ୍ୟବ୍ୟାକାଳୀନ ଚଳାବ୍ୟାକର ଆବଶ୍ୟକ ନାମର ଶୈଳୀବଳ ଶୀମାତ ଶିରବାର ନାମର ନଗରକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଲା ଏବେ ୧୦୨-୧୦୨-୨୫ ଟନ ପରିମାଣର ଟୋଗଲକର ବାହ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଲା ଏବେ ଆକାଶ ତାତେହି ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ନର୍ତ୍ତକାରୀ ରାଜା ପାଗମ କରାଯାଇଲା।

ଯଦିଏ ହିସିଂଗରେ ୧୦୨-୮-୨୫ ତଥା ଶକ୍ତିପାତ୍ରିତ ହେଲି,
ତଥାପି ତେଣେ ଖାତି ଶୁଭୀରୁ କମ୍ପିଟ ଆଛିଲ । ବୋର୍ଡ
କର୍ମୀ ତାତ୍କାଳିକ ଅଧିକ ତେଣେ ଖାତି କରି ଆକ
କଳାକାରୀଙ୍କର ସଂବନ୍ଧକ ଆକ ସଂଗ୍ରହାଳୀର ପ୍ରାଚୀର୍ବନ୍ଦ
ପ୍ରସାରକ ସଂକେ ଆଛିଲ । ଉତ୍ତାପନରେ ତେଣେ ଚିନାକି
ବିଷୟ ଦର୍ଶନ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲିଛି । ଘେରେ—

(ক) বঙ্গাংশ পুর্ণিমায় প্রচলনময়; নিম্নজ্ঞানে কল্পনা।
দোষতত্ত্ব পরিভাষাতে—চৃহিত-পুস্তিলা সংগ্রহ করাল্লেখ।
তীব্র তেজোধি হোৰ: প্রচলন পথ বাসনাম্ব
স্থাপিত।
প্রাণবারোঁ এবং নীর প্রয়োগে প্রাণবোঁ দ্বৈবিশেষণ।

৪। বিশেষভাবে তোরাব কাব্যে—

(३) ‘ଶ୍ରୀମତୀ’ ୧୯୫୩ ୧୨୫୬

(४) 'साहस्री' विषय ।

(ii) *fast forward* 100%

(ii) 'For certain reasons the Bishnois fast' (बिश्नोइंहीं ने वर्ष १९६१)

(৬) "...বন্দন বনচিহ্নসমূহকাল কবিতালেম বিছেন গত
চতুর্বৰ্ষ
পথ একাশক প্রাণেন ভগবত্ত শৈবিদোশসমূহতাৰে
হিন্দুগতি ইছিব দেবেন....."

হিন্দিশিহনেৰ আধুনিক উৱাগতিৰে "পাৰিজ্ঞান হৰণ"
নাটক বনাতোৱে কৰিলেই, পঙ্গত কোত্তিৰীৰ ঠাকুৰ
"মৃত্যু সমাপ্তিৰ" কণাস্থলৈ তেকে সমৰতে হ'ল।

এই পৰিবেক্ষিতত তেকে কবিকালৈন ভাবা-নাটক
সমূহৰ অধৰা সংকীৰ্তন গুণিতক বুলি সহজে পৰিকাৰ
কৰিব। এই কথা বিচাগতি কৃত "পুৰুষপুৰীকৰণ"
"মৃত্যুবিচ্ছুণ্ড" ষণ্ঠ এটি উক্তিৰ পৰাও জনা যাব।

তাত কোৱা হৈলে দে গান্ধৰ্ম কলা পৰীকাৰ হৰে (শিৰ)
নাইবা। হিন্দিশিহনেৰ কৰিব পাব। অৰ্থাৎ হিন্দিশিহ
দেৰ সংকলনসমূহৰ সংকীৰ্তন বা ভাবা-নাটকৰ বাস্তুকৰীকৰণ
থিব আৰু বিবেকানন্দ হৈলি।

সতৰ অনেক ভাবা-
নাটকৰ বচনা হৈলি, কিন্তু এই পৰ্যন্ত পোৱা এনে
নাটকৰ ভিতৰত উৱাগতি উপাধ্যায়ৰ বিচিত্ৰ "পাৰিজ্ঞান
হৰণ"ই এখন। "পাৰিজ্ঞান হৰণ"ৰ ঘাই বিলোৱে
হ'ল সংস্কৃত-প্ৰাচীনত কথোপকথনৰ মাজত লোকভাবা
(অৰ্হী আছালিত বৈধৈল্য)ৰ গীতসমূহৰ সমাপ্তে।
এনে শাস্ত্ৰেৰ সংস্কৃত নাটক পৰশ্পৰাৰ বচনা হোৱা
সহজে ভাক সহজে নতুন পথাৰ নাটক বুলি অহং
কাৰা হৈছে। সংস্কৃত স্থাৱৰ অৱতা আৰু ভাবাপৌত্ৰৰ
বাহাহাই যিব তাৰ কেই সমৰত অধিক পোকপুৰু কৰি
তুলিলি তেকে তাত আচৰিত হৰ লীলা একা
নাই। সংস্কৃত নাটকসমূহৰ ভাৰতীয়ত সহিলন উৱাৰ
ভাৰতত হিন্দিশিহনেৰ সংস্কৃতত দি সমৰত
আৰম্ভ হৈলি, তাৰ আগবঢ়াৰাই দক্ষিণভাৰতত
সি বা কৰি কৈলিব। তাত তুলিশৰেৰ বচনে সংস্কৃত
নাটকসমূহত পোকীৰাৰ হুম্হুই নাটকৰ নতুন কণ বিচ-
পিত কৰিলি। অৰ্থাৎ সংস্কৃত নাটকসমূহৰ বা সংস্কৃত
আৰম্ভ সংবৰহসমূহৰ মাজত লোকভাবক হান নাটকৰ

নতুন বিশ্ব বিকাশ সাধন কৰাটো। মহাকালৰ শৰীৰ
ভাৰততে পঞ্চে পৰিলক্ষিত হৰ।

হিন্দিশিহনেৰ সুষ্ঠুপোকৰতাত গচ লৈ উঠা নাটক,
শালা, নাটক সাহিত্য আৰু নাটকভাৰতীৰ মিলিব। আৰ
নেপোলিত বহু পৰ্যাপ্তী বালী চলিলি। উপাধ্যায়ৰ
উপাধ্যায়ৰ "পাৰিজ্ঞান হৰণ"ইতে এই পথপৰাবৰ মহৱলু
সফল আৰু সমৰত; এখন কোৱে আছিলো। এই
পৰশ্পৰাৰ আৰু কিছিমান নাটকৰ পোৱা হৈছে; কিন্তু
মানৰ মাৰ তত্ত্বে পোৱা গৈছে; কিন্তু যি পথ
নেপোলিত এছাতাৰসমূহ ভালৈক চলিব। চলিব আৰু
কোৱা নাথাৰ, তাৰ অৱশ্যকতাৰ পথ হ'ল কাণ পোৱা
লিলিবেৰ উপাধ্যায়ত হৰত, তেকিয়ালৈকে এই সহজ
পূৰ্ণ নিকাপ হৈ উঠা সহজ নহৰ। সেৱেহে এই
প্ৰেসেসেৰ হৈলাকেই মোৰিলি মাৰি আৰু আৰু বিবৰ
দেৰবলয়ে সহজে পৰিবেৰ কৃষি কমিউনী লগত নিখ
প্ৰাপ্তিৰ আছে।

(৭) উমাপতিৰ মাৰবৰ শক্তিকৰণৰ প্ৰথমে সত্তা-
ভাবাৰ সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত হৈছে। তেকিলোৱেৰ মাজত
নেপোলিত বাচালাঙ হৈছে। দুৰ্মুৰীৰ লগত নাৰব কৰিব
ওৱেল যাৰ আৰু কৰা প্ৰসমূহ উপহাৰৰ বোঝাত কৰিব
পাৰিষৰত দুলগাহ হৈছে। শক্তিকৰণৰ নাটকত দুৰ্মুৰীৰ
পোৱা নাই। পুৰু এৰু নাৰব অকলমৰীৰা নহৰ,
ইয়েৰ সহজ আছে আৰু "নৰকাশুৰ বিচোৱা"ৰ বচনা
কৰাৰ উপৰিবে কৃষি মোৰোজাটক নিখেই পাৰিজ্ঞান
হৰণ নৰব কৰে।

(৮) ইথৰন নাটক নাৰবে পাৰিজ্ঞান দুলৰ মাজাহা
হৰণ কৰিব, কিন্তু তাৰে এটি প্ৰেতৰ পৰা
বৰ্ষাৰ পৰা কোৱাৰ কৰিবৰ বাবে কমিউনীৰ
লগত কৰিবলৈ যাৰ। কিন্তু শক্তিকৰণৰ নাৰবে
মাজাহাৰ বৰ্ষাৰ কৰিব বাবে "সহজে সাধাৰণ"
আৰু "শাম তোৱাৰি বাবাৰ পুৰুক কোৱেৰ দেৰিবেৰ এইবেনে
আৰু" পুৰু কৈ কমিউনীৰ কৰিবৰ পৰা ভোলাৰ আৰু
কুৰিয়াক সত্তভাবৰ কাৰেং পাৰগৈ।

(৯) উমাপতিৰ কমিউনীৰ শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
তুল খোজি নাই, কৃষি বেঞ্চাই তেকে দুল দিবে
আৰু কেটে সেই দুল প্ৰসাৰকণে অৱগ কৰিব। তাৰ
উপৰিবে মহৱেসৰ কৰিব—নিখৰ সৰীৱেৰ মিলিসেৱৰ
কথামৰ্যত; আৰম্ভত মতোৱা হৈ তাতেই নাইছে আৰু
গাইছে। কিন্তু শক্তিকৰণৰ কমিউনীৰ নাৰবৰ সুৰূপৰ
মহৱেৰ বিষয়ে শনাৰ বিছুত তেকে কৃষি অৰমা পৰী
মাজী তেকে তেমে নকৰিবৰ বাবে বহতো বৃজাইছে।

(১০) উমাপতিৰ শৰীৰক পৰাপৰে সত্তা-
ভাবাৰ হৈ ভাবিব বাবে দেৱে হৈছে; কিন্তু শক্তিকৰণৰ
কৰিবৰ বাবে নাই আৰু মচাও নাই। কেতে একেৰ
বাবে পাশ আৰু আৰম্ভ হ'ল বাবে।

(১১) উমাপতিৰ উৱাগতিৰ নাটকৰ কথাৰ
বাবে দুলগাহ শাই তেও আনন্দত মতোৱা হৈ কোনো
গোৱা নাই নাই আৰু মচাও নাই। কেতে একেৰ
বাবে পাশ আৰু আৰম্ভ হ'ল বাবে।

(১২) উমাপতিৰ সত্তভাবাই সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত
মাধীলোৱেৰ কথাৰ পৰা শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
ভূল দিব। নিখে তাইছে। এইটো তেকে উচিত বুলি
ভাৰিবেৰ; কিন্তু দুৰ্মুৰীৰে তেকে উচিতক কৰাত
তেকে অভিমান কৰিব। তাৰ ফল অৰমা তেকে কৃষি
লগ মেলোগাইতো ভাবেৰাই নিখৰ ঘটলৈ উলটো যাৰ
শুধুবিহুৰ দিবে কোৱা—“এণ্ড ল জুড়েৰেং
আমিটিছি”ৰ কথা তুলি তেকে দুলক কালৈ দেৱে আৰু
তেকে বোৱা যাব। শুধুবিহুৰ দিবে আৰু তেকে বোৱা হৈছে।
শুধুবিহুৰ তেকিয়াই আমিলৈ যে সত্তভাবৰ হৈ লাগিবে।
শক্তিকৰণৰ মাজতৰ মাজত কৰিব। তাৰ বাবেৰ সত্তভাবৰ
ভাবেৰ মাজত কৰিব। তাৰ বাবেৰ সত্তভাবৰ কৰিব।

(১৩) উমাপতিৰ কৰিবৰীৰ শৰীৰক
পাৰিজ্ঞান তুল খোজি নাই, কৃষি বেঞ্চাই তেকে দুল দিবে
আৰু কেটে সেই দুল প্ৰসাৰকণে অৱগ কৰিব। তাৰ
উপৰিবে মহৱেসৰ কৰিব—নিখৰ সৰীৱেৰ মিলিসেৱৰ
কথামৰ্যত; আৰম্ভত মতোৱা হৈ তাতেই নাইছে আৰু
গাইছে। কিন্তু শক্তিকৰণৰ কমিউনীৰ নাৰবৰ সুৰূপৰ
মহৱেৰ বিষয়ে শনাৰ বিছুত তেকে কৃষি অৰমা পৰী
মাজী তেকে তেমে নকৰিবৰ বাবে বহতো বৃজাইছে।

(১৪) উমাপতিৰ শৰীৰক পৰাপৰে সত্তা-
ভাবাৰ হৈ ভাবিব বাবে দেৱে হৈছে; কিন্তু শক্তিকৰণৰ
কৰিবৰ বাবে নাই আৰু আৰম্ভ হ'ল বাবে।

(১৫) উমাপতিৰ সত্তভাবাই সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত
মাধীলোৱেৰ কথাৰ পৰা শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
ভূল দিব। নিখে তাইছে। এইটো তেকে উচিত বুলি
ভাৰিবেৰ; কিন্তু দুৰ্মুৰীৰে তেকে উচিতক কৰাত
তেকে অভিমান কৰিব। তাৰ ফল অৰমা তেকে কৃষি
লগ মেলোগাইতো ভাবেৰাই নিখৰ ঘটলৈ উলটো যাৰ
শুধুবিহুৰ দিবে কোৱা—“এণ্ড ল জুড়েৰেং
আমিটিছি”ৰ কথা তুলি তেকে দুলক কালৈ দেৱে আৰু
তেকে বোৱা যাব। শুধুবিহুৰ দিবে আৰু তেকে বোৱা হৈছে।
শুধুবিহুৰ তেকিয়াই আমিলৈ যে সত্তভাবৰ হৈ লাগিবে।
শক্তিকৰণৰ মাজতৰ মাজত কৰিব। তাৰ বাবেৰ সত্তভাবৰ
ভাবেৰ মাজত কৰিব। তাৰ বাবেৰ সত্তভাবৰ কৰিব।

(১৬) উমাপতিৰ কৰিবৰীৰ শৰীৰক
পাৰিজ্ঞান তুল খোজি নাই, কৃষি বেঞ্চাই তেকে দুল দিবে
আৰু কেটে সেই দুল প্ৰসাৰকণে অৱগ কৰিব। তাৰ
উপৰিবে মহৱেসৰ কৰিব—নিখৰ সৰীৱেৰ মিলিসেৱৰ
কথামৰ্যত; আৰম্ভত মতোৱা হৈ তাতেই নাইছে আৰু
গাইছে। কিন্তু শক্তিকৰণৰ কমিউনীৰ নাৰবৰ সুৰূপৰ
মহৱেৰ বিষয়ে শনাৰ বিছুত তেকে কৃষি অৰমা পৰী
মাজী তেকে তেমে নকৰিবৰ বাবে বহতো বৃজাইছে।

(১৭) উমাপতিৰ শৰীৰক পৰাপৰে সত্তা-
ভাবাৰ হৈ ভাবিব বাবে দেৱে হৈছে; কিন্তু শক্তিকৰণৰ
কৰিবৰ বাবে নাই আৰু আৰম্ভ হ'ল বাবে।

(১৮) উমাপতিৰ সত্তভাবাই সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত
মাধীলোৱেৰ কথাৰ পৰা শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
ভূল দিব। নিখে তাইছে। এইটো তেকে উচিত বুলি
ভাৰিবেৰ; কিন্তু দুৰ্মুৰীৰে তেকে উচিতক কৰাত
তেকে অভিমান কৰিব। তাৰ ফল অৰমা তেকে কৃষি
লগ মেলোগাইতো ভাবেৰাই নিখৰ ঘটলৈ উলটো যাৰ
শুধুবিহুৰ দিবে কোৱা—“এণ্ড ল জুড়েৰেং
আমিটিছি”ৰ কথা তুলি তেকে দুলক কালৈ দেৱে আৰু
তেকে বোৱা যাব। শুধুবিহুৰ দিবে আৰু তেকে বোৱা হৈছে।
শুধুবিহুৰ তেকিয়াই আমিলৈ যে সত্তভাবৰ হৈ লাগিবে।

(১৯) উমাপতিৰ সত্তভাবাই সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত
মাধীলোৱেৰ কথাৰ পৰা শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
ভূল দিব। নিখে তাইছে। এইটো তেকে উচিত বুলি
ভাৰিবেৰ; কিন্তু দুৰ্মুৰীৰে তেকে উচিতক কৰাত
তেকে অভিমান কৰিব। তাৰ ফল অৰমা তেকে কৃষি
লগ মেলোগাইতো ভাবেৰাই নিখৰ ঘটলৈ উলটো যাৰ
শুধুবিহুৰ দিবে কোৱা—“এণ্ড ল জুড়েৰেং
আমিটিছি”ৰ কথা তুলি তেকে দুলক কালৈ দেৱে আৰু
তেকে বোৱা যাব। শুধুবিহুৰ দিবে আৰু তেকে বোৱা হৈছে।
শুধুবিহুৰ তেকিয়াই আমিলৈ যে সত্তভাবৰ হৈ লাগিবে।

(২০) উমাপতিৰ শৰীৰক পৰাপৰে সত্তা-
ভাবাৰ হৈ ভাবিব বাবে দেৱে হৈছে; কিন্তু শক্তিকৰণৰ
কৰিবৰ বাবে নাই আৰু আৰম্ভ হ'ল বাবে।

(২১) উমাপতিৰ সত্তভাবাই সৰী দুৰ্মুৰীৰ লগত
মাধীলোৱেৰ কথাৰ পৰা শৰীৰক পাৰিজ্ঞান
ভূল দিব। নিখে তাইছে। এইটো তেকে উচিত বুলি
ভাৰিবেৰ; কিন্তু দুৰ্মুৰীৰে তেকে উচিতক কৰাত
তেকে অভিমান কৰিব। তাৰ ফল অৰমা তেকে কৃষি
লগ মেলোগাইতো ভাবেৰাই নিখৰ ঘটলৈ উলটো যাৰ
শুধুবিহুৰ দিবে কোৱা—“এণ্ড ল জুড়েৰেং
আমিটিছি”ৰ কথা তুলি তেকে দুলক কালৈ দেৱে আৰু
তেকে বোৱা যাব। শুধুবিহুৰ দিবে আৰু তেকে বোৱা হৈছে।
শুধুবিহুৰ তেকিয়াই আমিলৈ যে সত্তভাবৰ হৈ লাগিবে।

অসমীয়া ভাষাৰ আধুন-জ্ঞেটিনিব সমস্তা

ডক্টোৰ সর্বৈশিষ্ট্যৰ বাজ্জলুক

বৰ্তমান অসমীয়া ভাষাৰ শব্দৰ আধুনিকেতন কিছি পৰিৱৰ্তন আৰু সবলীকৰণ কৰাৰ সম্পর্কে এটা চূক্ষিকী আলোচনা হ'ব। বহুত কোৱে যে আমাৰ অসমীয়া ভাষাৰ শব্দৰ আধুনিকেতনকৰণ বেমেজোগি আছে; এই বেমেজোগিৰ দুৰ কৰি উচ্চাবৰৰ লগত সমতা বাৰি আধুনিকেতনিব নামে। অছৰি বিমান দুৰ পৰা বাৰি আধুনিকেতনিব সবলীকৰণ হৰ লাগে আৰু উচ্চাবৰৰ লগত সাময়িক নথকা যুক্তিকৰণ আধুনিকেতনিব পৰা বাৰি বিব লাগে।

এই কথাৰিনি বিমান সহজভাৱে কোৱা হৈ, তেনেছেই কামলগু গ্ৰহণ কৰিবলৈ ঘোৱাটো। কিন্তু যুক্তিপূৰ্বত হৈ, সুবিবৰণৰ স্থেষ্ঠ সন্দেহৰ অৱকল্প আছে। এই বিমান কামলগুৰী পৰা গ্ৰহণ কৰিবলৈ ঘোৱাটো। বা সন্দেহৰ কৰিবলৈ ঘোৱা বেছি বিজ্ঞানসমত হ'ব। কৃষ্ণাঙ্গে এনে কামলগু হাতত লৱলৈ যাণ্ডে এটা কথা দৰ বাবিৰ লাগিব চৰা ভাষাৰ চৰা আৰক্ষিকাৰি বিজ্ঞান পৰাইত পৰিষেছে। ইয়াৰ এটা বিজ্ঞান-সমৰ্পণ গতি আছে। ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক অণোকীৰী অধ্যয়ন কৰি ইয়াৰ যোৰ উৎক্ষেপণ সাবল কৰা হৈছে আৰু নতুন কৰণৰ আৰিয়ন কৰা হৈছে। যদি এই দিশটোলৈ লক্ষ্য নোৱাৰিব আমাৰ আধুনিকেতনিব সবলীকৰণ কৰি বৰা, তেনেহে অসমীয়া ভাষাৰ অপৰাধ কৰা হ'ব আৰু এই অপৰাধে অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত যুদ্ধ প্ৰসাৰী গতিৰিব।

এই কৰা সামুন্দৰিক কামলগুৰী কৰিবলৈ ঘোৱা উচ্চিত হৈ। বিলীৰতে, অসমীয়া ভাষাৰ আধুনিকেতনিব বেমেজোগি দুৰ কৰিবলৈ ঘোৱাৰ আগতে বা আধুনিকেতনিব সবলীকৰণ কৰিবলৈ ঘোৱাৰ আগতে অসমীয়া ভাষাৰ এখন ঐতিহাসিক বাকিৰণ (Historical grammar) বৰাব কৰি লোৱাৰ অভিযোগ হোৱাৰ আছিল। এই পৰিবৰ্ন যুক্তিগুৰুৰ অসমীয়া পৰিবৰ্ন গভীৰ আধুনিকেতনিব বিভিন্ন বিভিন্ন বিভিন্ন বিভিন্ন পৰাইত হ'ব লাগিব আৰু সেইসূৰ বানান গভীৰ বা আধুনিকেতনিব সহজেই বিভিন্ন আৰু বিশুণ অলোচনা ধৰিব আৰু দৰিয়া তেনে পৰিবৰ্ন ওপৰত ভিত্তি কৰিবে আধুনিকেতনিব বেমেজোগি দুৰ কৰিবলৈ ঘোৱাটো। বা সন্দেহৰ কৰিবলৈ ঘোৱা বেছি বিজ্ঞানসমত হ'ব। কৃষ্ণাঙ্গে এনে কামলগু হাতত লৱলৈ যাণ্ডে এটা কথা দৰ বাবিৰ লাগিব চৰা ভাষাৰ চৰা আৰক্ষিকাৰি বিজ্ঞান পৰাইত পৰিষেছে। ইয়াৰ এটা বিজ্ঞান-সমৰ্পণ গতি আছে। ইয়াৰ বৈজ্ঞানিক অণোকীৰী অধ্যয়ন কৰি ইয়াৰ যোৰ উৎক্ষেপণ সাবল কৰা হৈছে আৰু নতুন কৰণৰ আৰিয়ন কৰা হৈছে। যদি এই দিশটোলৈ লক্ষ্য নোৱাৰিব আমাৰ আধুনিকেতনিব সবলীকৰণ কৰি বৰা, তেনেহে অসমীয়া ভাষাৰ অপৰাধ কৰা হ'ব আৰু এই অপৰাধে অসমীয়া ভাষাৰ ওপৰত যুদ্ধ প্ৰসাৰী গতিৰিব।

। অসম সাহিত্য শক্তি পত্ৰিকা ।

কৰাবো সম্ভাৱনা থাকিব। উদাহৰণ থকপে পৰিবৰ্ন প্ৰক্ৰিয়াৰ ভিতৰত ইতেন-ইউৱেনীৰ ভাষাগোষীৰেই আটাইটকে হংকী ভাষাগোষী। এই ভাষাগোষীতেই বাকিৰণ আৰু পৰীক্ষাৰ ভাষা-বিজ্ঞানৰ ৩৬। হৈছে। ইতেন-ইউৱেনীৰ ভাষাগোষীৰ এই ভাষা-বিজ্ঞানৰ চৰণত প্ৰক্ৰিয়াৰ সহায়তাৰ কৰিব। উদাহৰণ থকপে পৰিবৰ্ন প্ৰক্ৰিয়াৰ ভাষা-বিজ্ঞানৰ চৰণত প্ৰক্ৰিয়াৰ কৰিব। অসমীয়া ভাষাৰ আধুনিকেতন ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হোৱা। গতিকে যুদ্ধ ইৰাবু বা আৰম্ভনী ভাষাৰ অসমীয়া ভাষাৰ সমৰ্পণ ঘৰত বিচাৰণো হৈছে আৰু পোৱা যাবও। আমি এখন কথি কৰিব নাশিৰিব বি কৰাই এই আৰু উচ্চিতাৰ উচ্চিতাৰ বাধাৰ কৰিব।

আধুনিকেতনিব বিধেয়ে অলোচনা কৰা হৈই-এক-লোকে ক'ৰে দেখে যে অসমীয়া ভাষাৰ আধুনিকেতনিব বিধান যুদ্ধ পৰা যাব উচ্চাবৰৰ লগত সমতা বাবি হ'ব লাগে। কিন্তু উচ্চাবৰেই আৰু হেণ্টনিব একমাত্ৰ মৌলিক বৰ্মণ উচ্চাবৰ নাই। তাৰ টাইট দৰ্শনীয় উচ্চাবৰে আছে। সেয়ে হৈলো ও সংস্কৃতৰ পৰা অহা শব্দৰ ফেজত আৰু সংস্কৃতীয় শব্দৰ ফেজত মূলামুগ্ধ হৈলো চৰে কৰিব লাগে। কিন্তু আৰু তিক্ষণ-বৰ্মণ অসমীয়াৰ হৰ দিলিও আধুনিকেতনিব পৰ্যন্ত শব্দৰ মূল আৰু ভাষাৰ বৈজ্ঞানিকে কাৰ কৰে। কোৱে চৰকী ভাষাৰ আধুনিকেতনিব কেৰল উচ্চাবৰ অহুমাতী হোৱা আছে। উচ্চাবৰৰ অৰ্থে ইংৰাজীৰ কথকে দেখা যাবো, যেনে—Put=বাট, কিন্তু Put=পুট। আকে Duty=ডিউটি। এনেন্তৰা অসম উচ্চাবৰৰ দেশবাবৰ পৰি। অসমীয়াত 'গুচি' শব্দটোলৈ উচ্চাবৰ 'গুচি'ৰ বিচাৰণ আৰু 'গুচি' শব্দৰ উচ্চাবৰ 'গুচি'ৰ ধৰণ কৰিব। লিখিবলৈ আৰু অসমীয়াত 'গুচি' শব্দৰ উচ্চাবৰ 'গুচি'ৰ ধৰণ কৰিব। এই পৰিবৰ্নীৰ গৱেন সন্দেহৰ ইতোৱে পৰি। আৰু অসমীয়াত 'গুচি' শব্দৰ উচ্চাবৰ 'গুচি'ৰ ধৰণ কৰিব। অসমীয়াত 'গুচি' শব্দটোলৈ উচ্চাবৰ 'গুচি'ৰ ধৰণ কৰিব। এই পৰিবৰ্নীৰ নাটকেৰ সৈতে শব্দবেৰৰ পৰিচয় হোৱা হৈলো তেওঁ আৰু অপৰ ব্যচাৰৰ কথিলৈছেন।

(১) পুঁটীৰ পিণ্ডৰ পৰা)

বক্ষাঞ্চলী পৰিপন্থৰ আৰু অনন্তকোৰে শব্দবেৰৰ নাটক ধৰ্মাঞ্চলী পৰিপন্থৰ।

(২) উচ্চিতাৰ নাটকেৰ সৈতে শব্দবেৰৰ পৰিচয় হোৱা হৈলো তেওঁ আৰু অপৰ ব্যচাৰৰ কথিলৈছেন।

ৰষ্ট পৰিবৰ্নীৰ নাটকত এই এই অসমীয়াকে পুঁটী আৰু পুঁটীৰ লগত যুদ্ধগত বা ভাষাতাত্ত্বিক পৰ্যৱেক্ষণ একে নাথকিব। অৱেজে 'ডু'ৰ প্ৰযোগ তুলি দিআৰ হাঁচাইত 'ব' ব্যচাৰৰ কথিলৈ কোনো ক্ষতি নাই। তেওঁ ভাষাৰ পুঁটীত বাৰি ব্যচাৰৰ কথিলৈ কোনো ক্ষতি নাই।

(অহা সংখ্যাত শেৱ হৈ)

আমি শক্তবোৰ বৰ্তমান ঘেনেলেৰ আৰুৰ-কেঁচি টিমি আছি।
সেইদেশৈবে বৰ্ধা উচিত। এই সমৰ্ভত অসমীয়াত বায়াহা
হোৱা বৃক্ষসমূহত শক্তবোৰ কথাৰ আহি প্ৰে
অৱক্ষেপ কিছিমুলকোৰৰ মে সাল-সন্মনি কৰিব দোৱা
এন নহ। তথাপি সাল-সন্মনি কৰিবলৈ ঘোৱা
আগতে ফৈছিলৈন কথা বিচলন কৰি দোৱা উচিত হ'ব
তাৰে বৰ্তমান প্ৰথম কথা হৈছে—বৰ্তমান আৰুৰ-কেঁচি
শিক্ষাৰ প্ৰমাণ হ'বলৈ আহি গৈছে।
শিক্ষাৰ প্ৰমাণ গ্ৰহণ হৈবৰাৰ লগে লগেই ভাষাৰ অধিক সংস্কৃতীয় হৈবৰ
ধৰিবছ। উদাহৰণ স্বকলে, আজু-কালি গীত ও অকলতে
বাইক, পুনৰ, ধৰণ, কৰম, ডকত আৰু বৰষ ঠাইত বাকি
পুলা, ধৰ্ম, কৰ্ম কোৱা লোকৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। গতিহৰে
শিক্ষাৰ বিশ্বতি ঘটাৰ লগে লগে অসমীয়া ভাষাৰ বেশী
সংস্কৃতীয় হৈবৰ ধৰিবছ। ফৈছিয়তে, সৰ্বভাৰতীয় দৃষ্টিকোণত
আৰু আজীবী সহস্ত্ৰৰ ফলৰ পৰাপৰ আৰু আৰু ভাষাৰ ভাষাৰ অধিক
সংস্কৃতীয় কৰাবো বেশি পুনৰোপনি। বৰ্তমান মূলত আৰু
অসমীয়া মাঝেই কোৱা অসমীয়া ভাষা সুন্দৰ ও কৰাবো
কৰাবো, উন্নত প্ৰয়োগ, বিশ্বৰ আদিব মাঝে মহেশে
আৰু সোনাকোৱা বৃজিত প্ৰাৰ্থোহে আৰুৰ-কেঁচিৰে দেুছেও হৈবৰ
উচিত। সেই পুনৰ পুনৰ লগ হ'ব আৰু আৰুৰ ভাষাৰ
সংস্কৃতীয় শক্ষ প্ৰয়োগ কৰৈ, অৱক্ষেপ অসমীয়া ভাষাৰ
বৈশিষ্ট্য কৃত কৰি নহয়। (সংস্কৃতীয় শক্ষ ব্যাহার
কৰিবলৈ অসমীয়া ভাষাৰ বৈশিষ্ট্য কৃত হোৱাৰ ভা
দৰচালনত নাই।) হিন্দীক বাষ্টৰ্যাভাৰ কৰাৰ প্ৰস্তুত
মহাজ্ঞা গোকীৰ বেছুভুত তাৰি বাষ্টৰ্যা প্ৰচাৰ
মনিবিহেণ টিক এনে এটা ব্যৱস্থাকে গ্ৰহণ কৰিছিল
আৰু কৰি আচাৰে। তাৰ্থ বাষ্টৰ্যা প্ৰচাৰ
সমিক্ষিতে ভাৰতৰ বৰ্তমান সকলো অকলতে বৃজিত
পৰা সংস্কৃত শক্ষকে বাষ্টৰ্যা হিন্দীত অধিক অনুৰোধৰে
শিক্ষাৰ মাধ্যমে বৰ্তমান ঘেনেলেৰ আৰুৰ-কেঁচি
বিভিন্ন বিশ্বৰ প্ৰিভাৰা সম্পর্কে ও এটা সমস্তা আহি
উপনিষত্তি হৈছে। এটা প্ৰিভাৰা প্ৰেম ক্ষেত্ৰত মেৰামত

গৈছে যে বিজ্ঞান বা অ্যুনিভিভেশন আবি বিষয়বস্তু থাকিব।
বাস্তীবিলাক বিষয়বস্তু পরিভ্রান্ত ক্ষেত্র আবি সহজেই
সংক্ষিপ্ত ও চৰ চাপিছে। আবি ওৰ চাপিলৈ শুধু
হও। গভিকে পৰিভ্রান্ত ক্ষেত্র প্ৰাণ তিনি চৰ্তুবিধি
লক্ষ্য আৰম্ভ সংক্ষিপ্ত পৰা যে আহিৰ তত সহজ
নাই। সেইভাবলৈ পৰাবো আৰম্ভ সংক্ষিপ্তৰ শব্দ
লক্ষণ এটি বিনিয়োগামোৰ্ঘণ ধাৰিব পৰিবৰ্তন। চৰ্তুবিধি,
আবি সৰ্ববৰ্কৰৰেখন ক্ষেত্রত এনে কাৰ্য কৰিব নাবলৈ
পৰা ফলত ভাগাটোৱেকা আৰক পৰালগ্না হৈ পৰে।
উদাহৰণ অকেনে 'কাৰ্য', 'মৰ্যাদা' আদি শব্দত বেং।
অন্তৰ য আক য ( ) কাৰ আদি তিনিটোৱে উচ্চাব
আমি কৰৈ। এনে ফলত য কাৰ ( ) দো তুলি দিবা
যোৰাম কি ? সেইভাৱে শব্দ, শব্দৰ, সংক্ষেপ, বশ আৰি
শব্দবৰ্তত 'এক ঠাইত ১ (অস্থৰ) বিবৰ বি
শ্লেষণ ? মাহশৃঙ্খলৈ মৰাবাকৈতে তুলনাত্মকলৈ উচ্চাব
নালাগে। এইবেৰে শব্দত কেউকা অথবাৰ উচ্চাব
অব্যাহত কৰিব। তপুলৈ এই সংক্ষেপ আধাৰবিলাক
ভাগাৰ ওজনিমী শক্তি বৰা। কৰিব। ভাগাৰ
ওজনিমী সেই ভাবা কঢ়ান জাতি বা বাঙ্গল
ওজনীৰ কৰি তোলে। এই শব্দবিলাক ওপৰত ইতো
কৰা আধাৰবিলাক বাব দিবে শব্দবৰ্তন নিষ্পত্ত আৰি
সেৱেকা হৈ যাব। এটি কথা মন কৰিব ললীয়া
কাৰাৰ কথিবে অৰূপ এক। ভাগাৰ ওজনিমী আধাৰবিলাক
সেইফলাবলৈ পৰাবো ভাগাৰ পৰা সংক্ষেপীয়া আৰক মৃত্যুবৰ্তন
যুক্ত শব্দ সৰ্ববৰ্কৰৰ কৰিবলৈ চেষ্টা হৈ যাব।
ভাগাৰ সেৱেকা আৰক পৰালগ্না হৈলে সেই ভাগাৰ বাবিল
আৰক সেই ভাগাৰ কোৱা জাতিপঞ্চ দুলু আৰক গৱাল
হোৱা অবস্থাবৰী। অৰূপে হিৰোৰ শব্দৰ মৃত্যুবৰ্তন
কেৱো আধাৰব উচ্চাবণ ইতিমধ্যে নাইকীয়া হৈ যোৰে
তেমনো শব্দৰ ক্ষেত্রত সাম সুলিবলৈ পৰে। বিচ
তাত যন কৰিব লাগিব যাতে এই সাম-সুলি কৰিব
ভাব বৰ শব্দ ভৱ্যমূলক (Philological) প্ৰিয়োৱা অধ্যয়ন
নকৰে। উদাহৰণ অকেপে ধৰ্ম, কৰ্ম, পৰমত, পৰ্যাপ্ত,

। অসম সাহিত্য মন্ডল পত্রিকা ।

বৰ, সন, আৰি শক্তিবোধ টো 'ম' আৰু এটা 'ম' দিয়াই ভাল। মেইনৰে 'নামস্ব' টোই ছিল 'নামস্ব' অসুলিৰ ঠাইত 'আজুলি', তাৰবৰণ ঠাইত 'ভাজুলি' অসুলিৰ পৰা যাৰ। কিন্তু 'পশুল' ঠাইত 'পংশু', অসুলিৰ ঠাইত 'অঙ', গুৱাবৰ ঠাইত গুণা, সন্ধৰ ঠাইত সংযোগৰ ঠাইত বাণী আৰু 'খে' টিৰিবোৰে ভাসাৰে
চৰুল কৰিব কৈ আজি জাইটোৰে। মৰণৰ চৰুল সামাজিক
কৰিব। 'বৰ্ধম' ঠাইত 'বৰ্ধম', 'অৰ্জন' ঘৰ ঠাইত 'অৰ্জন'।
বৰ্ধমৰ আৰু পৰম্পৰাটী মৰণ। কিমো 'বৰ্ধ', 'অৰ্জ'
'উপৰ্যুক্ত' আৰি শক্তিবোৰ লগত সুদৃঢ় বক্ষা কৰিব
ভাল হৈন লাগে।

'চ' আৰু 'ছ' উচ্চাবলম্বন প্ৰয়োগ নাই সুলিয়েই
নি সিল্পৰ ব্যাহারৰ তুলি কি তাৰ ঠাণ্ডিক এটি 'চ'ৰ
হে ব্যাহার কৰিব লাগে এনে কথা হ'ব মোৰাবে।
ইইতৰ উচ্চাবলম্বন নাই শব্দিও অসমীয়াৰ ভাষাত ইইতৰ
ব্যৱহাৰ দৰখা কৰিছে। উদাহৰণ বকলে 'চল' আৰু
'ছল'; এটি শব্দবোৰৰ বেলেগ অৰ্থ বা বেলেগ বৈশিষ্ট্য
যোজনে 'চ' আৰু 'ছচ' দৰখা কৰিছে। 'চল'ৰ অৰ্থ
হৈছে শুবধি, পতিকৰণ ইভাদি, ঘেৰে—মাঝ চলে,
ব্যৱহাৰ চল নাই। আৰু 'ছল'ৰ অৰ্থ হৈছে কৰিক
বিহু, প্ৰতাপুৰ কৰা ইভাদি। ঘেৰে—প্ৰলক ছলিবে।
মেই দৰে শুভ কৰেল এটি 'চ'ৰ প্ৰয়োগ কৰিব
হৈছে। ইউচ্চাবলম্বন অৰ্থ উলিবলম্বন কৰেল ধাৰ
উচ্চাবলম্বন উচ্চেট, আৰু বিঃ; কিন্তু কোনো কোনোতে
উন্মিস (উন্মিস) আৰু বিঃ (বিস) হিচাবে কৰে।
তেনেহেলে বিস্তু, হৃষি, মৰি, কষ আৰু শব্দ কেনেদেৰে
লিখা হ'ব? পতিকে ইয়াৰ আমি সাল-সলনি কৰাৰ
প্ৰক্ৰিয়া নহ'ল। এইকেইটা আৰুৰ ঘৰেজড মূলাঙ্গুলী
আৰু প্ৰশংসনগত হোৱাই তাল। ইত্যতো ইইতৰ
উচ্চাবলম্বন অযুগ্মী শব্দবিলক্ষণ শব্দবিভাগ পক্ষতত্ত্ব
অযোগ্যতাৰ হৈ গৈছে। শ, স, ম, বৰ 'চ'ৰ
উচ্চাবলম্বন চাবে আমি শব্দটো তসম্ম, তড়ক, অৰ্জন-সময়ে
মেই নাইখা ধাৰ কৰা শব্দ সেই বিষয়ে জানিব পাৰি।
এই বিষয়ে ড: কাবকিত্যে মিৰিষিৎ মৌতি মিৰিদৰণ কৰি
হৈ গৈছে।

ହିଲେ ପ୍ରସ୍ତର କରିଲେ ଅର୍ଥ ଉଲିବାଳ ଟାନ ହେବ। ମହିତିକେ ଛାଟା "ଚ" ଆକର ଛାଟା ପ୍ରସ୍ତର ଧାରିବା ଲାଗିବ। ଅର୍ଥରେ ଏକଟେ ଅର୍ଥ ବେଳେ ବେଳେ ଶକ୍ତ ମେତ୍ଯା ଟାନ ହୁଅଟାରେ ପ୍ରହୋଦ କରେ ତେବେକ୍ଷତ ଏଠା "ଚ" ବା ପ୍ରସ୍ତର କରାଇ ଭାଲ । ପିଚତ, ପାଚ ଏହି ଶକ୍ତବେଳେ ଏଠା "ଚ" ଆକର "ଚ" ହୁଅଟାଟି ବାରାହର କବା ଦେଖି ଯାଏ । ଏମେକ୍ଷତ ଏଠା "ଚ" କେ ବାରାହ କବା ଉଚିତ ଆକର ଆମାର ବୋଧେରେ "ଚ"କେଇ ବାରାହ କବା ଭାଲ । ଆକେ ନିଚିତ ଆକର ପାଚତ ଏଠା ଛାଟା ଶକ୍ତ ପ୍ରାଯେ ଏକିତ ଅର୍ଥକେ ପ୍ରକାଶ କରେ । ସମାର୍ଥକ ଶକ୍ତ ଏକାରିକ ଯିମେନେଇ ହୁଏ ଚତୁର୍ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅର୍ଥ ବେଳିବାକି ଦେଖିବା ଗେଛେ । ଭାଗାବିନାନ ମୌତ ଅମ୍ବସବି ବେଳିକାର ଶକ୍ତ ଚତୁର୍ବୁଦ୍ଧ ("") ଆବେ ମୈବିଲାକର ଚତୁର୍ବୁଦ୍ଧ ("") ବସା କରିବାର ଲାଗେ । କିନ୍ତୁମା ଶକ୍ତ ସଂତୁଷ୍ଟ ଭାବେ ଆହୁମାନିକ ଘରି ହିବ । ମେଣେ :-ସଂତୃତ-ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶକ୍ତବେଳୀ ଅମ୍ବସାରୀ 'ଫେଟା' ଶକ୍ତ ସଂତୃତ ଭାବେ ଆହୁମାନିକ ଘରି ହିବେ । ଆକେ ସଂତୃତ ଆହୁମାନିକ ବର୍ଷ ମରି ଅମ୍ବସାରୀ ଶକ୍ତ ଚତୁର୍ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତର ହୁଏ । ମେଣେ :-ସଂତୃତ ଶ୍ରୀକୃତ, ପଞ୍ଚାଢ଼, ଭଡ଼ନ ଆବି ଶକ୍ତବେଳୀ ଶୁଭ୍ରବା ଗୁର୍ଜ(ବ) ଭାଙ୍ଗି ଆବି ଶକ୍ତ ଆହୁମାନିକ ବର୍ଷ ମରି ଚତୁର୍ବୁଦ୍ଧ ହିବେ ।

ইয়ার মাহিনেও নিত্য বর্তমান কালৰ প্ৰথম পৃষ্ঠত আৰু
হৃষ্ট শব্দত চৰ্বিদুৰ্বল বাৰহাৰ ধৰা বাছিবো। মেনে—
কৰৈ, বাত, যাত, আৰু কৰৈোৱা, বাতৰ্তা, বাতৰ্তা,
আৰি শব্দত চৰ্বিদুৰ্বল প্ৰয়োগ স্পষ্টীত আছে আৰু
ধৰাৰ উচ্চিত। কিন্তু নিত্য বর্তমান কালৰ বিষৈলৈ পুৰুষ,
স্বকৰ্প বৰ্তমান কালৰ আৰু অভীত কালত চৰ্বিদুৰ্বল প্ৰয়োগ
হ'ব নালগো। বহুতে অনেকোৱা শব্দত চৰ্বিদুৰ্বল
প্ৰয়োগ কৰে। কিন্তু ই অধৰা (redundant) প্ৰয়োগ।
মেনে—কৰৈ, দিয়ু, ঘোৱা, কৰিছুৰ, গাইছুৰ, খোলৈ
আৰি শব্দোৱত চৰ্বিদুৰ্বল প্ৰয়োগ নৈলি কৰা, দিয়া,
ঘোৱা, কৰিছো, বাইছো, কৰিলো, দিলো ইত্যাবি হ'ব
লাগে।

হৃষ্টীয়া (২)ৰ ঠাইত ত'ব' বাৰহাৰ সৰ্বজনহোৱাগ।
আৰো হৃষ্ট তিনিৰ প্ৰয়োগ কৈল মাত্ৰ অসমীয়াত
প্ৰয়োগ হোৱা তত্ত্ব শব্দৰ প্ৰবাৰত একাধিৰ কেৱলতে
প্ৰয়োগ কৰা উচ্চিত। মেনে—বাকসিঙ, তাৎস্মৰ।
কিন্তু কোনো কোৱা সংজীৱনৰ বিজীৱ কৰি হৃষ্টীয়াৰ
প্ৰবাৰত তলত আৰ্কিকালী হৃষ্ট বাৰহাৰ কৰিবলৈ
ধৰিবো। মেনে—অৰক কৈলিৰ প্ৰবাৰ, গৱা নিবিলি
গৱণ আৰি লিভিৰলৈ ধৰিবে। এন অখণ্ড কেঁটিনিক
আৰি কোনো বৰকেই প্ৰয়োগ দিয়া উচ্চিত নহ'ব তুলি
ভাৰী। কাৰণ আৰি আগতে উৱেষ কৰি আছিবো? যে এনে
কৈলিৰ ভাষাৰ হৃষ্ট হ'ব আৰু জাঠিটোৱ
হৃষ্ট হ'ব।

আমৰ আখণ্ড ত'ব' তিনিৰ আন এটা সমস্তা হৃষ্ট 'হ'ই
আৰু 'ট' প্ৰয়োগ। অসমীয়াত দৰ্বাচলতে 'ই', 'উ'
আৰিৰ প্ৰয়োগ নাই। মাত্ৰ কোনো কোনো অমুসিকা
কিয়াৰ কেজৰে ট'ব' উচ্চাবলৈ কোৱা হৈব। মেনে—তেওঁ
বজাৰৰৰাৰ মাছ কৰিব ঘৰে গ'ল। অখণ্ড কৈলি
শৰকেটে ই'—কাৰাবৰ শব্দ। সি যি মহাত্ম—ই' আৰু 'ট'—ব

* ১৭৩৫২ তাৰিখে অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰাঞ্চ সম্পাদক শৈৰুষ হাতীজীনাথ গোৱালী দেৱে আৰু
ডে'টিনৰ মেজোলিৰ সম্পত্তি এটা ঠোকা সি তাৰ ওৰৱত লিখিত মতান্তৰ বিবাৰিতিৰ আৰু এই সম্পত্তি
গুৱাহাটীত আলোচনা-চৰক হ'ব দুলি কৈছিল। কিন্তু তেমে কোনো কৃষ অৰ্থাত্ব নহ'ল।" লিখিকে সেই ঠোকাটিৰ
শৰ্মতে এই প্ৰকাফটি বহুলিনৰ আগতে যুক্ত কৰিছিল দুলি আৰাম কৰনাইছে বিষয়টো অলপ বিকল্পৰত।
লিখিক মতত হৃষ্টদেশে নৰকৰিক আৰি নিবন্ধনকৰাৰে প্ৰবৰ্তো গতিকৰণ আৰাম কৰিবো। এই সম্পত্তিৰ বীজ
চুক্তীৰূপৰ পৰা আৰিক আলোচনা হোৱা উচিত দুলি আৰি ভাৰী।

—সংস্কৃতক, পত্রিকা।

ফেওত হৈছে মেজোলিৰ দেৱে যাব। বটালী, কৰৈ,
কটাৰী, উজৰী, নামৰী আৰু শব্দোৱৰ শেষত
কৰি আৰু ট'-কাৰ উভয়েই গোৱেগ কৰা হৈ। আৰি
ভাৰী তত্ত্ব শব্দ, দীৰ লিপিৰ শব্দ, বিশেষকৰণে বাৰহাৰ
হোৱা শব্দত আৰু গুৰায়ুক্ত শব্দত ই'ৰ বাৰহাৰ ধৰাৰ
কিন্তু দিশেষ হিচাপে বাৰহাৰ হোৱা শব্দোৱৰ মেৰ
'ই'ৰ প্ৰয়োগ হৈতক। মেনে—নামী, চোৱালী, মোৰী,
কপালী, মদালী, মূৰগীয়া, বজালী আদিত 'ট'-কাৰ
আৰু কটাৰী, বগলি, কটালি, উজৰি আৰি শব্দোৱৰ
ই'কাৰ হ'লক। তেনদেৱেই 'ই' আৰু 'ট'-ৰ বাৰহাৰ
কেৱল এটা প্ৰয়োগৰ দীৰ্ঘি উচ্চাবলৈ কৰি ল'ব' পাব।

অসমীয়াত তিনটা "অ" দৰিনি আৰু আৰু কৰি
"এ" দৰিনি আছে। মেনে—ক'ৰণা ('অ'), কল ('অ'),
কলা ('অ'), আৰু দে'শ ('এ'), সেট ('এ'), দেল ('এ'),
এই দুটা অধৰৰ তিনো দৰিনিৰ অন্তত: দুটা শৰিৰ
বক্ষা কৰিব লাগে আৰু সেই দুটা শৰিৰ পথক
দেশুৰাবলৈ এটা তিনি বাৰহাৰ কৰিব লাগে। উচ্চাবলৈ
অখণ্ড অথবা পাথক্য দেশুৰাবলৈ আৰু সুকৰ্তোত ব'
কৰি দুজুহুক কৰাব' ('') প্ৰয়োগ কৰিব লাগে
মে—অখণ্ড পাথক্য: মাহুজন কলা (The man is black)
আৰু মাহুজন কলা (The man is deaf)। সেইৰে মাহুজন
সকোচিত 'অ' দৰিনি দুজুহুলৈ মেনে—চ'ত য়া,
তেওঁ ক'ৰ থাকে, ম'বাৰ চৰাই ইত্যাদি। হৈলৈ কেৱল
অ' স'কোচিত (Contracted) 'অ'। অৰ্থাৎ,
কৈত আৰু মূলৰ আৰু শব্দৰ পৰা বাৰহাৰ হ'ব ই'ই,
আৰু 'ও' ('অ'ও) সংকোচিত হৈব এই সংকোচিত'ৰ
অন্বিত পঢ়ি হৈবে। গতিকে আৰি অখণ্ড পাথক্য বক্ষা
কৰিব কেৱল আৰু সংকোচিত 'অ' দৰিনিৰ দেৱেত ই'ক
ক'লা ('') যি 'অ' দৰিনি বক্ষা কৰিবটো সুইচৰ দুলি
ভাৰী। *

গল্প

কণ্ঠান্তৰ

আলৰেস্ক নাথ শৰ্মা

"বলকচোন আৰু বহুকণে কৰিব। এটা কৰিব লাগিব
আৰু।"

"হৈটা নাই দুলি কলৈ দেখোৱান। তিকট—" সন্দেহৰ
হৃষ্টতে মই লাহোকৈ কৰলৈ।

"আপুনি চিষ্টা নৰকৰিৰ বহুকণাচোন। মই গাড়ীতে
টিকটৰ কণ্ঠান্তৰৰ বাতীৰ ডিব। সেই ডিবৰ মাজত
সোারাণে মোোমাট চিষ্টা কৰি ধাতকৈতেই কণ্ঠান্তৰৰ
বিলিকী বৰ্ক হৈব গ'ল। উপায় নাগাই কোৱাকুৰিক
আহিবে পাচকালৰ টিকট দিয়া গোটালীটোলৈ।

বোটালীৰ ভিতৰবসণাৰ জেন মাহুজ ওপাই আহিল।
মুহূৰ চাই দুলিলৈ, মেই বাছৰে ডাইভাৰ বা কণ্ঠান্তৰ
কৰিব হ'ব। মাহুজনলৈ চাই অলপ অসহায় ভাৰ
দেশুৰাই সহিলৈ—।

বহুতে দিব ধোৱাহাটি বাছৰে কণ্ঠান্তৰে কৰিব। আপুনি
গতিকে ভাৰা কৰিবল মোৰ জনা নাহিল। কণ্ঠান্তৰে
হৈলৈ।

"ঝ'টাটা পাচ প'চা"—উত্তৰ আহিল। ভঙা প'চা
হাতত কিছু নিছিলৈ। গতিকে তিকটৰ দামচটা
উলিয়াই নিষাঠ অহুবিধি নহ'ল। টিকটৰ দাম দি মই
লগত নিয়া বাতৰি কাৰ্কতখনত মোৰিবেৰ কৰিলৈ।

কথাবিনি কৰি কণ্ঠান্তৰে অলপ পৰ কৰিব। এটা
ভাৰিবে। টিকটো দিষ্টতে কণ্ঠান্তৰে কিছু সময় লাগিব
কাৰণ বাটত টিকট দিয়া কৰা মেষিকা কৰিব লেখিপচি

ଦିଲେଖ ହ'ବ । କିନ୍ତୁ ଅଳଗ ପର ସହି ଧାର୍ଯ୍ୟ ମାହାଜନଙ୍କେ
ଦେଖୋନ ଟିକଟ ମିଳିବ କୋମେ ଉତ୍ସମାନ ନବକାର୍ତ୍ତି ମୋର
ଶ୍ଵରପରା ଲାଗେଇ ଉଠିଲେ ଗଲ । ତାବିରୀର ଆମ
କଲକାଳେ ଟିକଟରେ ଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଆମେ ମୋର ଓଚିଲେ
ଉଡ଼ାନ୍ତି ଆମି । ତାମେ ଓ ଆମ ସମେତରେ ଟିକଟ । କିନ୍ତୁ
ମୋର ଓଚିଲେ ଉଡ଼ାନ୍ତି କିମ୍ବା ଆମି ଅଳଗ ଦୂରତ୍ବ ସହି ଥାଇଲି ।

ମହି ଏବାକ କଣ୍ଠାର୍ଥଙ୍କର ସୁଧାଲି ତାଳେ । ତେଣୁ ଡକ୍ଟିଆ
ବାହିବିଲେ ତାଇ ଆଛି, ମୋର ଚାନ୍ଦୁରେ କୁରୁରେ ନମ୍ବିଲ ।
ମୋର ଡେବିର ଦୂଷି ଆକର୍ଷଣ କରିବିଲେ ତେଣୁ ନକରିଲେ ।
ବହୁ ଦୂର ଆଜେ ଏତିଯାଇ । ପଗିକେ ମୟକେ ଆଜେ ।
ତଥାମି ସମେର ହାତ ମାଝଟାଟେରେ ବାର ମୋର ଟିକଟେ ।
ତଥାମି ପାଞ୍ଚଟାଙ୍କି ପାଞ୍ଚଟାଙ୍କି କରିଲୁ ? କରିଲୁ ? କରିଲୁ ?
ତଥାମି ପାଞ୍ଚଟାଙ୍କି ପାଞ୍ଚଟାଙ୍କି କରିଲୁ ?

ମେହି କାରମନ୍ଦିର କିଟଟିବେଳେ ଟିକଟ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଗାଁଜି ଚଲିଲେ
ଦିଶାର ଦିଶା କବିଲେ ମେକି ? ..... ଲାହେ ଲାହେ ମୋ ଖୁଁ
ଉଠି ଆହିଲ । ଭାବିବିଲେ ଧିଲେ—ଏହି ମାହୁହେବେ
ଏବେଳେ ଅର୍ଥ ଉପରେ ପହିଚା ଆବେ । ଅମେବେଳେ
ମାହୁହେବିଲେ ସମାଧିବଳ ନଷ୍ଟ ହଲ । ଆହାର ଟାକିବାରା-
ବେଳେ ହେଲାମ ଛୁଟିଭାଗରାମ ଏବେ ଶେଖିବର ଉତ୍ତରି କେବେଳେ
ବେଳେ ହେଲାମ ଛୁଟିଭାଗରାମ ଏବେ ଶେଖିବର ଉତ୍ତରି କେବେଳେ
ବେଳେ ପରିଭ୍ରମି ଆବେ ବାତିକାକିତ ମନ ଶିଳ୍ପୀ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଶିଖିଲେ କୁଣ୍ଡଳରୁଙ୍କ ଦେଇ ଠିକ୍‌ରିପାରା ଉଠି
ଆହି ମୋର ଓଚବତ ବିଲିଲି। ତେଣୁ ଆହି ସବ ମାତ୍ରାକି
ଯିହି କେଣ୍ଟିବୁ ସୁରଳେ ତାଇ ହୁଇଲେ। “ଟିକଟିଟୋ ଆପୁନି
ଦିଲେ ଜାନୋ!”

ମାଧୁରକ୍ଷେଣେ ଏକୋ ସମିଧାନ ନିଶିଲେ । ଏହି କଥଣ ଅର୍ପିଦୂର୍ଘ୍ୟାତିରେ ମୋ ଫଳେ ଚାହିଁ ଡେଖି ମାତ୍ର କଲେ, “ଡାକ୍ତରୀୟୀ—?”
ମାଧୁରକ୍ଷେ ତୁରୁ ଚାରିନିତ ଆକର କଥାର ମୁହଁରେ ଆଛିଲେ ଏହି
ଅଭିଭ୍ୟାକ ଅଭିଭ୍ୟାକ । ମହି ଦୁଇଲିଙ୍ଗେ ପ୍ରଥମତା । ସି
ମିଳିଲେ—“ମୀରାକ୍ଷେ ହିଟିଟୁ ଲାଗିବାମାତ୍ର ଅଭିଭ୍ୟାକ ।”

“ଦିବ ଲାଗିବାତେ ଟିକିଟ, ନିମିଳେ ହବନେ ?” ମନର କଣ୍ଠ
ଭିତରରେ ଗୁଜବି ଉଠିଲେ । ସୁଧରେ ହାଲେ ଏକୋକେ ହବାର ।
କଲେ ।

ଚକୁରେଣ୍ଡି ଫିରିଙ୍ଗତି ଓଲାଟିଛିଲ ନେକି କବ ମୋରାହେ ।

କାଟାର୍ଟ ମୋର ଫାଲେ ଢାଇ ନିଜର ଡିକ୍ରତେ ଦେଖି
କଲେ “ଦିନ ଲାଗିବିଛ ଦିନ ନିଶ୍ଚିର ଦିନ, ଡାକ୍ତରୀୟା !”
ବାହୁ ଦେଇ କାଟାର୍ଟରେ ପାଲେ । ମାତ୍ରାହୁ ଟାଟା-ଅନ୍ଧାର
ଯଥର୍ଥ-ମନ ଲାଗିଲା । କାଟାର୍ଟରେ ଟାଟିବିପାଳ ଉଠି ଦେଇ
ଅଭିଭାବ ଫଳେ ନାହିଁ ଗଲ । ମହେ ନାହିଁ ଦେଇ
ଦେକନମାନ ଦେଇ ଆଗ ଦେବାରେ ।

ଚାହେ ମୋକାନ ବନ୍ଦ । ଜୀବିତୋଡ଼ି କଲେବା । ଯାଇ
ପଲମଣ ଡାଙ୍ଗ ଏଠା କିମି ଲୈ ଥାଇ ଉଠି ଏଥୋଇ-ଦୁଶେଷିତ
ପାଇବାର ଫଳଲୈ ଉତ୍ତିତେ । । କନ୍ତୁକରମେ କହି
କରିବନ୍ତପରା ଲୋଇ ଆରି ମୋ ଓତରେ ବନ୍ଦହି । ଯେ
କିମ୍ବାତ୍ତମନ ଦିନ୍ଯ ହେ ଏକବୋବେଇ ହୃଦୟ-କୃତ୍ତାଇ କୋରାଯାଇ
ପାଇଲୁ—

—“ডাক্তারীয়া, আপনি যদি ময়া করে, মের
চাটোক দৰু খুওৰাৰ সংস্থান হয়।”

“ଆପେନାର ବାହାତୋକ ଦସର ପୁଣ୍ଡରାବ ସଂହାନ ହୋଇଲେ ?”—ମଈ ପ୍ରାଥି ଆଚବିତ ହେଲେ ।

“ହେ ବୁଝିଛେ ମେଟିଟୋରେ କଥା । ଏହି ସବ ହୃଦୀ
କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ? ମୋର ଏକମାତ୍ର ଲାଗଟୋର ଆଜି ଥାଏ
ଏହି ନିମିଶ୍ଵଳ ଅବ । ଏହି ତାଙ୍କ ସମସ୍ତର ନାମରେ ଏହେବେ
ପାର ବାବା ନାହିଁ । ଲାହ ଲାହ ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ମୋର
ଲ ପାଇଛି । ଆକ କେଇତିମନିମ ସର୍ବ ବିଦ୍ୟା
ବାବିଲୋ ତାଙ୍କ କିମନି ଏହି ତିବିମନ କାବେଳି ହେବାର
ବିବିଧ ପାଇଁ ।”—ପାରାଯାଇ ମାତ୍ରାକୁ କାବେଳିର କାବେଳି

ତିକ୍ତା-କେହି ଚିନି ମୋଦୋରା ଏକଲେ ସେଣ ଏହା ବିନ୍ଦୁ
ତା ବସ୍ତ ଚୋବାଇ ଚୋବାଇ ସାବ ଲଗ୍ନାଳ ପରିଛେ
ମୁହଁଜନର ଚକରେ-ମୁଖେ ମେଝେ ଭାବ କଟି ଉଠିଲି ।

বাছুর ঘট্ট। পরিল। সকলো ধাত্ৰী স্বামীজি
ডীৱৰ ফালে কোৰ ললে। আগ বাঢ়িলৈ হয়ে আৰ
গবাচিল কণ্ঠস্বরেন হোৰ লগে লগে।

କଣ୍ଠର ଉଠିଯେଇ ଗୋଟେଇ ଗାଡ଼ୀରନ ଆପରମଦ୍ଧ ଶୁଣିଲା
ବାବ ଚାହିଁ ଲଲେ । ତାବ ପିଛତ ଗାଡ଼ି ଚଲେରାବ ଏହି
ହେଲା ଥିଲେ । ଗାଡ଼ି ଫଳିଲ । ଏହାର ଜୀବନରେ

ହୁଲିଛି । ତାଙ୍କ ପିଛର ବେଳୋର ଭଲାବେଳୀ କୈ ଥିଲା—

“ଆପ୍ନି ଟାଇଗ୍ ମୋର କଥାରେ ହେଲ କରିବିଲୁ ଟାଇଗ୍ ହିଁଛେ ନହିଁନ୍ତା ଡାକ୍‌ବୀରୀ ? ମୟୋ ବୁଝିଛୋ କଥାଟୋ । ମୟୋ ଶ୍ରୀର କଣ୍ଠରେ ଅକ୍ଷ ଆପ୍ନିଙ୍କ ଏଜନ୍ ହେବୋର । ମୋର ଦୂରର କଥା କୈ ଆପ୍ନେରକ ଆମାରି ନିଯାର ମୋର କଥା କଥା ଅକ୍ଷର ଅବିକାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାରେ କଥାରୀ ହେବାରେ ପେହେଜାର ଉଚ୍ଚବେଳେ ନାମ୍ବେର ଆପ୍ନେରାର କଥାରେ । ମୋର କଥାରେ କଥା କୈ ଆପ୍ନେରକ ଆମାରି ନିଯାର ମୋର କଥା କଥା ଅକ୍ଷର ଅବିକାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାରେ କଥାରୀ ହେବାରେ ପେହେଜାର ଉଚ୍ଚବେଳେ ନାମ୍ବେର ଆପ୍ନେରାର କଥାରେ । ମୋର କଥାରେ କଥା କୈ ଆମାରି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାରେ କଥାରୀ ହେବାରେ ପେହେଜାର ଉଚ୍ଚବେଳେ ନାମ୍ବେର ଆପ୍ନେରାର କଥାରେ ।

କୁଟିଟରମେ କଥାବୋର କୈ ଯାହାତେ ମେ ଖିଡ଼ିକିଲା
ବିହିବିଲ ଚାଟ ଗେହେ । କଥାବୋର କଣଶ ସୋଇଛେ
ଦିନ୍ଦିଲେ ଲଙ୍ଘ ଲଙ୍ଘ ମନ୍ଦିରରେ ସନ୍ଧାର ହେବେ ।

— “ଥୁବୁ ତିକ୍ଟିର ଧିନରେ ବେଳି ଯୁଗର ଆଛିଲ । ଆକାଶର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପରା ଗମ ପାଇଛୋ କରାନ୍ତିକ୍ଷିତର ଧିନରେ
ଦୂରାତିଶୀଳ ମହାଶ୍ଵରିଲିଙ୍କ ଏମେକିଯେ ଅସ୍ତର୍ଯ୍ୟରେ ପାଇଁ
ଅର୍ଜନ କରି ଆହିଛ । ଏହିରେ ଯିଚା ଗମ କୁଣ୍ଡାଇ ବିଲାନ୍ତ
ଲାଭ ?”

ହେ । ଦେଖାଇ ହାତିକ ମଟି, ତେବେ ପାନୀ କବି, କିନ୍ତୁ କଟ ହୃଦୟ ଆମାଙ୍କ ପେଣିଶଳ ଦିଲିଲ, ଆମାଙ୍କ ମୁଖେ ଯେବେଳେ କବିଛି । ଏମେକବେଳେ ଟାଇମାନି କୋନୋ-ମୋକ ମେଟ୍ରିକଟୋ ପାଇ କରାଲେ । ପଢ଼ନ୍ତାମାତ୍ର ଭାଲେଇ ଛିଲେ । ମେଟ୍ରିକ ଗୋବେ ପାଇଛିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଇଲେ ପାଇଲେ । କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା କାବଳେ ଏହି ଛାନ୍ତି ? କି କାବଳେ ଏହି ପରିବାଳ ହୃଦୟବଳା ଆକି ବେଳି ଦୂରୀଙ୍କା ହେ ବୈ ଦେଖାକେ ? କିମ୍ବା କାବଳେ ଆଜି ଆତୋଡ଼ୀ ଟକାର କାବଳେ ସଙ୍ଗଲେ ବାଜାରକ କାଟି କବି କୈ କହିବାର ଏକବେଳେ ଏକବେଳେ ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟର ଆଗମ ନିଜର ଚାର୍ଦ୍ଦିଗର କଥା, ନିଜର

ଏହା କିମ୍ବା ଅନୁମତିରେ ଲଗାନୀ ସମ୍ପଦରେ ଯୁଧ ଲାଗୁ ହେଲା ?

—এইবোর মোর মনৰ ভিতৰত ভাৰৱ খলকনি
“ওঁৰ বঙালী বিছ !” কণ্ঠটোৱে আৰুকৈ ৰৈ
গল। “আপুনি নিশ্চয় কৰৰাত বিছ আৰুলৈ যাব
বৎ-বহুচৰ্ষ কৰিব। আৰু বচতেই কৰিবে। মোৰ
বাহিবে সকলোৱেই কিজিনি উৎসৱ কৰিবে, বৎ-মালিনী
কৰিবে। কিন্তু মোৰ কথা পুনিৰ জানো ? উককা-

ফিল্টেটোহে এভিয়া দিব মোরাবিম। আহা মাহিন এক
তাৰিখে বাহিবে দি আইমগ়।"

পঁচাটা মন্দিৰ নহৈ। আছিল। দৰবৰহৰ আছিলো
গীণাটা টক। ভাৰিছিলো বিতৰ হৃষ্টকা এটকা গৰু
কৰিব। তাৰ উপৰি ভাস্তোৱে আয়োথিনি আছেই।

কিম এটা কৰিব জানিব। কিংবা কিম জানা মোৰ কথা

জনোৰ লোৱ লগেই ভাস্তোৱে মন্দিৰ মোৰ লোৱে। মই
জানিছিলো হেটো কোনোমতে পেটে-ভাস্তো থাই ধকা
আৰক। আন বৰত ভাস্তোৱে মৰাব হাল টোন
থোৱা বিষব তেওঁ নহৈ। মুক্তি ভাস্তোৱে বুলিলো আৰক

পুলিবল নাই। বেগীপুৰীৰ চাঁকি মুক্তি শাঙ্ক ছাই তেওঁ
বৰতকে নিজৰ পাখীয়াৰে দৰব কিমি দিঘীৰ কথাৰ
সকলোৱে জানে। কিংবা কিম জানো এই ভিক্টিট পিছৰ
শাহস্র দিম বুলি কৰতে তেওঁ মন্দিৰ মৰিব লোৱালৈ।

জোৱা বিষদতো মুখৰ ঝাহি মাব মোৰোৱা মাহজৰনৰ
মুখ্যমন দেবি মোৰ মন মৰি গৈল। ভিজৰ অৰহা একে-
বাবেই পাহাৰি লৰালবৰৈক ভিতৰৈলৈ শোমাই গৈ টকা
চাপিটা দিব পুলি উলিলাই আনিলো। কিংবা টকা কিটা
তেওঁ বৰ কালৈ আগস্তাতে তেওঁ বৰ অপস্তি কৰিলৈ
আৰক লোৱ লগে বাবিৰ ওলাই শুচি গৈল। মো
নেবিলো পাছে পাছে দেবি নঙলামুখৰ বৰতকে তেওঁৰ
পেষতে টকা কিটা হুয়াই দি সাতকৈ নঙলা কৰ কৰি
বিদোৱি।

কিংবা পঁচাটা থিনি এনেক দি মনত অকেন্দ্ৰী বেয়
পেতা নাচিলো। পৰম সম্ভৱহে লাভ কৰিবোঁ।

* * *

বাহ আহি বহা পালে। কেইজৰান যাই বাহক
নামি থাব। কণাকৈ চিকট লৈ মালপত্ৰ নমাই
তেওঁলোক নমাই গিলে।

আকো গাঁজী চলিল। কণাকৈ অতি আকো
মোৰ ওচৰত বহিল। আকো তেওঁ আৰম্ভ কৰিলৈ
হৃথৰ কাহিনী।

কিংবা পঁচ টকাৰ পোটেইবিনি ভাস্তোৱে দি হোৰ

হাতত আৰক একো নথাকিল। চাওক এভিয়া এজ
পেটুগচ্ছন। দৰব মই কেনেকৈ আনো? দৰবৰ দোকান
মুৰি গৰ পার্দে? পোটেইবিনিৰ কাৰেপ দৃষ্টক লাগিল।
কাগজৰ মুল দেৱুৰাই কণাকৈৰে মোক কৈলে। মাহজৰন
গোলাটোলৈ ঢাই দেখিলৈ। কেইবা ঠাইতো স্তো। পি
কৰা আকো টোলি শিল।

"ভাস্তোৱে?" এই আঠ টকা যদি আপুনি মোক দ
বিদো। অৰ্থাৎ আপুনি যদি টিকট লালো পুলি হৈ
নকৰে তেওঁে আৰক হৃষ্টকা কেনেৰোক থোগাৰ কৰি
পারিবোৰে বাই?"

একো মাহ নামিবৰ হ'ল। কণাকৈ লালো
উত্তীৰ্ণ পৈকিটোলৈ লৈ তেওঁক নমাই দিলো। কিমুল ই
আৰক এজন যাইী নামিবো। অলপ দূৰ পৈক আৰক হৃষ্ট
যাইী মোৰোত কণাকৈ প্রায় হয়বৰণী এণ্ডেলীৰ
বাহত ধালিল।

ইভিমধে মোৰ ভিতৰত আকো মুক্তিৰ হৃষ্ট রি
আছিল। বাটত পঁচাটা লৈ টিকট নিয়ামাটো একো এজন
ছাইতি। এই দূৰীতিৰ বিকছে সকলোৱে তৃতীয়
ছুক্তিক কোনোমতে, কোমে মুক্তিক্ষেত্ৰে প্ৰায় নি
মোৰাবি। এই চাকবিৰে যদি তোকো হৃষ্টুলা, হৃষ্ট
আন চাকবি নিচাৰি লোৱা। তোমাকতো এই
চাকবিৰটো কৰিবষ লাগিল বুলি কোনোৰে বাধা কৰি নহৈ।

কিংবা তেওঁৰ আৰিবৰ এই অবহাৰ কাহা
অগৰীয়া কোন? তেওঁ নিজেই আনো? পৰমৰ
সমাজ বাস্তোয়ে আনো নৰীকৈ আৰক দৰ্মী, দুৰ্বীৰাক আৰ
হৃথৰ কৰা নাই?

সমাজত পোড়িবালৈকে বাজিগত সম্পত্তিৰ প্ৰতি ধৰাৰ
বেত্তিলৈকে আনক খোৰণ কৰি অসীমিত বাজিত
সম্পত্তি অৰ্জনৰ বাট খোলা ধাকিব ভেত্তিলৈকে শেষি
শেষি দৃঢ়-দুর্বীৰিতিৰ অৰ্জনৰ নথান, আৰক অৰ্জনৰ মো
হৃথীতিৰ। গোনোবাই দুৰ্বীৰিত আৰায় লোল কৰ
হ'ল দুলে। দুলতি ধাই কীঞ্চাই ধারিবলৈ, দিব
একমাত্ৰ কীঞ্চাই সন্তোৱ চিকিত্সা কৰিবলৈ জোনো

। অসম সাহিত্য মন্ডল পত্রিকা।

মুক্তিৰে মৈ একটো প্ৰে—“চিকটো
আগোনাক সঁচারে দিব মালিবনদীক ভাওৰীয়া?”

ইয়েল পদে ভিতৰত দিবামেই মুক্তিৰ বৰ্ষ চলি মাথাক
ভাৰি আৰিহিলেন।—কণাকৈৰপ টিকট আগোৰ কৰিবই
লাগিব। নি মুক্তিৰেই ধৰক বা নথক দুৰ্বীৰিক
প্ৰে দিব নোৱাবি।

কিংবা নোৱাবিৰে। শেৰ মুহূৰ্ত কণাকৈক একোক
কৰ নোৱাবিৰে। বোৰহৰ মুক্তিৰ বৰ্ষত চৰোৱা
মুক্তি মিলেই প্ৰাপ হৈ উলিল।

বিশ্বে হাতত হৃষ্টোছাইটো। লৈ ছুয়ামুৰলৈ আপ
বাড়িলো। নামিবৰ সময়ত কণাকৈন বোৰ চুলৈ
চাই নোবৰ এটো কৃতজ্ঞতা আনলো। আৰক বৰতকেতে
এটো কৰণ চারিনৰে মোক এক অফৰ প্ৰে কৰিলে
বাহৰ ভিতৰলৈ মূল হুমাই অমৃত হ'ল।

Witch best compliments from

Assam Chemical & Pharmaceutical (P) Ltd,

Dr. J. C. Das Road,
GAUHATI-1.

পরিভ্রান্তক ইন্ডু বটুতা

এম. ইতাইম আলি

পুরুষীয় ইতিহাস পরিচাক্ষকদের অবিধো
বহুলভাবে সম্পর্ক। যিসকল পরিচাক্ষকে যথস্থৰ্ত
পুরুষীয় দ্রুত গত অভিযোগ করি আর নামা বেশ,
নামা ছান পরিচয় করি আর তারে বর্ণনা আসি
বিভিন্নভাবে লিপিবদ্ধ করি ২৫ টোকে সেইসকলের
ভিত্তিতে ইন্ডু বটুতাও অনুভূত। তেক্ষণ আচে
আছিল আর আর আর আর আর আর। কিন্তু তেক্ষণ
বাস্তবে ইন্ডু বটুতা নামেরে জনস্বাক্ষৰ।

আফিকে মহাদেশের পুরুষীয়ের মাঝে আকৃতাব মহাদেশে
ক্ষেত্র কর। করে এই দেশ শিক্ষাবীক আর
সভাতার ক্ষেত্র পুরুষীয়ের আন আন মহাদেশেরকে
প্রিয়জন আছিল। মহাদেশের ক্ষেত্রে আকৃত ডাঁড়া
হাবিন্দন নাইক। মহাদেশের আকৃত। পুরুষীয়ের বাহি-
ক্ষণ্ড করিব। করে মহাদেশের লোকসকলের পোশ-
ণোগ ব্য সীমিত। এই আকৃত। মহাদেশের উত্তোলনে
চুম্ব শাগম। চুম্ব সাধের পুরুষ তাজিকার নামে
এখন প্রাচীন চতুর্থ ১০৫৪ খ্রিস্টাব্দ ইন্ডু বটুতা আম
হৃ। চুম্ব সাগমের পুরুষ করে দেবৈবের আকৃতে
অন্যান্য অঙ্গভূক্ত সভাতার ক্ষেত্র বহ আগবঢ়া।
সাধারণতে উৎস আফিকে জনসন্মন ওপরত আকৃতী
র্থম। সংক্ষিত আর সভাতার প্রচার বহকলের আগবঢ়া
পুরুষীয়ের হৈছিল। ইন্ডু বটুতা এই প্রাচীনতে
গঠিল উচ্চ এগারোক সহান পরিচাক্ষক।

গৈতেক পরিচাক্ষক সৌভাগ্য বালা-শিক্ষা ইন্ডু
বটুতা তাজিকারতে সহান করিলে। তার পিছ
ক্ষেত্রব্য বিবে উচ্চ শিক্ষাত সৌভাগ্য হল। যাই
একেব বছৰ বৰসত ইক্তীর করিবলৈ দুল তেক আমা
বেশের মক। আর মহিমালৈ যাও করে। ইতাইম
সহান মক। আর মহিমালৈ পুরুষীয়ের বহুবেশের বহুবেশ
শোক সহাগম হয়। পতিক ইন্ডু বটুতা ইন্ডু
শাস্তিকলৰ সাধিয লাভ করি নামা দেশের নাম
আকৃত লোকের বিবে পিছ কিছ অন্য অহোগ গানে,
জীৰ্ণ করিবলৈ অহ। অনেক পতিক লোকের সহ নাম
করি দীর্ঘ তাঙ্গৰ বিবেহেও আলোচন। করিবলৈ
তেক সহম হ'ল।

মক। নগীত ধক। কানা মছ কিং মুহুলদেশের
কাবলে বৰ পতিক। এই মছজিল আর চারিতের
বছৰ পুরুষ হকবৰ ইতাইম নামৰ এগমাকী গানে
আর তেক্ষণে পুতেক ইচ্ছালৈল পুনৰ প্রেক্ষা করিবলৈ
তাবে বৰ প্রাচীনৰ পুরুষ হকবৰ আমবে গোপনৈ
মছজিলের পাতনি তৰিছিল। এই পতিক টোকে
বটুতা পুরুষীয়ে বহ দেশের তীক্ষ্ণ-গীতিকলৰ সাথী
লাভ করিলে আর তেক মনটো দেশ সহম কৰা
বাবুল হৈ পতিক। পুরুষীয়ের নামা বেশ আর জো
পৈছে দেশের অবিদাসীকলৰ বীতিন্মৌলি, হৃ, সাঁও
আর প্রাকৃতিক সৌভাগ্যের বিবে আন আহম কৰিব
গঠিল উচ্চ এগারোক সহান পরিচাক্ষক।

। ইসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ॥

তেক সহম করিলে।

শৈৰ কাব সমাপনের অস্তুত আন আন শাস্তিকলৰ
হৰ তেক কিন্তু ঘৰেন্টেল প্রাচ্যার্থন নকরিলে। মকাত
তার তিনি বছৰ কাল অধৱান কৰি অধৱান বত ইন্ডু
আর তাব পিছত আবৰ্ব চুম্ব হা বাষ্টে লেবানন, হিবিশ
আর গোলেটাইন আপি সহম কৰি সেই টাইট অভিহত
প্রাচ্য তীক্ষ্ণমূল পুনৰ কৰি আকো মকা নগীলৈলৈ
উল্লেল। মকাত কিংকুল আর আফিক মহাদেশের
পুরুষীয়ের কিংকুল আচীন বলৰ আর তাব পরি-
বেশ করিলে, তাৰ পিছত তেক গুল সহম দুলৰ
পেলেল। দুলৰ পুরুষ সভাত সহমাত্ৰীবে সেতো
হয় এছিবৰ বাস্তুমূল সহম করিলে। সেই কালত
কৰিব দেশ বাস্তুমূল তুলে আছিল। কিন্তু কালত
কৰিব দেশ বাস্তুমূল তুলে আছিল। আচীন মহাদেশের
পুরুষীয়ের কিংকুল আচীন মহাদেশের বহুবেশের বহুবেশ
শোক সহাগম হয়। পতিক ইন্ডু বটুতা ইন্ডু
শাস্তিকলৰ সাধিয লাভ করি নামা দেশের নাম
আকৃত লোকের বিবে পিছ কিছ অন্য অহোগ গানে,
জীৰ্ণ করিবলৈ বাস্তুমূল সহম করিলে।
বিশেষে ইন্ডু বটুতা ওপৰত চুলতাব সহম দুলৰ
বাস্তুমূল বাস্তুমূল পেলোন কেনো চুলতা ডাঁকাতীয়াৰ
চুল পুলোন। তেকলোনে কোটোল চোলো কোটোল নামৰ অস্তুব
চুল লগা হৈছিল। এই কষ্টক অস্তুব তেক আচীন
পিশাচ মনটোৱে হেলোৱাতে বৰ কৰি লৈছিল।

মহা এচিকার অস্তুব সামৰি এইবাব তেক পুরুষীয়ের
ভাবত্বৰ সৰ্বনৰ অভিলাৰ কৰি মিলোমুল হ'ল।

আচীন কালৰে পুরুষ ভাবত্বৰ সভাতা, সংক্ষিত
আৰ এক্ষে-বিস্তৃতিৰ কথা দেশ-বিদেশত অনুভূত। ইন্ডু
বটুতা ও সকৰে পুরুষ ভাবত্বৰ মনোবৰ কাহিনীবেৰে
গুলি তিনি এইবাব দেশ চারলৈ বৰ কোকুলৈ হ'ল
পিছিল। অবৰণ্তে তেক ভাবত্বৰ মাজিত ভৱি
হিলে। তেক লক্ষ আছিল তেক সহমাত্ৰীকলৰ
এট দুলৰ দ্বৰ্বল "কাকিলা" (উচ্চ সহমল)।

পুরুষ তেকিলে মহাদেশ বিন টোপলক নামৰ
চুলতান একে বাস্তুব কৰিলে। তেক ইন্ডু বটুতাৰ
সহমাতে থাগমত অনুলো আৰ বিজ্ঞা-বুকি আৰ অভি-
জন গীতে গাই মুখ্য "কাকিলা" অৰ্থাৎ বিবেহৰ গীত
ওলাই পতিক। বাটত আহোটে মুমোজা, বাঢ়া আৰ
মালৰ দেশ দাই আছিল।

১. কামকল সহম কালত তেক হাজোলকে আছিল আৰ আকৃত কৰিলুন অধৱান কৰিলুন দুলু কোনো
কোনোৱে কৰ। — লিখক

বছৰ কাল সহমতাবে পালন কৰি চুলতাব দ্বৰ আন্ধ-
পাৰ হৈ পতিকিল।

এনে সহমতে ভাবত্ব বছৰ লক্ষ তীন দেশে
বাস্তুমূল পুরুষ কৰিব আবশ্যক হৈ। মোলীৰা
গোলেল তেকিলে কৰি আজিও যাস্তুপুর বৰ কষ্টক।
উচ্চ পিঠিত বা পেৰাত উচ্চ হাতোল দ্বাৰা লাগিল।
অনেক সহমত ধোজ কাত্তিৰ লাগীও হৈছিলগৈ।
চুলতাবে ইন্ডু বটুতাৰ মনোবৰ বাবে ভাবত্ব
বাবত্বত নিয়োগ কৰি সহমলে প্রেম কৰিলে। ইন্ডু
বটুতাৰ প্রতিবন্ধৰ চাই চুলতাব প্রতিনিধি হৈ
সহম মনোবৰে মেলেল অভিলাৰ অস্তুত কৰিলে।

কিন্তু মাহুব জীৱতত কেতিয়াৰ শাস্তিৰ বৰ হৈ।
বিশেষে ইন্ডু বটুতাৰ ওপৰত চুলতাব সহম দুলৰ
বাস্তুমূল বাস্তুমূল পেলোন কেনো চুলতা ডাঁকাতীয়াৰ
চুল পুলোন। তেকলোনে কোটোল চোলো কোটোল অস্তুব
ওপৰত হিলাই ইন্ডু বটুতাৰ অপৰ বিলিটোল
ধৰিলে। মহাদেশ দোলগল বৰ একা ঢেকা বৰা আছিল।
তেকে। উচ্চীয়াৰ সভাকলৰ ব্যাপত পতিকিল হৈ পতিক।

আচীন কালৰে পুরুষ ভাবত্বৰ সভাতা, সংক্ষিত
আৰ এক্ষে-বিস্তৃতিৰ কথা দেশ-বিদেশত অনুভূত। ইন্ডু
বটুতা ও সকৰে পুরুষ ভাবত্বৰ মনোবৰ কাহিনীবেৰে
গুলি তিনি এইবাব দেশ চারলৈ বৰ কোকুলৈ হ'ল
পিছিল। অবৰণ্তে তেক ভাবত্বৰ মাজিত ভৱি
হিলে। তেক লক্ষ আছিল তেক সহমাত্ৰীকলৰ
এট দুলৰ দ্বৰ্বল "কাকিলা" (উচ্চ সহমল)।

পুরুষ তেকিলে মহাদেশ বিন টোপলক নামৰ
চুলতান একে বাস্তুব কৰিলে। তেক ইন্ডু বটুতাৰ
সহমাতে থাগমত অনুলো আৰ বিজ্ঞা-বুকি আৰ অভি-
জন গীতে গাই মুখ্য "কাকিলা" (উচ্চ সহমল)।

পুরুষ তেকিলে মহাদেশ বিন টোপলক নামৰ
চুলতান একে বাস্তুব কৰিলে। তেক ইন্ডু বটুতাৰ
সহমাতে থাগমত অনুলো আৰ বিজ্ঞা-বুকি আৰ অভি-
জন গীতে গাই মুখ্য "কাকিলা" (অৰ্থাৎ বিবেহৰ গীত
ওলাই পতিক)। বিক হচ্ছত পৰিক ইন্ডু বটুতাৰ
মহাদেশ কৰি আছিল। বিক হচ্ছত পৰিক ইন্ডু বটুতাৰ
মহাদেশ কৰি আছিল। বিক হচ্ছত পৰিক ইন্ডু বটুতাৰ
মহাদেশ কৰি আছিল। বিক হচ্ছত পৰিক ইন্ডু বটুতাৰ
মহাদেশ কৰি আছিল।

প্রশান্ত মহাসাগর তীরচূরি শৰ্প কবি কবি এই মনীষ উদ্যগাদীর জীবনের সামৰণি পরিল। জীবনের সফল পর্যটক গুরাঙ্গী ১০৩৯ ঈঁ চন্ত অমৃতচূরি তাখিয়ারটৈল উভতি থার। তাখিয়ার পাই তাত আবঙ্গারীয় টেক্সপ্রেস সম্প্রান কবি বৈ এই বেলি গোলাল আটাকাক্তির উগ্রভূত অবহিত বাটু সমূহ পরিমুখ কবিটৈল। সেই বাটাত ই.ন. বটাটাই কালেক্ষিয়া, স্পেইন, আরে দেশ ভূমণ কবি সেইবোৰ পেশের বৰ্মা লিখি ১৪ দৈছে। সেইকলৰ হৰ্ণণ গথ পরিমুখ কবি তেক আজিব 'ধানা' নামে জনাকাত পকিয়া আজিকাৰ দেশখনে এখনি 'অস্মা' ইতিহাস বচনা কবি ১৪ দৈছে। সেইখনি ইতিহাস আজিও ইতিহাসিক চৰু এখনি আওঁগুলীয়া এই।

অবশ্যত তেক আজিকেবিয়ান বাঞ্ছানীকেজ নগৰীত ১০৩৯ ঈঁ চন্ত ইহুলীয়া সঘন কৰিলে। এক অস-

নানা কোণাপৰ্য্যত অভিজ্ঞাবে তেক লিখি গোৱ অবকাহিনীৰ অস্ত পৰিল। এটি দৃষ্ট অমৃতপ্রাণী আঝাই সুতুৰ শীতল পৰশত চিৰশাপি লাত কৰিলে।

ইন্দু বটাটাই অমৃতকৰিনী (চৰক নামা-ও-ইঁ-বটাটা) আজিব বিষ্ণুত এক অমূলা সম্পন্ন। পুৰোবৰ অনেক তাখাটৈল তেকৰ অৰ্পণ কাহিনী অনুবিত হৈছে। আজিব প্রাণ আটাপ বছৰ পূৰ্ব দেতিবা আজিকাৰ দৰে শান্তাবনৰ ঘৃতল নামৰ দেতিয়াও ঘৃত দিক প্রাপ্ত, নম-নানী অভিজ্ঞ কবি নামা আজিকাৰ, দিক বিদিলি দৃঢ় পাতি ১৪ পৈছাতৈল ইপাহ পশুৱাহ দেতিয়া পুৰীবৰীৰ জনাকৰণ অবেক দেশ পরিমুখ কবি পুৰীবৰী এক অচৃতপূর্ব অৰ্পণান এবি ১৪ গৱ'।^১

নাটকাকাব শুভকল সম্বৰ্জ

আমোগেৰ শৰ্মা।

প্রাণীৰ সংস্কৃত নাটক-সাহিত্যৰ নভোগুলত বিবোৰ উচ্চল সন্ধৰ উচ্চল দেহলৈৰ ভিতৰত শুভক অক্ষত। শুভক সুঝকটিৰ নামৰ নাটকলে সামাজিক নাটক চিছাপে সংস্কৃত সাহিত্য ইতিহাসত আজিও প্রেট আসন অবিকাৰ কৰি আছে। শুভকৰ আগেৰে কোনো সংস্কৃত নাটকাকাৰে সামাজিক নাটক প্ৰণৱন কৰাত মৰে— দিবেশ কৰা দেৱা নাথাৰ। নাটকাকাৰ শুভকে পোন প্ৰণৱনৰ বাবে এক মনু পটুহুতিৎ অৰ্পণীৰ ১৪ সৰ্বশান্তিৰ সাহিত্যেৰী আৰু বিশ্বাসকৈ নাটকাকাৰীৰ সৰ্বন পাঠকৰ চিত্ আৰক্ষণ কৰি হৰাতি শাল কৰিলে। আন হাতো শুভকে সংকৃত সাহিত্যত মুগ হৰি কৰি, সাহিত্যিক, নাটকাকাৰ সকলোৱে বচন কৰা কেতোৱাৰ আৰু নাটক-নারিকাৰ নৈন্তল্যে আৰু আধাৰ্য্যিক আৰু স্থিতিৰ অৰ্পণান ঘৃতাল ঘোন পাইছে। আমাৰ নাটকাকাৰে তেকৰ নারক-নারিকাৰ কৰি গোলিত গোল গৰ দিবলৈ বিবা নাই, বিবাহিষে—অলোকিত আৰু ন হাতি মানু-কীৰ্তনক বাস্তু কল্পত কল্পিত কৰিলে আৰু দেখ বিচাৰিষে সাহিত্যৰ চিত্তাবাদৰ পৌনোদ্ধৃনি সংষ প্ৰৱাহৰ লগত এটি মনু প্ৰৱাহৰ দিলু ঘৃতালে। সেই সুপুণ নাটকাকাৰ পকে এও কৰম সাহসৰ কথা নাছিল। সেহেৰে আমি দেবিবলৈ

ছুক্রেটিছৰ মতে কৰিব প্ৰকৃতি

"কৰি এটা পাতল, পালিগু, পৰিষে বস্ত; অমুপ্রাণিত আৰু উত্তৰ নহয় মানে, বিচাৰ শক্তি সুণ্ণ নহয় মানে তেক একো বচনা কৰিব নোৱাৰে। এই বস্তুটো (অৰ্থাৎ বিচাৰ শক্তি) ধাকে মানে কোনো মানুহে কৰিতা বচনা বা ভিষণঘাসী কৰিব নোৱাৰে।"

সমাজস্বরে দেন নাটক-প্রশ়্নার সম্ভবত তেরের
দরল পটভূত উচ্চল হইত্বাই আছে আর সেই সমাজস্বরে
দেন আধিক অবহু। যথীয় ব্যক্তি আর আন আন
বৈচিনীভূতের নাটকীর দ্বিমা আর চরিত্রসমূহ
দাখে অবিকল চৰে অভিগৃহিত হইত্বে। শুরুত্ব
পাঠকের মাঝেই আলো দেন নাটকীয় মূল ঘটনা প্রত্যক্ষত
তেরে উচ্চ যথীয়ত্বের লোকস্বরে চরিত্র আধিক
করিছে আর অঙ্গের অভিন্ন দৃষ্টান্ত পরিচয়ের
বাবে নিয়ন্ত্রণীয় লেকেকো থাণ দিছে। পোতির
জীবনের দৃষ্টান্তে এই নাটকীর উপরোক্ত হোগাত নাটক-
কাব পক্ষে বিশেষভাবে এই হৃষে যথীয় লোকৰ
সমাজেশ্বর কৰিব লোকীয় হোগাতো আচারিক। সমাজের
নিয়ম অবস্থা সংখ্যাত চরিত্রসমূহ দাখেরে সুতি
উত্তীর্ণ চিনাগবিক এবন বাতৰ সমাজত তি। সকলো
গৈরের সকলো সাক্ষৰত দেন তেনেবের চরিত্র লোক
চির বিবাজনাম। সেয়েহে এই নাটকৰন এখন আধুন
বাচনিক নাটক হিচাপে প্রেরণ-বিবেচনা সকলো পণ্ডিতকে
সমাজে সহায় কৰত প্রয়োগ দেই।

মাঝেই স্বামী সত্ত্বে অবস্থা পর্যন্ত আক সেই
অবসরণসূচীয় মাজেরে প্রতিকলিপ্ত হো আচার্বিন্দুরাম,
নৈতি-নির্মাণ আৰু কার্যকলাপেই স্বামৈবস্ব বাসন
কণ কগারিত কৰি তোলে। যি কোনো দুঃখ বি
কলেনো সমাজ যি কলেনো এজন লোক কেতিগাও
কলেনো সোনেবেই পরিশূল্প নাইকে কলেন ঘনেহেই
ভঙ্গুৰ হ্ব মোৰাবে। কম-বেছি পৰিমাণে মাঝে মাজে
চৰিবলৈ এই হোৱে সমিলেশ ঘটে। ই এটি বৰ্ণন
সিং কৰ।

শহীদ এই সহজকাল ধর্মের প্রতি একজন নাম-
বিহীনে আমার মাট্টোকাম নাইক। তেলে নাম চাকচক।
চাকচক চরিত নামক চিপগুরিচিত আশৰ্ব অভাব
করিলেও, এই বিশ্বিষ্ট নামগবিকৃত দৈশুরিক চরিতগুলৈ
নন করিলে মাট্টোকাম এই চরিত অপ্রসন্ন কোমো
য়িমত চূঢ় নগম। বিশ্ব প্রেরণার উত্তুরিকা

ଅସମ ଲାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦୀର ପତ୍ରିକା ।

ମେ। ତେଣୁକି ସାହିତ୍ୟର ବିପନ୍ନଶାସ୍ତ୍ର ହେ, ଅଛିନ୍ତି କି ସୁଧାର ବିଜୀବିତ ତିଥିରେ ହେଉ ଲଗାଏ ହେ। ନାଟ୍‌କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରେସ୍‌ଟାରୀ ହାତକ ପାଇକରୋ ଏକ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଘଟିଲା। ବିଜୋହୀ ପଢ଼ାଇଲୁ ହାତକ ତେଣୁ ପ୍ରାଣ ଦିବାରେ ହେଉ ଲଗାଏ। ସେଇକାଳେ ବାରିନାହିଁଲେନ ପାଇଁ ଚାର୍ମରେବାଟ ଦେଇ ଶିଖନ୍ତିରେ ବିଜୀବିତ କରିଲୁ ଏହି ବିଜୋହୀ ଅଛାଇଁ। ତେଣୁ ନାମ ଆପଣ ଉଠି ଝାଗାଲାଗି ଥାଇଲି। ସୁଧା ଜୀବାଶିମିକ ମହାବ ବରିଷ୍ଟଲେ ତାତ ଆମ ହୁଜନ ଝାଗାଶିମି ଆଛେ। ବିଚାରତ ଅଭିନ ମସି ଲୋକା ନହିଁ ଯଦିଓ ତାତ କୋଣୋ କଣ ପଞ୍ଚଶିଳିତିର ଅବକାଶେ ନାହିଁ। ସୁଧା ଜୀବାଶିମି ନିର୍ବିକାଶ କିମ୍ବା ଅଭ୍ୟାସରେ କାହିଁ ଏବଂ କରେ, ନୌତି ଅଭ୍ୟାସରେ କାହିଁ କରିବାକୁ ଆଶ୍ରମ କରେ ଆକାଶ ବିରି ଅଭ୍ୟାସରେ ଏହି ନିର୍ବିକାଶ କିମ୍ବା ଅଭ୍ୟାସ କରେ; କିମ୍ବା ଯତନରେ ଏହି ନିର୍ବିକାଶ କରେ

ବ୍ୟାକନ୍ତରେ ଶହାର କରିବିଲେ ବସାର ଅନେକ ଆସାନ୍ତି
ରୁ ଉପରି ଆଛିଲୁ ଆଜିକ ବାକାରୀ ରହିଥିଲାମ୍ ମଧ୍ୟରେ
କରିବିଲେ ବ୍ୟାକନ୍ତରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଯାଦିଗୁ ଆଛିଲୁ । ଏହି ବିଭାଗରେ
ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରାଣନାନ୍ତର ବାଜାର, ଚିହାର, ପ୍ରତିକ ଆଜି ସୈତ ରିକାଙ୍ଗର
ବିଭକ୍ତ ଆଛିଲୁ ।

ବାଜର ବିଭାଗ

এই নাটকের সপ্তম অঙ্কের প্রথম খোকত নামক চাক-
ন্তুর উক্তিবিগ্ন বাজহ-বিড়াল সম্বন্ধে এইসবে গোয়া
যায়—

ଏଣିବ ହେଉ ଭାଷି ତରଦା ପମାନୀର ହିତାନି କୁମରାନି ।
ଶ୍ରୀମିତ ସାଧବର୍ତ୍ତେ ମଧୁକରପୁରୁଷ : ଅବିଚରଣି ॥

ଗହନ୍ୟମୁକ୍ତ ବିନ୍ଦମକଳର ରହେ ଶୋଭ ପାଇଛେ, କୁଳ-
ଦୋଷକ ବିକାର କାହାମତେ ଡେଣ୍ଟିକ (ଆରକ୍ଷଣ) ହାତୀ
କେବଳ ଶତ ଶକ୍ତିର କଥାମତେ ଡେଣ୍ଟିକ (ଆରକ୍ଷଣ) ହାତୀ
କବେ ତେଣୁଳୋକ ପ୍ରତିପୋତେବେ ସୈତନ ନରକାମୀ ହବ ।

ଦେଇ, ଆଜି ବ୍ୟାପକରୀ ଯତ୍ନରେ ମଧ୍ୟ ଅଭିଭାବକେ
ବ୍ୟାପକ ନିଚୋକିତ ଫୁଲର ମେ ଆହସି କରି ଛାଇବେ ।)
ନାଟ୍କରୀକରି ଶବ୍ଦରେ ମହୁଳ ହେଉଥିବା ବ୍ୟାପକ
ଏବଂ ପ୍ରାଚିଲିତ ଆହସି ଥାକ ଏହି କରି ଆଦିଗର କରିବା
ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବ୍ୟାପକରୀ ହେଲେ ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ବାଦାମୀ ଆବଶି ।

বিচার-বিভাগ

নাটকৰ নথম অঙ্গত বাজকীয় বিচাৰ-বিভাগৰ বিশেষ
পৰিচয় প্ৰোগ্ৰাম। বিচাৰ কাৰ্য-সচাকলতাৰে চলাবলৈ

ন উচ্চ তাত্ত্বিক আছিল। দুর্য জাতীয়ীক সহায় করবলৈ তাত আন দুর্য জাতীয়ীক আছে। বিচারক সময় লোকা নথ পরিও তাত কোনো কণ্ঠাপোষণ অবস্থাণো নাই। দুর্য জাতীয়ীক নিষ্পত্তি করিবলৈ অসমৰ সাক্ষী এও কৰে, যৌতী অসমৰ পুরুষ কৰে আৰু বিধি অসমৰ প্ৰটোকলী পৰিকল্পনা কৰে আৰু বিধি অসমৰ প্ৰটোকলী

ଦେଖି ଶିକ୍ଷଣ କେତେ ଅନୁମାନନ୍ଦକରେ, କିମ୍ବା ଶେଷ
ପତିର ଆହେ ଆହିଲ ବାବା ହାତତ । ସେହେ
ଚାମକିଳାଗତ ମୁଖ୍ୟା ଜ୍ଞାନାବୀଶେ ସେଥି କିମ୍ବା ଚାମକିଳାଗତ
ବାବା, ଚାମକିଳା ନିର୍ମିଯେ ବସି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ଶେଷ ତୁ ବାବା !
କିମ୍ବା ନିର୍ମିଯେ ମହାତମା ହିଁ କବା ଆମାର ଦାର୍ଶିନ କିନ୍ତୁ ବିଚାରିବା
ବର୍ତ୍ତମାନ ହାତତ ।

ପ୍ରମାଣର ଦ୍ୱାରା ସଟନାବୋର ନିର୍ମଳଭାବେ ଥିଲା କରିବ
ଯାଏବାର କେତେ ଚାରିପକାରବ କଟୋର ପରିମାଣର ଆଶ୍ରମ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥା ଗ୍ରହିତ ଆଛି । ଚାକମ୍ବର ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ
କିମ୍ବା ଅଧିକ ଅନୁଭବ ପାଇବା ଯାଇଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦିକ୍ଷାନେ ଏହାର ସାଥୀ ପରୀକ୍ଷା
ବି ତେଣୁ ବିଚାର କରିବାରେ ଆରମ୍ଭ କରା ଗଲେ ଏବଂ ବିଜକଳେ
ବାଲ ଶକ୍ତ ଶକ୍ତାବର କଥାରେ ତେଣୁକି (ଆଶମକ) ହାତ
କି ତେଣୁକେ ପ୍ରତିଶୋଭେ ଦୈତ୍ୟ ନବବାସୀ ହାତ ।
ପ୍ରତିଶିଖ ଭାବରେ ମନୀତିର ହତେ ଓ କ୍ଷତିର ଅଗ୍ରବାନ
ବିଷ ଏବେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଲୋକର ବାହ୍ୟ ଗ୍ରହିତ ଆଛି ।
୫. ଯାମାନାର କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରତିଶିଖ ଏହାମାତ୍ର ପ୍ରେତୋମାତ୍ର ଲୋକରେ
ହି ମତ ସମାଜର କରେ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ମହାଭାଗିତରେ ଦୌର୍ଯ୍ୟ
ପରି ଲୋକର ବାହ୍ୟ ଆଛି ।

বিচারে ক্ষেত্রে পটনাৰ ভিত্তি দোষ প্ৰমাণিত হলো
যাবীহে নিজে দোষ শীকাৰ কৰিব অগুৱা হৈছিল।
কদম্ব দোষ প্ৰমাণিত হোৱাত তেওঁ নিজে দোষ
কৰাৰ কৰিব লোকা দেখা যাব।

‘এই বিষয়ে আমি প্রস্তুত বিশ্ববাদের আলোচনা করে ছ’।—গীতক।

বৎ কবিতালৈ কাথাগীত আৰু কবি বৰ্ণ। অপৰাধী সকলকো কেনো কেৱল মূল কবি দিবাৰ ব্যাহা আছিল। কেতিবাৰ কেনো সাধুলোকে মোৰে উপনৃত অভিমাৰ দিলে ব্যাহাকৰ মূল কবি দিবাৰ ব্যাহা ও আছিল 'কাথাপি কোহলি সাধুৰং সদা ব্যাহ মোহোই'। বকার পুৰ জয়লৈ দেই মহানৰ উপলক্ষে ব্যাহাকোমুহে মূলি লাক কবিৰ পাৰিছিল। হাতীৰে শিকি ছিতি অস্টন-স্টনৰ চতুৰ কবিতৰণ ব্যাহান মূল হৰ পাৰিছিল। বাজাত বকার পুৰিতৰণ লে ব্যাহাকোমুহে মূলি লাক কবিৰ পাৰিছিল। বাজাতে কেউনি ভাক এৰ' তাক এৰ'।

বকা পালক অভাজাৰী হোৱা হেতু বাজাত কুশা-সনৰ লগে লগে হুচিবাৰে অবস্থানৰ কৰা হৈছিল। উচ্চ শাহলুৰ সিকাঙ্গাই বিচাৰৰ প্ৰে সিকাঙ্গা নাছিল পতিকে উচ্চ শাহলুৰক পুৰি মৰা দিবা হোৱা নাছিল। বিচাৰলুৰত রজন খুলুশ-কৌৰৈক পৰাবৰ্তন ব্যাহাবে অন-সাধাৰণৰ মনত উপলেব কৰিছিল। কুশাসন আৰু হুচিবাৰ কৰাবে অঞ্জনৰে বিজোৱী ২৫ বাষপিংহাসনৰ বিকলে বড়ৰ কবিতৰণ বৰা হৈছিল।

প্ৰাণৰে অভাজাৰী চালাসকলৈ কেতোৰে অৰ্পণি কৃষ্ণতাৰ পুৰি কেন্দ্ৰোকে কেনো অপৰাধী নিৰ্দোহী বৃত্তি বিদেশো কৰে তেওঁকে তেওঁকেৰ অপৰাধীক তেওঁকে মূল কবি দিব পাৰে। অকল গোৱে নহৰ; অকৃত পোৰীৰ পাৰি দিবানো তেওঁকে হাতুল লব পাৰিছিল। সেই দেই আৰি চালাসক কেন্দ্ৰোকে হাতুল কৰিব।

পুলিচ বিকাশ

প্ৰথম চোৰত সশস্ত্র আৰুকী চকীৰ ব্যাহা আছিল। নগৰৰ পাৰি আৰু শুলো বকা কৰা এণ্ডলোকৰ কৰ্তৰ্ব।

পৰা নাশবিকসকলৈ সতৰ্ক কবি দিবা এঁকোৱা অৰ্পণ অৰ্পণ, অৰ্পণ কৰ্তৰ্ব। নাটকৰ বৰ্ষণকৰত নেপথ্যত উকাখণৰ কৰিবাৰা পোইটো অহমান কবিৰ পাৰি—'বো দেৱ পৰীৰেৰ, নিক কৰক বৰ্ষণকৰত অহমানে দিবাৰা এই গোদালোক ল'কা আৰিকে কৰাগৰৰ ভাতি, কৰাগৰৰ ভীৰাবেৰেৰ মৰি, শিকি ছিতি বারি হৈশাইছে। সতৰ্কতাৰ ভাক এৰ', তাক এৰ'।

বকা ব্যাহাকোমুহে সদাৰ সতৰ্ক হৈ আছিল। কেউনি পৰিবেক অস্টন-স্টনৰ চতুৰ কবিতৰণ মহানৰ মূল হৰ পাৰিছিল। বাজাত কৰিবকৰাৰ মধ্যে গড় নৰ্মদাৰ সন্ধৰনৰ দৃক্ষিণ অৰ্পণত বকাৰ ব্যাহাৰ হাতুল লোৱা হৈছিল আৰু নৰ্মদাৰ ঠোকৰে আৰুকী চকীৰ ব্যাহাৰ কৰি নৰ্মদত পাৰি অৰ্পণত বকাৰ হৰ কৰা হৈছিল। কিন এই মূলি বাহনী দে বিশেষ সতৰ্ক নাছিল সেই কৰা ব্যাহ অকল মূলি ন্যাহাবীৰ কথাবলোক দুৰিক পাৰি; কৰা কৰাগৰৰ মধ্যে বন্ধীজন পলাই দোৱা কৰা সদৰকৰ সকলৰ অস্থানবন্ধনতাৰ বাহিবে একো নহৰ।

এই মূলি বিভাগৰ অৱশ্য মূলৰী আছিল। নাটক বীৰক সেইহান দিবা হৈছে। সৈয়দা বিভাগোৱা এই মূলৰী আছিল।

বকাৰ কৰ্মচাকীৰোৰ কৰ্তৰ্বণ্যবাবণ আছিল। বকাৰ পৰাবৰ্তন মূলি হৈ দোৱা বন্ধীজনক ধৰিবলৈ বাক কৰ্মচাকীৰ আৰু চৰকলক বিশেষ উৎসৱৰ অৰ্পণতাৰে সেইতে কৰা কৰা দেখা যাব। তেওঁকেৰ পাঠিয়াবৰে দেখিলে অহমান হৈ, এয়া দেন তেওঁকেৰ নিবা কৰা; হ'ল বৰে দোৱা নহৰ; কিন অৱশ্য দেন সলিদৰে সেইতে কেঁক এই বাজাবণকা নিলিম নহৰ। উচিত—অঙ্গৰে মহৱে কৰ।' ভগবান হৃষেৰ কৰ দে তোকৰ প্ৰাণ-দৰ্শন ঠাইত কেৱল মূলক মুন দণে হৈবে।

সকলো পালক পানী হলেও আৰিক কেতিবাৰ এখন নিৰ্দেশী মহাজনক অন্যান্যবাৰা সকলোৰেল অৰ্পণত কারি কেঁক অৰ্পণৰে। বাধোৱা।

দাসৰ এৰাৰ

সমাৰক মহাজন বা কৰন-কৰাতাৰ দক্ষাৰা বা খণ্ডৰণ ওপৰত অৰ্পণ কৃষ্ণত। আছিল। বকাৰক নিৰিখাৰ

কাৰিক পাৰি দিবাৰ কৰিব পাৰিছিল, আইন কি খণ্ড-কৰ্তৰ কৰ্তৰ পৰিবেক বিভীতি দিবীও কৰিব পাৰিছিল। নাটকৰ বিভীতিকৰত ছুবৰী সংবাদকৰ জুহু-সহীলৰ সভাপতি যাবৰে হোৱা কৰাগৰৰ মধ্যবেশৰ দীঘিৰ পোৱা হৈব। হৈবৰণৰ ইৰাকে অহমান কৰিব পাৰিব দোৱা হৈলৈ। সেই সদৰন আৰুবৰ কৰাগৰৰ ভাতি দোৱা হৈলৈ। খণ্ড-পৰিবেক দাস ব্যাহাৰ কৰিব পৰা পৈছিল। সতৰ্কত দাসৰ জৰু-বিভীতোৱা চলি আছিল। খণ্ড পৰিবেক দাস ব্যাহাৰ কৰিব পৰা পৈছিল। সতৰ্কত দাসৰ জৰু-বিভীতোৱা চলি আছিল। তেওঁতে খণ্ড-পৰিবেক দাসৰ দৰ্শন কৰাগৰৰ পৰাপৰা পৈছিল। অনন্দাবৰ মাজক সন্ধান অস্থানত অস্তিত্বত হৈ গৌৰৰ অৰ্পণত বকাৰ ব্যাহাৰ সহজে অহমান কৰিব পাৰি। শুভৰ সমাজতাৰে এনে এখনী পৈছাম আছিল।

ষঁড়ৰ সমাৰকত কাঁড়িভোৰে এখন সল্পৰ্ত্ততে প্ৰচলিত আছিল। আৰুসকলৈ সমাৰকত দিবেৰ সকাল লভিছিল আৰু বহু সান-বৰিবাৰ বিভীত কৰিবলৈ তেওঁতে পৰেটো পৈছিল। নৰহতাৰ আৰি কৰুকৰ অপৰাধৰ কৰিব কৰিব তেওঁলোক প্ৰাণ-দৰ্শনৰ দৃক্ষিণ আছিল। ষঁড়ৰ বিভাগৰ মুন্দু-ন্যাহাবীৰ কৰিবলৈ এই কৰা সপ্তকৰাৰে জৰিব পাৰি। মুন্দু-ন্যাহাবীৰে বিচাৰলুৰ পৰিম শোধনকৰ ব্যাক অৰ্পণ কৰিবলৈ অনন্দ অনন্দ কৰিব। তেওঁ কৈছিল চালালুৰ অৰ্পণ এই দুৰ্দল নহৰ। বিচাৰৰ সান-সজুনক উৎকীছিদৰ কৰ তেওঁলোকেই চালাল, তেওঁলোকেই পাপী।

চালাল এই কৰাগৰৰ ইৰাকে অহমান কৰিব পাৰি কেনো এটা বিশেষ কৃষ্ণত ভাব এহে কৰাবেৰেই আৰিক বিশিষ্ট লক্ষণ নহৰ। বাঞ্ছিগত আচাৰ-বিধাৰণৰ, কাৰ্যকলাপেই আৰিক পৰিচাচক। কৰ্ম আৰিক বিশৰণক-ভৱন নহৰ। বৎশ বা কুলৰ বৰ্ধানভৰ্তীক তৰিবৰ অভিমান এখন।

১ মুকুটিক—২৯ অক্টোবৰ, ১৯৩০।
২ মুহূৰ্তিক—৮। ১৯৩০।

ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ର ପାମେଗାୟ

জীবৰ কলাম্বা আৰু সামাজিক মূলক বিষয়ান কেৱল যিবি সম্বৰত কিছুমান অলোকিত শক্তিৰে ক্ষতিৰ বিদৰ কৰি আছিল। বিখানৰ ভেটিংত প্রতিটিত হোৱাৰ কথিবে অনেক বিষয়ত এই বিখানসমূহৰ ফল গোপনীয় প্ৰথা গৰি। অক্ষয়বিৰু একে নোহোৱাকৈ কাণোৱাৰ ধৰণীত পেট্ৰ বিষ হলৈ, পিষত বৰ নোৱাৰি বাধাৰি পেট্ৰে ধৰি লোৱাৰ হয় যে মেইনে লোকক “ভেটিং” গাইছে। এনে অধিবৰত কিছুমান সুভৰ্ণ নাম ধৰি কোৱাই থক। অবস্থাত কেৱল বিশেষক ভালগোৱা বৰ আগস্টচোৱালৈ পেট্ৰ বিষ ধৰণীত কৰিছিল। অকল্পন সুভৰ্ণ হোৱা, সংস্কৰত কিছুমান আশা-আকাঙ্ক্ষা। সুভৰ্ণ নোৱালৈক সুভৰ্ণ হোৱা কোৱাসকলৈলৈ বেছিটক তেৱে কৰিছিল। জীবিত অধিবৰত কাণোৱাৰ লগত দেইলোৱাৰ মহম্মদ-চোৱে বেছি আছিল, অসমলতে মহৱ চোল ছিঁড়ি লিখনৰ সুভৰ্ণ পটিছিল—বিশেষকৈ তেৱে অবস্থাৰ সুভৰ্ণকে কোৱাই থকাবলক হৈ বিষ পাৰে। মেইন কাৰণে তেৱে পীঁঢ়া হলৈ গৰ্তিৰ কাবে জিজা কৰিব লাগিব কোৱা সুভৰ্ণ কৈ সেই পীঁঢ়া সুভৰ্ণ পাৰে। জিজা কৰি চাই হ'বি লোৱা হয় অনুকূল কৰিব কৈ লাগিব। সেইজনে যি শৰ আপোঁ’ অৰ্পণা কৈ বেছিকৈ কাল পাওৰি কৈ তেৰিত। সেইজনৰ উদ্দেশ্যত হৈ সুভৰ্ণ অপেক্ষাৰ লাগিব। অহযোৱাৰ যি কৰাৰ অনুকূল হ'ব লাগিব—তেওঁ মূলপোষণতে বেছি ভাল পাওৰি কৈ তেৰিত। সেইজনৰ উদ্দেশ্যত হৈ পীঁঢ়া হলৈ গৰ্তিৰ কাবে জিজা কৰিব লাগিব। একে বালতোৱা পৰ্যন্ত পুৰুষ পৰ্যন্ত পুৰুষ পৰ্যন্ত কৰিব। একে বালতোৱা পৰ্যন্ত পুৰুষ পৰ্যন্ত কৰিব।

। ଅମ୍ବା ସାହିତ୍ୟ ସଙ୍ଗ ପତ୍ରିକା ।

নহত—গৃহস্থ গাইটোয়া “মুখ”। ডেকা বাইজে প্রতি-
ক্ষেই একেডামিক মারি লৈ গৃহস্থ চাও চাবি ও কলে
কোৱাই কোবাই পচাবাৰ খুবি শুবিৰ—“কাল কাল
মনুক এৰাটা, কেবাং আজেডেম কাল!” (দিবা,
শোমলোক ঘৰে বিব লগা সাব-সতোৰে দিব) পাঠ-
বাৰ দ্বৰাৰ লিঙ্গত প্ৰথমই লোকা অজৰৰ লোকাই বি-
কৰ—“একা, আজেডেম কামা কামা অমঙ্গল মনু-
ছ এবদাহ।” (কলেক্ট কৰাৰ বায়ুম কিনামেৰ এছাব-
তি বি ভয়চুকি) (একা দণ্ড শোকা)। একে সার দণ্ড
নাই বোলে তেওঁতে ভোমালোকে আছে বুলি কৈছ। পেটি-
বিতা, আবিৰ পৰা অৱ নবিৰা ভাল কৈছে দিব।)।
লো দিবৰ অৰ্থ মেৰে গোবে হেনো সহস্ৰ বাইজে
লোকা ডোৰৰ পাই “পালে! পালে!” বুলি খুবি কোৱাৰ
আৰ লগে লগে আৰীবৰ দি লোকা ডোৰৰ ঘূঢ়
বিলাকে ‘আপ’ বোক কৰি দিব পাৰে। বালি গালী
সাধাৰণতে ফেনোৱ। গতিকে সেই সমৰণ গোটোৱা
ওবৰবেৰে “আপ” তৈৱাৰ কৰিলে “আপত্তে”ও কেনাৰ
পাৰে, বেষা হব পাৰে। কিমা দার ছিল বৰু কাৰণেৰে
পুলিলৈলৈ মুকুল আৰ চৰেকিল আহে, দার আৰ বিজুলী
দৈৰীৰ (দেৱতা নহং) বৰ উঠে। দুহাৰ যৰা বাতি
মতা মাহৰ উত্তিৰে বায়ু দেৱতাবৰ বৎ বেঁচি বৰ। সেই
কাৰণে দৰু পুৰী পৰকীয়ে উচি কৰ—“তেলে তেলে
তেলে দেৱৰা শহুন—শহুন—আভিজিৎ কৰা।”
(সৌনি বচত-বন্ধুত পূৰ্ব পৰত কালেৰে তোমাৰ কৰাবে
গোৱি পৰি দৈছে—আমাৰ ইয়াত একো নাই।) এই
বুলি মাঝ শেলাই, অহুবাই, খুবি চূকা বা টেকেলিত
ভাই গোৱা “নামতি” অপল ছুটে পেলাই দিবে—
যশু বা চেৰেকিলৰ অপকৰণ নকৰিব কৰাবে।

এটাৰ ওপৰত বাকি দৈ উচি হৈব। পশ্চাৎ আৰম্ভত
জুই লগাইতে সৌমাত দক্ষ আন এবৰ শক্ত জুই
লাখিবে, অজন মহাহে আন অজন দৃঢ়ুৰা বা গোহৰিব এটা
ধৰণ দেষত মৰি পেলোলো—তেওঁলোকে বিদ্যাস কৰে
মেইবেৰ হৰচে পাইছে রহিষ্যৰ বিকাৰ অহস্তি বিছুটিৰ
বিশেষ প্ৰক্ৰিয়া—'গুণ' পূজা কৰি আৰু কল্পনৰত কাবো
মন নৰখা বৰ। হাবিত 'গুণ' পূজা কৰি আৰু কল্পনা
পৰি আহা বাবত মুহূৰ্ত কৰি তোমৰ কৰি শৈলৈ দোৱে পৰ
হোৱা মাঝেক শাখৈল দূৰি মোচোৰাক কৰি দৈ হৈলৈ দূৰি
মাঝহৰে উচি আহে। কিমো: পালচৰ দূৰি চা঳ে পুজু

ପାଇଁ ବାଢ଼ି ଥିଲା ଅଭିଭାବତ ଶାହିନ୍ ପୋରାଲି ଖାଇଁ
କବିବି ନାମର ; କିମନ୍ଦେ ମୈନ୍ ସମ୍ଭବ ଖାଇଁ କବିଲେ
ଶାଟିନ୍ ପାନୀର ଥିଲେ ଶିଖିତ ଧାରେ ବାଢ଼ି ଥାଏ ।
ଡକ୍ଟର ପାନୀତ ଖାଇଁ କବିଲେ ଥାରେବି ପାନୀ
ଜହାନ୍ ନିଚିନ୍ଦାକିମେ ଉପକାରୀ ଥାଏ । ବାଢ଼ିନ୍ ପାନୀର
ରୁହା ଲ୍ଯାନ୍-କ୍ଷୋହାଲୀକ ଦୈର ପାରାଲେ ନିର ନାମର ।
କିମନ୍ଦେ ନିଚିନ୍ଦାକିମେ ପାନୀତ ଥିଲେ ପାରାଲେ ଟୋପ୍-କିମନ୍ଦେ
ମୂର ନିଚିନ୍ଦାକିମେ ହେତୁ-କୁଳ ରିଲୋକ୍ ପ୍ରିଯ ହୁଏ କିମନ୍ଦେ
ଥିଲେ ନିଚିନ୍ଦାକିମେ ପାରାଲେ । ପାଇଁ ବାଢ଼ି ଥାକିଲେ ‘ଅଳ୍ପ’ର
ପେଟକଣ୍ଠା, କବିଲେଲେ ଦିନୋରିକ ଆନାଏ ନିରେବ । କିମନ୍ଦେ
ଶାଟିନ୍ ପାନୀର ଲଗତ ଅହା ‘ଫେର୍ ଘର୍ମ’ (ପ୍ରେତାକ୍ଷା) ଖୋଦେବାଲିକ ଲଗତ ଓତି ଆହିର ପାବେ । ବର୍ଷଟୋ
ପ୍ରମୁଖ ନୋହାରାକେମେ ମିବିଲାକେ ଆକୋ ପୃଷ୍ଠା ଆଶା
କବିବି ପାବେ । ମୃତକ ମୃତକ କବି ମିବିଲାକିର ପାବେ
ଓତି ଆହିର ସମ୍ଭବ ପାଛଟେ ତାର ମାପାର୍ଶ୍ଵ-ଚାଲେ ମୃତକ
ଆମ୍ବା-ଆମ୍ବାକାରେ ଲଗତ ଓତି ଆହିର ପାବେ ।
‘ଡେମ୍’ ଦିଲେଟ କା ମୃତ ମିବିଲାକିର କବିଦେବ କା ଡାକ୍
ମୃତ ଦୀରାହାରାକେ ମିଲ ବା ବାରିକ ଲାଗିବ । ତୋଣ୍ଟ
ହାତେରେ ଟୋକ (୨) ମାରି ଧରିଲେ ତେଲୋକେ ଏହିଲ କମେବ ।
କାମ୍ ତେଲୋକ ଏତିବା ‘ମନିତ (ମହାତ୍ମା) ଓତେ ଦେଇ
ହଲ୍’—ଅଳମୀରୀ ହଲ୍ । ମିଲିକବର ପୁରୁଷ-ପାତଳ କବି
ବୀତି-ନିରୟ, ବାଧା-ନିର୍ବେଦ ବା ‘ପେନା’ କଲବୋରେ ମୁଦ୍ରି

গোবিন্দসর কৌটি প্রতিষ্ঠিত।

কৈবল্যের নকশুর—কোনো এবংত ঘেনিবা জুই লাগিল,

মেই পটনা অকল অসাধারণত মোহৃষ দটা নাই।

তেওঁলোকে ভাবে, তা প্রধান কাশল ভাগ্য দেব।

ভাগ্যদেব কর্মকলৰ প্রাণই হয় যেতিবা মেই কৈবল

গৃহীত গাছেই দাই মোখটো পৰিব। মেই কাবলে

তেওঁ এজন দোষী মাহুব উপজুড় প্রাণচিন্ত নহলে

গোপ্যমূল কৈবলেও দিবাগদ নহত। মেই কৈবলে মেই

গৃহীত গুণিত বেব বাড়ি জুই লগাই দিবা হয়। তেওঁ

মেই জুইয়েই শবি লবি দৈ বা পুরুষীত কৌণ মাবি

পৰি জুই হুয়াই লব লাগিব। এজনত তেওঁ দৈ বা

গোবীৰ হুবাৰ নাথকিলো পোতিয়ানক গীৱৰ পুৰ মূৰ

পৰা পিলি মুষ্টৈ বাইবে বেৰি নিব। তেওঁলো

মহুবহুব গাত লতা হুৱাবিলোক পলিমলৈ পলাই

বাবো হোৱীজনক খেবেৰ সমৰত বাহিবত কোনো

লৰ্বাৰাহোলী ওলাই বাকিব নোৱাবিৰ। সকলো

বৰ ভিত্তত লোমাই পাদিব লাগিব। কাবল পলাই

বোৱা কুজে লৰ্বাৰাহোলীক পৰিমৰ পাবে। মেই

বিলকে সহজতে লৰ্বাৰাহোলীক বল কৰিব পাৰে।

কলা, চূল, টেকেলি আৰু চাওৰ দীহৰ দৰী চিতাপে

লগোৱা চূল বৰা মূৰ পৰ্যবে শেৱা মাবি দৰ লাগিব।

কাবল হুৱাবিলোক বৰ ওঠ। খোলা মূৰ শালে চূল-

টেকেলিত পোমাই সুকাই বাকিব পাৰে। তেওঁ

গীৱলৰ হুৱাবিলোক সম্পূৰ্ণ দূৰ নহ—মেইমোৰ

পিছত কৈবলত আকে অক্টোবৰ ঘটাৰ।

মহুব সমাজ-ব্যবহাৰ সদৰাব একেবেৰে নাথে।

অগত পৰিবৰ্তনলৈ পেতিবা মাহুব চিঞ্চা আক তাৰ

ধাৰাবো পৰিবৰ্তন হয়ই। বিলম্বাজোৰে আৰু বিল

সৰ কণ এভিবেৰে মাই বিলও ইয়াৰ আৰু

পৰিবৰ্তনে হোৱা নাই।

টোকা : অন্তক্ষ দৃষ্টি:

আৰুবিৰ বিজানৰ যুগত সকলোৱে কাৰণে বিশিষ্টোৱা

নহলেও হঠাৎ পেট বিহাই বাগবিৰ দকা সোকত কৈব।

বিলে তত্ত্বাগত ভাল হোৱা, ভিনোতা মাহুব গৰ্জল

অহৃত সক-গদা দেই গলে প্ৰেৰণৰ সহজত নাটী শৰ

গোৱা, গৰ্জলতী অৱহাব মাক বা শাপেকে জোৱা

টোকা কাটিলে সজানৰ মূৰ বৰকোৱা হোৱা, বাঢ়িম গোটো

গোটোৱা ঘৰবেৰে ‘আপণ’ তৈৱাৰ কৰিলে কেৱোৱা;

উপবিশুব্যৰ আৰাবৰ অসমতি হলে ‘উবেছুবু’ পৰ্যাপ্

‘আপণ’ বেৱা কৰা, সামাজিক বিষয়ে হুৱাবিলোক

পুৰি বেলে অৰ্পণীভূত ভাল হোৱা—ইতোৱি কিছুম

কৰা বিলম্বাগত এভিজাতে প্ৰাক্তাবে প্ৰেৰণৰ

পোৱা যাব। এনেহুৱা পুৰি লোকবিশ্ব নিৰ

সহজত বহতো আছে; ভাল কেইতীবাৰ উহাম

পৰশেতে এই আলচত দাঙি ধৰা ইল।

অসমীয়া লিপিৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ

ত্ৰিবৃত্তি পাচলী

অসমত থং পক্ষম শতিকাৰ পৰা লিপালিপি, তাৰ লিপি আৰু সাঁচিপোতাৰ পুৰিব কৃপত অপৰ লিপিত

বিলম্বন মজুত কৰা সহজে অসমীয়া লিপিৰ উৎপত্তি

আৰু বিকাশৰ ধাৰা ঠাইৰ কৰা হোৱা নাছিল। অসমীয়া

লিপিৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ-ধাৰা ঠাইৰ কৰাৰ মূৰ ভাল

ভোটাৰ উৎপত্তিৰ ইতিহাস আলোচনা কৰা

অসমীয়াক নহ'ব দেল লাগে; কাৰণ অসমীয়ালিপিৰ

কুমৰিবাব ধাৰা ভালভোটীৰ লিপিৰ ইতিহাসৰ ধাৰকৰ দৃঢ়।

থং পুঁ ১৫০০ মানোত আৰ্যুনিক পতিতবকলে একত্ৰ প্ৰকাশ

কৰিব। অনাহতে ভালভোটীৰ লিপিৰ ইতিহাসৰ অক-

কাৰণ কলাহোবাবে মূল ইৱিক সামাজিক নিবন্ধন আছিল ৰৈখিক

সাহিত্যৰ অপৰাৰ স্থান আৰু আকীলীপুৰ পৰিবে।

লিপিৰ জৰুৰিক্ষণৰ ধাৰালৈ লক্ষ্য কৰিলে বেৰা

যাৰ প্ৰথম চিৰলিপিৰ স্থি হৈছে। চিৰলিপি

কোনো এটা অইনৰ ভলভোটী জাতিয়ে যেতিয়ালৈকে নিজৰ মাহু-

ভোক দৰুবে আকীলীপুৰ দৰি থাকে, তেওঁলোকে শক্তেৰ বন্দীশালীৰ

চৰাৰৰ সচৰ কাটিব তেওঁলোকৰ হাতৰপৰা নাপায়।

—যতীন্মুখ চৰুৱা।

ଭାବିନିଷ୍ଠ ପରିଚିତ ହେବେ, ଭାବିନିଷ୍ଠାରେ ଶେଷ କଥିନ୍-
ମୂଳ ଲିପିତ ପରିଚିତ ହେ ଯରମାଜାର କାମ ଲୈଛେ । ଲିପିର
ଏହି କଥିନିକାଶ ସତ ଅଧୟେତ୍ର କବି ଲିଖିତାବ୍ୟବ ଦେଖିବା,
ହାତୀର୍ବାକୁ, ବାହାରାମ ପାତ୍ର, ମୌଳିଙ୍କ କୁମାର, ପରିଚିତ
ମୌଳିଙ୍କର, ହୋଟାଲ୍ ଓ କାନ୍ଦିଲିଙ୍କ ଆଦିରେ ଏହି କଥାକୁ କବିରେ
ଯେ ଲିଖିତଗତାକାର ଲିପିରେ ବିକାଶ ଲାଭ କବି ଆଜୀବୀ
ଲିପି ପରିଚିତ ହେବେ ।

ପ୍ରଥମ ଶସ୍ତ୍ରାଚାରୀ ଶିଳ୍ପିଙ୍କାରୀ ଶିଳ୍ପିଙ୍କ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବା ଆଦାସପିଲି ହୋଇ ବୁଲି ଗୁଣକାରୀ କରା ହେଉଥିବା ଅର୍ଥତିରେ ଯେ ଜାତିକାଳିଙ୍କ ମେଇ ଶମତ ବିକାଶରେ ଶେଷ କରିବାର ସମ୍ଭାଲାତିଥି ଉପରେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ମିଶ୍ର ଉପରେକାଳୀକା ଶିଳ୍ପିଙ୍କାରୀ ତାତ୍କାଳିକ, ଧାରାନ୍ତିକ, ଧାରାନ୍ତିକିଙ୍କ ଏହି ପରାମର୍ଶ ଅଭିନନ୍ଦ କରି ସମ୍ଭାଲାଟିଥି ପରାମର୍ଶିତ ବିକାଶ ଲାଭ କରି ଆତ୍ମି ଶିଳ୍ପିଙ୍କ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ ।

ওপৰত উৱেষ কৰা হৈছে যে অলোকৰ দিসত
সহজ ভাৰতবৰ্ষতে জাতীয় লিপিৰ গুচ্ছেন আছিল।
শিখলৈ এই জাতীয় লিপি উত্তৰ ভাৰতীয় আৰু বঙ্গিন
ভাৰতীয় এই হৈই শ্ৰেণীত বিভক্ত হ'ল। গুঁ খিতীৰ
ষষ্ঠীত পশ্চিমাত উত্তৰ ভাৰতৰ জাতীয় লিপি ঝুলান
লিপি নাম পালে। এই ঝুলান লিপিটিই উত্তৰ পূর্ব
ভাৰতবৰ্ষত ওপৰ ঝুগ্য অধিক বিকশ লাভ কৰি ওপৰ
লিপি নাম পালে। অক্ষমিতাৰ মূল ভাৰতত পৰিচিত
শব্দাবলী হ'ল পঞ্চাংশুল পশ্চিমাত আৰু অধিক বিকশ
লাভ কৰি ঝুলিল লিপি নাম পালে। অসমীয়া লিপি
এই ঝুলিল লিপিৰ পৰিচয়েন আৰু সংস্কৰণত গচ লোৱা
পৰি ভাৰতৈল।

ହୁବି ଶତକାରୀ ଭାଷା ମନ୍ଦିରକୁ କି କେଇଣ ପ୍ରାଚୀନ ଲିଖାଳିମି ଆକ୍ ତାରର ଫଳ ଉଦ୍‌ଧାର ତୈଲିଲ ସେଇ ଲିଖିତଙ୍କୁ ସୁଧାରିବା କବା ଆଏବ ଲିଖାକର ଗଢ଼ ପରୀକ୍ଷା କବି ଅନ୍ତରାଜିକ ସମେବନ କଟକୀ ଏହି ଶିକ୍ଷାତ୍ମତ ଉଗନ୍ମାତ୍ତ ହେଲିଲ ଯେ ଅସମୀଆ ଲିଖ ମୂର୍ଖ ଭାବରେ ଅଭିଲିତ ହୁଟିଲ ଲିଖିବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆକ୍ ସମ୍ମିଶ୍ରନ ଫଳଟ ଗଢ଼ ହେବେ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରାଚୀନ ଅସମୀଆ ଲିଖିବ ନିରାନ୍ତର ଘଃ

ଶ୍ରୀମନ୍ ପତ୍ତିକାଟିଲେହେ ଉଚ୍ଚାର ହେଲିଛି । ସେଥି ଯି
ହେ ଶିଳ୍ପ ମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ ଗନ୍ଧିଆ ପତ୍ତିକାଟ ଖୋଲିଲା ଟ୍ରେନ
ବିଲାଲିନ ଆକର ଥିଲା ଏବଂ ଶିଳ୍ପକାଟ ଖୋଲିଲା ମରାଣ
ବିଲାଲିନିର ପାଠ୍ୟକାର ହୋଇଥାଏ ଅମ୍ବାରୀ । ନିରାକାରୀ
ହୁଏ ହେଉ ପତ୍ତିକା ଶିଳ୍ପାଦିଷ୍ଟ ଗଲା । ଯି କେବଳିଏ ପତ୍ତି
କାର ନିରାକାର ଅଜାଯ ଆହିଲା ମେହି ଅଜାଯ
ବିଶ୍ଵରୁଦ୍ଧ ମୁଣ୍ଡଲିଙ୍ଗ ହେବନ, ଆମରାଜା ବିଲାଲିନ ଯା
ପାଠ୍ୟକାର ନିରାକାର ଅଜାଯ ଆହିଲା ମେହି

ଉତ୍ତମଳ ଆକି ସବସା ଶିଳାଲିପିର ଆଖି ଯୁ
ତାଳରେ ପୌରୀ କରିଲେ ତିନିଟି କଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେ ଯାଏ—

- ୧) ଉତ୍ତମଳ ଆକି ସବସା ଶିଳାଲିପିର ଆଖି ଯୁ
ତାଳରେ ।
- ୨) ଉତ୍ତମଳ ଆକି ସବସା ଶିଳିର ଆଖିର ଚକ୍ର
ଆଖିର ଲୈତେହେ ମିଳ ଆହେ ।
- ୩) ଡାକିର ଦରମ ତାମର ଦରିଲି ଆଖିରେ ତୈର
ଉତ୍ତମଳ ଆକି ସବସା ଶିଳିର ଆଖି ରିଲ ମାତ୍ର
ଦରମ ତାମର ଦରିଲି ଆଖିର ଉତ୍ତମଳ ଆକି ସବସା
ଶିଳିର ଆଖିରେ ବିଶିଷ୍ଟ କଣାହେ ।

অসমীয়া লিপি হৃষিলি লিপির পৰা উৎপন্নিত আৰু অধিবেচনাটো ভগুব ভিত্তিত প্ৰতিষ্ঠিত নহ'ল। উমাচল জাৰি কৰিবাবলৈ লিপিৰ আধুনিক প্ৰটোন ক্ষণ আধুনিকে দৈনন্দিন কৰিবলৈ দেখা গৱেষণা হোৱাৰিব আধুনিক গৱেষণাৰ মূল আছে, যদিও অসমীয়া 'ধ' আধুনিকে গচ ক্ষণ 'ধ'ৰ মূলক একটো পৰিবৰ্তনৰ পথিকতহে। অছিকাণ্ডে ওভ 'ধ'ৰ সৈতে আধুনিক বিল ধৰা 'ধ'ৰ পৰিবৰ্তনৰ আমি বিল ধৰা আধুনিক ভাবৰ কল্পনা দেখা গৰি। পাইচে অসমীয়া লিপি ওপৰত পৰাবলৈ উৎপন্ন হৈলে বুলি আৰু তাৰে কৰি গৱাব। অসমীয়া লিপি হৃষিলি লিপিৰ উৎপন্ন হোৱা কৰিবলৈ সম্ভৱ কাৰণিক; পৰি আধুনিক পৰি ভিত্তিত প্ৰতিষ্ঠিত নহ'ল। একজনত অসমীয়া পৰি লিপিৰ পৰা উৎপন্ন হৈলে কোৱে আৰু নিক গচ কৰিব আৰু কৰে আৰু কুঁ বালৰ শক্তিকৰ সামৰণিক পথ

শেষো কাম সম্পূর্ণ করে। অসুবিধা আধুনিক জগত-
পর্যবেক্ষণ দ্বারা এই পদক্ষেপ প্রতিকাতে আবশ্যিক হয় কারু-
ক প্রতিকরণ পথের ফলে অধিক সংখ্যাক আধুনিক
কৃষিক গান পাশ। অবৃত্তে, ই, ই, ই, ই, আমি কেবলমান
কৃষিক পথে আধুনিক গান প্রযোজন করে পদক্ষেপ হয়। আধুনিক
কৃষিক পথে আধুনিক গান প্রযোজন করে পদক্ষেপ হয়।

ଏହି ବିନିଷ୍ଟ ଉତ୍ସବ କବା ଶୀର୍ଷିଳାନ ହବ ଯେ ମେଲୁ
ଭାବରେ ଥୁବୁ ପକ୍ଷମ ଲିତିକର ପଦାଇଁ ଏକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଲିପିରେ
ଲାଗିଥିଲା । ଏହି ଲିପିକ ଆମ କାମକାରୀ ବା
ପାରୋଦୀ ଲିପିର ଆରାଧି ପଥାରେ ଥୁଲି କଲେ ଥୁଲି କବା
ଯ ଦେଇ ଥାଏ ; କାହାର ପ୍ରାଚୀନ କାମକଳ ତଥ ପ୍ରାଗ-
ପଦ
ବି
ତି
ଲି

କିମ୍ବା ପ୍ରିୟ ଆହିଲ ଆକା ପାଶଜୋତିଷ ତ୍ରୈ କାମକଳ
ନିନ ପାଣୀ ସାଡା ଆହିଲ । ଓହ ମୁଗ୍ଧ ଘେ ଚଢ଼ୁ
ଏ ଶତିକାତ ଉଦ୍‌ବ୍ୟ ମୂର ଭାବରେ ପ୍ରତିଲିପି ଲିଖିଥିଲା
ଲିପି ନାମ ଲୋକର ଦେଖି ଥିଲା ଏବଂ କାମକଳ ଶତିକାବ
ହିତ ପ୍ରଭାଵରେ ପ୍ରତିଲିପି କାମକଳି ଲିଖି
ପ୍ରାତିକାର ହିନ୍ଦୁକୁଣ୍ଡା ଆହେ ।

ଆହେମ୍ ଯୁଗର ଆନ୍ତିକ ଅସମୀଯା ଆଖିବେ ବାନ୍ଧିବା,
ଗାନ୍ଧି, ଲଜକ୍ଷେ ବା କାହିଁଥେବେ ଏହି ତିନିବିଧ ବୈଭିତ୍ତି
ଦ୍ୱାରା ଲାଭ କରିବିଲେ ଥିଲିଲେ । ପ୍ରେତ ପୁନଃ ଏହି
ନିଯମ ବୈତି ଏକତ୍ର ହୋଇବାର ପରିଷ ଆଗ୍ରହ ବାଟିଲା ଆବଶ୍ୟକ
ହୋଇବାର ଆଗମନି ପିଛିତ ଯୁଗମ ପାତାଳକଳେ ମୁଠେ
ପିଲାପିଲି ପଞ୍ଚମ ମଟୋରାତ୍ମ ତିରିଓ ବୈତି ମିଳିଲାହିଲା ।

জাতীয় জীৱন আৰু জাতীয় সংহিতা এই টুকুৰ অবিদেশৰ সম্পর্ক।
জাতীয় সংহিতা জাতীয় জীৱনৰ প্ৰতিলিপি মাথোন। জাতীয় জীৱন যদি
সঙ্কলিত হ'ল, জাতীয় সংহিতাইও সেই সকলৈভৰাৰ হাত দাৰিব মোৰাবে।
যি জাতিৰ জীৱন মৃক্ত আৰু সাধীন, সেই জাতিৰ সংহিতাবো মৃক্ত,
সাধীন আৰু অবাশ্বত গতি। সেই সংহিতাই নিয়মে, নিঃসংশোচে কৱনন
আৰু ভাৱৰ বাছাত সংষ্টন্দে বিচৰণ কৰিব পাৰে; সি কোৰো কলে
কদাপি ও বিদেশী বিজ্ঞাতিৰে সৈতে ভাৱ আৰু কৱনন আদান-প্ৰাদানত
নিজৰ অস্থিত হৰেকোবৰ ভয় কৰি নিষ্কৃত সন্ধিত কৰি দৃঢ়ৰে।

—৩৭৮১

ইতিহাস পাত মেলি

বাণী বাঞ্জা

শ্রীবরেশ চন্দ্ৰ কলিতা।

বিশাল মহারাজ বৃক্ষগুৰুৰ সাক্ষা সমুদ্রিম আৰু
বাবেই সন্ধৰতং এই নামটো প্ৰযোজ্য হৈ। পিতা
ষষ্ঠি অৰোৱা ভৰা দুর্দিন পৰ্যায়ী অকলুক সামৰি
হৃষীৱা বৈশিষ্ট্য থকা ভাৰতৰ মূল প্ৰাচীনত এই অসমৰন।
এসমৰত এই বাজ্যখন প্ৰাচীন কামৰূপ বাজ্য হিচাপে
কৰতোৱা সমীৰ পথা প্ৰত্যুষামুক্তিকে কামৰূপাদি-
পতিসকলৰ শাসনত ভাৰতৰ আগশৰীৰ বাজ্য হিচাপে
হুনোৱ অৰ্জন কৰাৰ কথা বিদেশী ভৱমণকাৰী আৰু বাজ্য
শাসনামুক্তৰ সংস্কৰণে দেখাৰ্থ কৰিছে। এই দৃশ্যওত
সেই কলত কামৰূপাদিপতিসকলৰ সমাজৰূপ বা তাৰ-
তীয়া ১৫ কোনো বাজ্য আছিল দিও সিংহেৰ বিবৰে
বিশেষ বিশেষ জনা নাইছে। বাজ্যলিপে কামৰূপাদি
পতিসকলৰ প্ৰচাৰে আৰু সকলকেৰ মিলু কৰি
ধোৱাটো অধ্যাত্মিক নহ'ৰে। কিন্তু গোল বৎসৰ পিছৰ
দুৱা কামৰূপাদিপতি একজনকাৰু বৰ্তৈ পৰে। প্রাচীন
বাৰ পতিকাৰ আৰু পতিৰ লগে লগে কামৰূপাদিপতি
ছুলিলাৰ হেছুল ঠাই নতুন বৰাহী মৃত তুলি
নতুন বাজ্য ধানেৰ কৰিলৈ আৰুত কৰে। কল পক-
শেই কৰতা, কছীৰী, চূলীৰী, ছুলাৰী আৰু বাজ্যৰ পাটি
হৈ। ইৱেৰ লগতে আৰু এক প্ৰেৰণ বাজ্য ও আৰুৰ
চুক্ত কৈ গৈ। এই বাজ্যমুছেই হ'ল পাতিলীৱী
বাজ্য। পাতিলীৱী নামটো আৰোহণ্যুগৰ নাম। বাজ্য-
বৰোৰ পতিত বাজ্যত আৰুত আৰু আনহাতে পৰবৰ্তী
কলত আহোম বাজ্যৰ সৌম্যাত্মক কৰতলীয়া বাজ্য হোৱা

বাবেই সন্ধৰতং এই নামটো প্ৰযোজ্য হৈ। পিতা
ষষ্ঠি অৰোৱা ভৰা দুর্দিন পথকা বুলি প্ৰাচীনকাৰী
উলোগ পোৱা যাব। এই এসমৰত এই বাজ্যসমূহ
অসমৰ বাজ্যনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক পিছত পিশে
চুমিকা লোৱাৰ উদাহৰণ হৃষীৱী আৰু। এই বাজ্য
সমূহৰ ভিতৰত বাজ্য বাজ্য অনুভৱ।

বাজ্যী বাজ্য কামৰূপ জিলার বৃক্ষগুৰুৰ বৰ্কিঙ্গাম
হৃষীৱী নগৰৰ মূলৰ গৰা মীৰ্জাৰ গৰত প্ৰাপ্ত ১১১০
মাইল বালি আছিল। এই বাজ্যখন পৰ্যাপ্ত পৰি-
বহুবিশেষ পিছত অতিৰিক্ত বুলি সাধাৰণতে ধৰাৰ নহ'ৰে।
এই ধৰাৰাম ভেতু হল; সৰ্বদেউ গুদামৰ পি-
য়া বাজ্যৰ পতি এগৰাকী তিবোজৰ আৰুত আহোমৰ
কৰি বাজ্য লৰাবজৰ কৰিবল গৰা নিষ্কৃত কৰা কৰিব।
বাজ্য হোৱাৰ পিছত কেইতো ত্ৰেৰ সমৰ্থ। তাৰে
'ধৰণ' অন্ধেৰ গৰল দেৱী তাৰুকৰ হেউ উজ্জীৰ
পৰাকীক দিয়া হৈছিল। কিন্তু বাজ্যখনৰ নাম বাজ্য
হোৱাৰ হাই, ই যে বাজ্যৰ লগত সম্পৰ্কত সি-
উলোক কৰিব। তেন্তে কোনোৱে সেই গৰাকী তাগোৰী
নহীৰ।

বাজ্যী বাজ্যৰ বিশেষ অতিকৃত বৰ্কিঙ্গাম আলোচনা
হোৱা মাই। শ্ৰীবৰেন্দ্ৰনাথ দাস বৰ্তত 'অসমৰ বৃক্ষগু-
ৰুষী' নামৰ সক পুত্ৰিকা এখনত জনপ্ৰতি আৰু
বিদ্যালয়ৰ পথা এই বাজ্যৰ বিশেষ উলোখ কৰি কৈকৈয়ে
যে বাজ্যখনৰ পথম প্ৰতিকৃতা আৰিমৰত কৈকৈয়ে।
সৈমেতে আৰিমৰত তিনি গৰাকী কৰাৰ পথম গৰাকী
গৰাকীকৰি বাজ্যৰ গৰাকী পাতে। এই ধৰণকৈকৈয়েই
সামৰ মাহৰ মৃত্যুত সহজ প্ৰকাশ হিচাপে পৰবৰ্ত

Dumarua both claim to be descendant of উলোখ কৰা কামৰূপৰ বৃক্ষীৱীৰ 'হৃষীৱী' হোৱাটো
অসমৰ নহ'ৰে। উলোখেৰোগা যে আৰিমৰত ভৰা আৰু
পথম পৰাজনী তাৰালকুচি বুলি জনপ্ৰতি আৰু পথমে
প্ৰেৰণাৰ। এই সম্পত্ক তাৰালকুচিৰ প্ৰেৰণ সাহিত্য
বিষয়ত কলে বৰ্কিঙ্গামৰ গৰলহৈছী তাৰুক ফলি নি
মৰাৰ প্ৰকাৰ 'বাজ্যনৰ তাৰালকুচি' নামৰ প্ৰকৃত
আলোচনা কৰা হৈছে। আৰিমৰত তাৰালকুচিপৰা
বিদ্যার ওচৰেৰ বৈচৰণ গৰলৈ বাজ্যনীৰী মুলি নিমাৰ
সমৰত দেই অৱলৰ দারিত কৈকৈয়েৰ হাতত সম্পৰ্ক
কৰি ঘোৱাতো সম্পৰ্কৰ। কাৰৰ বৈচৰণ গৰল
উলোখৰ দুধৰিৰ ঠাই; আৰু আনহাতে তাৰালকুচি
অক্ষুণ্ণৰ দক্ষিণ কুলত অৰহিত বাজীৰ সৰীৱৰ্ষতা ঠাই।
উলোখেৰোগা যে নৰমানৰূপৰ বজাইছে 'হাজোৰ গোঁড়কে
থাক ভৰ্ত দেখি মাঠি, তৰোৱাল, চেপচিক আমো
আমীলি হাতীযুৱাৰ ঘোনে খানি দিলো'।^১ এই বাজি
দিয়া পোত তাৰালকুচিৰ দক্ষিণেৰ আছিল। কালজৰে
গৰলৰ সিছৈতো প্ৰেৰণীৰ এগৰাকী ধৰণ কৰিছিল;
সহযোগী বাজীৰ নহ'ৰে। কেইতোটি তাৰুকৰ সমষ্টিই
তপে। বাজীৰ বাজীৰ বৰ কেইতো তপেৰ সমৰ্থ। তাৰে
'ধৰণ' অন্ধেৰ গৰল দেৱী তাৰুকৰ হেউ উজ্জীৰ
গৰাকীক দিয়া হৈছিল। কিন্তু বাজ্যখনৰ নাম বাজ্য
হোৱাৰ হাই, ই যে বাজ্যৰ লগত সম্পৰ্কত সি-
উলোক কৰিব। তেন্তে কোনোৱে সেই গৰাকী তাগোৰী
নহীৰ।

বাজীৰ বাজীৰ বিশেষ অতিকৃত বৰ্কিঙ্গাম আলোচনা
হোৱা মাই। শ্ৰীবৰেন্দ্ৰনাথ দাস বৰ্তত 'অসমৰ বৃক্ষগু-
ৰুষী' নামৰ সক পুত্ৰিকা এখনত জনপ্ৰতি আৰু
বিদ্যালয়ৰ পথা এই বাজীৰ বিশেষ উলোখ কৰি কৈকৈয়ে
যে বাজ্যখনৰ পথম প্ৰতিকৃতা আৰিমৰত কৈকৈয়ে।
সৈমেতে আৰিমৰত তিনি গৰাকী কৰাৰ পথম গৰাকী
গৰাকীকৰি বাজীৰ গৰাকী পাতে। এই ধৰণকৈকৈয়েই
সামৰ মাহৰ মৃত্যুত সহজ প্ৰকাশ হিচাপে পৰবৰ্ত
গোটা ঘোৱাতো সমৰত এই অৱলটো কৈকৈয়েৰ হাতত
গৰল দেখি পৰ্বতৰ পাতে উলোখপৰাৰ পৰে উলোখপৰাৰ
বিলু বাজীৰ বাজীৰ সমৰ্থ। এই বৰ্কিঙ্গামৰ সক
অৱলটো লক্ষ্য বাজীৰ পৰামৰ্শ নহ'ৰে। এই অৱলৰপৰ
জনপ্ৰতি উলোখ কৰিব নোৱাৰিব। এই ফৈতোত আৰু
উলোখ কৰিব লীয়াৰ হে তাৰালকুচিৰ বৰ্তমানে নাজগাঁড়টো
চৰচৰে ধৰা হেছুল ঠাইবৰ নাম ডডা লগৰ। বাজ্যনীৰ
ঢাটাটা (ভাতি) নিমাৰ পাতত লোকে হাতোক ভৰা
নথৰ বোলি দেন অৱশ্যমন হয়। বৰ্তমান এই ঠাইবৰ নাম
সমৰণ কৰি 'কাৰৰ নথৰ' ঘোনে হৈছে। কিন্তু

(১) A History Assam, Page 19.

(২) উলোখ শ্ৰী কুমাৰ দুৰ্গাৰ সম্পাদিত 'অসম বৃক্ষী', পৃষ্ঠা ৩৬।

এনে কাহক বেতিয়াও শুকার্ত বুলির নোরাবি। কাবল মোগলৰ জয় হৈলিল আৰু বৰা পৰীক্ষিত নথিয়ে পূৰ্বে নাম সূলু কৰতো ঐতিহাসিক দুটিৰ পৰা এটা মোগলৰ হাতত পথাতকে দুচাই প্ৰে বুলি আৰজনা অমৰজনীন্য অপৰাধ। ভৱানীছুবিৰ পৰিৱৰ্তন প্ৰততৰ দাতি বাজি বা ইয়াৰ ওচৰে পাটগাঁওৰ বাজানী দুলি নিয়ালৈ ঢাই বৰাই জৈৱেক সেই ঠাইতেই বিয়া দিয়া দুলি ভাৰিবৰ ধৰ আছে। ডিঙকাৰ বাজি সন্ধিকে অনুভূতি দুনা বায় দে মুগ্ধাপ্রিয় আৰিমত বৰাই সেই ঠাইত বাহি কৰি গোৱাকী বাজি বালিছিল। পাছলৈ সেই বাজিৰ বংশধৰণকৈ ডিঙকাৰ বাজাত প্ৰতিষ্ঠিত কৰি বাজি বাজি পৰাই। ডিঙকাৰ বাজাত প্ৰতিষ্ঠিত কৰি বাজি বাজিৰ বাজি পৰাই। ডিঙকাৰ বাজাত প্ৰতিষ্ঠিত কৰি বাজি বাজিৰ বাজি পৰাই। ডিঙকাৰ বাজাত প্ৰতিষ্ঠিত কৰি বাজি বাজিৰ বাজি পৰাই। ডিঙকাৰ বাজি পৰাই। বাজিৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথা প্ৰযোজ্য হৰ পাবে। আৰিমতৰ সময় পলাবৰ্ষৰ পাছত। গতিকে বাব খতিকাৰ আৰস্তগৈহৈ বাজিৰ বাজাৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ সময় বুলি উক্ত আলোচনাৰ পৰা ধৰিব পাৰি। ডেভিয়াৰ পৰা বীৰ চিলাৰাবিৰ দিনৈলকে এই বাজাৰখন কাৰো তলভীয়া হোৱাৰ উয়ালাৰ পোৱা নথায়। চিলাৰাবিৰ প্ৰভাৱত সকলো ধাতিয়লীয়া বজাৰ উপৰিও বৰ অসমৰ সকলোৰ বজাই এই গীণবন্ধিত বাজি ঘোৱাৰ শুবিশ এটা হৈছিল। কিন দিছীষ হৈলৈ বাজিৰ পৰাইলৈকে এই পৰাইৰ শক্ত হৈচাপে বাবে বায় বিভিন্ন পথেৰে আৰম্ভ কৰিছিল; কিন্তু সৰু হৈ পৰা নাছিল। ইয়াৰ পাছত সজিৰ নথায় দৰিম হুন দায়িত্ব লয় আৰু জীৱন পথ কৰি তুলুল সংযোগত নথিৰ পথে। তেওঁ ভালুকুৰাবীৰ পৰাইৰ গৰান্ধৰে গৰান্ধৰে বাজিৰ আৰম্ভ কৰিবিবৰ প্ৰতিষ্ঠ হ। রিয়া অভিপ্ৰায় বৃজি ধাতিয়লীয়া বজাৰখনে এক গোটা তৈলিটাৰ পথেৰে পাখু আৰম্ভ কৰে। বাজি হৈ থাব পাখু বৰাবৰ বাবে দিবিৰ আছে। এই যুৰ তালে দিবে চলে। সিঞ্চাই তালৰে যুক্তিলৈ হৈ বাজিৰ বাজাৰ কৰিব নোৱালিমে মোগল লাসন শাস্তিৰে নথি পথিকে বাজি কৰতে পৰ্যুৰ নিতো বাবে বায় অভিপ্ৰায় সৰ্বদেউ প্ৰতাপসিংহৰ দিনমনিৰ পৰাইৰাবীৰ বাজ্য কোচ-কাৰকৰণতো ভৱি দিলৈ আৰু এই সহজতে আন আন ধাতিয়লীয়া বাজাৰ লগতে বাজিৰ বাজ্যাও আহোমৰ কৰতোৱাৰী বাজি হৈলৈ বায় হৈ পৰিল। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল সেই সময় (সোতৰ খতিকাৰ বিহীনী পথক) মোগলে পৰীক্ষিত নথাৰাবিৰ কাৰমণৰ বাজি আৰুম কৰিছিল। ফলত কাৰকৰণী প্ৰাপ্ত লগত মোগলৰ যি বৰ হৈলৈ তাত বাজিৰ বাজ্যাৰ বাজা-প্ৰাণোৱাৰ সাহস আৰু কীৰতেৰে মোগলৰ বিকক্ষে যুক্তিলৈ। এই বৰ্ধত

কৰিলে। ভালুকুৰাবীৰ পশ্চিমে ধৰা 'খানাজৰা'ৰ সৃষ্টি ইভাবাই হৈ। মোগলৰ নো সেনা এই পথেৰে সোমাই অক্তক্তভৰে বাজি আৰুম কৰিলে। বাজিৰ বজা-প্ৰাণী এনে কাণ দিবিৰ বুলি ভৱা নাছিল। ফলত বুলিৰ পোটো পৰীক্ষা দুৰ্বল পতন ঘটিল। বাজিৰ প্ৰতিষ্ঠকৰ দায়িত্ব কৰিব দিবা নাছিল। এই ক্ষেত্ৰত বাজি বাজিৰ মোগলক নথাৰাবলৈ হুন্ত প্ৰযোৗ দোয়ান মুক্তি বালিলৈ দে৲ে। ইফালে মঙ্গল-কুলৰ মোগলৰ সবৰ হৈ দেশখন মোগলৰ পুৰুষেৰ তোক কৰিব দিবা নাছিল। এই ক্ষেত্ৰত বাজি বাজিৰ সকলে পলাই মোগলৰ ঠাইত আপোৱলৈ। এই আৰম্ভত কৰ পৰ্যুৰ বাজিৰ জৰুৰ পোকৰখন গাণ্ডু কৰিলে আৰু পাঁচ শ লোকক ধৰি নিছিল বুলি আৰম্ভকাৰীৰ নিজি বিবেকৰ প্ৰকাৰ কৰিল। বাজিৰ বাজিৰ বজা-প্ৰাণীৰ মোগলৰ ভেতৰত অৰ্কাণ্ড আছিল। মেই সময় পৰীক্ষিত নথাৰাবিৰ ভাবেক বেলিনীবাবিৰ পথক পৰাইৰ শৰূৰোৱাৰীত আহোম বজাৰ আৰুম বজা হৈ ধাতিয়লীয়া বজাৰকলৈৰে সৈতে বাজিৰ মোগলৰ বিকে মিলিলৈ হৈছিল। বলি নথাৰাবলৈ ভোটা বিলৈ মোগলসকলে হালিগাঁও দুৰ্গ এটা সঁজিছিল। এই হালিগাঁও ধাতিয়কাৰীৰ ভিতৰত উৱেছিত গড়ল-গাঁও পথ বাজি মাইল দশক্ষণ-পশ্চিমে। আহোম বজাৰখন বাজিৰ বাজিৰ পৰা মোগলক খেলিবলৈ হৈ সৈতে বি ধাতিয়লীয়া বজাৰ সহায় কৰিছিল। লগতে হৈ শ হেবান ধৰাকে পৰ্যাপ্ত এই নিমিল দিলিল মে ধৰিয়ে যুৰু পৰিষ্কলি কৰিব আৰু তাকে ধৰে দুইগুৰুৰ বাজিৰ কৰিল। ফলত মোগলে পুৰু পৃষ্ঠভৰ দিবি আৰম্ভ কৰলৈ। অৰ্থাৎ প্ৰথম দুখনত নোদেৱা আছিল আৰু বাজিৰ কেইথন কৰিব। সেই সময়ত পুৰুলকুচি আছিল মোগলৰ নিবাপণ কৰন। কৰৰ এই ঠাইতখন তৈলি অৰ্পণ মাজিৰ মাজিৰীত অবস্থিত আছিল। এই গড় ভদ্ৰ অৰ্পণত বহুল পুৰুলকুচি নিষিদ্ধ হৈলৈ। এই বৰ্ণ বদিন ধৰি চলিলৈ আৰু শ্ৰেণত আহোম-ৰঞ্জি পুৰুল পুৰু অৰ্পণ হৈলৈ। হৈলৈ বায় হৈছিল আৰু শ্ৰেণত অৰ্পণ হৈলৈ। দেখি ধৰ যে প্ৰতাপসিংহৰ কৰ্ণদেৱৰ দিবিৰ পৰা বাজিৰ বাজিৰ সৰ্বটোৱা সময়ত অসমক বজাৰ বাবে অগত্যাগ হৈ আছিল। অৰ্পণত আৰম্ভ কৰিব আৰু কৰলত কৰিব বাজিৰ বাজাৰ সংহ সৰ্বদেৱৰ দিনত কৰিব আৰু কৰ্ণ কৰিব।

ବେଳେ ସାଥି । ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ମିଶର ଦିଲକ ହୈବା ମିର୍ଜ଼ଖୁଲାର ଅମ୍ବ ଆକ୍ରମଣକାରୀ ବଜୀର କମରକୁହେବେ ଆକ୍ରମଣକାରୀର ବିକଟେ ସ୍ଵର୍ଗ କରା ନାହିଁ । ଉଠେଗୋପା ମେ ମିର୍ଜ଼ଖୁଲାର ଆକ୍ରମଣକାରୀ ନାମର ଅମ୍ବର ଶାସନକାରୀ ବଜୀର କୁହେବେ ଆକ୍ରମଣକାରୀର ପ୍ରତିବାଦ ନକରି ମିଶରଙ୍କେ ସାଥେ ଦେଖାଇ ଉଚ୍ଚ ନିଲେ ପଟିଛାଇ ଲାଗିଲା । ନାମରିବ ଶର୍ମିତ ଶାଶନକର୍ତ୍ତି ଯି ବାଟ ଲାଗ, ତେବେ ନିରାପତ୍ତ ଏକ ଶକଳରେ ମେହେ ବାଟ ଲୋରାକାରୀ ଆବାଧିକ ନହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାରମହିନେ ଅମ୍ବର ଆକ୍ରମଣକାରୀର ବଜୀର କିମ୍ବା ବାରାତକୁହେବେ କାମ ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ କରିଲା । ମେହେ ମଧ୍ୟର ବାରିର ବଜୀର ପାହୁର ଓରବେ ବାଟଶୀ ବୁଝି ଗଢ଼ ହାତିଛି ଆହିଲ । ବାରମହିନେ ତେବେବା ମୈଜରେ ଗୋପନୀ ମେ ମେହେ ଗଢ଼ର ଅଳ୍ପ ନିଶ୍ଚରି ଭାତ ଓ ରାତିର କରିବିଲେ ମେହେ କରିଲିଲ । କିନ୍ତୁ ଅତିକୁଳ ସାଥୀ ବଜୀର ହାତିଲିକେ

ଦେଖି ଗାଁ ମେରାମତି କରି ଶକ୍ତ ହେଲା ଯାଏ ମେ ଏହି ବେଳେ ବାଲୀର ବଜାଇ ସବୁ ମୋଗଲ ଦେଖିଲା ଆହୁ ଲି କାଟି ଗଢ଼ାଗାଲେ ପରିଷାଇ ଦିଲିଲା । ଇହାର ବାବେ ମର୍ମଦେଵ ବାଲୀର ବଜାକ ମୋଗ ପଟ୍ଟି ଓ ପ୍ରାଣ କରିଲି । ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ବ୍ରାହ୍ମିମତେ କର୍ମସିଂହ ମର୍ମଦେଵ କରିଛେ ବାଲୀର ବଜାଇ ପୋଖନେ ବିରୋଧ ଶିଖ ହିଲି । ଉତ୍ତରମ ମତେ କିତ୍ତିଆର ବଜାଜନେ ନାମ ଆଖି ଦେଖାବା । ତେଣେ କିମ୍ବା ବଚାରର ଲଗନ ମୋଗାଲଙ୍କ କରି ଘରାନାରୀ ଲୈ ନିକାଳ କରିବା ପ୍ରତି ପୁଣି ଦିଲିଲା । କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧକର୍ମ ବିନୋଦବିଲେ । “ମର୍ମଦେଵ ମେଲେ ବାଲୀ ପୁଣକିବି ଉଥା ବନ୍ଧୁ କରିଛି । ଫୁକୁ ଏଟା ପଟ୍ଟାଇ ସବୁ ।” ଏହି ଧରିବିଲ ମହିମ ପରେରା ଗମ ପାଇ ବାଲୀର ବଜା ପାଇଲେ ଶୈଛିଲ ଦିଲି ଓ ପଲାଶବାବୀର କୁଠୁରୀଙ୍କା ଆକା ଦୋଳାକାଶବାବୀ ଦେଖାଇ ତେଣେ କିମ୍ବା ଗଢ଼ାଗାଲେ ଧରି ନିରିଲ ମର୍ମ ହବ । କିମ୍ବା ପ୍ରଥମ ମର୍ମଦେଵ ତେଣେ ଶାପ ଦିଲି ପୁଣକିବି ବସନ୍ତ କରନ୍ତି

6. A History of Assam, foot note I page 134

১. লাচিত বৰঞ্জন, পঃ ৫২
  ২. জয়স্তীয়া বুৰঞ্জি পঃ ১০৮—৯
  ৩. তুংখুস্তীয়া বুৰঞ্জি, পঃ ৬০
  ৪. David Scott in North East Ind

তাতে সোধা হৈ পুনৰ বাজ্য চলাবলিকে বিভিন্ন
সোধার অর্থ আছিল, পৃষ্ঠকের মাঝে ভজন ঘোষণা
সম্বন্ধের বিকলে পুনৰ সংচয়সূচী লিখ নহয়। কিন্তু
পৃষ্ঠকের সোধা নথলে। ফলত পানীয়কের অভিযোগে
বাস্তবের পটিয়াই থোকা ব্যক্ত হত্তা করা হয়।
ইয়ার পাশের পৰাই বাটীবাজারের বল টুট। এই
সিংহের দিনত বজ্যাক দেখা কুরিলে সোধা বাণি বাজার
কটকায়ে তেওঁ কোরুক বল টুটা পুলি সাহায্য বিচারিকে
সম্বন্ধের সম্বৰ্ধের দিন কোরুক বল টুটা পুলি
আক লুকীর সৈতেও হোমারীয়ার বিকলে পৰাজয়ে
যুক্তি প্রশংসন লাভ কৰিছিল। তাতে বধযুদ্ধ
মন্তব্য কৰিবিলে “এই বাণি প্রধান মোকা। পুনৰ বাস্তব
মহিলের মহিলে”।

অসমৰ পৰা মানক খেলাটো বৰিজাগৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত অবিহণ আছে। ইঁৰাবৰ্ষে বাজি লোগালৈকে বৰিজাগৰ সহীন আছিল। তেওঁদৰে বৰিজাগৰ মাস বৃত্তিক সিংহ। মানক খেলি পঠোৱাৰ প্ৰচল দেশৰ মোটাৰ অজুহাত্ত বৰ্ণি বৰিজাগৰ পৰা কৰিব চাৰি হাতো টকোপৰি ইঁৰাবৰ্ষে কৰ বৰ্ধি কৰিলো ১০। এই পৰা বৰিজাগৰ পৰা বৰ্ণনা আছিল পাটগাঁথ। এই ইঁৰাবৰ্ষে আজৰাবৰ্ষ দশমিক অবিহণ। অভীতৰ সহজো প্ৰেৰণ নিবৰ্গ গড়ত হৈল নি। আজৰ হাতো মোটোৱাৰ বৰ্ণনা যোৰা দিব নিবৰ্গৰ বৰ্ণনাৰ কথায় স্বৰ বৰি আছে।

বাস্তুতিক দিশের বাহিরেও সাংস্কৃতিক দিশের
বাণী বাঞ্ছ পিছ পলি ধৰা দেখা নায়া। আজো
সর্বদেউসমন্বয়ে সাংস্কৃতিক দিশভূতে বাণীবাঞ্ছের মহা
অগ্রগতি হ'চে। পরীক্ষা গুরুত্ব চৰাম বাই গুরুত্ব
কেতুর সমষ্টি বিচার কৈছ পিলি সিংহ বাহুই চৰাম
(২৭ জুন ১৯৪৫)

ଏତି କାମକାଳୀ
ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ ॥
ଭକତଦେବ ।

ଆଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ତାଲୁକମାର

ನಾನಿನಿ ಅಸಮತ ಪಟ್ಟಿ, ಗಹ ಆಕ ಸಡ್, ಡೆಲ್ಲಿ, ಸದೇ ಭಕ್ತಿ ಆಗ ಯಿಂದ ಏಷಿ ಭಕ್ತಿತ್ವ ಭಕ್ತಿಯನ ತೆರೈತಿ
ಪರ್ಯಾಯ-ಸರ್ವಾ ಆದಿ ಉತ್ಸವ-ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾನ ಆದಿನ ದಬೆ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕರ್ಕತ್. ಏಷಿ ಸದ್ಯವೇ ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿ ಉರ್ವಾಶ ಆಧಿ.
ಡಕ್ಟರ್-ಸರ್ವಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾನೆ ಧರ್ಮಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾನ ಹಿಂಡಿಪೇ ಏಕ ಕರ್ಮಾ ಮರಣ ವಾಢ ತಂಡರುತ್ತ ಭಜು ಉತ್ತಾತೆ.

(সন্ধি পুরাণ / মাহেশ্বর / কুমারিকা ৪৬'৮)
 কোনো কোনো পিণ্ডিতে আকে অস্বরূপ বা আয়ুত বৰ
 অমুসক্ষণকে 'ভক্তি' নামে অভিহিত কৰিছে।

‘দেৱা’ শব্দৰ অভিধানিক অর্থ হল ব্যক্তিমে ইচ্ছৰ উপনিৰ্মাণ আৰু সূক্ষ্মাৰ্থ পৰিচয়। গতিকে ডকতমেৰা মনে ডকতক শখা ইচ্ছৰ উপনিৰ্মাণক বৃদ্ধাত্-বৃদ্ধাই ইচ্ছাকীৰ্তন কৰোৱা। ডকত মনে জিজ্ঞেস কৰি, কোথা, কোড়ি, মোহী, মৰ, মাঝস্থ আৰি বিপুক দমন কৰি সদা সদা ইচ্ছৰ উপনিৰ্মাণ কৰে তাৰা আজ্ঞা-পৰমাণুৰ চিতাৰ কৰিব পাৰে কেঠে ‘ডকত’। এনে পথাবলৰী বিবেচা মহুক কৰকৰি বোলে।

(১) ব্যৱশ্যামুক্তান ভজিতিভাবধীয়তে।
 (শক্রাচার্য) বিবেচচূড়মণি(১২)

(২) স্বাক্ষৰশুমুক্তান ভজিতিভাবধী জ্ঞে।
 (শক্রাচার্য) বিবেচচূড়মণি(৩০)

শাস্ত্ৰকথনকলে সাধন্যতত্ত্বে ভজিত কৰ্মহৈগ্ৰহ অনুগৰ্হণ বৃলি বৰ্ণনা কৰে। কিন্তু দৈৱৰ শাস্ত্ৰত ভজিত হৈগ্ৰহ কৰ্মহৈগ্ৰহেৰ পৰা পৃথক কৰি জান আৰু কৰিব হোগ্যহৃতক্ষেপে মৎস্যপুৰুষ অপৰ সামাজিক বিধান কৰা

ପାଞ୍ଜଟକେଳି ଭକ୍ତି ସହି ପରା ଭାବୁ ଶକ୍ତି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେଖିବା ଯାଇ ।

ଦେଖିବା ସଥି ଭକ୍ତି ସହି ପରା ଅର୍ଥ କବି ।

ଭକ୍ତିତ୍ୱେ ଧ୍ୟାନି ଦେବୀଗ୍ରାମ ପ୍ରକାରିତିତ ।

ତତ୍କାଳ ଦେବୀ ପୃଷ୍ଠାରେ ଭୋକା ଭକ୍ତି କହେନ ହୁଏଇ ।

(ଲିପି ପୂର୍ବାଳ, ୧୦୧୧୧)

ଅର୍ଥାତ୍, ଉପାଥ ଉପାଶମାନତ ପ୍ରସର ହେଲେ ହେଲେ ଅନୁଭବ ହିତକାର ପ୍ରାଣୋଜନ ହୁଏ, ତାର ନାହାଇଁ ଭକ୍ତି । କରି, ଯନ୍ମାନିକାରକାରୀ ଉପାଶମାନ ପ୍ରତି ଯି ଆମକ୍ତି (ବିତି)

ଏହିବିନିମିତ୍ତେ ଏହା ପ୍ରଥା ଆହେ “ସଂଶୋଦୀ” କେନେ ? ଯେତେ
ମୃଦୁର୍ବଳା ଗତି କରି ଅନିତାର ସମାକ ପ୍ରୋତ୍ତି କରାଯାଇ
ଦେଖେ ଶମ୍ଭବ । ତାତ ଯି ଚିତ୍ରମ କରେ ତେବେ ଶମ୍ଭବୀ ।

ଶେଷାତ୍ମକ ବାମାବଳ ସଂଶୋଦୀ ବା ଧ୍ୟାନ ହେଲେବେ କରାଇବେ ।

ଚିତ୍ରକୋତ୍ତ୍ମା, ସାହୁ ୧୯ ଭକ୍ତିତା ଶୈଳ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ।

ଦେଇଛା ତମ୍ଭୁ ତମ୍ଭୁ ମୁହିମୁହିମି ଭାଷ୍ଟୋତ୍ତମ ଶାମାତମ୍ଭୁ ।

(ଖୀରୀତ୍ୟାଳ)

অর্ধাং জানেরে জ্ঞানবিহুর প্রতি উন্নতাছি চিৰ। তাৰেষ অজ নাম 'সংসাৰ', 'ইচ্ছা' প্ৰতি। সেই ইচ্ছার পৰা মুক্তি লাভ কৰাকে মোক্ষ বোলা হয়। দেখে এষ মুক্তি বাঢ়ি নকৰে তেৰে সমৰ্পণী। অতিয়া আধাৰিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা 'ভক্ত' আৰু 'সংসাৰী' কোনো বৃজাত বিশেষ অছৰিখণ্ড নহৈ।

ভক্তদেৱা অহুচান্তো কেতিয়াৰ পৰা অসমত প্ৰচলিত আছিবে সন্তোষকৈ কোৱা টান, কিমো নিষিদ্ধিকৈ কেনে প্ৰমাণ এতিয়ালৈ আৰাৰ হাতত পৰা নাই। এইচৰ ঠিক দেৱ অৰ্থিকৰণৰ মাধ্যমেৰ সময়ৰ পৰা ভক্তদেৱা অহুচান্ত বিশেষভাবে প্ৰচলিত হোৱা পুল অহুমান কৰিব পাৰি। অৱশেষ এটা কথা ঠিক দেৱ অৰ্থিকৰণৰ আগতো অহুচান্তৰ প্ৰচলণৰ আছিল আৰু মহাপুৰুষজনানাই। সেই অহুচান্তোকে নন্দনকৃত কল দিলো। প্ৰমাণ হিচাপে আমাৰীৰ বিলাসিত (১২০২ পুঁ: অৰ্থাৎ ১১৫৬ শক) উপৰে ধৰা 'সু' শব্দৰ প্ৰয়োগ দৰ্শিত ধৰিব পাৰি। অৱশেষ শুভকৰণৰ সময়ৰ পৰা অসমত সত, নাৰায়ণ আৰিৰ প্ৰিণ্ঠি বাজকৰে হৈ। তাৰ লগে লগে সত (সংস্কৰ্ত) বা সংস্কৰ্তী মঠ নাহৈ এটি ধৰ্মী অহুচান্তৰাৰ অস হৈ। এই সত বা সংস্কৰ্ত মঠবৰেষত ওক্ত প্ৰিয়সনকৰণৰ সদালোপ পতা দিবৰৰ ওপৰে ধৰ্মীতা ভজিয়াহোৱা কৰা আলোচনা হৈ। এই আলোচনা তিনি বচতোলেক আৰ্কণিত হৈ ভক্তত মন চালি দিলো। শ্ৰেষ্ঠ সংস্কৰিক ধৰ এবি ভজিস্বৰূপ হৈ। এনে লোক সমাজত 'ভক্ত' নামে জনোৱাত হৈ পৰে। গুৰু আৰু ভক্তসন্দৰৰ সম্বন্ধে নেৰাদেশেৰ। গুৰু-সন্দৰৰ লিপিৰ ওপৰে ধৰ কিমান প্ৰচাৰ আৰু শিষ্য-সন্দৰৰে যে গুৰুৰ প্ৰতি কিমান অচলা ডকি তাৰ অলস্ব প্ৰমাণ দেৱামৰীয়া বিশোৱ। সি নি নহুক, এনেকৈ ভক্ত হোৱা বচতোলোকে পিছত নিজে নিজে সত, সংস্কৰ্ত আৰি পাতি দৈছিলো। এতিয়াও ঠৰে কুঞ্জে বচতোলোক।

এইবৰে সত-সংচৰেৰত হোৱা ধৰ্মালোচনাৰ

ফলবৰকলে বচতোলো মাহুচ উপকৃত হৈছিল। কিমু যুক্তি সাধক বা ভক্তৰ শম, বিচাৰ, সমৰ্পণ কৰাৰ সম্বৰ্ধে—এই চাৰিটা গুণৰ অতীৰ প্ৰোজেক্ট। শক্ষণ পষ্ট উৱেগ আছে—

মোক্ষবাবে দাৰুণালোক্তাৰ পৰিকীৰ্তিতা।
শমো, বিচাৰঃ সন্তোষক্ষণ্ঠঃ সুৰ সুৰহঃ।

অর্ধাং মোক্ষবাবে শম, বিচাৰ, সমৰ্পণ কৰাৰ সম্বৰ্ধে নামে চাৰিভজন দাৰুণক আছে। তাৰ কালজৰূত হৈ দৈৰে শিখণ্ড। লগে লগে সত, সতজো চাৰিবৰেৰ বাবিল হৈ অনুবৰ্তী মহুব মন তাৰ বীজ সেমাই পৰে। কিন্তু প্ৰিয়ৰ কৰে কেনেকৈ কৰিব লাগে তাৰ কৃৎগৰ্ভ পিচাব অৰ্থকৰণ বিলকৰ পঞ্জে সমৰ্পণ হৈছিলো। এই লগে কৰাৰ সত-সংস্কৰ্ত মঠবৰেৰ সত-সংস্কৰ্তলক সাঙ্গাং নামোৰ কিমু মানি চাৰিভজন আৰু সেই সামুপৰ্যন্তকল পৰলৈ তাৰ আনি পুৱাই পুৱাই শুণখ্যা কৰি পাহনা হোক কৰিব পৰে। তেওঁ বিলকৰ বিশ্বাস যে, সাধুবৰ্ধন সংষ্ঠ হৈলগৰ পৰামৰ্শ দেৱাৰ কৰিব।

শিষ্য আৰু ধৰ্মপ্রাণ লোকে স্বলৈ মতি আনিব।

কৰেৱা, শুভুৱা, স্বামোৰুচি উপৰাব দিয়া প্ৰয়োগ কৰলজৰূত 'ভক্ত সেৱা' অহুচান্তোকে পৰিপৰণ আৰু পুল কৰি পাৰি। বৰ্তমানে প্ৰালীন ধৰা আচাৰ হৈ বোৱে এই পৰে এইচৰ কথাকৈ কোৱা হৈ অৱৰ্দণ লগত দাব পৰে, কিন্তু ধৰণোবাৰ আৰি কৰিব নোৱে।

সেৱা মূলতে এক, হেছেু ধৰ্ম ও মূলত: এক।

। অসম মাহিতা সভা পত্ৰিকা।

(১) সন্ধি, (২) মহস্ত, (৩) দহনীৰ ভক্ত, (৪) পাঠ মহুব ভক্ত আৰু (৫) এক মাহুব ভক্ত। বৰ্তমানে পিচৰ চাৰিপৰি ভক্ততে ধৰা দেখা যাব। এনেক মৌলি পিচৰ কৰাৰ মূলতে গাঠিগোৱা অৰু একোটা ঘৰে। 'সন্ধি' শব্দৰ অৰ্থ 'হ'ল 'স'ভ অস্ত অৰ্থাৎ আৰাত সেৱে নিজকে অস্ত নিয়াৰ পাৰে তেৰে 'সন্ধি'। হস্ত প্ৰৰ্থণ মোহুৰ অস্ত, মানে আজনানা হৈত্যি হুৰ হ। হস্ত বাঢ়ি কেইতো শ্ৰেণীৰ প্ৰেৰণ। সেইবৰে নাম যৰ ভক্তৰে দিয়া অগুণ সদাকে পোৱা তাৰ অমুহায়ী দহনীৰ ভক্ত, পাঠনীৰ ভক্ত, একোনাৰ ভক্ত পুলি বিশেষত হ। হস্তৰ সামৰণিকৰণী সকলকে সাধনাৰ বৰ অমুহায়ী 'হস্ত', 'প্ৰৰ্থণস' 'সামৰণী' আদি উপাধিবে হস্তিত কৰা দেখা যাব। সেইবৰে দহনীৰ ভক্তক বৰকতক পৰোক্ত হৈ। এও শোক-লোৰাৰ পৰামৰ্শ কৰিব পাৰে।

মাহুব শব্দৰ বাবে হ'ল, ধৰণী পিচৰ আৰু ধৰ্মী নামীৰে খাস-প্ৰায়সকলে বায় চিৰ প্ৰৰ্বহমান। এষ প্ৰায়সত আৰ্কণীয়ক আৰু বিক্ৰিয়ালীক ক্ৰিয়া। অনৱৰত হৈ আছে। লগে লগে 'হ' আৰু 'স' এই দুই শব্দৰ উৎপত্তি হ। উৎপন্নত আছে—
সকাৰেৰ বহিৰ্যাতি হকাৰেৰ বিশেষণ।
অজনা তেন বিদ্যাতা দেৱিমান মোক্ষস সন।

বিক্ৰিয়ালীক বা অগুণ বাবাৰ সহৰণত ওক্তদ
কৰিব আৰু শক্তিৰ অষ্টানী মূলাশৰীৰ পৰা সহৰণৰে তুলি লোৱাকে দেৱা পোৱে (এই কোশল ওকগামা)। এই দেৱাব বাবাৰ আৱৰ্মণ হোৱাৰ পিছত তেওঁক ভক্ত, বৈকৰণ, সামৰণী প্ৰৰ্থণস আৰি উপাধিবে বিশেষত কৰা হৈ। বৰ্তমানে আমি যিসকল ভক্তক লগ পাইছোক তেওঁ বিলকৰ আৰ্কণী ভক্তত নহৈ আৰু এই কোশলে তেওঁ বিলকৰ আৰ্কণত। ওপৰে ধৰণী সেৱাক 'হস্ত' শব্দৰ লোৱা হৈ। উপনিষদেও তাৰেই কৈৰে—'হস্ত প্ৰৰ্থণৰেৰতেস'। চৌলাস, সামৰণীৰ গোবিন্দ চৌধুৰীৰ লেখনিতে এই 'হস্ত'
মধুৰ স্পষ্ট উৱেগ আছে।

। বাবতে মধুৰ জ্ঞান হুৰিকে সেহেবে।
তোকন নতকি আৰাতৰ পৰে।

চট্টগ্রাম—“মুক্তির হয় হংস ঘোষের আশ্রম”

গোবিন্দ চৌধুরীয়ে এই ধরনিক প্রথম ঝড়ান বুলি
বর্ণনা করিছে—

আজ্ঞাত্বক্তেরি চল সহস্রাবে সেৰামেন্তে সদা।

প্রথমঘণ্টারে।

গোবিন্দানন্দ পাইলে তাহারে, আৰু আসিতে হৈবেন।
সংস্পৰে॥

সেৱাত সাধনা লাগে। তাৰ বাবে লাগে বিধেকৰ
উপলক্ষি আৰু বিধেক উপলক্ষি বৰ্ক হৈতুকে মাঝুহ
ছীৰেশ্বৰ। এই হংস সাধনা কৰিবলৈ কোনো বৈনোৰ
বা আন উপকৰণাদিৰ প্ৰয়োজন নাই। কিন্তু এই কাৰী
আৰুৰ সকৰণোৰে পথে সম্পত্তিৰ নহয়। সেৱে ভক্তক
মতি আৰু দৰতে মাঝুহ ইষ্ট-ঙু-কৰ্ত্তৰ কৰিবৰ যাতে
তেও পিলাকৰ মৰণ হয়।

লোকীকৃ মৃক্ষিকোপ পৰাই এনেকৈ ভক্তক মতি
আৰু সেৱা কৰোৱাৰ উপকৰিতা নথক নহয়। এমাদ
কথা আছে—‘তথ কৰে তত শির’। মাঝুহক সেৱা-
শুক্ষমৰ বাবা সহষ কৰিব পাৰিবে ইয়েৰো। সহষ হয়।
ইবাজীত বৰ্ক বচন একই এইভিনিতে উপৰেনীয়—
‘Service to men is service to God.’

এইভিনিতে এটা প্ৰথা আহে বে মাঝুহ কিম ভক্ত
হয়? কথাতে কৰ বিধানে আৰু মূল। তত্ত্ববি
অধ্যান, সংস্কৃত, সদালাপ, সংকৰণৰ আধিবি কাৰণে মাঝুহৰ
অস্তৰত ভক্তিৰ উদ্বেক হয়, ধৰ্ম বৰ্ত হয়, লক্ষ লগে
মনত বৈবাগ্য ভাৰ জোৰ আৰু কৰ নোৱাৰেখেয়ে তেওৰ
মন সেই পথৰ ঢাপলি মেলে। কিন্তু এই কলিকালত
বিধেকে ভৱজ ঘোষিতৰ অভাৱ সেইদেৱে সাধন কৰিব
পৰা শক্তিসম্পৰ্ক, জ্ঞান-পিণ্ডাশৰ সাধনকৰে আভাৱ। আজিব
মাঝুহ প্ৰাণৰেক উদ্বেকে ক্ষেত্ৰে আৱাকে ক্ষেত্ৰ নহয়।

বৰ্তমানে আৰুৰ সমাজত প্ৰচলিত বৰ্ক ভক্তসেৱক
মূলতঃ দুই প্ৰকাৰে ভাগ কৰিব পাৰিব। যেনে—(১) কৰিব
কোনো সেৱা নকৰক লাগে সদাচাৰৰ (‘সৎ’ মুক্তিৰ দৈব
সেৱা), (২) সাধনৰ সেৱা। কৰিব আৰু আচাৰৰ শব্দই আসন বুজাই।) এখন আৰু

চাৰিবিধ—(ক) মৈকেবদি, (গ) ছুকিবদি (গু মু
কৰিব আৰু ঘু) ভৱলকৰি। পেৰাটোৰ প্ৰথম ‘কৰে
শৰ অৰ্থ কি? আগেতৈ কৈ অৰ্থ হৈছে মাঝুহ ছীৰেশ্বৰ
শ্ৰেষ্ঠ বোলালৈ কৈ কৰ্ম কৰিব লাগে সেৱে ‘কৰিব’ র
প্ৰাণ কৰ্ম কৰিবকে ‘কৰিব’ বোলা হয়।

কেৰি কৰিবি: মৈকেবদি আৰু কৈবল্য কৰিব
সেৱাভক্তিৰ উত্তৰ। ভক্ত হলে কৰিবি সেৱা কৰিব লাগে
মহিষ হলে মৈকে কৰিবি কৰিবলৈ লাগিব। ভক্তৰ
কথাবিলাক আধাৰিক তথ। দেহতত্ত্ব হিচাপে যো
কিলোহে ইয়াৰ তাংশৰ্গ সমৰকভাৱে বৃুহ হাব। আৰু
সমাজত যি সেৱাৰ প্ৰচলন আছে সি লোকিক
হিচাপেহে চলি আছে, সাধন কৰ্ম হিচাপে কৰিবলৈ
প্ৰাণ কৰ্ম নহয়। ইয়াত লোকিক কৰ্ম অছান্তন সত্ত্ব
আধাৰিক বৰ্কাবৰ্ক কৰিবলৈ পৰ্যামোন হয় কৰা হৈ।

মৈকে শৰৰ অৰ্থ গীতৰ মতে—

মুহূৰ্তা আছয় মৈকে মুৰৰ ভিতৰ।
গুট বায়ু পশ্চিম অমৰ হয় নৰ॥

মৈকে শৰৰ অৰ্থ বাহারাড়। বাহারাড়ভাৱে মাঝুহ
গোটোই শৰীৰটো ধৰি আছে। এই বাহারাড়ৰ মাঝুহ
স্তুতি নাড়োৱে মূলাধাৰৰ আৰু সহস্রাক সংযোগ কৰিব
অস্তৰে উৱেগ কৰা। হৈছে দে প্ৰাণাদৰে বাবা হয়
মাগেৰি মূলাধাৰৰ পৰা সহস্রাবল আপন বাবা হয়।

মন বা চিত নিৰো (যোগিস্তুতিনিৰো) কৰি
পাৰিবে মাঝুহ অমৰ হয়। তেওৰে ইয়ামুকু ও আৰুৰ
শৰীৰ তেজৰু, দৰ অৰ্পণ পত্রি—এই পত্রি(তেজৰু) কৰ্তৃ
কৈ বায়ুকে ধিৰ কৰিবলৈ পাৰিবে আৰহাৰ (অৰ্পণ
বিবৰণোৰে মুক্তিৰ বিবৰণ অৰহাৰ)। সেই অৰহাৰ নামই
হৈ; দৰ অৰ্পণ (কৰিবৰ ধৰে) সেৱা নকলি
পদত এনেবে আছে।

বথন উজান আসোৱে উত্তীৰ্ণে যাবে।
ভাটিয়া যাবে ভাটাব বেলো॥

এইভিনিতে এটা কথা উৱেগ কৰিব লাগিব তো
কোনো সেৱা নকৰক লাগে সদাচাৰৰ (‘সৎ’ মুক্তিৰ দৈব
সেৱা), (২) সাধনৰ সেৱা। কৰিব আৰু আচাৰৰ শব্দই আসন বুজাই।) এখন আৰু

। অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ।

লাগে। ভক্তসকলৰ মতে ওক নহলে কোনো কাম মিষ্ট
ইড়া, পিলু। আৰু হৃষু মাৰ্গৰে খাস-প্ৰাক্ষাৰ বিধাৰ
গতি। সেৱে বাধাৰ আৰামদান কৰকো বৰ্তবে তিনিশৰ
প্ৰথমখন ওকৰ নামত, ছীৰেশ্বৰ নামত আৰু আৰু
ভূতীয়ন বাধাৰ নামত আগ বেঢ়া। হয়। ওক সুস্মাৰ
ধৰাবিলৈ আৰু কোনো আৰহুবিলৈ পত্রিতৰে পৰিদিন ঘটাৰ
মোৰে। ওক দেহতু ভাঙ্গ দেৱে অকল উপৰ নামত সদা
চাৰ পাটিও সেৱা কৰা হয়। সদাচাৰ পাটিওকৈ পত্ৰিতৰে
বেৰ আৰু বেৰকৈ আছে। তাৰ তাৰ কৰ বেহি আছে।
দেৱে, দেৱ অস্তৰত ৫ সেৱাৰ ভাগোৱা পথ, বগ, বগ
কথা পাহুই কামিনী-কামিনীৰ পিছত কৰকোভাৱে বিৰ-
বাহুমান আৰু বাহুবাহি গতিৰ ওপোটীই ‘বাবা’
অৰ্পণ হিব্রাবাহিৰ পত্ৰিতৰে ওচলৈ আৰুৰ তিয়া পত্রিতৰে
ধৰ বেৱাৰ পাখিলৈ মোকছ পাৰ পাৰি। এই
মোকছই মাঝুহৰ বৰ্কৰিৰ বা কাম। এই কৰল
চিকি নিবেৰু কৰাৰ নামেই হ'ল ঘোষাদান। ধৰ উণ্ড-
চাউলৰ দৈবেৰু, নাবিকল, পক কল, তুহিবাৰ আৰি
উপকৰণ, পানী আৰু চৰ্যামূত আধিও লাগে।

কৰল নামত পতা সৰাবৰত কৰকো বৰ্তবে এবিধৈক
ধিৰ লাগে। ভীৰুক শব্দে ধিৰ প্ৰথম বায়ুক বৃছাইহৈ।
উৱেগৰ সকলে ভীৱুকী হৰনীৰ দৈৱীয়ে ত্ৰিমুগৰ দীৰ্ঘীৰ
১৪ শুল্কত কৰা ভীৱুক পৰৰ আৰাদিক বায়ুৰ্যা
এই সপৰ্কত ইয়াত উৱেগ কৰা হ'ল। ভীৱুক—শৰ
শৰে আৰু—প্ৰাণাদৰ, ব শৰে বহিকীৰ্তি অৰ্পণ চৰু
শৰীৰৰ তেজৰু, দৰ অৰ্পণ পত্রি—এই পত্রি(তেজৰু) কৰ্তৃ
কৈ বায়ুকে ধিৰ কৰিবলৈ পাৰিবে আৰহাৰ (অৰ্পণ
বিবৰণোৰে মুক্তিৰ বিবৰণ অৰহাৰ)। সেই অৰহাৰ নামই
হৈ; দৰ অৰ্পণ (কৰিবৰ ধৰে) সেৱা নকলি
পদত এনেবে আছে।

কৰকৈবলি সেৱাত ওপোকৈ আৰু পতা উণ্ড-
বিত কৰ এভাৱে তিনিশৰ হাতোৱামৈলকৈ কাঠি বৰণ
কৰি আৰিব লাগে। বৰণ কৰি আৰুৰ পিছত কৰল
ডাল ভক্তসমাজৰ মাঝত শক্তি হৈ। কৰডালৰ
ওপৰত ডালৰ তাঁকি এগাছ আৰু চাঁকিভালৈ শেক-
গুণ সক মাত্ৰি চাকি জোৱাৰ হয়। তেও সৰিবৰহ
বা গুণ ধিৰিব, পশ্চিমা হতৰ বা কল্পাদ্ব হ'ল
লাগিব। ইয়াৰ আৰাদিক বাধাৰ অৰ্পণ এই হিচাপে পোৱা
হৈছে দে কৰকোলি’ হ'ল মেৰেতো; সক চাকিভাৱে
হ'ল মেৰেতো এগাছ; আৰু হ'ল বৰ্হীৰীক আৰু চাঁকি
গুণ হ'ল সহস্রাৰ। অগ্ৰিমে পৰে পথক বহুবীজ শিখাৰে
মূলাধাৰ চৰণ পৰা অগ্ৰাদ বায়ু তুলি বটেজ তেও কৰি
সহস্রামে তুলি লোৱা অৰ্পণ পৰা অগ্ৰাদ বায়ু আৰুৰ কৰিব পাৰিব।

তকতে বৰাক প্ৰথম আৰাদিক মালে মালে। সেইবৰে
বাধাৰ নামত ভূতীয়ন আসন পালে। বাধা অৰ্পণ
পৰা আৰাদ ভাগ কৰিব পাৰিব। কৰণ আৰুৰ পৰা আৰাদ
পৰা কৰিব তিনি শুণ সকৰ, বৰ্ক; আৰু তকতে

ভক্তসেবার আন এটা আচরণিক অঞ্চলীয় শাস্তি। ভগুন প্রতিটো কর্মসূচীর মাঝে যথে কিমুমন পদ হব নয় এই সোবা হয়। ইংক জিয়া সোবা বোলে। ‘গোটাকাঙ’ বুলি এখন চিহ্নিত হচ্ছে লিখ। অভিহত একা বুলি সুন্দর হয়। কিন্তু এই পদসমূহের ভক্তসেবার মুখে দুরে প্রচলিত হৈ আছ। বুলি বিশ্বাস হ। বর্তমানে ঘোষাব পদকে চিৰা হিচাপে গোবা দেবা হাব।

মূলকবলিজ্ঞানকবলি:

ইখব সেৱাত মূল-বিৰি কি সেই অৰ্থতে মূল কৰণি সেৱা কৰা হয়। সেই কৃপালীয় পাদপূজন কি উপচাহেৰে কেনেছুৱা পূজাগুলি কৰিব। লাগে তাকে এই সেৱাক কৰিব লাগে। সেইসেৱে কি নিয়মেৰে বাস্তুত, কেঁচুত, মন্ত্রত, কৰিব লাগে; পৰমপূৰ্ব পৰমায়াৰ চৰণ ধূৰাৰ লাগে সেই কৰিব অৱসৰণি সেৱাত কৰা হয়। তাৰেগুৰি দৈনন্দিন কৰ্ম, সেৱা হোগাচাৰ আৰি কৰোন্তে অসমৰ কৰিব লাগিব। আচাৰবন্ধুৰ অকৰণি সেৱাৰ অৰ্থতত্ত্ব।

কৃতিকবলি:

‘কৃতি’ অৰ্থ দেহচৰিক মুকোৰা হৈছে। গুৰুত বিত্তি, অৰ, তেজ, মৰৎ, বোৱা; পক ডায়ার—কণ, বৰস, প্ৰস, স্পন্দন গুৰুত কৰিব। কান, নাক, বেলেজিৰ, তক; পক কৰ্মজ্ঞৰ—হাত, ডৰি, পহ, পিল আৰি বাক। সন, বৃক্ষ, অহঙ্কাৰ আৰি চিত এইবেগেই দেহচৰিক এই অপোৱাৰ আৰা— যিক বিচাৰকে আৰক্ষকবলি সেৱাত কৰা হয়।

ইৱৰাৰ উপৰিও আৰি সেৱা প্রচলিত একা বুলি জন্মা দাব। তাক ডায়াৰীয়া সেৱা বুলি কোৱা হয়। অৱশেষ এই সেৱার গুচ্ছল এক টুকু গুড়ীয়ে ভিতৰত আৰু আছে। উক সেৱাত গুৰুত ‘ম’কাৰ অৰ্থৰ হয়, মৰৎ, বৰস, বৰত, মুসু আৰি মেঘুন ধাকে।

তাৰিক মতাবলীবৈ এই গুৰুত ‘ম’ কাৰু অৰ্থ ভাবাগত হিচাপে লৰ আৰি সেইসেৱে তাৰীয়া সেৱাত উক পাঠোঁকৈ অপৰিহাৰ। আলতে আৰাজ্ঞিক অৰ্থ বেশেৰ পথেতে গুৰুত ‘ম’ কাৰু অৰ্থ উক সাধন বাবৰিব হিপ। ভাগৰত মাহাত্ম ইৱৰাৰ মুখেৰ ব্যাখ্যা আছে। ভাঙ বোৱা সেৱক বাতিলোৰা সম্পৰ্কৰ বুলিৰ সোৱা হয়। বাতিলোৰা সম্পৰ্কৰে বেৰৰ কচুত মানি নিলোৱ। (এই সম্পৰ্কে ‘গোৱা কোতি’ৰ ২ম বছৰ ১১ পঁ সংখ্যার প্রকাশিত বৰিকামোহিন নামৰ ‘বাতিলোৰা সম্পৰ্ক’ নামৰ প্ৰকৰটো সুবো)

- (ক) উগৱি মুকৰে লি রৰ্ম আচৰে
আৰিও বেহাইছো তাক।
- আমাৰ পুৰনান্তি কিমতে তিৰ
দিনে বাতি চিন্তো তাক।
- (ৰ) অসৱাক বাহি অপিয়াক দিয়ে
এই হে দেবেৰ সৰা।
- আৰি বৰুৱনে লি রৰ্ম আচৰে
চাৰিবন দেৰেৰ বাজ।
- (চেতি) পাতৰত কালা কুটি মুঁুৰু
(চেতি) পাতৰত কালা কুটি মুঁুৰু (মুঁুৰু)

সামাজিক সেৱা:

সামাজিক ধৰ্মজ্ঞান মাঝহে অলগমন ধৰ কৰা বিত্তি, অৰ, তেজ, মৰৎ, বোৱা; পক ডায়াৰ—কণ, যানমেৰে বা কোনো অপোৱাৰ আৰিব পৰা হাত স্বামুৰ অভিপ্ৰায়ে ভক্তক মাতি আৰি চিৰ সেৱা—তৰাৰাৰ প্রাণপাতা আৰি কৰে তাৰ কোনো প্ৰেৰি কৈভাগ কৰি দেৰাবি। কিৰ মুহূৰ্তে সামাজিকহীনী কেতিলাৰা পাতৰিয়ি, বেতিলাৰা তিনিবিক অৰ কেতিলাৰা এবিজ সম হোগাৰ লি সেৱা কৰে। সেই হিচাপে এই সেৱা

(ক) পাঠ বিধা বা পূৰ্ণ সেৱা; (ল) তিনি বিধা কৰে

আৰি (গ) এক বিধা বা চাউলিকৈধৰ সেৱা মাঝে

মায়াকৰণ কৰিব পাৰি। ভক্তসেবল অহান লাগে

গোনতে গুহষ্টৈ তেক্তোবিশাকৰ অৰ মুদুৱাই আগতে সহজে

বৰা আসনত নি বহাবৰ লাগে। ঠাবে ঠাবে এই

বিহুৰ কিছি আগা-পিছাটৈক কৰা দেৰা হাব। মহষ, বৰকত, স্বীকৃতকৰ্ত, পাঠক সকলোৰে আসন বেলেগ বেলেগ। পৰাজ্ঞাপাঠ বোৱাৰ পিছাটৈক মুহূৰ্ত অথবা গুৰুতীয়ে হস্তকৰ্তৰ ভূৱাৰ মিঠাটোৱে মিঠাটোৱে বিব লাগে। সেই সময়ত হস্তকৰ্তৰ নিৰ্বেশকৰ্তৰে আন ভক্ত বা ভক্তনীৰে কাপোৰে এখনেৰে আন মাঝহে তাৰ নোৱাটোক আৰবি বাবে। অৰ বোৱাৰ পিছত ভক্তৰ দেৱা পাতৰত বোৱা উজিষ্ট বুটলি আন গুৰুত সকলোৰে বৰা লাগে।

একতাৰ ভক্তৰ পৰাকাটো এই কাৰিব দৰা মুকুৰাৰ হলেও বড়মান বিজ্ঞনৰ দিনত এই একা বুকলিমুৰি বুলি কৰ লাগিব আৰি ই গুহষ্টৈল নৰব। পাঁচিবিধৰ সেৱাত প্ৰথমে ভক্তসেবল অলগমন ধূৰাৰ লাগে। তাৰ পিছত কৰে পৰমাৰ, লাক-পিঠাৰ, অটৈৰেৰ-কড়াই আৰি প্ৰেৰত ভাত মুদুৱাৰ লাগে। সেইসেৱে তিনি বিনালত প্ৰথমে বলগান, ভিতৰতে পৰমাৰ আৰি হচীলৈত ভাত ধূৰাৰ লাগে। একত্ৰিত পৰমাৰ অৰ কল পৰমাৰ অৰ অৰ অৰ তাৰ দেৱাৰ পিশ কৰা হয়। এইবিনিমত এটা ব্যক উৎৱে কৰা কাল হব বে ‘ভক্ত সেৱা’ বাহি মুৰু আৰাব মহষত, ভক্তসেবল সাধনবন্ধন সামিয়োকী। সেৱা সেৱা ‘সামিয়’ বা ‘বিনামিয়’ লি কোনো প্ৰকাৰে কৰিব লাগে।

সামাজিক:

নিৰ্ময়তে ভক্ত হ'লে তুলুৰী অথবা কুৰাকৰ মলা পিলিৰ লাগে। ভক্তবি মোনা বা জোলোড়া অখন লৰ লাগে, মোনাখন চালিবৰীয়া হ'ব লাগিব। তাক টেমো-কঢ়াই আৰিব লাগিব। মুৰত আলি, হাতত সাড়ো গুঠি একা টকোন লাগিব। বেৰা টোনি কণালত কোঠা লৰ লাগিব। ভক্ত হ'লে ভাৰোৱা, কৰি কৰাবি কৰো। পৰিবাগ কৰিব লাগিব। আহাৰ বিনিমতে কেতোৱাৰ নিয়ম ভক্তসেবল মানি চলিব লাগিব। আলোচনাৰ পৰা দেৰা হাব এই প্রচলিত

বোৰো তোৱাৰ আৰুত ধৰে, বে শেছু থাবা তোৱাৰ নামে, বাবিৰ ছুখিত বৰে আৰি।

প্রেসচার করি উঠি যাতি সন্তুষ্ট—

কাগ পুরীয়ী কাপ

আমি যুক্তি কুলো

শুভ্য বৃক্ষত লাগে ।

যাতি বালি ভাত পাতা তোল পানী দিব লাগে—

শুভ্যাপি, চুক্তাপি, গুরাপাপি,

শুভ্যাপি, শুভ্যাপি তোমার নামে

কল মাতি উক করো আমি ।

তিবিবারে তিনিদো দুর করি ধূত

সুষ শুক পদবল দিব তুলি সুত ।

এই বুলি তিনিদেশ পারী যাবির লাগে—

গুড়া, গুড়া, পোরাবী, চুক্তে দিলা বু

বিড়া ভজতু পদবলে দেহ ।

জীব সমত্বে করো এক ।

এই নামে পানী বাব লাগে ।

ভাত বাহিবলৈ হলে তলব নাম কাকি আওয়াহিহে

ধূলত চাউল বাহার লাগে—

বাব নামে ফল পুল

গোবু নামে জল মু

শোবুন নামে পাথুলুন কৰে ।

বাহু ভজতি বল ।

অলে পুল খলে পুল পুল চুতভিতি ।

কুঁজ পেট কুরী, হৃষ্মুলে বসি ॥

এই নামে প্রসার করিব লাগে ।

অরুকা, অরুকা, অরুকাসাব

নাম অবে করি আছে অগত উকাব ।

অরুকা তুম, বিশ তোকে

বিশু, কুকে নিবেলি

যে কুব কোরেন

আজা পুঁজ হব মন ।

এই নামে কুব পুব লাগে ।

বি হবে বৰে বোলা, ধৰ্ম ধবে চাতি

তাহাৰ ওপৰে চলি যাব, কালপুকুৰৰ নাতি ।

শুক আগ, শুক পাছ, সৰবিশিনি কুবি নাম ।

হাতাকালত এই নাম লৈলে খোজ দিব লাগে ।

যি কেনো ধৰীয় অঞ্জানুৰ ভেটিত উত্তীর্ণে হৈ

তলব নাম কাবি মৰ লাগে—

সত্তৰ বৌকাত উঠো নাও বৈষ্টা বিৰ ।

অপ্রাপ্তে পাব হত ভুমণী তৰি ।

ডক্তসকলে মহৱৰ পৰা আজা নাপালে কেবে
এটা কাম কৰিব নোতাৰে । ৰঁণীঁ বঢ়াবলৈ যি গোক
উলকবারি আগবঢ়োৱা হব, মহৱী আজা মিলে
মুহুৰ্মেলা কৰিব পাবে । সেইবেলৈ আজা মিলে
সহাতাৰ পাতিৰ পাবে, অৱ শিক কৰিব পাবে
মুঠে মহৱৰ আজা অবিহৈ একো কাম হব নোতাৰে ।

উথেয়োগা যে ডক্তসমাধৰ মাজত প্রতিত প্ৰ
কিছুমানো সৰ্বশাশ্বতৰ মাজত বাহবাৰ নহত । যেনে—
'ভাত'ক চাউল বা 'প্রসাদ' বোলা হব । কাৰণ তেওঁ
বিলাকে ভাতক ইথৰৰ নামত উছুৰি বাবৰ পিছো
প্রসাদ হিচাপে এখন কৰে বাবে 'প্রসাদ' । প্রসাদ
'আলী'ক 'বিহ'; ভাতবার্ষৰে দিবা 'পাতক' বা
'পানী'ক 'জল'; তামোল-পানক 'ওষা' বা 'মুলি
(মুৰ- পচ- মুদ্দি), 'পুকিল'ক 'অবিহল' (অবারো-
ঝোৱাৰ); বাব চাৰিক 'আসন'; ইথৰৰ বা কুম
আশনক 'শুদ্ধাচাৰ' (অনোবী সুধাচাৰ) বোলা যাব ।
ডক্তসকলেক সুধাচাৰ খোলা হব । ওশনাক আলো
চৰাল পৰা ইৱাকে কোৱা মুক্তি সাপেক্ষ হব যে 'ভু

বৰ তাৰিক বাবৰা যি হিচাপে কুব হৈছে দৈক্ষণ্যৰ
বিলাকে মাখোন মূলমুক হংস সাধন কৰিব লাগে ।
পৰা আমৰ সমাজত একা ডক্তসকল সম্পূৰ্ণ মূৰক । তাৰ বাবে লাগে শুলীৰ্ঘ যোগাভাল, অকৰ্তৃ; পৰ
বিলাকে পৰমপূৰ্ব পৰমামুক 'মৰ্ম' কৰিবলৈ হ'লৈ
নিৰ্দেশক হিচাপে লাগে তৰজ, শাৰুজ শিকওক আৰ
গাহিক জিবা কৰিব কোনো পৰোৱন নাই । তেওঁ শক্তপোৰেশ । *

* প্ৰকটো স্বত্ত্বাতৰে সহাৰ লোহা হৈছে—

পৰীয়ী কুমানমৰ—(১) আৰায়া মুক্তবলী, (২) প্ৰক্ষাৰলী

পৰীয়ী শুকাশানমৰ—সাৰম-বহত

চেতৰা পাৰৰ—কলা-চুতি

বাক্ষিবিশেষ হল—

১। ১ ভাগা দেৱী—পচৰীয়া, কামকণ

২। কুহুৰি বৈকান— এ

৩।,, শৰীৰোহন কলিতা—মুদ্দৰ বঢ়ী, কামকণ

৪।,, পূৰ্ণোৰামী—বক্ষিদগুৰ, কামকণ

(৬০ পুৰীৰ শিছৰ পৰা)

হক কুকুৰীয়াৰ বছ মাটি ধান কৰি 'পাবলি বাব' বাজিবাজত একা কপিলী কুটিও এসমতত কপিল মুনিৰ
হাতৰ অপৰ্ণ কৰিবলৈ । সেই একেবেই গোৱা সিংহ
আজমবেবেই কুও দুলি লোক বিখান এতি আছে । শিলৰ
সৰ্ববেৰ নিৰ্বেষমত বালীৰ বয়াই আজমবাৰ মনচাটী
গাইন্দাৰীভৈ সৈতে এই বিৰ্জন দৈহিকবি প্ৰততে
মৰ ওজা এজনক আজহোম বাজসভীল পাথক হিচাবে
সৰ্বেকল কৰিব লোৰা । হালীয়া লোকে এই জেতত মন
পঢ়েৰা কথাত জনা যাব । এংৰে ওকপালিৰ পদত বজা
দিবা কৰ্তৃবা বুলি ভঁড়ো । বিতৰা চালে এনে দৰবৰ বছ
পৰম সুবুলৈ হৈ বাবি বজাৰ মাটি ধান কৰিবলৈ নিৰ্দেশো
কৰাই । বাজাবন্ত ধক 'নালিনী গৰ্ত' ইতিহাসিক
থাক প্ৰতিবিক মুঠিবে এগুল উথেয়োগা থাব ।
এই গৰ্তটি বাজাৰৰ বজাৰ দোৰীক শাপি দি বাব কৰিবলৈ
বাজাৰ কৰা হৈলৈ বুলি ভনা যাব । জনকাতি মতে
বৰ হুৰাৰ, ন-হুৰাৰ, হেসুবানীৰী, বেলতলা, ডিমকাৰ
বৰ হুৰাৰ, ন-হুৰাৰ, হেসুবানীৰী, বেলতলা, ডিমকাৰ
আদি দাতিলৈ বাজাৰৰ বজাৰ কষা হেমাবৰ্তীয়ে
তীকৰ্ত্তৰ বহণ কৰি নি অৰুকৰ্ত্তৰ বধ কৰাৰ ।

ওক্তপূৰ্ণ ।

ଅନୁମିତ ପାଞ୍ଜ

॥ ମେଟୋ ଦ'ଲୋବୋଛା ॥

ମୂଲ ବଚନା : ଲିଲି ପ୍ରୋହେଟ

ଅମୁରାଦ : ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀମତ୍ତେବ ମେଦି

[ଶ୍ରୀମତୀ ଲିଲି ପ୍ରୋହେଟ ମାନ୍ୟତିକ ହୋଇରେଟ ମୁଖ୍ୟାଷ୍ଟ ଏଗରାବୀ ଅନ୍ତରୀଳ ଲିଖିବା । ତେଣୁ ୧୧୧ ଚନ୍ଦ ପରା ଆଲିଟୋକ ବହତୋ ଚାଟି ଗର ଆକ ଉପକାଶ ଲିଖିବେ । ତେଣୁ ଏକାଶିତ ଉପରସ୍ଥୀଗା ଚାଟି ଶାସକଳନ �Devotees of Sacred Art ଆକ Tiger Couchant ଆକ ଉପକାଶ ହାଲ A Village Without Men. ପ୍ରୋହେଟ ଜୟ ୧୧୨୨ ଚନ୍ଦ ଏଠୋନିଯତ । ମେଟୋ ଦ'ଲୋବୋଛା (Mater Dolorosa) ପ୍ରୋହେଟ ଏବଂ କୃତ ଚାଟି ଗର ; କିନ୍ତୁ ଗରଟୋର ଏହି ହାତୀରା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆହେ । —ଅଧ୍ୟାପକ]

ନବେବ ମାଧ୍ୟ ଡାଟ କୁରିଲିର ମାଜେରେ ଦେଗରାବୀ ଭିବୋତା
ବୋରେ କାଟି ପାଇ ଆହେ । ଇହନା ସିନ୍ଧୁରର ଅପରିଚିତ ।
ତେଣୁଲୋକ କୋନେ କଥାନ୍ତରା ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ହୋଇ ଏକ ବାଟେରେଇ ବାଟ ଦୁଇଛି ।

ଡାଟ କୁରିଲିର ଚକ୍ର ଏହା ଆଲିଟାଟ ।

ପ୍ରୋହେଟ ବିବିକ ବିବିକ ମେଦା ଯାର ଅଲ୍ପଟ ମୁଢ
କିଛିମାନ । ଉଚ୍ଚବେ ବେତି ପାଇ ଏଥିର ଉତ୍ତିତ ହିଲିବ
ପୁରୁଷ କୁଟୋଟେ, ହୋରା ଓରୋଦା ନିର୍ବିଵାର ଆକ ଗଛ-
ଗଛନିବ ପାତିବାରେ ଅଛନ୍ତିମାନରେ ଦେବୀ ଯାର । ହେବେତ
ପରିବର ନାଶର ଶୀର୍ଷକୁବୋରେ କୁରୁ ହୋଇ ପୁରୁଷ
ବିଶ୍ଵଶ୍ରୀ କବି ବାହିବେ । ଆଲିବ ଦାରିତ କୁରୁଶାନ୍ତର
ମହ ହୋଗାଇ ଅବନଶୀରୀ ପାତ ଏହି ଅମ୍ବାହାତାରେ
କପି ଆହେ । ଆକ, ଏହା ଦାରିନିବ କାମତ ଲିଖ
କିଛିମାନ ପରି ଆହେ—ହେବାରେ ବିବୁଗ୍ର ବାବେ ।

‘ଚାର, ଏହି ହୋରା ଆହିଛେ ।’

ଏଗରାବୀ ଭିବୋତାଇ ଆନ ଗରାବୀକ ଶର୍କର କବି ହିଁ
ତକ୍ଷଦୟ ତେଣୁଲୋକ ଆଲିବ ଶାନ୍ତିତ ଗ’ଲ । ଏହା
ହୋରାଗାଡ଼ି ଆଲିଟୋର ସର୍ବବିନିତ ଶାହେ ଶାହେ

ଶାହେ । ଏହି ଡାଟୀରା ମାହିରେ ଭିବୋତା ହଙ୍କନୀଟେ
ବୋଲିକ ଚାଲେ ହୋରା ଏଟାହି ନେଟାଳ ହୋକାବି
ଦିଲେ ; ଆକ ଚାହ ମାଜକେ ଏହି ମକଳାବୋର ଅଳ୍ପଟ ହେ
ଶେଷ ଅଳ୍ପ ହେ ପରିଲ— ମେ ହେ ଏଟା ମଶାନରେ
ଆହିଲ ।

ଡାଟ କୁରିଲିର ମାଜକ ଏହି ପୁରୁଷିର୍ବଳୀ ଆଲିଟୋ
ହୃଦ୍ୟର ହୋରାହ ଗଛବେଳ ଲବି ଆହେ । ପରାବର
ମିଶରାରେ କୁରୁକୁ ମାରି ଆହେ ମାରି ବରୀରା ଆଚିପେନ
ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ଏହା ।

‘ଏହିରେ ଏକେହି ଆହେ’, ଏଗରାବୀ ଭିବୋତାଇ କ’ଲେ ।
‘ହେ’, ଆନ ଗରାବୀରେ ଶଳାଗିଲେ ।

ଏହାକ କୁରିଲିର ଆଟାହିରେବ ହୋଗାକୋରା କବି
ଶଳାର—ଶଳାଗିଲେ, ପାଇବ ବରଦିର ଆକ ସର୍ବଚିକିତ
ବାହିବେ ।

ହୋରାହରେ ହୋର ପାନୀତ ନାହିବିଶାହୁବି ଖେଳି
ଆହେ । ଏହା ହେତୁ ମାହି ଆଲିଟୋର ଗୋବରି ଉବି
ଶାହ । କୋରୋର ଗର୍ବାକାନ୍ତ ଜଳକା ମାରି ଦି ଦେ ଆହେ ।

ଅନୁଭତ ଏଟା ବେଳାରୀ ମେଦାମ । ତାର ଓଗରତ, ପେରଟେଲ
କରି, କାହା ଏଟା ଶଳର ଅର୍ପତ ପାଇବର ତବେ ଏଟା ଟୁଟ
କେବଳ ଆହେ । ଡାଟ କୁରିଲିର ମାଜକୋ ହୋକାକ ପ୍ଲଟିକ ମେଦା
ପୋରା ହେ । ମେଦା କୋନୋବା ଅନ୍ତରୀ ମେନିଦର କବର ।

ନେବେତ ସେ ଏଗରାବୀ ଭିବୋତା ଆଲିଟୋର ଇଟୋ
ଶାହିଲ ଆହିଲ । କଷେକୁର କିମା ଭାବିଲେ । ତାର
ଲିହିତ ମନଟେ ଡାଟ କବିତାରେ କୋଟାହି ଲଳେ
ଯାକ ହେ ପଚାବତେ କୌଣ ମାରି ଆଲିଟୋର କାବ୍ୟ

ପାଇଦୋଟୋ ଗାବ ହାଲ । ଏକ ମୁହଁର ବାବେ ତେଣୁ ତେଣୁଟେର
ଶର୍କର ବିହ ହାଲ ଆକ ତାର ଲିହିତ ଆହୁ ଲଳେ ।

ଆହୁ ଲୋରା ଅବାହାତେ ବହ ପରିଲ ତେଣୁ ତାବିଲେ;
ମେଟୋର ମ'ଲୋବୋଛା । ମେତୋର ଆକ ଚନ୍ଦାରୀ ଲୋରା
ହାଲ ଭିବୋତା ଗରାବୀ ଆଲିଟୋଟେ ଉଭିତ ଗଲ ।
ଆଲିତ ଆହେ ଗରାବୀ ଭିବୋତା ଇହାର ପାବେ ତେଣୁ
ବେ ଆହିଲ ।

ତେଣୁଲୋକ ଏକଲେ ତେଣୁଲୋକର ବାଟିର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିନି
ଶୋଇ କାଟିଲେ, ଦେଇ କୀରନର ଆଧ୍ୟାତ୍ମି ମୟର ତେଣୁ
ଲୋକ ଏକଲେ କଟାଇଲେ । ତେଣୁଲୋକ ଅଭିଭବ କରିଲେ
ତେଣୁଲୋକର ମାଜକ ମେ କିବା ଏହା ଯୋଗଦର ଫଟି

ଆକୋ ମେହି ପୁରୁଷିର ଆଲିଟୋ । ‘ଆଗୋରାର ଲ୍ଲାବା
ମେକି ?’ ଅଭିଭବ ବୈ ଧକା ଭିବୋତା ଗରାବୀରେ ଝବିଲେ ।
ଇ ଗରାବୀରେ ମୂର ହପିଶାଲେ ।

ବିଶବ ମରାତ ଏଡୋର କଟିର ଶେଷ ଅଶ୍ଟଟୋର ଭାଗ
ବରି ପାବି; କିନ୍ତୁ ଏଗରାବୀ ମାହା ଅଭିଭବ ବେଦନ କୋମୋ
ପ୍ରକାବେ ଭାବା ନୋଟାବି ।

ଶଚାକରେ ପରିବ ଧିତି ମେଦା ତେଣୁ ପୁରବ
କବର ନେ ।

‘ମେର ଜନ ଶୁଭି ବରତ ଆହେ,’ ବୈ ଧକା ଭିବୋତା
ଗରାବୀରେଇ କଲେ ।

ଡାଟ କୁରିଲିର ଶାକେରେ ବେଲିଟୋ ସରଗ ଏବନି
ଶୋଲାଲୀ ଧାଳ ହେ ମେଦା ଗଲ । କିବୋତା ହୃଦାରୀ
ଆଲିତ ଖୋଜ କାଢି ଆହେ ।

অৱা বোল্লো মন্তে কিনিব

অধ্যাপক শ্রীঅকুচন্দ্র ছাত্রিকা

‘চিরচেনৈ মোৰ ভাষা জনী’

শ্ৰীঅকুচন্দ্রক বাৰ বৰ্তমানে অসমত এক দৃঢ়বিচিত্ৰ নাম। হোৱা বেছকৰা পত্ৰাধিকী সমাজোৱাৰ সময়ক পৰাই এই গৱাকী বৎসেনৈৰী অসমীয়া মাহৰ আগোন হৈবিবে। পত্ৰাধিকী উছৰ উগলকে বিভিন্ন সন্তোষ কেৱল দিবা ভাষণৰেতো মুকলি মনৰ চিনাকি পোৱা গৈছিল। তাৰ পিছত তেওঁ দিবা ডটা অলচ আৰি বৰঙলা ভাৰাত পচিবলৈ পৱেছিল। এটা ‘আ’ মোৰ আগোনাৰ দেশ’ আৰি আনন্দটো অলগতে বড়লা ‘দেশ’ পত্ৰিকাট প্ৰকাশিত (২৮ অক্টোবৰ ১৯১০ চন) “চিৰচেনৈ মোৰ ভাষা-জনী”। এই অলচ ইটাটো শ্ৰীৱৰ পাণ্ডিত আৰি বহু মনৰ আপৰ আছে। অঞ্জে ঠোৰে ঠোৰে তিণ্টাৰিঙ্গ নৰক নহৰ।

আজি আৰি “চিৰচেনৈ মোৰ ভাষা-জনী” নামৰ অলচটোক বুটলি আনিছো। কৈহিছাই চাৰৰ কাৰণে। এই শ্ৰীৱৰীৰ অলচচৰ্ট শ্ৰীৱৰ অসমীয়া আৰি বৰঙলীৰ মাঝৰ বিবৰে আৰি মনোমালিক সমকাটো চৰকণ আৰি চিপিলাৰি চাৰলৈ ফোৰি কৈবিছে। এই অলচত আৰি আন বহু বাঢ়ী লিখকৰ সবে উপকৰা আৰি আলগত আৰি আন বহু বাঢ়ী লিখকৰ সবে উপকৰা আৰি অলগতে বুলুন বুলুন বৎসেনৈৰী মনোভাৱ নাই বুলি পৈছি হৈ। তেওঁ সমকাটোৰ উবিকথা আৰি অসমীয়া সকলৰ মৰ্মবেদনা উপলক্ষ কৰিবলৈ যষ কৰা দেখি

আৰি ডাল পাইছো। সেইবুলি অলচটোত সকলো কথা আৰি বাবৰ পুঁজিবোৱা দে আৰামৰ সম্পূৰ্ণ মনোভূত হৈছে আৰি তেনে কথা ক'ৰে শোঁকা নাই। তেওঁ ডেৱা শোৱা সকলো ভালাতিহে দে নিচৰুল ঘৰ সম্পূৰ্ণ সিং ও নহৰ। লিখকৰ কোনো কোনো উচি ‘অসম্যাৰ হত কিছ ইতি গঞ্জ’ সমূৰ্ধ। পত্ৰিকাৰ পাঠকৰ অবগতিৰ অৰ্থে তলত মূল আৰামৰ অংশবিশেষ তুলি দি আৰম্ভকৰ্মত ঠাইে ঠাইে আৰামৰ মনোভূত হৈছো।

(১) ভাৰতবৰ্য প্ৰত্যোক্তো সাহিত্য প্ৰত্যোক্তো সাহিত্যৰ পৰিবৃকুল। আচাটাইবিলাক সাহিত্য পিৰি ভাৰতীয়ৰ সাহিত্য।

(২) ব্ৰহ্মবৰীৰীৰনাথ কেৱল বড়লা সাহিত্য নহৰ, ইকবাল কেৱল উড়ু সাহিত্য নহৰ, প্ৰেৰক কেৱল দিবা সাহিত্য নহৰ, দুৰ্বলভাৱে কেৱল ভালিল সাহিত্য নহৰ, সেইবেৰে লজ্জানৈমে কেৱল অৱৰা সাহিত্য নহৰ।

(৩) ‘আ’ মোৰ আলোনাৰ দেশ’ গীতটোৰ পথে কেইটামান কলি ভাৰতৰ যিকোনো বাজাৰ পাঠ্যকথা। অলগ ইফাল সিফাল কৰি ললেকে পোটেইটো সজলেৰ গোপৰ উক্ষা।

(৪) সেইবেৰে বিভিন্ন সন্তোষ, বিভিন্ন বক্তাৰ ভাৰতৰ সন্ম আৰি এটি কৰিবাৰ এটি পংক্তি—“চিৰচেনৈ মোৰ ভাষা-জনী”। মেৰামোৰ কৰা কৰ আৰি মোটেইটো কেনেন্দ্ৰ। বক্তাৰ আৰি প্ৰেতিসন্দৰূপ আৰামেৰে মৈ অৱৰতো হেলোলুবি তোলে।

(৫) চিৰ মেহেমী ভাৰত-অসমীয়া সকলো গোথমৰে প্ৰেতিকৈত বেছি ডাল গীৰ। ইহাৰ কৰুণ মোৰা প্ৰতিকৈত দেৱ বুৰি বছৰ বৰ্ণৰ অসমীয়া ভাষা আৰিবলৈৰত অপাঠা, আলগতত অব্যাধি। তাৰ পিছত প্ৰিয়াৰ বিভাগীলতাৰ আনন্দ পাঠা বিবৰ হ'ল তথাপি প্ৰিয়াৰ মাধ্যম হ'লৈ আৰি ডেক্ষণি বৰুৱা লাগিল। ইহাৰ বাবে দে মনস্তাৰ ঘোগ কৰিব লাগিলৈ হৈছিল আৰি বিবৰিতাৰ সমূহীয়া হ্ৰস্বীয়া হৈছিল সেইটোৱে অসমীয়াৰ সকলো ভাৰা মৃশ্বলীৰ বেদনক মেঁ সল্পকীৰ বেদনকাটৈক তীব্ৰত কৰি তুলিলে।

(৬) দেৰেৰ অবমাননা অসমীয়াবিলাকৰ অকলশৰীৰা অভিজ্ঞতাৰ নহৰ। ভাৰতৰ অবমাননা অসমীয়াৰ একাত বিবৰ।

(৭) অসম হৈছে একহাতৰ বৰ্ষা ঘৰত কংগোছৰ সহামে কেৱল মৰিব পাৰে অসম সাহিত্য-সভাই। গীৱে গীৱে এই সভাৰ সংঘৰণ, গীৱে গীৱে ইহাৰ কৰী। এই সভাৰ কৰ্মকৰ্তাৰ সকলৰ প্ৰতিগতিৰ বৰামৰীতিক সকলতক কৰ নহৰ।

(৮) অসম আছিল বেলোলৰ দেৱে এখন থাইন রাষ্ট। অসমীয়া আছিল নেপালীৰ দেৱে এটা ঘৰত ভাৰা।

(৯) শ্ৰেণৰ বাৰ শিঠা ভগোৱা হৈ হিমু হেছী আৰি হুলুমান বেছৰীৰ মাৰত। সেই সমৰত মুহূৰ্মান কেটেইকেই শ্ৰেণী ভিলাব অধিকাশ লক্ষিতাৰে (কেণ্টাম বাবুদামে) যাব। ইহাৰ কামন অসমীয়া প্ৰিয়ালক একপথেই অগ্ৰীয়া কৰিব নোহাবি।

(১০) বিশ্ব প্ৰাচীৰ ভাৰতৰ ভেটিত আভীৰভাৰাবৰ প্ৰতি অভিজ্ঞত হৈব প্ৰেমতে। তাৰেৰেৰে বেৰি উবিযাত আৰি অসমত হৈব প্ৰেমতে বেংগলোৰে। তাৰেৰেৰে বেৰি প্ৰিয়াৰ কৰ, “আমি এটা নেছৰ”, ভেতৰা তেওঁলোকেও (অসমীয়াই) ভাৰ প্ৰতিবনি তুলি কৰ, “আমিও এটা নেছৰ” এটা এটা নেছৰৰ অধৰ অধৰে বেৰি প্ৰিয়াৰ কৰি লাগীৱা হৈ, ভেতৰা হলে বিভিন্ন উভয়াকে কেৱাৰ বিবৰ আৰি অসমকে। কাটিবাটি? (১১) সমূৰ্ধ অসমীয়াৰ অসমীয়াৰ কৰিব লাগিব।

(১১) অসমীয়াবিলাকে বিভাবে অসমত অসমীয়াই একমত কৰিবীৰ ভাৰা হওক। অসম দে বহুভাৰী এই কথাৰ কেন্দ্ৰীয়াৰ বাবে এণ্ডগোপ নহৰ। অসম মেতিৰা বাবা, অসমীয়াটো সেই দেৱেৰ বিবৰিত বৰ্জ-ভাৰা।

(১২) লালবাহাজৰ পাৰ্শ্বীয়ৰ হৈমতে তেওঁলোকে কাৰছৰক দিলে কিলা-পদ্মাৰ বৰ্জলা ভাৰা আৰি পৰ্বতক কিলে কিলা-পদ্মাৰ হৈবাজী। কিল বাকা-পদ্মাৰ অসমীয়াকে একমত কৰিবীৰ ভাৰা থকণে মানি লোৱা হ'ল।

(১০) বিলাকে এই স্তৰ মানি লোলে তেওঁলোকে মেলাবল আৰি মিষেৰাম দাবী কৰে আৰি পাৰ। মানি লোৱাবিলাক দাবি পাব দেনে কাৰছৰ আৰি মিবি পাৰাব।

(১৪) মেৰামোৰ কিল ধাকিম এইটো অকলে কামৰ কৰা নহৰ। মানিম কিল বড়লা ভাৰাৰ বাবে এখন বিশ্বিলালতে সমৰত দাবী কৰিব হ'ল অকলৰ কথাক। দাবীৰ ভাৰা আৰিন সহজতে বৰামৰীৰ ভাৰা নহৰ, হৈবাজীও অসমীয়াৰ সৱলধৰাৰ ভাৰা নহৰ। অসমীয়াবিলাকৰ ঐতিহাসিক অভিজ্ঞতাৰ কেন্দ্ৰীয়াৰ কথাৰে বেংগলোৰ বৰ্জমান বনোৱাক সকলতাৰে কৰিব নোহাবি।

(५) असमीयाबिलाक बड़ा विद्योदी नहर, हैवार
विद्योदी नहर; किंतु असमीया भाषार लगत एই
है भाषार समर्तविद्योदी। एই प्रत्यक्ष तेलोनियन
भाषानिक परिवर्तन सम्भवना नाहि खिलो तेलोनियन
प्रति अभितृष्णि यि असमान वाहाहार करा। हैचिल भाषा
पृथि एकियाओ अल अल, पट पट।

(১০) মাহু-পিরলত তেঁটলোক সংখ্যালম্বু সম্প্রদায়ত পরিষত ক্ষাৰ কৰা। বিশকলে ক'ৰ আসিছে তেঁটলোকৰ মানসিক পৰিষৰ্তন নহলে অসীমীয়াবিলাকৃত মানসিক পৰিষৰ্তন আনো। সম্ভবপৰ?

(୧୨) ଏଇବା ବିତକ୍ ହେଲେ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମ ଲୈ
ନମର୍ଗ ଭାବରୁଠେ ଏତିବା ଏଇବାକୀ ଧେବା ଥୁମ ଉଠିଛେ
ଶଦାହାଟୀ ଆକ ଡିଜଗପ୍ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଓ ଅସ୍ମୀରୀକ୍ରମ
ଏଇବାକୀ ଏକମାତ୍ର ଫେଲାବିଳାବୀ ହିଚାଲେ ପାତାବ ଦୈଲେ
ଶଦାହାଟୀ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଅବଶ୍ୟ ଶଦାହରେ ମହ ବର୍ଷକୁ
ଏଇବାକୀ ବିକଳ ମାଧ୍ୟମ ହିଚାଲେ ବର୍ଷା ବାର୍ଷିକୀ ଡିଜଗପ୍
ଗୁଡ ଏବେବାରେ ନାହାଯିବେ । ଇହାର ଏଠା କରନ ହେଲେ
ଆଲାକା ଅଭସବି ଡିଜଗପ୍ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଆହୋମିରବିଳାବୀ
ବାବଧାନୀ ଆହିଲ । ଅବଶ୍ୟ ଡିଜଗପ୍ ଡିଜିଟାଲ ଆଖିର
ପ୍ରତାର ସଂଖ୍ୟାବନ କରି ଶଦାହାଟୀର ଅଭସବେ ଏତାବଳେ
ହେଲେ । ତାତେ ଏଇବାକୀ ଆକ ମହରକ ବର୍ଷା ବାର୍ଷିକୀ
କିମ୍ବା କରକୁଳାବେ କୌଣସି ଅଳ୍ପକୁ କମ୍ବିଜନ ନିରିବେ
କିମ୍ବା କେଣ୍ଟକୋରି ମନ୍ତ୍ର ଏଇ ତା କେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନିରିବେ
ମେହି ନକ୍ଷତ୍ର ମେଘୁରୀ ପିଲାଟ ଆକୀ ତକବୀ ତାରା
ଆହିର ମଧ୍ୟାବୁଦ୍ଧ ବାନି ତୁଲିବ । ତୁଲିବାହିତେ ବରି
ବେଳକିମ୍ବାଲକ କେଣ୍ଟକୋରି ମଧ୍ୟାବୁଦ୍ଧ ଲାଙ୍କ କାରା ।

ଆମାର ମସର : ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ବଢ଼ାଇଛି କୋଣେ
ବେଳେ ମୋଖ୍ୟାବଳୀ କଥା ପାଇଁ ନହିଁ । ମଧ୍ୟାବ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନ
ନହିଁଲେ ମାଧ୍ୟମିକ ଆକାଶ ଉଚ୍ଚ ପରାମର୍ଶ କମଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ
ବଢ଼ାଇଛି, ଯିବୀର ବଢ଼ାଇ ତାଙ୍କା, ଅନ୍ତର୍ଭୂକୁ ଆବିଷରଣ
ବାହ୍ୟା ଅଧ୍ୟାତ୍ମକାରେ ବ୍ୟାପ ହେବେ । ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ପାଠକୋର୍ମ ମହାକାଳେ ବଢ଼ାଇଲେ ବଢ଼ାଇଲା ମାହିରା ଶିଳ୍ପିଙ୍କର
ବାବୁ ବ୍ୟାକୁ ଆହେ ମେଧେନ !

ଆମାର ସନ୍ଦର୍ଭରେ କାହାରର ଧୟାନା ଅଧିବାଗୀମନଙ୍କ
ଡାଲି ନହିଁ, ମେଇକାରେ ବହିବାଗତ ବଢ଼ାଇମନଙ୍କ
ଏହିବାକୁଳକ ସକାଟୋ ଆମମେଇବାଟେ ମାତ୍ର ନହିଁ ।

(২০) মোর অসীমীয়া বঙ্গসন্ধি সকলের পথে বঙ্গসন্ধি
কর। ভালোই কর। তেলেগুদেশ অবসর বঙ্গসন্ধি
প্রতি অভিযোগ আছে। প্রত্যক্ষ দেশের কিছু মোর
বিকাশ ছাপা হয়। যি লিপিট ছাপা হয়, সেইট অসীমীয়া
আৰু বঙ্গ উন্মোচনীয়া লিপি—সামাজিক বেশে,
অসমের একে বক্স পৰীক্ষার পথ সহজত এই

। अमृता हिंदा दंडा पंक्तिः ॥

শৰ্বচেন্স সংস্থা, শৰ্বচেন্স পত্ৰ, শৰ্বচেন্স গোষ্ঠীমী, শৰ্বচেন্স
ভট্টাচার্য—এগুলোক অসমীয়াও হৰ পাৰে, বড়ালী
ম পাৰে। অসমীয়া হৈ ধাকি ও বঙলত কৰা ক
পাৰে, বড়ালী হৈ ধাকিলে অসমীয়াও উৰে। তিব্বত
বিশাক একবৰে শৰ্মী পিপিৰিখল লৈছে, মতিবিলালে
চৰ্তা-পল্লেলু। ক'জি যে পাৰ্থক্য সহজে বৃঞ্জি নৈথেৰ।

(২১) কিন্তু আছে পার্থক্য, সেইটো দ্বাৰা পৰি যাব
নৰাবৰি কাৰ্য্যাবি সমৰ্পণ। বৌদ্ধেন মালে অনৱাচক
হৰেন মাসক ঘূৰ কৰিব পাৰে। ব্যক্তিগত আশেকজ
নহং, ডাক্তাৰ আশেকজন।

ଆମର ମୁହଁଯା; ଏକମାତ୍ର ଡାକ୍‌ଟାଇ ଆଖେଜିବ କାହାର
ନହିଁ। ମାତ୍ରର ଲଗତ ଡାକ୍‌ଟା କଥା, ଚାକି-ବାକିବି
ଯତ୍ନିଶ୍ଵାସିର କଥା ଓ ଆହେ । ନାନାପ୍ରକାର ଅଭିନିଧି ଆହେ
କଲିକ୍ଟିଯି; କଳିକ୍ଟର ଅଳ୍ପଜୀବ କଥା ଓ ଆହେ । ଏହି
ତାଳ ନେବେଇ । ସିହିବାଗତ ଡଙ୍ଗୁଲିକଲେ ନେଇ ପାଇଁ
ଏହିଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଘାଁରିବ ଡାଗର ଭାତ କାଠି ପୋଟାଟୋରେ
ଅଭିନିଧି ଦାହି କାବଣ । ଅମେର ବେଳ-ନଗରବେଳେ ତେବେ
ଏହା ପୋଟା ଥାଏ ।

(২২) হেও একপ্রকার ধর্মসূক্ত। যাৰ প্ৰাণ বাৰ মি
হ চতুর্দশ-কাশো-চতুর্দশ।

(২০) বঙ্গলীবিলাকুর ভাষা-সাহিত্যবাদে তিপুর
আৰু কাছাৰ গ্রাম কৰিছে। ইয়াৰ শিছন্ত অক্ষপূর্ণ
উৎসাহ।

କାମିନ୍ ମନ୍ଦିର : ହେ ଏହି ଅଧିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

(२४) गोलालपाता जिला हैंद्राविलाके पालमाहीके द्वारा किछुनिम पिण्ठ मूलिम लासकसकल
देखि पठियाइ। डेतिरा देहि जिला अमरम २५
माछिल, आछिल बग्गर अंग। बडालीविलाक बिहाराग
माछिल, आछिल धानीत अधिवासी। भारव डेति
सातीरतादेहि दसि नूरिविलास निवामक हव तेवे
गोलालपातात गढ़कोटि लव लामिय। डेनेटी
क्षमियतो।

ଆମର ସମ୍ବନ୍ଧ : ଆହୋମ ଦେଶର ଅନୁରଥ ନାମରେ
ପାହାଲପାର ଅଶ୍ଵମୀରୀ କୋତ୍ତବାରା ଅନୁରଥ ଆହିବା
ହେଉଥିଲା ଯୁଦ୍ଧରେ ଶାସନର ତଳଟୀରୀ । ଏ ଗୋହାଲପାର,
କାଟିବିରାଙ୍ଗ ଆହି ତେଣୁ ବୈଶିଷ୍ଟିକ ରଂଗରେଖା ଲାଗିଥାଏ
କିନ୍ତୁ ଏକ ବାକି ଧାରିବ ଲାଗିଥାଏ । ଦେଇଲି ଗରିଓ ଏହିବେଳେ
ଏ ଅମସବରେ ଅରିଜ୍ଜନ ଅଛେ । ଗୋହାଲପାରର ବଡ଼ଲୀରେ
ବେଳେ କେତ୍ତାରେ ଦେଇ କିମ୍ବା ଏହିର ଲୁହା ଅଧିକାରୀ ନାହିଁ
ରିକାର୍ଡରେ ଲାଗିଥାଏ ।

(২৫) বাংলাদেশ, পদ্ধতিগত আকর্ষণীয়া পার্শ্বভূমিতে বাসিন্দাকে বেঁচাই পালনের জন্যে। এবং হ'ল অসমীয়াভাষ্যাকার বক্তব্য দাবীকৰ্ত্তা। একেরপক্ষে অসমীয়াভাষ্যাকার বক্তব্য সংক্ষিপ্ত সমস্যার সংচারকে প্রক্ষিপ্ত। একেরপক্ষে সংক্ষিপ্ত সমস্যার সংচারকে প্রক্ষিপ্ত।

(২৭) ইয়াব কিডাতে তনা ধৈছে বোলে শিক্ষীর
বিদ্যা আৰু শিক্ষণ মাধ্যম বিবেচি বিদ্যালয়তে
অসমীয়া নহয় দেইবোৱ বিচালনতে অসমীয়া
ভাষা হ'। এ এক প্ৰকাৰ অসমীয়াকথন। ইয়াৰ বিবেচি
অভিযোগ, সত্ত্বাপণ, হত্যাপণ সকলো বিধি অভিন্ন
পুনৰ্জীৱন কৰিব।

ଆଶାର ମୁଦ୍ରଣ): ହେଠିବେ ତଥା କଥା ଗୋଟିଏ ଯିଛି
ଆକାଶ ଅଭିଜନିମୂଳକ । ଅମ୍ବିଆ ଏଠା ବାଧାମୂଳକ
ବିଷୟ କରିଲେ ତିଥାରୁ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମିତି ବାରେ ଥାଇଲା କିମ୍ବା
ଦେଖିଲେ କୋଣୀ ଏଥିର ଅନ୍ତରେ ଅଭିଜାତୀୟ ବିଭାଗରେ ଅମ୍ବିଆ
ବିଭାଗରେ କାଣାର୍ଥିତ କରିବ ବେଳେ ହୋଇ ନାହିଁ
ପାଇଁ ଆଶାକାନ୍ତିକ ବାବା ମନ୍ତ୍ୟାବ୍ଦ, ହତ୍ୟାବ୍ଦ ଓ କିମ୍ବା
କିମ୍ବାକାନ୍ତିକ ।

(২৭) অসমীয়াবিলাকে দ্বি-কর্তৃ বাধিছে যে অক্ষয় উগত কাহি হৈছে ভেঙ্গলোক আৰি বাসভূমি আৰু হৰ অস্তা বাসভূমি। মেই উদ্দেশ্যে ভেঙ্গলোকে

তেলোকুম সেনাপতি শান্তিক বৰষুকৰ নিচিনাই বধ দিব
—দেনেকে তেলোকুম ধূঁজিছিল হোগল অমোলত ।
কিংবা কথা হৈলে কোনে তেলোকুম লগত বধ দিবলৈ
চিয়াবিহু ? কামেই বা লোভ অস্মুক উপত্যকাৰ
ওশৰত ?

ଆମର ଦ୍ୱାରା । ଅଶ୍ଵମୀରାଇ କାହା ବିକଟେ ବୁ ନିରବୈ
ତୋରେ ଥାଏ । ଅଶ୍ଵମୀରାଇ କୋଣାରିଲେ କାହା ଓପରତ
ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଆଜିମ ଚଲେବା ନାହିଁ । ଅବେଳ ଆଜିମୟ
ଓକେବାଇ ପୋଲାବା ହୃଦୟରେ ଦୂର୍ବୀଳ ଥାଏ । ବର୍ଷପୂର୍ବ
ଉତ୍ତରାଶ୍ରମ ଓପରର କାହା ଲୋଭ ମେହିରୀ ଛା ପାଇଯିବା
ଡାଙ୍ଗାକାରସକଳର ଧାରିବେ ମକଳୋରେ ମହା ଦେଖା ପାର ।
ହୋଇଲା, ଲାମଡି, ମାଲିଙ୍ଗା, ଧାରିଲେଟା, ବଡ଼ହାଙ୍ଗା
ଅଭିଭାବିତ ହେବାର ଶାକୀ ପୋରା ଥାବ । ହିରଣ୍ୟ ମହିଲେ
ଦୈର୍ଘ୍ୟ ହୋଇବା ନିମିତ୍ତ ଆମି ଅମ୍ବରେ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଲା
ନାହିଁ ଜାଣେ । ଅଭିଭାବିତ ଅଶ୍ଵମୀରାଇ ଭିତ୍ତି କରି
ଲିବାରେ କରିବାରୀ କବର ଦିଲେ ଥିଲା ଅବୁଦ୍ଧ ଆଭିଭାବ
ହୁଏ ତା ବାବେ ଅଶ୍ଵମୀରାଲିଙ୍କ କଞ୍ଜିରୀ ହୁଏ ନାହାବେ ।

ଇଟୋମଗବ ଲେ କଲ୍ୟାଣପୁର ?

ପୁଣି ଆମୋଳତ ଅଶ୍ୟର ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଦୁକାଗ ନର୍ବହେ
ବିଜିତାବ ଅବେଳି ବା ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଶୀମାତ ଥାବ୍ ନାମରେ
ବନାଯାଇଥାଏ ଆଛିଲା । ସବାକୀ ଆମୋଳତ ମେଲି ହେବାକୀ
ପରିଚାରେ ସଂକଷିତବ୍ୟ କରି 'ନେକ୍' କବା ହଲ ।
କାହାଠେବିକତାରେ ହେବ ବା ନର୍ବକ ଶାକଠେବିକତାରେ
ଆକ ଅର୍ଧନୈତିକତାରେ ଅଶ୍ୟର ଲଗତ ଏହି ନେକ୍କାର
ପରିପର୍ବର୍ତ୍ତନୀ ଏବାକୀ ଆଶିଖ ଶାତିଶ୍ୟାମୀ । ତେବେ
ପରେ ଉତ୍ତର ମୂଳ ଥିଲେ । ଏହି ଅକ୍ଷଳତ ଥାଏ
ବା ଅକ୍ଷଳର ଲୋକଙ୍କର ଆଶିଖ ଅଶ୍ୟର ଶୀମାପୂର୍ବ
ପରିପର୍ବର୍ତ୍ତନୀ । ତୁର ବିଷ ବିଜିତ ତାଙ୍ଗରିଦକ୍ଷତାକୁ ଆଜି
କଲେ ଓ ଉତ୍ତରପୁର୍ବଟ କରି ଦିଲେ । ତାତ ଥାଏହି ଦେବାକ
ନାମରେ କବି ନେକ୍ ଆକ ଅଶ୍ୟର ଫିଲ୍ମରେ ପର

ମାତ୍ରା କରିଲେ । ସମ୍ପଦ ଅକ୍ଷୟାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ପ୍ରକଟିତ କରି
ଲେଖବ ଗୋଧମିକ ପଢ଼ୁଣାଲିଲି ନିଜ ନିଜ ମାତୃଭାବାଇ

ପି ପି ନହାଇ ଆଜହା ମେକା ନାମଟୋରେ କାଳେ
ଜୀବ ଦିବ ପରା ନାହିଁ । ଏହା ଛିତ୍ରିଲିଖି ନେବା
ଯେମେବେଳେ ଶୋଇବା । ଅସମଟେ ଆଖି ସଂଗ୍ରହୀତିକାରୀ
କାହାର ନୁହନ ନାମକରଣ କରିଲେ “କୌଣସିର” ଶୁଣ । ଫେରେ
ଦେଇବର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାହିତ୍ୟରେ କୋଣେ ନେଇ ନୁହନ ନାମ
ଟୋତୋ ଶେଷିବ କରିବାଲେ । ଶେଷିବ ବାଜିନାମିକ କରିବା
ହେଉଥାବା ଲକ୍ଷ ଲଙ୍ଘ ନେବା ନୁହନ ନାମ ହିଁ
କରାଇଲ । ନେଇ ନାମଟେ ଅର୍ଥମାତ୍ର ଆକାଶ ଅନ୍ତିମୟୁ
ହେବେ ହେଲେ, ଡକ୍ଟରରେ ଅନ୍ତିମ ନାମକରଣ କରି ନାମ
ଟୋ ନଗାଟଳ ବା ନାମକରଣ ଦୋହାରେ ଶେଷିବ ବାଜାର
ମଧ୍ୟ ବିଜଞ୍ଜିବାରୀ ଗୋକୁ ନେବାକିଲିହିତେ । ଧାରକ
ହିକ୍ଷ ।

ଅସମ ଦେବ ଅଭ୍ୟାସକ ମେକାର ବାଜିନାମି ହିଲାଇ
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ଆହିଲ ଆଖି ଆଖି କୁର୍ବିପଚିଛ ସବୁ

ଯାହାନୀ ହାନୀକରଣ କୁକ୍ଳକାରୀ କରି ଖାତୋରେ ଗଲା
ଏହିବେଳେ ମେନ୍ ଏକାତ୍ମ । ଅଶ୍ଵମବ୍ରାଜାନୀ ସବୁ-
ଜାତୀୟରେ ତଳଟେ ନାମି ଅହାର ଖେଳ ଅଧିକାରୀଙ୍କ
ଯାହାନୀରେ ହାନୀକରଣବେଳେ ଦେଖାଇ ଚଲିଲେ । ଏଥମେ
ଦୈନିକ ଅନ୍ତର୍ଜାଲର କେବେଳେ ଏଠାହାଟ ଏହି ବାଜାନୀ
ଇଲିମାର୍କିନ୍ସିପ୍ । ଫିଲ୍ହଟ ଇଲିମାର୍କିନ୍ସିପ୍ ନାମ ତଳ ଗବି
ନ୍ଦ୍ରବରୀର ନାମ ଓଲା ।

ଏହିଯା ଆମ ବାନ୍ଦାମୋହାର କାହାତେ ଆମ ଏଥିନ ଥିଲା
ଏହାହାନ ଅବିଷ୍ଵାର ହୋଇବାଟ ମେଟ୍ ଟୋକ୍ଟେ

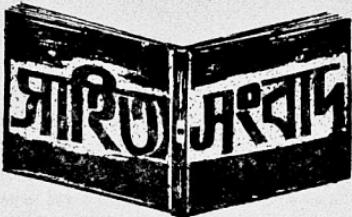
। অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ॥

ହୁଏବେ ନୂତନ ବାଧ୍ୟାନୀର ଆଶ୍ଵାସିଲା ସାଥନ କରା । ୧୯୫୪ ମେଁ । ବର୍ଷାମେ ଇଟାଲିଆର ନାମେରେ ଜନାନ୍ତାଟ ଏହି ଦର୍ଶନରେ ଦୂରକ୍ଷେ ଅଳିକ ମହାପୁରୁଷ ବା କଲ୍ୟାଣପୁରୁଷ ଦୂରି ରହି ଗୈଛେ । ପ୍ରାଚୀଆହୋର ମୂଳ ଅଭୟର ଏହାର ବିରାଜର ରହ ବାହ୍ୟରେ ଏହି ଏହି ନଗର ହୁଅଗଲ କରିଛି । ଅଭୟ ମୂଳର ଅଭୟମର୍ତ୍ତବ ଶିଳ୍ପ ବାହ୍ୟରେ ହଜୁ ନାମ ପୋଡା ଯାଏ—
 (୧) ବାହ୍ୟର, (୨) ମୌରାଙ୍କ, (୩) ଭାଲୁକଟେ, (୪) ପାତାଳ
 ରତ୍ନ, (୫) ବରତନ୍ତ୍ରୀର, (୬) ମର୍ଯ୍ୟାମତ୍ । ଜରାମର, ଗରାମର,
 ମରାମରର ପ୍ରାଚି ଆମରା ଅଭୟ ମୂଳପିତାକରମ
 ନିର୍ମାଣ ଏହାର ବରା ଓ ବର ପାତାଳିଆ ଆକରିତାମା ଆହୁ ।
 ଏହି ସାଥର ବାହ୍ୟରୁ ବା କଲ୍ୟାଣପୁରୁଷରେ ଅଭୟମର୍ତ୍ତବ
 ବାହ୍ୟରେ ହୋଇବା ଆଶ୍ଵାସ ଦେଖି ଆମ ବାହ୍ୟର ପାଇଛି ।
 କେବେଳ କେବେଳେ ଅଭୟ ଏହି ନଗର ଏହାର ଚାନ୍ଦିଆ
 ରହି ଥାଏନ କରିଲେ । ଅଭୟମା ଶାରିତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ, ଅଭୟ
 ମାତିତି ମହା ନିରିକବା । ଇହାର ପରାଇ ଦୂରି
 ପରା ଯାଏ, ଆମ ଆମର ଦେଖିବ ଉଣୀ, ଆମୀ ଆକ
 ଏଶମର୍ତ୍ତବ ଚାନ୍ଦ ଆଗତେ ଝିଲିକି ଏକ ଲୋକପଳକ
 ପାହିରିଲା ଅବସତ କରିଛି । ଆବିର ପରା ବଚ ବହି
 ପରେ ମେଇ ମେଇ ଛାତ ଅଭୟମର୍ତ୍ତବ ଦେବାଟିର କୋଣେ ଏହାର
 ମନ୍ତତ ଶର୍ମାପାଇକ ଦେଖ ପାଇଛିଲେ । ଦେଖ ତେଜିଆ
 କରିଲେ—କୁରୁ ପାଞ୍ଚି, କରାନ୍ତକ କରନର ଫେଟ ।
 କୁରୁ ଲଗ୍ମ ବାହ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତତା କରନର ମୁକୁଲୁଷ, କିନ୍ତୁ
 ତୌରେ । ମାହୁଜନର ଦେଖ ଏହି ଅଭୟମା ଅଭୟମା ଆମରୀରା
 ପାଇଛି । ଏହିର ଦେଖ ମୁହଁ-ବାତି ତଥି ତେଜିଆ
 ଦେଖ ମେଇ ଛିରିବନେଇ ଚକାମକାଟିକ ଦେଖ ଶୁଶ୍ରଦ୍ଦି, ଡାହି
 ଉଠିଛେ ।

শস্কে বৃত্তিবিহুসকলে বি কর কৰক। আমি মাঝেন
ম মুছিছো যে কৌতুহলি, ইন্দুমাটি, বেদনা আমি নামৰ
বে কল্যাণপুরু বিকল নাম ইটনগৰ তৎপৰতিন আৰু
অনৱাবৰণ। অকল্পন সুন্দৰ নামটোৱে লগত কৰ
বৰষাবৰণীৰ নাম কল্যাণপুর হৰেন্দ্ৰে বৰষাতা বাঁচি পৰিৰ।
ইই নামটো পূজি অৰূপ বৃহীৰে বৰ্তিবৰণৰ হ'ঁ আৰু
যাজুনিৰ অৱকল্যাণকৰ্মীৰা বাঁচি ভাৰতবৰ্ষে আঞ্চলিকভাৱে
বিবৰ হৈ। আমি কৰ্তৃৰে ইটনগৰ নামটোৱে লগত
ডিগিন নকি কল্যাণপুরী কল্যাণপুরু লগতে অক-
গঠ লগত শ্ৰেণীৱে বৰ্ধিল লাগে। এই সন্মতে
শৰ্মাপাঠক এজন মাজলুল সাহিত্যিক মাছিল
সঁচা; কিন্তু কেউ যে এজন লেখেৰ সাহিত্য-সেবী
আছিল সি সঁচা। অসমীয়া সাহিত্যত শেখৰ যে
বৰণনি নাছিল সিও নহৈ। তেওঁ এমসমত দোৰাখাটী
নটা-সমাজ, সাহিত্য সভা-আৰু আৰু আৰু ধৰ্মীয়
অছুটনৰ লগত ওতোপোতৰে কঢ়িত হৈ পৰিবিল;
সাংস্কৃতিক সভা-সভাৰেও নিৰিষ্কৃতভাৱে বোঝ
বিবৰিতাবে সমূহৰ মুখ কৰিবল। ইন্দুনৰে কেলিক
নাটকৰে বসনা, কৰিছিল আৰু আলোচনামৈ গুৰু অংক
পাতি ও লিপিবিল; কিন্তু মেইঠোৱে হৈলে ছাপা পুঁথি
আৰু বৰ্ষ পোহৰু মুখ দেখো বেণোলে।

ଶାକ ଏଟୋ ତଥା ମାର ଗ'ଲ

ଦୋଷ ୪ ଜୁଲାଇ ନିଶା ଅମ୍ବ ସାହିତ୍ୟ ସାହାର ପ୍ରେସ୍
ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦକ, ମୋହାର୍ଟ୍‌ର ବୋଗ୍ରୋଡ୍ ନାଗବିକ ପୂର୍ଣ୍ଣନାମ
ନାମରେ ଡେବଲିପ ନିବ୍ରତ ବାସନ୍ତନାଥ ଦ୍ଵୀପ ହାଲ ଚାହିଁବି
ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ପରିବହିତ ଏବଂ ବସନ୍ତନାଥଙ୍କଠାନ ହେଉ,
ଯେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଥିଲା ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱରା ବ୍ୟବସାୟ
ବୈତୋରେ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ମୁହଁରା ବାତିର୍ଦୀତି ବିଲାପିଲେକେ
ବିହାର-ହରାହାର୍ଗ୍ରେ କର୍ତ୍ତାତ୍ମକବଳ ଡିକ୍ରିପ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣନାମ ଶର୍ମିଷ୍ଠ
ପାଠକେ ଆହିଲ ଅଧ୍ୟେତି । ତେଣୁ କିମ୍ବା ଏହୋରା କାଳ
ଅମ୍ବ ସାହିତ୍ୟ ସାହାର କର୍ମକଳ୍ପକବଳ ମାଜାତ ଖକାରୀ
ଉପରିବ ନିବ୍ରତ ଏଥାନ ସମ୍ପାଦବ ଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରାର୍ଥ
କରି ଏକାବିକରଣ (୧୯୨୭-୨୯, ୨୦, ୧୯୩୦-୧୯୩୧—୧୨ ତଳ
(୧୨ ପୃଷ୍ଠାତା ଢାଙ୍କ)

ହତାନଶୀଠ ପୁରସ୍କାର ବିଜୟୀ ‘ନିନକର’ ଆବ୍ଦ
ତେ ଉପର ଉଚ୍ଚଶୀ

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭେଦ ଡିଲାଈ

বহুমুখী প্রতিকার আকর্ষণকল শ্রীবিমলাকা সিংহ
“দিনকর” দেবেন অস্তা হয় ইং ১৯০৮ চনত মুসের জিলার
অঙ্গৰ্ণ পেমবিহু পার্টি’র এটা সাধারণ পরিবারালত।
তেও ১৯০২ চনত পাটনা বিদ্যুত্বালয়ৰ পৰা বৃহত্তী
অমুন শহু দাকেক উপাখি লজ। সুভকলৰ পথাই
“দিনকর” কবিতার প্রতি ধার্জিত আছিল। কালোগ-
রোগী হিন্দী সাহিত্য কবিসকলৰ জিভতত “দিনকর”
সবচেতে পুল গন্য কবিস পারি। ভারাব ওপৰত দিনবৰ
বেৱেৰ যেমন ধৰনৰ হাত আছে তেনে অনা হিন্দী কবিতা
নাই। তেও ১৯০৪ চনত চাৰি কেষিকাৰ চাকিবি
নিজৰ কৰ্মকৌশলৰ পাতলি হৈলো। তেও ১৯০৫ চনত
কিছুনিমটৈল মূজকুসুমৰ লেন্ট সিংহ মহাবিলালজ
(বৰ্তমান বিহার বিদ্যুত্বালয়ৰ) হিন্দী বিভাগত
যাতেকোনো মহলৰ অধীক্ষ আৰু তাৰ প্রিজেন্ট ভাগলুমু
বিদ্যুত্বালয়ৰ উপায়ৰ পৰ অলংকৃত কৰে। যেমত
তেও কেশীয়াৰ হিন্দী উপনিষদ সরিতিৰ সমস্যা আৰু
১৯০২ চনত চাৰি সকলৰ সমস্যা হয়। ১৯০৫ চনত
তেও “সংস্কৃতিক চাৰি আৰায়” এইৰ বাবে সাহিত্য
একাডেমী বৰ্তি আৰু সেই বছৰতে প্ৰযুক্তিমূলক উপাখি
লাও কৰে।

ବିନନ୍ଦକ-ଦେବ ମୂର୍ଖ କାର୍ଯ୍ୟକୁତସୁମ୍ଭବ ହେଲା—‘ଶ୍ଵେତ’
‘ବସନ୍ତୀ’, ‘ଛକ୍ର’, ‘ଧୂମ୍ପୋତ’, ‘ଧୂମଛାଇଁ’, ‘ଶାମବନୀ’,
‘ପରବର୍ତ୍ତମାନକୀ ପ୍ରତ୍ୟୋଗୀ’, ‘ହାବେଳେ ଇବିମାର’, ‘ଡେରଣୀ’
ଆଦି । ବିନନ୍ଦକ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧିକମ କରିବ
ଏହିଟେ ପ୍ଲଟକେ ଦେବ ଯାହା ବେ ତେବେଥେ ଏଥିନ ବୋଲି-
ଟିକ କରି ଥାବ ଜନରତ ବିତି ଆକୁ ଉତ୍ସାହର ପ୍ରେସ୍
ଦିବୀ ବିବନ୍ଦର ପ୍ରାଣିତିତ ହେ ଆହେ ଆକ ଏହିଦା ତେବେ
‘ବସନ୍ତୀ’ ଆକୁ ‘ଛକ୍ରାତ’ ତାଙ୍କରେ ପ୍ରତିକଳିତ ହୋଇ
ଦେବା ଯାହା । ବିନନ୍ଦକ ଦିବୀରେ ‘ବୋମଟିକ’ ହେ ତେବେ
ଲୋକ ତିମନେହେ ଜ୍ଞାନକାରୀ ହୁଏ । ଏହି ଦେବନୀରୁ
ଆଚାରରେ ପରମାଣୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ବସନ୍ତା ଶମାଲାଜୀର
ତେବେ ଏକ ପ୍ରତିବାନୀ ବୁଲି କ’ବି ବିଠାବେ । ଦିନିତ କରି
ବିନନ୍ଦକ କାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟର ଭାବାବା ଚିତ୍ତ’ ବିତି ହେ ଆହେ,
ତଥାପି ଏ ତେବେ ମୂର୍ଖର ନନ୍ଦ ।

অসম সাহিত্য সভা পত্রিকা ॥

ଶାଲିମାସର 'ବିଜ୍ଞମୋଦୀତ୍ୟ'ର ପରା ଆବଶ୍ୟକ କରିଛିଲ, ତୋପି କାହିନୀଟୋରେ ପ୍ରେସ ଅକ୍ଷର ପିଚ୍ଛବଗ୍ରା ନିଜ ଘରଙ୍କ ଏହା ଧରଣ କରିଲେ ।

প্রথম অবসর কাহিনী পুরুষদের বাসিন্দার আশামুণ্ডী অভিষ্ঠান-
নূর উচ্চতায় পটো শক্ত হস্তানু আৰু নৈহোৱাৰ কাৰ্তি
ক একত্ৰ মনেযৰ দৃশ্য ছাই আছিল। সেই সময়ত
কাশীশৰ পৰা বৰতো অগৱাৰ মৰণলৈ নথি আছিল।
হস্তানু আৰু নৈহোৱাৰ আকাশত লুকাই শিথৈৰ কাৰ্তি
কৰণ নিয়োগৰ কৰি আছিল। হৈৱাণেই নাটকৰ
এই প্রকল্পৰ বীজ আৰু কাৰ্যাবৰ্ধন আৰম্ভ দৃশ্যৰ
পৰি। অগৱাসৰ কাৰ্যাবৰ্ধন পৰাগুণকাৰী মাজেৰি পুৰুষকাৰী
পুৰুষৰ পূৰ্বৰূপ কথা কৰা যাব। চিৰকেৰো মাঝৰ
অপৰাধীৰ কৰে বৰে কৰি কৰেছি যে উচ্চীৰ বিবহজোৱা।
এতিক সমাপ্ত প্ৰাণ, কিমুন তেক্ত (উচ্চী) পুৰুষদ
কেৱল পাইছে।

ବିଟୀ ଅକ୍ଷତ ପ୍ରକାଶନ ବାଣି ଉଦ୍‌ଯମୀଙ୍କ ଆକାଶ-
ଶୋଭା ଦ୍ୱାରୀ କୃତ୍ସମକଳମ ସଂଖ୍ୟାଗ୍ରହ କରା ହୈଛେ।
ପ୍ରକାଶାଟି ଉତ୍ସବିକ ଲୈ ଗମାନିମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥାଏ କବି-
ଟମ ଦ୍ୱାରା କରିଲେ । ଏହି ଘଟନାମତ୍ତ ପ୍ରେସରୀଙ୍କ ମାନ-
ତିକ ପୌଜାର ଆବଶ୍ୟକ ହଲ ତାକେ କରିବେ ସବୁ ସଫଳକଣ୍ଠେ
ରଖିବା କରିଛି ।

চৰ্তুৰ অক্ষত পুৰুষৰা আৰু উনিৰে গৰামদণ্ড
বা বিহুৰ বৰ্ষিত হৈছে। এই অক্ষটো অপেক্ষাকৃত
ভাৱে আৰু সকলো অজড়কে দীপৰ। পুৰুষৰা-উনিৰ-
ৰ পুৰুষৰাম্ভৰূপৰ বৰ্ণনা কৰিবে পুৰুষৰাম্ভৰ কৰিব।
মাঝত মাঝত কৰি কৰিব লাগত কৰুৱা সহজত মাঝতখন
অস্তিত্বৰ আৰু শৰীৰ হৈছে। লগে লগে পিতোনাটা
শৰীৰ কাৰিবৰ অস্তু মিলন ঘটিছে। এই অক্ষক
মাঝতখন বেষ্টীয়া বশিব পাৰি।

ତୁମ୍ଭ ଅକ୍ଷତ ଉଦୟଶୀର୍ଣ୍ଣ ମାହୁତ ବିନ୍ଦ ହେବେ ।
ଅତେ ଅଚିନ୍ତ୍ୟପର ବାଦେ ଉଦୟଶୀର୍ଣ୍ଣ ମାହୁତ ଆକର ପାତ୍ରରେ
ଯାଇଛି ବିବେଳ ଉଦୟଶୀର୍ଣ୍ଣ କରି ହେବେ ଯାଏ ଚିତ୍ରଣ ବର
ଫିଲ୍ମ୍‌ରେ ଆକର ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ।

ବିଭାଗ-ଆଲୋଚନାରେ ଗେରେକମଳେ ସାହାର କବିତା
ପାଇଁ ଆଚୂର୍ଯ୍ୟାଭାବେ କେତେ ନାମରେ ସଂବର୍କିତ କବି
ବାଦିର ପାରିଲି ଡାଳ ହର ।

ପରିବର୍ତ୍ତ ପଢିବି ଆମ୍ବାରେ ଏହିଲି ଚାଲେ ।

ପଞ୍ଚମ ଅଳ୍ପ ପ୍ରକରଣର ଦ୍ୱାରା ମର୍ମନର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହୈଛେ ।

ଅଗ୍ରତେହି କିମ୍ବା ଅଛା ହୈବେ ଯେ ମାଟିକରନ ଦୃଷ୍ଟିର
ପଟେରେଇ ତାର ଚମନ ଉତ୍ସମ ଯାକ ହେଲିବି କବିତ କୋମା-
ନିକ କବି ହିଚାପେ ଅଭିଭାବ କରିବିଲା ମୁହଁଥେ । ଇହାତେହି
ମେ ଚରମୀମୀ ପାଇଛେ ଆକ ଆସ୍ତାଧ୍ୟକ୍ଷଣ କାଳେ ଯାଜ୍ଞି
ବିବେ । ଫଳତ୍ତୁ ଉତ୍ସମ ଏଥିନ କାମାଦ୍ୟାକ୍ଷକ ଏହି ବୁଲି
ପାଞ୍ଚାଙ୍ଗ ଲବ ପାରି ।

(১৯ পৃষ্ঠা)
 সময়ের এই ভাষার অস্থুলনবন্ধন কুণ্ডবিহিল। শেই
 বদে আমে পাতোলে ও অসম সাহিত্য সভাই মেঝেক
 তথিব নেলেপো। কেও ডিবের নেওগত লগত অসম
 সাহিত্য সভা পরিকার (পক্ষম বচ) ঘৃত্যাং সম্মানকে
 পাইল।

শৰ্মিলাটকে অসমীয়া কিটাপ-পুর, আলোচনী
বাবু বাবু কাকত তেকে শক্তিগত পুর্ববৰ্তীলোক
বাটোটে-টোকাটিকে ভাবে ভাবে সংজীব বাচিলু।
কাব ঘৰ বালাইক কিটাপ উভাবত স্তো অধিক ঘৰু
বাবুগুৰো কৰিছিল আৰু পানামত বৰু পুৰিব দৰে
চৰিষা কিটাপ-আলোচনীবৰোকে আটোটোকাটিকে
মাঞ্চালু কৰিব দৰিছিল। অথবা সাহিত সভাক
বালাইত বৰু চৰীৰ পুৰি উভাবত শৰ্ম পারিব দৰে
কিটাপ-আলোচনীবৰোৰ গবেষকমণ্ডল বাবুৰ কৰিব
বাবু আচুটীয়াচৰো তেক্ত নামতে সংস্কৃত কৰিব
বাবু পাখিলে ভাল হৈ।

পুৰিব শক্তি আমৰো এটু ছুলো।

'काम' चतुर्वर्षीय भित्तिक एक वर्ग। कामक धर्म, एवं वर्षाकी नारी विचारिल यि तेजके सम्पूर्ण करि गावे। तेजे उद्दीपक देवी वै कै उत्तिः ।

"एक शुद्धिर्वेद निष्ठार्थी" किस 'कौति' परिचित । नारी। कव वा जात मूले उत्तो इन्द्रव लहोतीर्थ नारी । [सत्त्वा] निष्ठिसमूह, केनेत्रे एकेटि यूटिते (शैवार्थे) गोटि वारे पावे ? यह नारी इमार भूमध्ये है वृक्ष जन्म नाहिले ।]

ऐने देवेश गल देने पूर्ववार सत्त्वाला आज्ञा वा यानविक वकन शेष है ते ऐ धर्मसमूह निरुत्तिमुक्त । उद्दीपक योग पाइते उत्तिः ।

त्वयकी ईश, मारक अवस्थे कही शमेट बहौदै । गंगा चारों दिन आणको कोन अस्तु तिनारा ? यहा चारों अवस्थाको देखो वज्री धारा ? कोन युद्धकी दिवा देवि आणोर्मे ? गमक उत्ति है ? नवी आणिको कोन आज्ञा यूधापर चक्र कैटि है ? किस पात्राके गक विकल तल उडकेर अनिल लहरवें मन मन यिव रहे आज्ञा आणोरके यादक सरवे ?

ऐने एकीकृत अवहा यात्र नववारी याचत ? कोनो पारकी धारिक दोवावे। इशांत पूर्ववार अवहा लवेदव लेडी चेटोली यूध आणिक पिछत होवा अवहार अस्तकण हैचे। तेऽपेक्षकै वैदिल—
"So, I love chastity now, because it is the peace that come of Loving."^०

लेडी चेटोलीवे यि प्रेमव गवा शास्त्रि परिचित मेहि प्रेम साधावार गवा उत्ति असाधावन गव लेहे। जागतिक धर्मात्मवादी उठित आधारिक अस्तकले हैचे। तेजोंहेतु उठीले लाच कवर दिल्लूत पूर्ववारी उठीलीव लगत केतिओ यिलिह होवा। नाहिल आज करिवे काम—यिटो। केवल प्रेमवाराहे लाच पावि। एहे

- १। श्रीमद्भागवती सिंह 'विनवर' 'उत्ती' पृ. २४
 २। श्रीमद्भागवती सिंह 'विनवर' 'उत्ती' पृ. ५१
 ३। Lady Chatterley's Lover, P. 326

"उत्तका" काम अस्तु, देविन इह मनका काम मनव है ।"

आजाल कथा एवे दे कविवे मानविक वासनाक बोग़-ग्राम तविव विचारा नाही, किंतु तेजे शैवार्थ लगते मनक विद्युत विचारिषे। कविवे अज्ञ एषा एवज्ञत विचारिल—"काम शैवार्थ वाके, केतियावा देवियावा मनते वास करे। शैवार्थ 'काम' याज्ञविक प्राप्ति : किंतु मनव 'काम' वेग। शैवार्थ 'काम' वै विविव गावि ; किंतु मनव काम कामानिक होवा वावे वक्तव्य नाहे। तेजे शैवार्थ साधा ; किंतु मनत सोमाहै दोवावे प्रिष्ठत असाधा है पर्वे" ।^० उत्तिये ताके कैहे :

"उत्तका" का अपवाद, यस वहतो सूक्तमार्थ एवज्ञतिका सीमित उत्सव शक्ति एव शीरित अवस्थाका है। यहाते मनही ईश, निवास जिवासे । यहाते आणी याज्ञवली अपेनी कामानिक त्यावासे । एही वाका, याज्ञवली अपेनी आणिक वाक्यावासे । आणुनिक युग याकृष्ण तेह परिवेह । यावेद वावते यहै वै 'वैतापृष्ठ' व 'आवन्द' व यहै 'वैत' परिचालित हैचे। एही परिचालित योग याकृष्णवाद व वैतवी परिवेह, यहै केवल शैवार्थवेद यिवन है। यह आज्ञा आपाही वाहाकाव करिव लागिवे ;

नव आपाही नवी भावे दो वस्त्र दिला करते हैं। यह तन रही विकल्प अस्तिके विवर किया जाता है ।^१ वापावार एही अस्तीक याम घुलित करे। कवि ईशव उत्तर उत्तिः आज्ञा निष्ठात विवर करिव यावेद वावते यहै आज्ञा आनामेदि असदावहार करिवल उत्तर दिवे आज्ञा आनामेदि असदावहार करिवल असदावहार करेव। लवेदावो एहे मत। दिवकरवे कैहे :

४।	अ॒	य॑र्मि	म॒निकृष्टा आ॒क विजाना'	पृ. १७-१८
५।	अ॒	उ॑त्ती	पृ. ८६	
६।	अ॒	पृ॑	पृ. ४८	
७।	अ॒	पृ॑	पृ. ४८	
८।	अ॒	पृ॑	पृ. ४८	
९।	अ॒	पृ॑	पृ. ११	
१०।	अ॒	पृ॑	पृ. ११	

१। अधारप्रवी यिंह 'विनवर' 'उत्ती' पृ. २४
 २। श्रीमद्भागवती सिंह 'विनवर' 'उत्ती' पृ. ५०
 ३। ग्रंथकृष्णवाद अस्तीक भावावे अधारप्रवी यिंह 'उत्ती' पृ. १०
 ४। ग्रंथकृष्णवाद अस्तीक भावावे अधारप्रवी यिंह 'उत्ती' पृ. १०
 ५। ग्रंथकृष्णवाद अस्तीक भावावे अधारप्रवी यिंह 'उत्ती' पृ. १०

काम धर्म, कामही पाप है, काम किसी मानवको उत्त लोप्ये सिवा हीन पञ्च-जड़ दमा देता है।

ऐति कथा एवे दे कविवे मानविक वासनाक बोग़-ग्राम तविव विचारा नाही, किंतु तेजे शैवार्थ लगते मनक विद्युत विचारिषे। कविवे अज्ञ एषा एवज्ञत विचारिल—"काम शैवार्थ वाके, केतियावा देवियावा मनते वास करे। शैवार्थ 'काम' याज्ञविक प्राप्ति : किंतु मनव 'काम' वेग। शैवार्थ 'काम' वै विविव गावि ; किंतु मनव काम कामानिक होवा वावे वक्तव्य नाहे। तेजे शैवार्थ साधा ; किंतु मनत सोमाहै दोवावे प्रिष्ठत असाधा है पर्वे" ।^० उत्तिये ताके कैहे :

त्वृत्त का सव सीमीत नाम मेवे नियम्य अप्यक्त है। सारी कवितः अस्तीवान एक देवी एवोके विषयका है।

विषयका है ।

लवेदाव मते आदान-आदानो चेत्रवे शक्ति। इव बहु, यह, आज्ञा आज्ञव शैवार्थ अधार-प्रवान। एही आदान-प्रवान चेत्रवीरीय है 'आवन्द' व यहै 'वैत' आवन्दनीय है 'वैतापृष्ठ' व 'आवन्द' व यहै 'वैत' परिचालित हैचे। एही परिचालित योग याकृष्णवाद व वैतवी परिवेह, यहै केवल शैवार्थवेद यिवन है। यह आज्ञा आपाही वाहाकाव करिव लागिवे ;

नव आपाही नवी भावे दो वस्त्र दिला करते हैं। यह तन रही विकल्प अस्तिके विवर किया जाता है ।^१ वापावार एही अस्तीक याम घुलित करे। कवि ईशव उत्तर उत्तिः आज्ञा निष्ठात विवर करिव यावेद वावते यहै आपाही वाहाकाव करिवल उत्तर दिवे आज्ञा आनामेदि असदावहार करिवल असदावहार करेव। लवेदावो एहे मत। दिवकरवे कैहे :

"सत्ताही वहता नही यह भावा,
 त्युम कविता, त्युम्य या कामिनी हो ।^०

शृंगत कैव पावि दे बोगाटिक कवि दिवकरवे उत्तीकृष्ट अनन्दावीरी दिवनहेती योग आपाही परिवेहना करिव। अधारप्रवी यिंह वाहाकाव विवरकरवे आज्ञा प्रामाण्य यावालो—"उत्ती योगव अतीश्वराव आधाराव आयान। एही अर्थ है कामाधारव कविता" ।^१

ମେଘିତ୍ତ ଆନ'ଲ୍

ଶ୍ରୀକମଳେଖବ ଶମ୍ରୀ

ମେଲିଟ ଆର୍କିଟ ୧୦୨୨-୯୮ ଇଂରେଜୀ ଶାହି
ଏବିଷ୍ଟିଟ୍ରୁଟ୍ଟିଲ । ଏହି ଟୌରିନ ପତ୍ରିକା ପେବେକ । ଏହିଙ୍କା
ପତ୍ରିକା ବରଣ ଆଗେରେ ଚତୁର୍ଥ ପତ୍ରିକାରେ ଖରିପିଛି ।
“କେଟାରସେବେ ଟୋଲ୍” ସମ୍ମା କବି ଇଂରେଜୀ ଭାଷା
ପାଇତାର ପୋରମ୍ବର ହିଉକାର୍ସ, ପାତନ ମେଲିଟ
ଇଂରେଜ ପାଇଁ ପୋରମ୍ବର ହିଉକାର୍ସ ପାତନ ମେଲିଟ
ବେଳକ୍ଷ୍ମୀରାବ କାହିଁ ବିନ୍ଦମ କରିବାକୁ ଅଭିଭବନ
ବିବାହୀ ଭାବ ବାକ୍ ଉପରିବିଲା : ଆକା ଟୌରିନ ପତ୍ରିକା
ଆମ ଭାଗ୍ରତ ହୃଦୟରେ, କଲେବିଜ, ବାଇରିନ, ଏ
ଆକା କୌତୁଳ କବିତାତ ଭାବ ଆକା ଭାଗ୍ରମ ଅନୁଭୂତି
ମୁହଁରା ଆକା ବ୍ୟାନମାର ସମାବ ହୈଛିଲା । ଭାଗ୍ରା-ଶାହି
ଏହି ଗତିଶୀଳତା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମରମାତ ଆକା ପ୍ରକଶିକିତ ଶରିବିଲା ।
ଆକା ବାକ୍ତାନ ନନ୍ଦ ବିଗନ୍ଧର ସମ୍ମାନିତ କରିବିଲା । ପାତନ
ହାନ : ତାମ ପାତନ ମାନ । ଏହି ଶ୍ରୀମି କାହାର ହାନ
ବ୍ୟାନମାର ମାନ ନିର୍ଭର କାମ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ହାନ ।

କାହା ହେ ? ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ଆପଣଙ୍କେ ଡାଟାମ୍, ଡାଇଲୋନ୍, ଜନମିଳନ, କ୍ଲେବିଙ୍, ଲେବ୍, ହେଲ୍‌କିଟ ଆଦି ଯେଥିକେ ଡାଇଲୋନ୍କ ଆଗମ ବା ସମ୍ମାନକାରୀ ଲେଖକଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଟିତ କବିତାକୁ କବିତାକିଳି । କିନ୍ତୁ କେ କେବଳ ଧୂପିତାତେ, ଅଲୋକଶାନ ନହିଁ । ବିଦେଶୀ ବୌଦ୍ଧର ଲୋହ ଲୋହି ଆରକ୍ଷିତ ତଥା ପାତିର ସମ୍ମାନ ଅଲୋଚନା ବ୍ୟବସାୟିକ ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର କରି ମହିଳା, ମହାର ଆକର୍ଷଣକୁ ପାଇଲା ।

ଜୀବନ ମୂଳକୀୟ ସମାଜ ଧାରାଗୁଡ଼ ପରିପ୍ରେକ୍ଷିତ ତଥା ଏଣ୍ଟିପୁର୍ବ ମୁଖ୍ୟ ଦାତି ଧରିବ ପରାଟୋରେ କ୍ରତୃ ଶମାଲୋକର କାମ । ଏହି ସାହିତ୍ୟ ଏବିଷ୍ଟଟିଲେ ଏହି କାମ ହମମନ୍ଦ କରିବିଲ । ଇଂବାରୀ ଶାହିତ୍ୟ ମେନିଟ୍ ଆର୍ଟ୍ ତେ ବରନ୍ତି ପ୍ରଦାନିକ୍ଷା ସମାଜୋଦ୍ଦରାବା ବାଟ ମୁକଳ କରେ । ଏହି ପାତ ଅଭ୍ୟାସ କରି ବିଦ୍ୟାର ପରିକିଳିତ ଟିଲେଣ୍ଡ ଆର୍ଟ୍ ଆମ୍ବରିକାଟ କରିବାକୁ, ମେଡିଚିନ୍, ଏଲିଜଟ୍, ପାଉସ୍, ଫିରେମେଚ୍, ଏପ୍ରେଚୁ, ଟୈଲିଚନ ମାଠିରେ, ଯିଥେର କାର୍ତ୍ତ, ଛି, ଏଷ୍ଟ, ଟିଲିର, ଫୁଲ, କାର୍ତ୍ତ, ମେନାର୍ ପ୍ରେରଣ, ଟାଟ୍, ଟିଲିର, ଆଇଟ୍ ଉଟୋଟାର, କରେମୋରାକ୍, ବେଳୀ ପ୍ରେରଣକ ପ୍ରତିତି ଲେଖନକସଙ୍ଗେ ଆବଶ୍ୟକମାନ ଗାସକ୍, ବିଟାରକ ଆକ୍ରମଣକରିବାରେ ଯାଇବାରେ ପରିଚିତ ପିଲାଙ୍କା-ବିର୍କାରାକାମ ଲାଗିଥାଏ । ଆକ୍ରମଣ ବିଭିନ୍ନ ଦିଶରପରି ମାଲାମାଲା ହାତିକିବେଳେ ପରାମର୍ଶ କରିବାକୁ ଅନେବ ମନେ ଏହି ପାତ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ସାହିତ୍ୟର ଭ୍ରାନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ହାତକି କରି ତୁଳିଥି ।

ହେଉଥି ଆର୍ଦ୍ଧର ଜୀବନର ପତିଷ୍ଠିତ ବଚନ କବିତାଙ୍କ ତଥା ମେଟ୍‌ଉତ୍କାଳ ଟମାଇ ଆର୍ଦ୍ଧରେ । ଟମାଇ ଆର୍ଦ୍ଧ ବାହିଲ ବାଗବୀ ହାତ୍ତୁଲକର ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକ । ମେତେ ସମ୍ରତ ବାଗବୀ ହାତ୍ତୁଲକ ଏବଂ ଉତ୍ତମାନବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅତିଳିଃ ଆକୁ ଛାତ୍ରଙ୍କ ହେତୁ ମାଟିର ଟମାଇ ପାର୍ଶ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଆହିଲ ଅସମର ହ'ବେଳ ଶର୍ମୀ । ନିଜର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟକୁ ଆକୁ ଚରିତର ବଳତ ସକଳୋରେ ପରି ଡ୍ୟୁ, ଡାକ୍ତି ଆକୁ

সামান সমানে সার্ক করিব পাৰিছিল। এই হেতু মাঝে-
জনে পিলেল চাই আৰু শুলৰ ভৈতিগৰ পিলেল চাই
দেখেৰ দুঃখীসকলে নিজৰ লাৰাৰ প্ৰথমতে বাপ্তী
হৃষ্টুলেৰে পটোৱাৰ কথাকে তিষ্য কৰিছিল আৰু
এই চৰুত নাম অভিষ্ঠি কাৰণেৰ বৎসে হাতোৱুৰী থাই
কৰিব সাপিছিল। কঠোৰ শাসন, কটকচৰ্যাৰ মীভি-
নিয়ম, সময়বৰ্ধণিতা, মানুষবৰ্ধণিতা, শিখালোৰ প্ৰতি
কৰণৰ দৰিদ্ৰেৰ প্ৰতি সচেষ্টতা, দৈহিক, মানসিক
আৰু আধাৰায়িক উৎসৱ শাসনকাৰণে অহোৰণৰ পথ
এই সকলো ঘণ্টৰ ধাৰা বাগী হাইপুল বিদ্যুত
আছিল। শুলৰ কচা অছুলসৰ মাজত আৰু দেউতাকৰ
শুলৰিণিত শিখানীভিৰ শুণত দেৰিত আৰ্জন
সকলাবেগৰা প্ৰীত আৰু লেটিন ভাষাৰ চৰা কৰিবলৈ
হৃষ্যে পাইছিল আৰু কেৰেৰ মনৰ সুহৃমুকৰ বৃত্তি-
সহ শুলৰিণিকৰারে গুচ লৈ উত্তীৰ্ণি। অধূন আৰু
জ্ঞানীন তেৰেৰ জীৱনৰ অতি আছিল। শিখা জীৱন
লে হেৱাৰ লগে লগে কেৰে অৱশ্যকেৰ অৰিবেল
কৰিবলৈ “ফোল” নিষ্পৃত হৈছিল। তাৰ পিলেল কিনিম
তৈ শুল প্ৰশংসনৰ কাৰণ কৰে। অৰশেষত অশ-
কোত (কেৰে কৰিবাৰ অধ্যাপক) (Professor of
Poetry) পৰ্যন্ত লাগ কৰে; আৰু মহ বচন কল
কৰি পুজ্যাত্মেৰ কাৰ কৰি এই আসনৰ সন্ধান বৰ্তাৰ।

আৰ্জন'ৰ প্ৰতিশাপ বিষয় আছিল—কাৰাবাসটি কোনো দৃঢ়-
মূলকৰ ফল নহ'ল; ই অসুস্থ বিৰ ফল। চৰুৰ অগত দেখা
সংসাৰখনেৰ অক্ষুণ্ণালত আৰু এখন সংসাৰৰ আছে থাৰ
কেৱো পৰিবৰ্তন নাই; যি বিৰ শাৰীৰ। কৰি সাহিত্যক-
সকলে এই সংসাৰত বল কৰে; ইয়াৰে বাতৰি মোগাপৰ।
এই সংসাৰত সৱৰণৰ পাৰ নাই; জীৱনৰ লেৰ নাই।
“অভিষ্ঠি” “বৰ্তমান” সংসাৰকৰ মেলে। সাহিত্যকৰ
চৰুত সহজৰ কেৱো বিলে নাই; মাঝুৰ কেৱো
নিভৱন নাই। হেলেপুৰ বৰ্দ্ধবৰ্দ্ধত যি মুৰুৰে সীচ
নামাকৰ তেৰেৰ অনুৰোধ মাৰবজীবনৰ অক্ষুণ্ণালৰ
লগামিলি হৈ আছে। হেলেপুৰ দুষ্ক-ছৰ্ছ, হাি-
কালেম, প্ৰেম-বিবহ সকলো সৱৰণে বাষ্প সকলো মাঝুৰে
চিনাকি। এই মাৰবজীৰ সকলো সাহিত্য আৰ্জণ।
এই আৰ্জনকে সাৰোগত কৰি আৰ্জন'ৰ সমসাময়িক
সমাজক এইসেৰে আবাবন কৰাইছিল যে অক্ষুতিৰ কিম্বা
আৰু সংস্কৃতক অৱিকল নকৰি, হোৱাৰ চোকোচ,
কঠিলাত, ইউপলিডিক অশ্বানীমাৰ কৰি প্ৰকাৰ আৰু
যুক্ত সহকাৰৰ পুৰুষৰী অশ্বানীৰ মৰীচসূকলৰ শিখা
আৰু আছি এগুল কৰি পুৰুষৰ ভিত্তি নন্দনক কল
কৰি লাগে; অক্ষুতিৰ পৰা বৰ্দ্ধনক কেৱো প্ৰকাৰে
বিজয় কৰিব নালগে।

সাহিত্যিক জীবনের আবক্ষণিক আর্থিক করিতা নির্বাচিত। তেরুর করিতাবোর সামাজিক পৌরোহিত হাতিবা দ্বা প্রতিশাসিক দ্বন্দ্বের ওপরত ভিত্তি করি নিবার হৈলিম। এই কাব্যে তেরুর সমস্যামূলিক সমাজকল্পকে অভিভূতী, প্রতিভা-সমূহ করি গুলি ইষ্টেজ করিবলৈ যাত্ করিলিম। কিং আর্থিক তাৰ সমূচ্ছ প্রস্তুতিৰ প্রস্তুতি—১৮৫০ জন্ত প্রকাশিত হোৱা তেরুর কবিতাৰ বিধ্বংস প্রাপ্তিমিত। এই প্রাপ্তিমিত হৈশীলী সমাজগোচাৰ সাহিত্যক এতি উৎসৱখোপা পদক্ষেপ। মুক্তি-কৰ্ত, দৃষ্টুত, উত্তীৰ্ণ, প্রাপ্তিত আৰু উৎসৱিক হৈতে স্বত্কুল প্রকাশ পৰিবেলৈ পোৱা যাব।

পোকচকলুড দুটিভিত্তি পৰিস্কৃত হৈ পৰিচিল। হৈয়াৰ পিছত কৰিতা আৰু সমালোচনা উভয় ক্ষেত্ৰতে তেৰু নিবৰ ওভিদিত, কলাকৌশল আৰু উত্তীৰ্ণী বৰ্ণিব পৰিচয় দিলিম। তেৰুৰ কৰিতাত চিন্তাৰ প্ৰেমে আৰু তেৰুৰ সমাজবোৰত কৰিন্না যদু আৰেল দেৰিবেলৈ পোৱা যাব। “ঞ্চারাৰ খণ্ডিত” কৰিতাত তেৰু আৰুনিক সমাজৰ সমালোচনা কৰি কৈছে যে, “আৰুৰ মাঝৰ আৰু একে একেজনে মাঝৰ হৈ পৰিৰ পথা মাঝৰ একেজনেষ্ঠে এশৰেন হৈ পৰিচে।” এশ অৰুৰ লক্ষণ পিছত স্বীকৃতে মাঝৰ প্ৰকৃত লক্ষণৰ পথা আৰুৰ গৈেছে; কেৱলচৰ্ত হৈ পৰিচে।” তেৰুৰ সৰ্বজন আৰু

কৃষিক ডোভারিভিজ ত কৈছে যে, “আজির মাঝেই
বাবির এক্ষেত্র পুঁজিবল অথ দুলু পুঁজির সবে।
হচ্ছে দলে বালপন হেকোত এক্ষেত্র খেপিয়াই ফুরিছে;
পুঁজিও নোবাবে; পলাবও নোবাবে। এইই আমাৰ
কৌণস; আমিৰ সংস্থাত। তেওঁৰ সকলো কৰিতাঙ
কীৰনৰ সকিমৰৰ কথাৰ উয়েৱ আছে। তেওঁৰ মতে
কৰিতা কীৰনৰ সমালোচনা। তেওঁৰ কৰিতাৰ এই
সমালোচনৰ মুহূৰ্ষ স্পষ্টভাৱে কৰিতালৈ পোৱা যাই।
তেওঁৰ সমালোচনৰ তিচুৰ সৰীৰলৈ গতি আৰু ভাসুৰ
সৰলতাৰ আৰু মাঝিক কল (urbanity) বিশেষভাৱে
মন কৰিব দৰিয়া বিধ। “এচেছ ইন কিটিচিজ্ৰ” তেওঁৰ
বিধাতাৰ সমালোচনা গৱ। এই এই হইত ঘণ্ট প্ৰকাশিত
হৈলিব। সাহিত্য আৰু সাহিত্যিক সম্পর্কীয় বিভিন্ন
অৰ্থ ইয়াত পোৱা যাই। মতৰ মুঠো আৰু একাকী-
ভঙ্গিৰ পুঁজিভাই প্ৰকল্পসুহক হাবী মৰণৰ মুৰ
কৰিছে। পৰ্যবেক্ষণ স্বত্বে তেওঁ” কৈছে “প্ৰকৃতি
বিষয়ক কৰিতাৰেৰ পৰ্যবেক্ষণে নিজে লিখা নাই;
(aping)। বাদৰাবি। মাঝেই দূৰ গলি মগজৰ হিলাবি
কৰিছে; সকাশিত সভাতাৰ পৰিয়া লিছে। তেওঁৰ সকলো
পাহাৰি গৈছে যে, ফুলৰ বাঢ়িলৈ পিঙা নাবাব
বেলপন কৰালৈ সংস্কৰিৰ পৰ্যত আগৰ বড়া মুজুজাৰ
আৰ’ডৰ দৃশ্য যে, ইবোক আমিয়ে পঞ্চিব অশ্চৰ কৰিবিছ
তেওঁৰ অবস্থানৰ কৰিছে। ইলিপুৰ গোৱৰ উপনিষদে
নৰস; পেকচুণ্ণীয়াৰ। জাতি এটোৱা কীৰনী সকলি তিকাৰ
কৰিব গলিৰ সাংস্কৃতিক কীৰনৰ প্ৰাণ প্ৰচুৰ দণ্ডনৰ
উপনিষদিক আৰ’ডৰতি, চল-চারুৰিৰ পৰ্যত নৰস
এবে আৰ’ডৰ দৃশ্য অভিমত, দোকা সমালোচনা
মেই কাৰণে তেওঁ ভিক্ষোবিহাৰী মৃগত ভিক্ষোবিহাৰী
বিবেৰী লেখক হিচাপে পৰিবি঳িত হৈলাব। তেওঁৰ
মতৰ বিবোধিতা কৰিব পাৰি; কিন্তু শুনু কৰিব
নোৱাৰি। এই শুন আৰ’ডৰ সকলো লিখিমতে বৰ্তমান।
অকটোবৰ্ষী, বিশুদ্ধ জান আৰু দৃশ্য পৰ্যালোচনাৰ শৰ্মৰ
শুলক আৰ’ডৰ সমালোচনাই ইবোকী সাহিত্য মূল্যবৰ
স্থি কৰিবিলৈ।

সভাপতিৰ কাছাৰ-ভৱণ

অসম শান্তি সভার সভাপতি জীবিষণন মন্দিরের
যোগা ২০ মে'ই '১০ তারিখের বা ২০ মে'ই '১০ তারিখের
কাছাকাছি কিলাব চিহ্নের হাইলাকানি আৰু কৰিগুলো হৈ

অকল সাহিত্য সমালোচনাতে নহ, সমাজ সমালোচনাতে অর্থন্ত সিদ্ধান্ত আছিল। “কলাচার এও এন্টার” (সংস্কৃতি আৰু ইতৃষ্ণ) তেওঁৰ প্রদিক সমাজ-সংস্কৃতিৰ মূলক ছিল। এই গুণত তেওঁ “সমাজৰ বাড়িতাৰ সুন্দৰীক” বাচ্যক বাচ্যক হৈলাবেৰে এক-সঙ্গকা কৰিছে। তেওঁ বিচাৰ কলাচার, সংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ প্ৰযোগে এবং কৈ তেওঁ দেখিবে এন্টি, সংস্কৃতিৰ দুৰ্ভৱ প্ৰযোজনীয়। সমাজত কপুৰ অনুভৱনি। সাহিত্যত শব্দৰ কৰাৰ। চিৰিওলে অৰূপকৰণ। অৰ্থনী অনুকৰণ, কুৰাৰ বিভিন্ন ঠৈই প্ৰিৰুজ্বল কৰিউজ জিলাৰ বাজৰী, ডিমাহাঁ-কৰাবী, মধুলুমী, মুচলমান, তাহিৰমুহা আৰি বিভিন্ন সম্প্ৰদায়ৰ জনগণ আৰু নেতৃত্বকল লগ ধৰিব সিসকলৰ অভাৱ-অভিযোগৰ বৃুৎ লঘ। বিভিন্ন সাহিত্য পথে সভাপতিলৈ দিয়া বিভিন্ন কৰণ পৰ্যট এই কৰাবী প্রয়োজনীয় গুলাই পৰিবে তেওঁ তেলোক অসমীয়া আৰু অসমীয়া ভাষা বিচিৰিলে তেওঁ-লোক আগ্ৰহীলৈ। আমদিক তাৰ বৰলাভাৰী হৈ গোকেৰ কাছৰেৰ বৰলাভাৰী লোকেৰে

କୁମାର କିଶୋରଙ୍କ ଉପଚାରସ ସଂଖ୍ୟା ବାବେ ଓ ଏହି ମନ୍ଦରୋବ ମରମ ଲଗା । ନିଜର ମାଟେଟା ନିଚିମାଟିକେ ହେଲିଥାମେ ଉପଚାରସ ନାମ ଅଭ୍ୟାସଜନିତ— “କିଶୋର କାହିଁମି”, “୧୯ ଆକ ବେଦ୍ମା”, “ପ୍ରାଚାଳ ପ୍ରାଚିର” । କ, ବ, ଶ୍ରୀରାମ ପୁନଃବ୍ରତିରେ ପୋଟେଇ ନାଟୋ ଆକର୍ଷଣ୍ୟ କରି ଦେଲେ । କୁମାର କିଶୋରଙ୍କ ଜିଜ୍ଞାସା ସଙ୍ଗ କାହିଁମିର ଏହିଟି । “ପ୍ରାଚାଳ ପ୍ରାଚିର”ର ହାତୀର ଦେଖିଲ ମହିନ୍ଦ ପିଲାର, ମାତ୍ରମ ମାଜକ ହାତୀରର ସମ୍ମରତ, ଆକ ଧ୍ୟାନକେ ଓ ପ୍ରସରିତ ହାତୀର ଆଧାରର ଜୀବିନର ଆଲୋକ ହେବରାମେ ଦେଖୁଣା ହେଲା । ଚଲନ୍ତ ଗାଡ଼ୀର ମୁଁ ଏହି ପାଇଁ କାହିଁମିର ହାତୀର ପାଇଁ କଥାକେ କଲେଓ ପାଇଁ ଆମନି ନାମାଶ, ତୁମି ଡାଲ ପାଇ । ଦେଇ କବିରେଇ କୁମାର କିଶୋରଙ୍କ ଉପଚାରସ ହୈମନ ଆଧାର ; ତେଣେ କାହିଁମି କିଶୋର-କିଶୋରୀର ହୈମନ ମରମର । ସହିରୀରା ପାଠକେ ଆକ ହଟା ବସ ବିଦାରେ—ଚରିତ କ୍ଷତିର ପରିପ୍ରେତ ଆକ ପରିମାଣିବ ଅପରିବାହି କଳ (An inevitable end) । ତଥାପି, ଘଟନାର ବୈଚିତ୍ରଣ, ବର୍ଣନର ଚାର୍ତ୍ତ ଆକ ଡାମାର ମେଲୁଣାଇ “ପ୍ରାଚାଳ ପ୍ରାଚିର” ଉପଚାରସ ଖନକ ଏହି ସମ୍ବିଧ ମଧ୍ୟା । ମାତ୍ରମ କାହିଁମିର ମନ ଆଗରାହୀ ଲୈ ଯାଇ ।

—३४८—

॥ ২ ॥ বিজুলীৰ ইঁাঠি

পেষক : অফিসিয়াল হাইবিকা ; প্রকাশক : আইনবেজ্জনাধ বকরা, কলাপুরি প্রকাশন, বৰতাবাড়ী,
দুর্গ, ১২১ পাটা—৬০, মুল—১৫০ টাঙ্কা।

বিশ্বানাম কলেজের অধ্যক্ষক প্রীতিক হাজুরিকাৰ
কৰিতাৰ পুৰি "বিজুলীৰ হাই" হণ হৈ ওলেৱাৰ
আৰি দৃছৰহ হল। সমৰ পিলৰ পৰা চাই পুৰি
ইতিমো বিভীষণ, তাতীয় প্ৰৱাশ পৰা হৈ যাব আৰি
আচাৰ; কিন্তু পুৰি প্ৰক্ৰিয়াৰ পুৰিএখনিহে আৰিৰ
হাতত পৰাত অসমীয়া পুৰি, খিশেমকৈ কৰিতাৰ,
জৰুৰৰ যথে যেনে প্ৰক্ৰিয়াকৰণসমূহে
কেৱলকাৰা অৰষ্টাৰ
৮ পুৰীৰ পিলৰ পৰা
যে অসমীয়া ভাষা খিকিৰলৈ আগাইশীল এই বৰ্ণ
সভাপত্ৰিৰ আগত প্ৰকাশ কৰে। কিন্তু কাছাৰ ডিলাট
অসমীয়া ভাষা খিকিৰোৰাৰ বৰষালী ঘৰ্যাচৰিত নোৰোৱাট
আৰি কিন্তু পুৰী প্ৰক্ৰিয়াৰ বৰ্ণমালাৰ খণ্ডিত হোৱা সকলোৱাৰ
খুলৈ কৰিবকৰণপৰা উপস্থূত গৰ্হণি নোপোৱাট বৰক-
পতত অৱগত প্ৰকাশ কৰা হই।

সন্ধীয়ৰ হ'ল লগা হৈ আছে তাক সহজে অভ্যন্তর কৰিব
পাৰি। কিন্তু পৰিৱৰ্তন ১৫০ পেচা। বি সমত জুন মাহৰে
চার-সপ্তৰে থাও গুলিলৈ ডেৱ টক। ভবিৰ লাগে তেনে
সমত হাইকট কৰ দামত কৰিব। পচি মোৰাৰে।
তথাপি স্বীকৃতি কৰিব। বি মৰহ দেই পোৰে অকলে
কৰিব। পৰিৱৰ্তন হৈবুল পৰি কৰিব। লেখকসমষ্টি তাৰ
কেতিয়া কান্তিমত দিব মোৰাৰে।

“বিশুদ্ধীর ইহাহি”যে বিশেষক আমাৰ চেমনীয়া-
সকলৰ মূৰ্তি হাতি বিবিধ। ইষাট মুঠেট চৈছটা
মুঠটীয়া কৰিণ আছে। ইয়াৰে কেোটি কৰিণ
ইতিমধ্যে “জোনবাহি” আৰি শিঞ্চ-আলোনীনীত প্ৰকাশিত
হৈচে আৰু শিঙুকলৰ মাজত সমাদৰ লাভ কৰিছে।
“মৎস্থনা” নামৰ কৰিতাত মচনোৱে লগলাগি সভা-
সমিতি পাতি বৰা-মহী হৰল আৰু পালি খাকোকে
জাহানীয়ে জাল মাবি কেনেকৈ আটাইহোৰ বৰষুদ্ধীয়াকে
ধৰি লৈ গুল তকে সহজ সৰল ভাসত আৰু ছল
পতণ মোহোৱাকৈ নিভৰ কৰিব। চৈত পৰ্ণনা কৰা হৈছে।
কৰিষাটো পঢ়ি শিখৰে ইহাহিঃ বৃচ্ছসকলে অলগ ব্যৰ্দ
ব্ৰহ্মৰ ব্যৰ্দৰ কৰিবণে—সজন্ধ বাকিবলৈ সভাপতিৰ
সকলোকে আহোম জনোয়। অসমীয়া জাহিতো সহজ
আৰু সন্মুখিৰ মাজেট যাতে গোটা বলিষ্ঠ যৈষ আৰু মুঠো
ধিৰ ব্যৰ্দৰ পাৰে আৰু কৰো লাভিত পাৰ হৈ ধৰি আৰু মুঠো
পাৰ হৈ ধৰিব লেলাগে তাৰ বাবে যথোচিত কু
কু বিৰলৈ সভাপতিৰ আবেদন জনোয়। সভাপতিৰ
অসমীয়া ডাকা-শিখি আৰু অসমীয়া শিখচূড়ানৰ
উকৰে কৰিব যে লৰ বুলি আৰু ধৰিব।

ଭାବତ୍ର ଭାଷା

ତାରେ କୌଣସି ଚିତ୍ର ମାଟି ଥିବିଛି । “ବାରଲି ଯେବେ ନାମ,”
“ଫୁଲତବୀ,” “ଧାନୀ-ରିଟେ” ଅଛି କରିବାକୁ ଶିଖିବାରୁକୁ,
ଡାନ୍ତା ଆପିରି ସମଳ ପୋରା ଯାଏ । ହିଂକ୍-କୌଣସି
ଅଳ୍ପକେ ଲୋକ ମାତାପାତ୍ର ପ୍ରକାଶ ଯେ ଡାରାକୁ ମାତ୍ରରେ
ହିଟାପେ ବାରାନ୍ତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ଭାବୀ ଆକହାରନବେ ମଧ୍ୟ
୨,୦୦୦ ଟା ।

କୁମର ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର ପତ୍ରିକା ।

ଜ୍ଞାନେ ଲୋଥିକେ ଠାସେ ଠାସେ ଅତି ମହଙ୍କଳାରେ ନୈତି-
ଜ୍ଞାନର ବଚନ ଆପାହାଣ୍ଟ ଗୈଛେ “ଶୋଧକଥର ଫାକ୍ଟ୍ରୋଲ୍” ଗର୍ଜ
ଯଥାର ଛଲେକେ ତେଣେ” କହେ :—

ବିଚନାତେ ଶୁଇ ଶୁଇ ଫାକୁରା ଥେଲିଲେ
କେବେକେମୋ ଉଠି ବାକ ଘାମ ।

କେଇକିମେ ଥାରୀ ପୁଅସ୍ତରୀର ଚେଟି ଆନାମ୍ବି ଟୁପି
କେଇକିମେ ଥାରୀଲେ ପାଯୁ ?

সেই ধরণে “সীচাৰ মাজত মিছাৰ জালত” সাধু এটি
বাবুৰ পোতা কোটি মিছাইছে।

৩ ॥ অসমীয়া সাহিত্য-বিচিত্র ॥

লেখক : আবুল তালুকদাৰ ; প্রকাশক : আনন্দেন্দুনগ মস, মিৰি এজেণ্টি এণ্ড কোং, তিনিটুকীয়া ;
প্ৰকাশন নথৰেন্স, ১৯৭২ : পৃষ্ঠা—১২৫ : মূল—চাৰি টকা।

‘উচ্চারণ সহিতো বীণা বকতা’র আনন্দিক কবি-
বল মেয়াদটো ভাল কথা হচ্ছে। অরুণ “কীভূরু বাটো”
নিমনেডে প্রেত অসমীয়া “উপজামা” বোলাতকৈ অঙ্গভূম
প্রেত উপজামা বোলা হলেও সমর্থনহোক। হ’লইনেন।

সত্ত্বের মাজতো অসত্ত্বের জাল
গোপনে লগাই থয় ;
নডবা নিচিন্তা কর্মের ফল
হ'ব পাবে বিষময়।

কে ক্ষম, "কথাছলেন বালং বোধযতি"। হাতি-
কপকদা-উপকথা নীতি-শিক্ষার উৎসুক বাহন।
এর পশ্চ-বীভিত্তে এই শিক্ষা-নীতির সার্থকতা
করিবে। আমার চেন্দীমাসকলক শিক্ষাদিয়া
রা কেও ঘোষণা করিবেন।

— କମଳେଖର ଶର୍ମ।

বেজবকরাৰ চুটি গৱৰণ বিবৰে অস্ত লেখকৰ প্ৰেক্ষণ ভাৰত-ভৰত সম্পর্কীয় এই কেইথনিৰ পৰিচয় দেৱে আৰু পালেও 'ছুটি' আৰু 'কেইথেলি'ৰ গৱৰণ বিবৰে আলোচনা কৰা নহৈ। 'বেজবকৰাৰ চুটি গৱৰণ'ত আলুকৰাৰে চুটুকৈ 'ই'লেও উক্ত গ্ৰন্থমুলকত সন্দৰ্ভৰ গৱৰণ চুটুকৈ আলোচনা পাই ধৰিবো। 'উপন্থনিৰ পৰিচয়'ত আলোচনা কৰি ধৰণওৰা হৈছে যে গোহাজিৰ বকৰাৰ অসমীয়া উপন্থনিৰ জৰুৰ। প্ৰেক্ষণত গোহাজিৰ বকৰাৰ 'লাহোৰী' আৰু 'ভাসুড়ী' আলোচনা কৰা হৈছে। দৰষ্টি কৰি গবেষণ গৱেষক নাটকৰ হিচাপে আৰি মাঝুৰে প্ৰাণ পাবি শৈবে। 'নাটকৰ গৱেষণচৰণ গোৱা' প্ৰেক্ষণ গোৱণ নাটকপ্ৰতিভাৰ সময় পত্ৰিত ওভাৰ পৰিচয়। কেওঁ 'শুনিৰ প্ৰতিশোধ' 'কাশীৰ বুৰাবী' আৰু 'বুৰি শত্রু' নামৰ তিবিধন খৰোপৰোয়ী নাটক লিখাৰ উপৰিও 'দৰ্শকতা' হৈবেজাৰ সংটি; 'সৌতি বৰবৰ' প্ৰক্ৰিয়া সত্ত্বন গ্ৰামেজুন উপযোগী নাটক লিখিছিল। 'অকলোয়েষ মুগৰ কৰিব' নামৰ প্ৰেক্ষণ 'অকলোয়েষ' কাৰ্যকৰণ প্ৰক্ৰিয়া বিভিন্ন ভাৱৰ কৰিবাৰ এত আভাস পোৱা যাব। অসমীয়া ভৱিষ্যৎ বিষয়ে গ্ৰহণ কৰে তেওঁ তেওঁ তেওঁ কৰ। শৈতালকৰাৰ 'অসমীয়া ভৱিষ্যৎসন্ধিত'। নামৰ প্ৰেক্ষণ বিশেষ আৰু ভাৰত ভৱন সম্পর্কীয় অসমীয়া এছিবোৰ বিশেষবৰ্ণণ এত খুল্মুল আভাস দিবলৈ যত কৰিবে বহি তুলনামূলকভাৱে

—উপন্থন।

॥ ৪ ॥ স্বভাৱ-কৰিতা ॥

সংগ্ৰাহক আৰু সম্পাদক—এম, ইলিম উদ্ধিম দেৱান; অমুৰাজ—আভাউৰ বহমান; প্ৰকাশক: মঃ নাজিম উদ্ধিম দেৱান; দেৱান দুক ছুল, বৰষেটো: প্ৰথম ভাড়বণ, মাৰ্চ, ১৯৩০ ইং, মুঠো সংখ্যা—১০+৪; মূল ১২৫ পাইছ।

'স্বভাৱ-কৰিতা' অজ্ঞ ঠাইৰ পৰা অসমীয়া আৰি, অসমত বসতি কৰি আৰি অসমৰ ভাবা-সংস্কৰণে নিজৰ বুলি বৃহৎ সামুচ্চি লোৱা এছাম লোকৰ (বিশেষক মুহূৰণৰ সম্প্ৰদাৰ)। শীৰ্ষত অভিজ্ঞতাৰ সংস্কৰণত অভিবৃতি কৰক প্ৰেক্ষণভাৱে একাশ পোৱা কৰিবাম দৃষ্ট্বা কৰিবো সময়। অহৰাক শৈবমানে 'ন-

ইলেশ, দাঙুৰা সম্পর্কীয়, পেতি সম্পৰ্কীয়, দৃষ্টান্ত, শেৰ, কৈলাসী আৰু পৰিচিতি এই দহোটা নিভাবত দেৱ শৰো (১৫ টা)। অধিক কৰক দোজনা সন্ধিবিটি কৰা হৈছে। ভালোমান ফৰকা-হোজনা ডাকৰ বচনৰ নিচিনা আৰু হৃষি চান্দোটা আৰুৰ ভাষাত প্ৰচলন আছ।

'পৰিচিতি'ত আছে—

আনন্দত বা নায়াৰ কি?
ব্ৰহ্মত বা মুক্ত কি?

'ভাল' শিকানত আছে—

কু-পুৰুষক বলন ভাল।
কু-জ্ঞে বাইত্তিৰ কুতা ভাল।

* * *

শাৰ্ততে বৰ শুখ মদি ঘুৰাই মায়।
শাৰ্ততে পৰ শুখ মদি পৰে পুনে যায়।

* * *

বাদি বৰে মাদৰ শেৰ।

মৰ্জ বাজা পুণ্য শেৱ।

পেতি সম্পৰ্কে কোৱা হৈছে—

বেল চেহে মুল।

ভাৰ অৰেক তুল।

ভাৰ অৰেক ধৰন।

বিনা চেহে গীণ।

'চুটাঘ'আচে—

জোৰ ধাৰ, মূলক ভাৰ।

দহৰ লাঠি একৰ বোজা।

দহৰ মতে একৰ বোজা।

॥ ৫ ॥ কেটুৰেৰ বিপৰ্য্যত কথা-স্বভাৱ-কৰিতা

সম্পাদক—শৈবমানৰাম গোহাজিৰ, মণিপুৰী বৰত, ওডাইটা-৮, ১৯২৮ চন।

অসমীয়াৰ কথা-স্বভাৱ-কৰিতাৰে ভৱমুলীৰা গৱৰণ হৈছিল। এই আভাৱ পূৰ্ব কৰি গ্ৰহণ সম্পাৰক বৰ্ধণৰ বৰ্ধা সৰ্বজন বিশিষ্ট। কেওঁ 'কথা-ভাগৰত' শৈবমানৰাম গোহাজিৰ আৰু সংগ্ৰাহক শৈবগৱেষণা নাম দাব 'কথা-গীতা' সকলৈ গ্ৰাহিত কৰিব আৰু যাইবৰ বিশেষতেক বৈকল্পকৰণ পাইছে; কিন্তু 'কথা-ভাগৰত' বাক্সিকলৰ মহৎ উপকৰণ সাধন কৰিব। মূল এতৰ বৰ্ধণৰ পাঠকৰ বাবে বহুল দৰিদ্ৰ প্ৰশংসনৰ লগতে ভৱিত শৈবগৱেষণাৰ চৰ গোহাজিৰে ঘূৰত কৰা এখনি

তথ্যসূর্য পাঠনিও প্রয়োজন কৰা হৈছে। পাঠনি-বানিত মূল গ্রন্থ উপরিও বিশুদ্ধী সমাজী, এইচনামৰ কান্তি, ভক্তিৰ জৰুৰিকাৰ, ভক্তিৰ কৰণ, গচ্ছাহিতৰ উৎপত্তি, ভট্টেছৰ গচ্ছাহী আৰি সম্পর্কে পৰি আৰি বিস্তৃত আজান প্রতিক্রিয়া হৈছে। এমে আলোচনাটি ছাইছাবী আৰি গবেষকসকলৰ বিশেষভাৱে সহায় কৰিব চূলি আশা কৰিব পাৰিব।

মূল প্ৰথমনি শৈৰিষ্যপুৰী সামীৰে সংকৃতত বচন কৰিছিল আৰি তেওঁ উৱাৰ বিচাৰৰ বিতৰণ প্ৰামাণ অৱগত গ্ৰন্থ কৰিছিল। সহজ ভাৰতবৰ্ষৰ বৈকৰণাশী বাঞ্ছিন্মূলৰ কাৰণে ‘ভক্তি-বচনালী’ পৰম প্ৰকাৰ সম্পৰ্ক। বোৰ্ড শিক্ষিকাৰ আগ ভাগত মহাপুৰুষ শ্ৰংকৰণৰ আজানক্ষম মহাপুৰুষ মাধবদেৱে ভক্তি-বচনালীৰ গুণ ভাবিছিল। অসমীয়া বৈকৰণকলৰ কাৰণে ভক্তি-বচনালী চাৰি বহাগত অস্তত। মহাপুৰুষ মাধবদেৱৰ গুণ ভাগনিৰ লগত কোনো গ্ৰন্থৰ সম্পর্ক ছাগন নকৰাটক ভট্টেছৰ আৰি বোৰ্ড শিক্ষিকাৰ প্ৰেৰণ দশকত বিশুদ্ধী সমাজীৰ ভক্তি-বচনালী এই অসমীয়া গঢ়ত ভাগনিৰ কৰি অসমীয়া সাহিত্যৰ সুযোগ সাধন কৰে। ভট্টেছৰ গঢ়াৰীতি সুৰল হলেও সংস্কৃতগাঁৰি। তাত অসমীয়া কথা ভাৰাৰ বাধাৰাৰ কৰ। সৰ' সাধাৰণ বাইচৰ মাজত ভক্তিত্ব প্ৰচাৰৰ অৱৰে এই কথা-ভক্তি

বচনালী এই বচিত হৈছে। এইৰ প্ৰতিপাদাৰ বিদ্যা ভক্তিৰ কথণ নিৰ্বাপ। ভক্তিৰ লক্ষণ কৰিবৰ আৰি শংসনগৰ মহিমাবলী উপৰিত প্ৰাপ্ত অৱগত, কৌতুৰ, প্ৰৱণ, পারম্পৰাবল, আচন, বন্দন, দাত, সৰণ, আৰি নিবেদন আৰি সৰিখ ভক্তিৰ অফোপ বিশেষৰ মৰ্যাদা হৈছে। কৰ্ত্তিব্যবচনালী বচনালী এটি বিশেষ ধৰণৰ আৰি সামাজিক তৎপৰ্যা আছে। বেদাবাসে সংস্কৃতত জীৱন্তিৰ পৰামৰ্শ বচনা কৰে আৰি এই প্ৰাপ্তিৰ ভগৱৎ ভক্তিৰ মূল ভিত্তিৰ বকল নিৰ্বাপ কৰিব। ভাগৰণৰ সাৰ ভাগ কাঢ়ি আৰি কৰ্ত্তিব্যবচনালীৰ বচিত হৈছে। শীঘ্ৰ, শুভ, অবিক্ষিক, আৰি প্ৰিক্ষিত সৰকনৰ বিতৰণে আৰি বোধগুম হোৱাটক এই পৰিবৰ্ত এই বিশেষ কৰা হৈছে। “যাৰসবে সকল ভগৱত পুনৰ্মুণ্ডে আলোস কৰে, শুণুয়াৰে অৱসৰ নাপাই, ভাৰাৰ প্ৰতি বিশুদ্ধীৰ এই সুকল হৈব।” বিশুদ্ধীৰ উদ্দেশ্য আৰি সাধনা কৰিতে তেওঁৰ অমূলী সম্পৰ্ক ভক্তি-বচনালীৰ গুণৰ সকল অসমীয়া গচ্ছলৈ অৱৰাদ কৰি ভাগৰণত ভট্টেছৰ অধিক সৱৰহণী আৰি মহিমামূলিক কৰিব। এইখনৰ বচন প্ৰচাৰৰ কামনা কৰিবলৈ আৰি ইয়াৰ উচ্ছোলনকলৰ পুনৰ শুলাগ শৰণে।

—শৈৰিষ্যপুৰীৰ শৰ্মা।

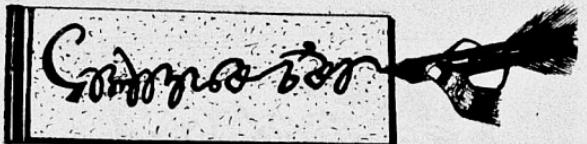
[এই শিলানভ অসম সাহিত্য সভা, অসমীয়া ভাষা, সাহিত্য, সংস্কৃতি আদিৰ বিশেষে লিখা পঢ়ুৰে সহায়ৰ চিঠি ছুটি আৰি তাৰ বিশেষ-বৰষ গৱেষণালুক হৈব জাপিব। চিঠিৰ মতান্তৰৰ বাবে সম্পৰ্ক দৰ্শাই নহয়।]

কাচাৰ আৰি অসমীয়া।

শুলোক ভাড়ীৰীয়া,

হোৱা মাধ্যম আলোচনৰ পিছলৈকে এচাৰ লোকে বাচাৰৰ বলকাৰ-ভাড়ী লোকৰ সংৰোগবিভিত্তি দেশুন্তোলৈ শান্ত কৰাচাৰৰ বলকাৰীয়া লোকসকলকৈ বলকাৰীয়া দুলি দেশুন্তোলৈ গৈ শৈশবত সেৱা দে শক্ত নহয় এই কথাকৈ প্ৰয়াৰ কৰিব। কাচাৰৰ বলকাৰীয়া পোকসকলে বিভিন্ন সভা-সমিতি পালি অসমীয়া ভাষাক বাধাতামূলক কৰাই কৰেল নহয়, তাত অসমীয়া মাধ্যমৰ বিশ্বাসুন্নতিৰ পুলৰ আৰঙ্গীৰ ছাইছাই, গুঁই আৰি ছুলি আৰি লগতে শিখৰ-শিখৰিহিতৰ বিবৰণহ আৰেৱল কৰিব। আৰি জনানতে ১৯১৩ জুন ১৫ জুন তাৰিখৰে সহজ বাচাৰত ২০ বৰ্ষ প্ৰাথমিক বিশ্বাসুন্নতিৰ পুলৰ আৰিখন উচ্চ ইংৰাজী বিশ্বাসুন্নতিৰ স্থাপন কৰিব। আৰি অসমীয়া মাধ্যমৰ বিশ্বাসুন্নতিৰ পুলৰ আৰিখন উচ্চ ইংৰাজী বিশ্বাসুন্নতিৰ স্থাপন কৰিব। আৰি আচৰিত কৰা যে শিক্ষক নিয়োগ, বিশ্বাসুন্নতিৰ আৰঙ্গীৰ পৰীক্ষা আদিৰ ক্ষেত্ৰত এতিয়াও চৰকাৰৰে ব্যৰ্থত ব্যৰ্থতা হাতত লোৱা নাই।

(১৩ পৃষ্ঠা চাপৰ)

माधिका-माधवा

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସମୀଆ ଭାଷାରେ ଉପରେକ୍ଷଣାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ହୁଏଥିବା
କିମ୍ବା ଯେଣେ ଗ୍ରହିତାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛେ । କିମ୍ବା ବେଳେ ବ୍ୟାପକ
ହୃଦୟକାଳୀ ଚାର୍ଜ୍‌ଡ୍ ଲଗା ହେବେ, ଆକ ଏହି ପ୍ରକାଶ କଥା ଯେ
ଆଜିକାଲି ଏହି ଅସମୀଆ ଲୋକେ ବିଜ୍ଞାନାବଳ ଅନୁମାନିତ
କିମ୍ବା ଉପରେକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ମିଶ୍ରିତ ଆବଶ୍ୟକ କବିତା ।

କିତ୍ତାଗର ସଂଖ୍ୟା ପୁଣି ଶୋଭାଟୋ ଏହା ଜୀବୀ ଆତିଥି
ଲେଖନ । ଅମ୍ବାଇଯା କିତ୍ତାଗର ସଂଖ୍ୟା ସବ୍ବାଟୋ ଆମନବ
ବକ୍ଷ । ଅର୍ଥରେ ପୁଣିରେ ସଂଖ୍ୟା ଚାରେ ମହିତାର ମାନନ୍ଦ ଓ ନିର୍ଭର
କରିବ ନୋହାବି । ଅଳପତ୍ତ ଉତ୍ତାଧିତୀ ଏହାଙ୍କ ପୁଣି-
ଏକାକିକ ପରା ଜୀବା ଗାଁ ତେବେଳେ ହେବେ । ବର୍ତ୍ତମାନେ
ଏହା କିତ୍ତାଗରଟିକେ ଉପଶାଖା ହେବି ତାଙ୍କ ପାଇଁ
କିମ୍ବାଟେ ଉପଶାଖା ତାହିଦାର ସକଳୋକେ ହେବି ।
କିମ୍ବାଟେ, ହୃଦୀ ଉପଶାଖା ପୁଣ୍ଡିତ ଏକଶ ହର କ୍ରିଯେ ଭିତରର
ହେଲେ ଆମ ହେବି ତାଙ୍କ ପାଇଁ । କାହାରେ ତେବେଳା ପୁଣିରେଖ
ମାତ୍ର ତିନି ତାରି ଟକ୍କ କରିବ ପାଇଁ-ଏହାର ଓପରତ ମାତ୍ର ଦି
କିମ୍ବାଟେ ହେଲେ ସର୍ବବାହ୍ୟ ପାଇଁକି ସାଙ୍କଟ ବୋଲି କର ।

ଆମୀର କଥା ହ'ଲ, ପାଇବେ ଦିବ ଦିନ ମୁଦ୍ରତ ଏକାଶକେ
ପୁଣି ଝଳାଗାଟେ ଡାଳ କଥା; କିନ୍ତୁ ଅନତିର କାହିଁହିଁତ
ମସି ନିର୍ମିତକେ ଦିବୀର ଦିନେ ଏକାଶକେ ଯର୍ମିଚମ୍ବତ
ଲିଖକେ ନିର୍ମିତ ଗୁର୍ବା ଭିତରିତ କିଳାଙ୍କ (ଉଲଜାଳ) ଲିଖିବ
ଲାଗୁ ହଲେ ଲିଖିବର ବଚନା ବ୍ୟାପର୍କିତାଟା ସାଥେ ପରିବା

ଆଶା ପାଇଁ । ତାର ଫଳତ ତାର ସ୍ଥାନ ଆଶା କରିବ
ମୋହାରି । ଅବଶେ ଏହିଟେ ଓ ନଥ ଯେ ଏକ ଶ୍ରୀ ହୁଣ୍ଡି ଯା
ତାତୋକେ କମ ପୂର୍ଣ୍ଣରୁ ଉପର୍ଗାତ ହେଲେ ହେ ଯେ ବେଷା ଉପର୍ଗାତ ହ'ଦ ।
ତେଣେ ହୋଇ ହେଲେ ହେମିଙ୍ଗ୍‌ବେରୁ ଡି ଓ ଏ ମେନ ଏବଂ ଡି ଏବଂ
ଉପର୍ଗାତ ସର୍ବେ ନବେଳ ବିଟୀ ଲାଜ କରିବ ମୋହାରିଲେହେଲେ ।

বর্তমানে অসমীয়া ভাষাট প্রকাশিত উপন্থন
ক্ষেত্রেন এক হস্তবি লিখী। যদিও কলেজের ভাষা
উপন্থন কালেকশন ওলাদে। কিন্তু অসমগুলি কোথা
হচ্ছে যে সাহিত্য মানবণ পৃষ্ঠা-স্বর্ণে খুব
নির্ভুল করে, মানবণ নিশ্চিত হয় একটিজোড়ে খুব
লিখিত বিষয়-স্বর্ণ উপন্থনারীতি, গভীর মূলনৈতিক
আকর বিশ্বব্লোকের ওপর। কিন্তু ইয়ার কামৰে প্রতিক
ক্ষকাৰ প্রতিক্রিয়া লিখিত উপন্থন সাধক হৰ পৰিপৰ। গভীৰ
সামাজিক ব্যবস্থাৰ প্রতিক্রিয়া উচ্চজোড়ে সাহিত্য কৰা। কৰা হৰ
হচ্ছে। সাধারণ অৰ্থত সামাজিক অৱস্থাৰ পৰিবহণ বা
অধ্যয়নৰ অন্তৰ্ভুক্ত। অসমীয়া ভাষাট আগশ্মাসীৰ উপন্থন বা
অৰ্থ বিষয়ৰ এই প্রকাণ পাণেও তাৰ স্বৰ্ণা বৰেছি
কৰিছে। প্ৰিমেটক আমাৰ ভাষাট বিশ্ব সাহিত্যৰ ওপৰো
মাঝেই মুক বৰেছে আকৰণ কৰা দেখা দৰে। কিন্তু সাহিত্যিক
সকল প্রতিকৰণ হোৱাৰ উপৰিগত গভীৰ সাহিত্য-সাক্ষৰ ব'য
পৰিবেশ কৈলোৱাৰ মৰকতো দে বিশ্ব সাহিত্যিক ওপৰ
নিশ্চিত। এই অসমৰ বিশ্বব্লোকত সাহিত্যিক
কৈলোৱাৰ সামাজিক বিশ্ব স্বৰ্ণা

(১) মনীষী উলঠের তেওঁর বিশ্বাস্ত উপজ্ঞাস
War and Peace' হেনো পোকৰণৰ শব্দোহাৰ
প্ৰচন্ডহে প্ৰকাশ কৰাৰ সিঙ্কান্ত লৈছিল।

(2) ସେପଞ୍ଚାମିକ ଚାରିଛ ଡିକେକେ 'A Tale of Two

Cities' নামের উপস্থাসধনির নামটোও অনেকবার সুনি করা পিছতে থাবিছিল।

(৫) কবি হর্জুরে তেজুর বিশ্বাস কাব্য *Prelude* বন ১৯৭৮ চনসতেই বচন। কবি একই নিয়মের মধ্যস্থূল নথোরাত প্রকাশ করেছেন; কিন্তু তখাণি প্রকাশের দোষে কল বিদেশে। নথকতি কবির অবিদ্যুত প্রকাশিত রচনা, কর্তৃত মুদ্রণ (১০০০) প্রিচ্ছতে প্রকাশের প্রক্রিয়া করে।

(8) ଅମ୍ଲିକ ଲେଖକ ଝୁର୍ବାଟେଓ ସହବାବ ଶ୍ଵରୋବାବ ପିଛତରେ 'ମେଡାମ ବୋଲାବି' ଏକାଶ କବି ଉଲିଙ୍ଗାନ୍ତ ।

ଆଶା କରୁଣା ଆମାର ଓପଞ୍ଜାପିନ୍-ସାହିତ୍ୟକଲେ ଓ
ବାଦାମିକେ ଏହି ବନ୍ଦନା କବି ଛୁଟେ କଲାଟେ । ଗାନ୍ଧାରୀଲୈ ସେଇ
ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ ସାଧନାର ପିଲେଓ ସେଇ
ପ୍ରୀତିଭାବେ ମୂଳନିର୍ବିଷେଖ କରେ ।

କାଚାରିତ ଅସମীয়ା ଭାଷା

অলগতে অসম সাহিত্য সভার সঙ্গতি ত্রিভুবিনিব
পৰ্যাদেবে কাছাৰ জিলাত অভ্যন্ত কৰোতে কাছাৰ
বিভিন্ন সম্মেলনৰ লোকে আৰুকণ্ঠৰ ঘোষণি অনুষ
দে তেলোক অসমীয়া ভাষা শিকিবলৈ আগ্ৰহীল

କାହାର ତେଣୁଳୋକର ପିଲ୍ଲ ସଂଖ୍ୟକ ଲାବାହାରାଲୀହେ
ଅନ୍ଧରୀର ଭାବୀ ବିଲିଙ୍ଗଟେ ଦୈନିକ ରହିବ କାହାର
ଅନ୍ଧରୀର ଭାବୀ ଲିଙ୍କାବାନମ ବାଜାରୀ ଚକ୍ରରେ ସମ୍ପାଦିତ
ଭାବୀ ଏତିବାନ୍ଦୀର ମୋର ନାହିଁ । କାହାର ବିଲିଙ୍ଗ ବାଜାରର
କାନ୍ଦଳେ ଏହିଟା ମାର୍ବି କବା ଦୈନିକ ଯେ ଉକ୍ତ ଲିଙ୍ଗଟ
ଶର୍ମରୀରେ ଶାପିଲେ ହୋଇବା ଅନ୍ଧରୀର ମୁଖ୍ୟରେବାଟେ ଚକ୍ରରେ
ଅନ୍ଧରୀର ମଧ୍ୟେ ଆଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଲାଗେ ଆକରିଲେ ମୁଲର
ଲିଙ୍କକମଳକ ଅଛି ଲୋକରେ ଏଥିଥିମ ବିଲାପ
ବାଜାରୀ କରିବ ଲାଗେ । ‘ବାଇଜୁବ ଚିଠି’ ମନ୍ଦରତେଜେ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଏକାଙ୍କ ପାଇଁଥିଲେ ।

‘ନାହେ ଲାହେ’ ରେଖ ଅଗସ୍ତ ଏଲାହ ଆକି ହେମାହିରେ
ଦୟାରୀ ପାରି ବହି ଆଛେ । ଆଗେରେ ଆମାର ଚିତ୍ତକୁ
ଉପର ହୋଇ ନାହିଁ । ଏତିରୀ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର ଆଗସ୍ତକ

ବ୍ୟାପେ ହେଲେ । ସେଇଟେ ତାଳ କରିବ । ସେଇରେ ଏକାହା-
ମହିକ ତୁଳ୍ୟ ଏକାଶନୀୟ କରି ଯମର ପଥ ଯମରଙ୍କ
ମରିଲେ ତାର ଦିବସର ପରିବାରମ ଅକଳ କାହାରଙ୍କାଣେ
ଥିଲା, ତଥାପି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନାକାରୀରେ ଓ ତୋଗ କରିବ ଲାଗିବ ।
ଏହି ଆଶା କରିବ ଅମ୍ବ ଚକାବେ ପରିଷିଳିତ ଖର୍ବ
ର ଅତି ଶୀଘ୍ର କାହାର ଫୁଲୋରେ ମହିଳା ରିତା ଆକ
ର ଫୁଲ ପିଲିଶାନାଳକ ଅମ୍ବିଆ ପିଲିଶାନ ବିଜ୍ଞାନ
ରଥା କରିବ । ତଥାପି ଦିବସ ଠାଇବ ଲୋକା ଅମ୍ବିଆ
ରଥା ପିଲିଶାନ ଆଶିଲ୍ଲ ହେଲେ ଅଧିକ ତାତ୍ତ୍ଵକାନନ୍ଦ
ରଥା ହେଲା ନାହିଁ, ତେବେବେ ଠାଇତୋ ଚକାବେ
ରଥା ହେଲା ପାଇଁ ଅମ୍ବିଆ ପିଲିଶାନର ହିତ ଦାଖାଇ
ପରି ଆମ କରିବୁଛି ।

কণাচলত অসমীয়া। ভাষা।

বিদেশী নাম 'নেকা'র সমন্বয় ভাবতীয় নাম 'অকণাচল' অতি আমন্ত্রণ পাইছে; কিন্তু ইহুর কথা থেকে অকণাচলদাসীর লগত অসমদাসীর আবহাসন

୧୧ ପୃଷ୍ଠାର ପିଛତ ପରା)

ପ୍ରାଚୀମିକ ଆଶକ ମଧ୍ୟ ହିଂସାବୀରୀ ବିଭାଗୀମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅମ୍ବାଯୀରୀ
ପାଇଁ ଶିଖଦାତର ସାହୁଙ୍କ କବିତା ତାତ ଏହ ମୁଖ୍ୟକ
କବିର ଅବାକ ହୈଛେ । ଏମେ ଶିଖକ ମନ୍ତ୍ର ହୁଲା
ପ୍ରାଚୀମାନେ ଲୋକୀ ମୁଗ୍ଧ ହାତ । ମେହି ଶିଖକଙ୍କର
ପଦେ ଏହି ଚାନ୍ଦ ପ୍ରାଚୀମିନ କେତେ ହାଲନ କବିଲେ ନେହି
ପାଇଁ ହେବ । ଏହି ଏକିଶଙ୍କ କେତେ ପରିଚାଳନର ଭାବ
ରେ ହାତିଲା । ଏହି ଶିଖଙ୍କ ଭାବରେ ସହିଯୋଗିତ ଚରକାଣେ ଲୋକାଟେ
ପାଇଁ ବାହୀଯି ।

ଆଶା କରେ ବିଜ୍ଞାନମୟତା ସୀଫୁଳ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାହିଯାଦିନରେ
ଚରକାର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରେସର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚରକାରକ ସହାୟ
ବେଳେ ସାଧାରଣ ଯୁଗରୁ ଏହାର ସାଥେ ଅମ୍ବ ସାହିତ୍ୟ
ଏହି ମୋକକଟିଲ ବାବୁଙ୍କା ଲାଇଁ । ହେଲି—

বিনীত,
বেণু গোস্বামী
শুরাহাটি-৩।

কালবেগুনা তেজস্বভূত সময় আছিল আৰি আজিও কোনো? আৰি ভাৰো গৱেষণে মহা ভাগত অসমীয়া আছে, সেইসকলক কেৱীৰ চৰকাৰে শাসনৰ বৰ্ধাটো এটা অসমীয়া বিভাগৰ অপৰৌপ্তভূলহে মাথেৰ।
 সেই প্ৰথাৰ হ'বৰ পত্ৰিক বছৰেই পাৰ হৈ গ'ল;
 অৰ্থ কেছুৰ আৰি কোনো কোনো শোকৰ উত্তীৰ্ণত
 কিৰ ইমান ইংৰাজীৰ প্ৰতি মেহে সেইটোহে হৰীয়া
 সৰ্বৰ হৈ আছে। অসম ভাৰতৰ আৰি অসমীয়া ভাষা
 আৰি সংহিতিৰ বৰ্ততাৰ মূলকাৰি মাৰি বৰ্কা হৈছে,
 আৰি সিনত এমনে দেখেকৈ আৰেগিক একা
 আৰি সংহিতিৰ বৰ্ততাৰ মূলকাৰি মাৰি বৰ্কা হৈছে,
 আৰি সিনত এমনে দেখেকৈ ভাৰতি, সাম্রাজ্যিক আৰি
 পাৰ্থকাৰোৱা উলিগাহি সংহিতিৰ উচ্চাবত বিবৃক্ষকে
 ৰোপণ কৰা হৈছে। কেছুৰ এটি ভক্তীয়া প্ৰশংসনীয়া
 পোট চিঠাপে শাসন চলাই অৰ্থাতৰ ঘদি সমৰ্পি
 ষ্টোৱ তেওঁতে সেইটো আৰনৰ কথাহে হ'ব ; কিন্তু কেৱীৰ
 শাসনত অকল কৰাৰ লগতে তাৰ প্ৰাথমিক মূলবৰ্ত
 অসমীয়াৰ পৰিৰক্ত ইংৰাজী ভাৰা প্ৰবৰ্তন কৰাটোহে
 বৰ আচাৰিত কৰা হৈছে।

তুম বৈছে যে অৰ্থাতৰ প্ৰাথমিক উৎবণগুৰা অসমীয়া
 ভাষাক বিভাবৰ কৰি মাধ্যমিক ভৱন দৰ্শনৰ মান প্ৰেতিতে
 ইৰাব গৱিকাৰৰ অৰ্থে অসম চৰকাৰ আৰি অসম
 বাসনীতিৰিদৰ্শকলে কেৱীয় চৰকাৰৰ লগত মূলভাৱে
 ৰোপাবোগ কৰি অৰ্থাতৰ শিক্ষালগত অসমীয়া
 আহি ওপৰত কৈল দৰ্শকৰ কৰাবে অসমীয়া শিক্ষিক
 কৰিব।

আমি আশা কৰি দেশবাসীৰ মহলৰ কথাৰে
 ইৰাব গৱিকাৰৰ অৰ্থে অসম চৰকাৰ আৰি অসম
 বাসনীতিৰিদৰ্শকলে কেৱীয় চৰকাৰৰ লগত মূলভাৱে
 ৰোপাবোগ কৰি অৰ্থাতৰ শিক্ষালগত অসমীয়া
 ভাষায় হানত পুনৰ প্ৰতিকীত কৰিব।

॥ শোকাঞ্জলি ॥

মোৰা ২১ জৈষ্ঠ (ইং ৪ জুন, ১৯৭৩) সোমবাৰে অসম
 সাহিত্য সভা আৰি অসম সাহিত্য সভা পত্ৰিকাৰ এগৰাকী প্ৰাকৃত
 সম্পাদক, অমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ একমিষ্ট সেৱক, অধিবক্তা আৰি
 হোৰেছটিৰ প্ৰীৰ্ণ নাগৰিক শ্ৰীগুৰুনন্দ শৰ্মা পাঠকদেৱৰ পৰলোক
 ঘটে। এই গৰাকী নশীলিপিৰ বাজ্জিৰ মৃত্যুত অসমে এজন গুৰী
 লোকক হৈৰোৱালে। শ্ৰীশৰ্মা পাঠকৰ বাজ্জিৰ আভাস অল্প এক
 আচলত দিয়া হৈছে।

মোৰা ১৮ জুনৰ দিনা অসমৰ অন্য এগৰাকী বৃক্ষেৰিদ আৰি
 শিক্ষাবিদ শ্ৰীশুণ্গোৰ্বিদ দন্ত ডাঙৰীয়া দণ্ডী হয়। এতি উজানমাৰ্থ
 বৰাদোৱৰ সভাপতিত অনুষ্ঠিত হোৱা অসম সাহিত্য সভাৰ কেজপুৰৰ
 অধিবেশনৰ বুৰজী শাখাৰ অধিবেশনত প্ৰীৰ্ণোহিতা কৰিছিল।

এই ছইগৰাকী সামিতি সভাৰ লগত জড়িত প্ৰীৰ্ণ, শুণৰাম
 পুকৰ পৰিত্ব আঝাৰ প্ৰতি আমি শৰ্কাঞ্জলি আগ বচালোঁ।

মোৰা ১১ জুনৰ দিনা উত্তৰ প্ৰদেশৰ যীৰাটি নগৰীত কটন
 কলেজৰ প্ৰাতিশ অধুক আৰি সংস্কৃতৰ বৰ্ষমীয়া শ্ৰীনগৰীনাথ
 চট্টোপাধ্যায় বেদশাস্ত্ৰী-দেৱ ১৮ বছৰ বয়সত সংগী হয়। এইজনা
 সংস্কৃতজ্ঞ পশ্চিম অসমৰ উচ্চ শিক্ষাত ধাই বৰঙলি মোগোৱা কটন
 কলেজ নিৰ্মাতাৰসকলৰ অনুৰোধ। তেওঁৰ সৰ্বত আঝাৰ প্ৰতি ভক্তিৰে
 আমি মূৰ দোৰাইছোঁ।

ଶୁକ୍ରଚିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟକ ସାମଗ୍ରୀ
ମାହେକୌରା ଆଲୋଚନୀ

ନୃତ୍ୟ ପ୍ରାହ

[ମିମ୍ବମୀଯାଟିକ ଓଳାଇ ଏତିମା ଛିତ୍ତିଆ ବହର ପାଇଛେହି]

ବର୍ଷବେଳେକୌରା ସରଙ୍ଗଶି— ୧୨୦୦ ଟକା

ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା— ୧୦୦ ଟକା

ଏବରୁବର କମତ ଗ୍ରାହକ କରିବ ନହିଁ ।

ଆପୋନାବ ଉଚବର ଏଞ୍ଜେଟ୍ରି ଉଚବର

ଥରବ କରିବ

ନୃତ୍ୟା

ବାବ ଟକା ଆଗଧନ ପଟ୍ଟିଆଇ

ବର୍ଷବେଳେକୌରା ଗ୍ରାହକ ହେବେ

ନୃତ୍ୟ ପ୍ରାହର ବର୍ଷବେଳେକୌରା ଗ୍ରାହକ ହୋବା ମାନେଇ
ଆପୁନି ଆକୁ ଆପୋନାବ ପରିବାଲର ଦିନଟୋତ
ଏନେଯେ ହୋବା ଅଲାଗତୀଯାଳ ଥରୁବ
ତିନି ଦଶମିକ ତେତ୍ରି ପହିଚା
ସଂକାମତ ଲଗୋରା

ଯେଗାହୋଗିବ ଠିକନା—

ପରିଚାଳକ : 'ନୃତ୍ୟ ପ୍ରାହ'
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
କର୍ମଚାରୀ ନୋଡ
ଡରାହାଟୀ-୩

ଅସମ ସାହିତ୍ୟ ସଭା ପତ୍ରିକା

ଏଜେକ୍ଯୂର ନିୟମାବଳୀ

- ୧। ଦିନମରତିକେ କମ ପତ୍ରିକାର ବାବେ ଏଜେକ୍ଯୂ ବିହା ମହିନାରେ ।
- ୨। ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ପତ୍ରିକାର ପ୍ରତିକାର କାରବେ କାଶମ ଏଟିକାରେ ପଠିଯାବ ଲାଗିବ । ସାହିତ୍ୟ ସଭାର ସଂଗ୍ରହିକ ବା ଶାଖା ସଭାର କାରବେ ଏହି ନିୟମ ପ୍ରଯୋଗ ନହିଁ ।
- ୩। ଶକଳୋ ଅନୁମୋଦିତ ଏଜେକ୍ଯୂ ଆଲୋଚନୀର ବିକ୍ଲୀ-ମୁଦ୍ରାବ ପରିବର୍ତ୍ତ ଶତକରା ୨୫ କମିଶନ ଲାଭ କରିବ ।
- ୪। ଆଲୋଚନୀ ପଠିଓରା ଥରଚ ସାହିତ୍ୟ ସଭାଟି ବହନ କରିବ ।
- ୫। ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ଆଲୋଚନୀର କାରବେ ପଠିଓରା ବିଲ, ବିଲର ତାରିଖର ପରା ୨୦ ଦିନର ଭିତରର ପରିଶୋଧ କରିବ ଲାଗିବ । ବିଲର ଟକା ଅନୁମୋଦିତ ମେଟ ଡ୍ରାଇଟ, ଟ୍ରେକ୍ ଅଥବା ମନିଅର୍ଡର ମେଟେ ଡରାହାଟୀର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଆଧାର ଲାଗିବିଲେ ପଠିଓରା ଲାଗିବ । ପଠିଓରା ଥରଚ ଏଜେକ୍ଯୂ ବହନ କରିବ ଲାଗିବ ।
- ୬। ବିକ୍ରୀ ମୋହୋରା ଆଲୋଚନୀ ମୁଦ୍ରାଇ ଲୋରା ନହିଁ ।
- ୭। ଏହି ସଂଖ୍ୟାର ଟକା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଧାର ନୋଦୋରାକି ପାଇବ ବହନ ସଂଖ୍ୟା ଆଲୋଚନୀ ପଠିଓରା ମହିନାରେ ।
- ୮। ଆଲୋଚନୀ ଭାବକିମେ ପୋରା ଅଧିବା ନୋଦୋରା ମୋହୋର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣର ଏମନ୍ଦାର ଭିତରର ଆମାକ ଜନବ ଲାଗିବ ।
- ୯। ଏରେଟ୍ରମକ୍ଲେ ଆଲୋଚନୀର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ୋରା ବା କମରୋ ମୂରାକ, ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ଆଲୋଚନୀ ଗୋରାର ଏମାହ ଆଗମେ ଜନବ ଲାଗିବ ।
- ୧୦। ଏଜେକ୍ଯୂ ସମ୍ପର୍କର ଶକଳୋ ଯୋଗାଦୋଗ ଏହି ଟିକନାତ କରିବ—ସହକାରୀ ସମ୍ପର୍କ, ଅସମ ସାହିତ୍ୟ ସଭା, ଡରାହାଟୀ ପ୍ରାଚୀ ସକଳ ବକରା ଭରନ, ଡରାହାଟୀ-୧, ଫୋନ ନଂ ୪୭୭୬ ।
- ୧୧। ଏଜେକ୍ଯୂ କାରବେ ଆବେଦନ କରିବେ ତଳତ ଲିଖି କଥାବୋର ସ୍ପାଇଭ୍ରେ ଲିଖି ପଠିଯାବ ।
  - (କ) ଏକେଟ, ଶାଖା ସଭାର ସମର୍ଥ ବା ସଂଗ୍ରହକର ନାମ,
  - (ଘ) ଆଲୋଚନୀର ସଂଖ୍ୟା,
  - (ଗ) ଟିକନା,
  - (ଦ) ବାବମାଦ,
  - (୧) ଏଜେକ୍ଯୂର ଏଲୋକ,
  - (୧) ବେଳ ଛେତନ, ଟିଟ୍ ଟେଲମେଟ୍, ଟାଇଟେଟ ଟେଲମେଟ୍,
  - (ଚ) ଡାକ୍ ଘର ।

• • ଅସମ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ପରା ଏଜେକ୍ଯୂ ଆବେଦନ ବିଚରା ହେବେ ।

॥ অসম সাহিত্য সভা ॥

কনকলাল বৰুৱা জন্ম-শতবার্ষীকী উছৰ সমিতিৰ নৰ প্ৰকাশন

কনকলাল বৰুৱা বচনাবলী

কনকলাল বৰুৱাই লিখা কৰিতা, প্ৰবন্ধ আদি বচনাৰ সম্পূর্ণ সংগ্ৰহ
অধারপক ভীমসূ তালুকদাৰৰ দ্বাৰা সম্পাদিত।

মূলা—১০'০০ টকা।

Studies in the Early History of Assam

কনকলাল বৰুৱাই প্ৰসিদ্ধ EARLY HISTORY OF KAMARUPA-এ
পিছত লেখা বিভিন্ন গবেষণাঘূলক ইংৰাজী প্ৰবন্ধৰ সংকলন
ডক্টৰ ঘৰেশ্বৰ মেওগ-দেৱৰ দ্বাৰা
পাণ্ডিতাপূৰ্ণ ভূমিকাৰে সৈতে সম্পাদিত।

মূলা—১০'০০ টকা।

গ্ৰন্থনিৰ্ম সম্পর্কত বিশ্বিক্রান্ত পণ্ডিত ডক্টৰ শুভীতি কুমাৰ চট্টোপাধ্যায়ে

ডক্টৰ মেওগ-দেৱলৈ লেখা চিঠিত অভিমত দিচ্ছে :

"Kanaklal Barua was one of the makers of Assam along with Anundoram Borooh, Lakshminath Bezbarua and his associates in the domain of Assamese literature, and other great sons of Assam who formed a galaxy of eminent personality who shed lustre on a whole of India during the 19th—20th century. Your Introduction is brilliant and most informative, worthy both of Kanaklal Barua and yourself. This is a precious volume to keep."

প্ৰাপ্তিশ্বানঃ

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় : চৰকাৰী সংস্কৰিকে ভৱন, যোৰকাট-১

শ্ৰীহাট্টি কাৰ্যালয় : ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন, শ্ৰীহাট্টি-১